

**ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
COMUNA PIETROASA**

Tel: 0256 334780; Fax: 0256 334608; E-mail: cpietroasa@yahoo.com

**AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJIȘTILE
DIN U.A.T. PIETROASA,
Județul Timiș**

**BENEFICIAR: COMUNA PIETROASA ȘI LOCUITORI AI COMUNEI
PIETROASA, Județul Timiș**

**CONSULTANȚI: U.S.A.M.V.B. "Regele Mihai I al României" din
TIMIȘOARA**

COMPONENȚA GRUPULUI DE LUCRU CONSTITUIT LA PRIMĂRIA COMUNEI PIETROASA, conform Dispoziției nr. 70 din 14 dec 2015, pentru realizarea studiului “Amenajament pastoral pentru pajiștile comunei Pietroasa, județul Timiș”

Grupul de lucru pentru elaborarea acestui studiu:

Primar: Simoc Ioan
Primăria Pietroasa

Secretar: Hriscu Nicoleta Adriana
Primăria Pietroasa

Referent superior cu atribuții în completarea Registrului Agricol:
Ionescu Dorin
Primăria Pietroasa

Promotor local cu atribuții achiziții publice: Stănilă Adriana
Primăria Pietroasa

Pădurar: Amariei Gelu
Pădurar: Vasiescu Dorin
Pădurar: Barbu Sorin

Reprezentant Camera Agricolă a județului Timiș

Consultanți de specialitate din partea Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului "Regele Mihai I al României" din Timișoara:

Consultant Pratolog: **Prof. univ. dr. ing. Luminița COJOCARIU**

Contact: e-mail: luminitacojocariu@yahoo.ro

Consultant Biolog: **Conf. dr. biol. Marinel HORABLAGA**

Contact: e-mail: hnm75@yahoo.com

Consultant Biolog: **Asist. dr. biol. Cristian BOSTAN**

Contact: e-mail: cristian.bostan.tm@gmail.com

Consultant GIS: **Asis. dr. geograf Loredana Copăcean**

Contact: e-mail: lorecopacean@yahoo.com

Consultant Biolog: **Sef.lucr. dr. biol. Adina HORABLAGA**

Contact: e-mail: ahorablaga@yahoo.com

CUPRINS

INTRODUCERE		1
CAPITOLUL I	SITUAȚIA TERITORIAL – ADMINISTRATIVĂ - UAT PIETROASA	6
	1.1. Amplasarea teritorială a comunei Pietroasa	6
	1.2. Denumirea deținătorului legal	7
	1.3. Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală a pajiștilor din UAT Pietroasa	7
	1.4. Situații speciale. Implicații privind suprapunerea Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă peste unele suprafețe de pajiști din UAT PIETROASA	20
	1.5. Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament	25
CAPITOLUL II	ORGANIZAREA TERITORIULUI DE PAJIȘTI DIN UAT PIETROASA	26
	2.1. Denumirea trupurilor de pajiște care fac obiectul acestui studiu pentru pajiștile UAT Pietroasa	21
	2.2. Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște (planul cadastral). Vecinii și hotarele pajiștilor din UAT Pietroasa	46
	2.3. Constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului descriptiv	50
	2.4. Baza cartografică utilizată	50
	2.5. Suprafața pajiștilor. Determinarea suprafețelor	50
	2.5.1 Suprafața pajiștii pe categorii de folosință	51
	2.5.2. Organizarea administrativă	52
CAPITOLUL III	CARACTERISTICI GEOGRAFICE ȘI CLIMATICE	53
	3.1. Indicarea UAT Pietroasa și a zonelor de interes	53
	3.2. Caracterizarea geologică și geomorfologică	54
	3.3. Caracteristici pedologice și geologice	59
	3.3.1. Solurile unității administrativ-teritoriale Pietroasa	60
	3.4. Rețeaua hidrografică	63
	3.5. Date climatice	65
	3.4.1. Regimul termic	65
	3.4.2. Regimul pluviometric	65
CAPITOLUL IV	VEGETAȚIA PAJIȘTILOR APARTINĂTOARE U.A.T. PIETROASA	66
	4.1. Date fitoclimatice	66
	4.2. Descrierea tipurilor de stațiune	61
	4.3. Descrierea tipurilor de pajiști identificate în U.A.T. Pietroasa	67
CAPITOLUL V	CADRUL DE AMENAJARE	77
	5.1. Procedee de culegere a datelor din teren	77
	5.2. Obiective social economice și ecologice	79
	5.3. Stabilirea categoriilor de folosință a pajiștilor	80
	5.4. Fundamentarea amenajamentului pastoral	80
	5.4.1. Durata sezonului de pășunat	80
	5.4.2. Numărul ciclurilor de pășunat	82
	5.4.3. Fânețele	82
	5.4.4. Capacitatea de pășunat a pajiștilor din U.A.T. Pietroasa	83
	5.5. Producția, capacitatea de pășunat și calitatea pajiștilor din U.A.T. Pietroasa	88
CAPITOLUL VI	ORGANIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA, DOTAREA ȘI FOLOSIREA PAJIȘTILOR DIN U.A.T. PIETROASA	93
	6.1. Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajiști de pe raza UAT Pietroasa	93
	6.1.1. Controlul și stoparea fenomenelor de eroziune în pajiștile de pe raza UAT Pietroasa	94

6.1.2. Eliminarea excesului de umiditate din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa	96
6.1.3. Corectarea reacției solurilor din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa	100
6.1.4. Combaterea vegetației lemnoase nevaloroase din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa	101
6.1.5. Distrugerea mușuroaielor, nivelarea și curățirea pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa	109
6.2. Lucrări de îmbunătățire a pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa	110
6.2.1. Metode de îmbunătățire a covorului ierbos prin fertilizare. Planul de fertilizare pentru pajiștile din comuna Pietroasa	111
6.2.1.1. Date generale ale planului de fertilizare – sisteme de fertilizare pentru pajiștile din UAT Pietroasa	111
6.2.1.2. Recomandări privind sistemul de fertilizare al pajiștilor din cadrul UAT Pietroasa	119
6.2.2. Alte lucrări de îmbunătățire a pajiștilor din UAT Pietroasa	121
6.2.2.1. Combaterea buruienilor din UAT Pietroasa	121
6.2.2.2. Combaterea ferigii mari din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa	122
6.3. Stabilirea încărcării cu animale a pajiștilor	140
6.4. Organizarea pășunatului pentru diferitele specii de animale	141
6.5. Căi de acces în pajiștile din UAT Pietroasa	145
6.6. Construcții zoopastorale și surse de apă	148
6.7. Măsuri propuse pe suprafețele de pajiști aflate în proprietate particulară pe teritoriul U.A.T. Pietroasa	153
CAPITOLUL VII DESCRIERE PARCELARĂ	156
CAPITOLUL VIII DIVERSE	206
8.1. Data intrării în vigoare a amenajamentului; durata acestuia	206
8.2. Colectivul de elaborare a prezentei lucrări	206
8.3. Hărțile ce se atașează amenajamentului: hărți cadastrale, hărți tematice	207
8.4. Evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă	207
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	210
MEMORIU JUSTIFICATIV	215
ANEXE	
Anexa I. Documente referitoare la dreptul de proprietate	
Anexa II. Lista persoanelor particulare care dețin suprafețe de pajiști din comuna Pietroasa	
Anexa III. Soluri OSPA Timișoara	
Anexa IV - Măsuri minime de conservare ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ. Formular Standard 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ.	
Anexa V. Hărți	

INTRODUCERE

Prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pentru pajiștile situate pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa din județul Timiș.

Elaborarea amenajamentului pastoral s-a realizat în conformitate cu *Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale*, realizat de către Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, 2014.

Reglementarea organizării, administrării și exploatării pajiștilor permanente

Modalitatea de administrare a pajiștilor aparținătoare unei localități, reprezintă felul în care se asigură managementul unei pajiști, respectiv organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente (conform Ordonanței de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013).

Toate problemele și rezolvările acestora vor trebui să fie introduse în „**planurile de amenajamente pastorale**” ale pajiștilor permanente, precum și prin respectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu.

Legislația în domeniu face referire la:

Ordonanța de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 (act publicat în monitorul oficial nr. 267 din 13 mai 2013) privind - **organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991.**

ORDIN nr. 544 din 21 iunie 2013, privind - **metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște**, emis de MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE (act publicat în monitorul oficial nr. 386 din 28 iunie 2013).

HOTARÂRE nr. 1.064, din 11 decembrie 2013, privind **Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991**, document emis de Guvernul României (act publicat în monitorul oficial nr. 833 din 24 decembrie 2013).

Legea nr. 86/2014 privind aprobarea OUG nr. 34/2013 - Organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările de rigoare - **OUG 63/2014** pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul agriculturii, document emis de Guvernul României (act publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 730/7.10. 2014).

Hotărârea nr. 78/2015 din 04.02.2015 privind modificarea și completarea **Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013**, (act publicat în monitorul oficial nr. 124 din 18 februarie 2015).

Hotărârea Guvernului pentru modificarea art. III alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013.

LEGE nr. 16 din 29 februarie 2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2015 pentru modificarea art. 2 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (act publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 161/2.03. 2016).

Instrumentele de management al pajiștilor

În vederea asigurării unui management corespunzător a unei pajiști permanente, trebuie să fie utilizate atât instrumente tehnice și juridice de specialitate, cât și instrumente de ordin financiar fără de care nu ar fi posibilă materializarea măsurilor tehnice și juridice.

Instrumente tehnice și juridice

Conform **HG 1064 11/12/2013**, Art. 4, administrarea pajiștilor aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București se face de către consiliile locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În administrarea pajiștilor unei comune, localități principalul instrument utilizat este planul de management, respectiv modul de gestionare a pajiștilor ce se stabilește prin **amenajamente pastorale**, ce îndeplinește un dublu rol, fiind atât un instrument juridic (solicitat și prevăzut de lege), cât și un instrument tehnic (necesită implicarea specialiștilor în cercetare din diferite domenii și elaborarea unor seturi de măsuri tehnice care să conducă la păstrarea compoziției floristice, a ratei de creștere a plantelor și de randament al pajiștilor, pentru a asigura cerințele nutriționale ale animalelor /**OUG nr. 34/2013, OR. nr.544 din 21/06/2013, HG 1064 din 11/12/2013**).

În Hotărârea de Guvern - **HG 1064 11/12/2013**, la Art. 8 (1), se specifică faptul că modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale, în condițiile legii.

Modul de implementare a amenajamentului pastoral se stabilește prin contractul de concesiune sau închiriere, conform prevederilor legale în vigoare (**HG 1064 11/12/2013**, la Art. 8 (5)).

În Hotărârea de Guvern - **HG 1064 11/12/2013**, la Art. 12 și 13, se prevăd următoarele:

ART. 12: Responsabilitatea pentru respectarea bunelor condiții agricole și de mediu revine exclusiv utilizatorilor.

Amenajamentul pastoral

În vederea creșterii suprafețelor eligibile, **la articolul 6 din Legea nr. 86/2014 privind aprobarea OUG nr. 34/2013 - Organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor**

permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, se stipulează că modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin **amenajamente pastorale (Ghid de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014)**.

Scopul amenajamentului pastoral constă în reglementarea și organizarea în timp și spațiu a producției erbacee din pajiști, potrivit condițiilor staționale locale și incidenței măsurilor de agromediu, astfel ca să se asigure o gospodărire rațională a acestora, având în același timp ca țință și menținerea biodiversității și protejarea mediului înconjurător (Ghid de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

„Amenajamentul pastoral” reprezintă „documentația care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatării pajiștilor”, în conformitate cu obiectivele de management al pajiștilor prevăzute în „Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991”, (art.1, lit. a. din **HG nr.1064 11/12/2013**). Măsurile prevăzute în „amenajamentul pastoral” se elaborează astfel încât să țină cont de exigențele economice, sociale și culturale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei.

Potrivit prevederilor art. 9 alin. (9) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013**, proiectul de amenajament pastoral **se întocmește potrivit ghidului-cadru** elaborat de Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov.

Proiectul de amenajament pastoral va **cuprinde**, în mod obligatoriu, **cel puțin** următoarele elemente:

- a) descrierea situației geografice, topografice și planul parcelar al pajiștilor aflate pe teritoriul unității administrativ- teritoriale;
- b) descrierea solului și a florei;
- c) capacitatea de pășunat a pajiștii;
- d) lucrările de îngrijire și îmbunătățire a pajiștilor;
- e) planul de fertilizare și măsurile agropedoameliorative.

În condițiile art. 11 din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013**, în vederea întreținerii și utilizării suprafețelor de pajiști, precum și pentru conservarea, ameliorarea și păstrarea biodiversității acestora, utilizatorii pajiștilor au obligația să aplice pe fiecare parcelă acțiunile tehnice cuprinse în proiectul de amenajament pastoral, precum și planul de fertilizare.

Întocmirea planului de fertilizare și stabilirea măsurilor agropedoameliorative se fac de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene.

Principii fundamentale de respectat la întocmirea amenajamentului pastoral, conform - **Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale (2014)** sunt:

- a. asigurarea producției de furaje pentru tot parcursul anului (conveier);
- b. asigurarea creșterii calitative și cantitative a producției de furaje, de la an la an;
- c. elaborarea lucrărilor de îmbunătățire ținând cont de condițiile pedo-climatice și potențialul zonei ce va fi amenajată;
- d. respectarea metodologiei de întocmire din prezentul ghid;
- e. respectarea angajamentelor, codurilor de bune practici, legislației și a măsurilor de agromediu sub incidența cărora intră pajiștea ce va fi amenajată;
- f. respectarea întocmai a măsurilor, a lucrărilor impuse de către amenajament și a graficului de execuție a acestuia.

Consiliile locale au obligația să elaboreze amenajamentul pastoral, valabil pentru toate pajiștile aflate pe unitatea administrativ-teritorială în cauză, potrivit prevederilor **Ordonanței de urgență 34/2013**.

Conform legii nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 - pentru punerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul public al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor și pentru folosirea eficientă a acestora, unitățile administrativ-teritoriale, prin primari, în conformitate cu hotărârile consiliilor locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice având animalele înscrise în RNE, încheie contracte de concesiune/închiriere, în condițiile legii, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatare, pe o perioadă cuprinsă între 7 și 10 ani.

Pentru punerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor și pentru folosirea eficientă a acestora, unitățile administrativ-teritoriale, prin primari, în conformitate cu hotărârile consiliilor locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice având animalele înscrise în RNE, încheie contracte de închiriere, în condițiile legii, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatare, pe o perioadă cuprinsă între 7 și 10 ani."

Utilizator de pășuni și fânețe – „crescător de animale, persoană fizică având animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor (RNE)/crescător de animale, persoană juridică de drept public sau de drept privat, constituită conform prevederilor Codului civil, având animale proprii sau ale fermierilor membri înscrise în RNE, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pășuni și fânețe, conform clasificării statistice a activităților economice în Uniunea Europeană pentru producția vegetală și animală, care deține legal dreptul de folosință asupra suprafeței agricole și care valorifică pășunea prin pășunare cu efective de animale sau prin cosire cel puțin o dată pe an;” (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 13 mai 2013, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014**).

„Având în vedere că în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 104/2015, se folosește expresia de "utilizator de pășuni și fânețe", iar în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările ulterioare, **utilizatorul de pășuni și fânețe** este definit doar în legătură cu calitatea sa de crescător de animale, **este necesară completarea definiției acestuia și cu referirea la fermierii care nu dețin animale, dar desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pășuni și fânețe**, astfel încât să se evite discriminarea fermierilor în cazul accesării de către aceștia a măsurilor din cadrul noii politici agricole comune” (ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 15 din 27 mai 2015, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 386 din data de 3 iunie 2015).

Deținători de pajiști - titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori deținători precari ai pajiștilor. (**Legea 86/2014**)

Regulamentul de utilizare și gestionare al pajiștilor, este inclus în „amenajamentul pastoral”, iar „autoritatea contractantă are obligația de a include în cadrul documentației de concesiune sau închiriere a pajiștilor amenajamentele pastorale și condiții speciale de îndeplinire a contractului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare”(art.6 alin.(2) din **HG nr. 1064 11/12/2013**).

Scopul final al punerii în practică a amenajamentelor pastorale constă în **diminuarea sau înlăturarea procesului de degradare a pajiștilor permanente** printr-un mod rațional de gospodărire a fondului pastoral național, premisă sigură a practicării unei agriculturi durabile, condiții ce asigură o dezvoltare rurală echilibrată din punct de vedere economic, de protecție a mediului și de păstrare a tradițiilor, conform literaturii de specialitate și Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014.

Controlul aplicării prevederilor proiectelor de amenajamente pastorale de către proprietari/utilizatori se realizează de inspectori din cadrul Agenției Naționale pentru Zootehnie «Prof. Dr. G.K. Constantinescu» prin oficiile județene de zootehnie.

Proiectele de amenajamente pastorale prevăzute la art. 8 alin. (1) din **Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991**, aprobate prin **Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013**, astfel cum au fost modificate și completate prin **Hotărârea Guvernului nr. 78/2015 din 04.02.2015** (act publicat în monitorul oficial nr. 124 din 18 februarie 2015), **se aprobă, în condițiile legii, de consiliile locale.**

În **Legea nr. 16 din 29 februarie 2016**, la Art. 6 (aliniatul 5), se specifică faptul că „în vederea reglementării perioadelor și condițiilor de pășunat, **consiliile locale pot aproba regulamentul de pășunat valabil pe întreg teritoriul administrativ al unității administrative teritoriale**”.

CAPITOLUL I

SITUAȚIA TERITORIAL – ADMINISTRATIVĂ a UAT PIETROASA

1.1. Amplasarea teritorială a comunei

Pajiștile analizate se află pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa.

Comuna Pietroasa este situată în partea estică a județului Timiș și se învecinează cu următoarele unități administrativ-teritoriale (Fig. 1.1):

- Margina, Curtea și Lăpușiu de Jos (din județul Hunedoara), în nord
- Curtea, în nord-vest
- Tomești, în vest și sud-vest
- Lunca Cernii de Jos (județul Hunedoara) în sud
- Cerbăl (județul Hunedoara), în sud-est
- Bătrâna (județul Hunedoara) în est
- Lăpușiu de Jos (județul Hunedoara) în nord-est

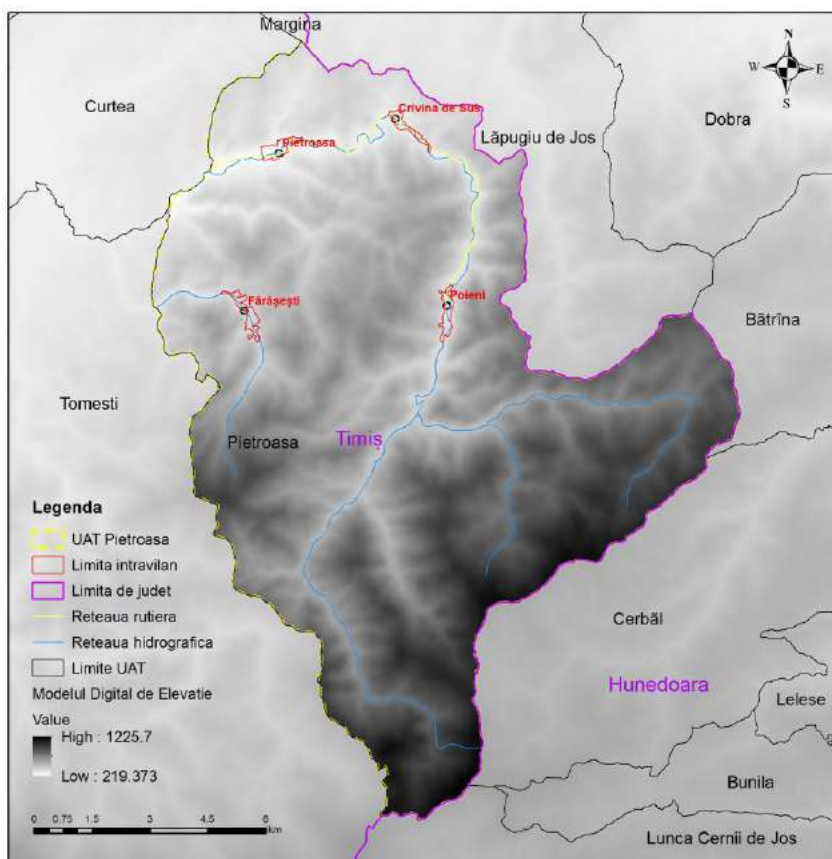

Fig. 1.1. Încadrarea comunei Pietroasa în județul Timiș

(prelucrare GIS după <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eu-dem>, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>)

Așezată în partea estică a județului Timiș, la cca. 28 km de orașul Faget, cca. 122 km distanță față de municipiul Timișoara și 78 km față de municipiul Deva, comuna Pietroasa este cea mai estică comună a județului Timiș, învecinându-se cu județul Hunedoara.

Comuna Pietroasa este formată din patru localități: Pietroasa (reședința comunei), Crivina de Sus, Fărășești și Poieni (Fig. 1.1).

Satul Pietroasa, care devine în epoca modernă, centru administrativ, este atestat documentar în anii 1514-1516, când era proprietatea lui George de Brandenburg și avea 15 iobagi. La aceea dată, localitatea făcea parte din districtul Margina, ce aparținea domeniului Hunedoarei.

În anul 1597, Sigismund Bathory donează localitatea cu numele de Petroza lui Stefan Torok, care la 1612 o amănatează lui Gabriel Bethle.

În anul 1620, Gabriel Bethlen donează localitatea lui Stefan Bethlen jr. În această perioadă localitatea aparținea când de comitatul Hunedoara, când de Timis.

Localitatea apare în conscripția din 1717 sub numele de Petrovaz, având 15 case și făcând parte din districtul Făgetului.

După pacea de la Passarowitz (1718), când Banatul intră sub dominație habsburgică, Pietroasa face parte, la început din districtul Făgetului, fiind menționată sub numele de Petrossa.

În 1779 s-a construit o biserică din lemn, devenită astăzi monument istoric. Biserica, precum și casele țăranilor din zonă, erau construite din bârne de stejar, lucrate din secure, în formă de corabie, toate acestea exprimând talentul și arta lucrătorilor în lemn.

În perioada comunistă, ocupațiile oamenilor au ramas agricultura și creșterea animalelor. Fără a părăsi aceste indeletniciri strabune, unii locuitori practicau munca în carierele de piatră din apropiere și la Fabrica de stică din Tomești și la Fabrica de oțet din Margina.

Schimbările intervenite după anul 1989 au influențat și comuna Pietroasa, fără însă a produce mari bulversări, deoarece zona era necolectivizată și neindustrializată.

Satul Crivina de Sus, situat la 4 km de Pietroasa, este amintit documentar în anii 1514-1516 și alături de Pietroasa și Poieni, făcea parte din proprietățile lui George de Brandenburg.

Satul Fărășești, este atestat documentar în 1548 sub denumirea de Forrasfalva, drept proprietate a nobilului Ioan de Bozwar.

Satul Poieni, este situat la 10 km distanță de centrul de comuna Pietroasa și este atestat documentar în anii 1514-1516 sub numele de Pleyen, când era proprietatea lui George de Brandenburg și avea 7 iobagi (http://primariapietroasa.ro/prezentare_locala).

Comuna Pietroasa se întinde pe o suprafață de 15646 ha. Din suprafața totală, 4364 ha reprezintă teren agricol și 11282 ha teren neagricol, având în vedere situarea comunei în zona montană, deci extinderea mare a suprafețelor de pădure, pe 11095 ha (Arhiva Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Timiș).

1.2. Denumirea deținătorului legal

Pajiștile situate pe teritoriul administrativ al Comunei Pietroasa se află în proprietatea privată a comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local, cu sediul în Comuna Pietroasa, localitatea Pietroasa, nr. 109, tel 0256334780, fax: 0256334608 și a locuitorilor comunei Pietroasa, județul Timiș.

1.3. Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală a pajiștilor din UAT

Documentele care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală (anexa I) sunt:

- Inventarierea terenurilor în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor

preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aparținând UAT Pietroasa. Conform Legii nr. 165/2013, Anexa 5 (Situația terenurilor ocupate de izlazuri), în Unitatea Administrativ Teritorială Pietroasa pajiștile reprezintă o suprafață de **2537.2368 ha, în proprietatea comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local.**

- Registrul Cadastral, conform căruia a fost identificată o suprafață de 145.3194 ha pășuni și fânețe.

- Registrul agricol al comunei Pietroasa pentru fânețele și pășunile locuitorilor din comuna. Copiile acestora sunt prezentate în Anexa II la amenajamentul pastoral. Locuitorii comunei Pietroasa însumează o suprafață de **1496,63 ha de pajiști.**

La suprafața de pajiști de **2537,2368 ha** (conform Legii nr. 165/13), se mai adaugă o suprafață de **145.3194 ha de pajiști, suprafață identificată și menționată în Registrului cadastral al Primăria comunei Pietroasa** (poziționare conform hărții 1:10 000).

Rezultă o **suprafață totală de 2682.5562 ha** (2537,2368 ha + 145.3194 ha) **de pajiști aflate în proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului local** (Fig. 1.2).

Din suprafața totală de 2682.5562 ha (Legea nr. 165/2013, Anexa 5 și Registrul cadastral) de pajiști a comunei Pietroasa, 1134.94 ha reprezintă „pășuni împădurite”, repartizate pe localități astfel:

- **Pietroasa – 662.85 ha** - PsPd 948 (diferența de 233.90 ha), PsPd 566 (23.04 ha), PsPd 552 (12.24 ha), PsPd 1020 (diferența de 393.67 ha);
- **Crivina de Sus – 185.20 ha** - PsPd 746 (159.20 ha), Ps 870 (1.27 ha), Ps 956 (13.84 ha), PsPd 693 (10.89 ha);
- **Fărășești – 286.89 ha** - PsPd 1837 (173.75 ha), PsPd 1596 (94.89 ha), PsPd 1760 (18.25 ha).

Având în vedere faptul că din suprafața totală de 2682.5562 ha (Legea nr. 165/2013, Anexa 5 și Registrul cadastral) de pajiști a comunei Pietroasa (Fig. 1.2), 1134.94 ha reprezintă „pășuni împădurite”, suprafața de pajiști cuprinsă în prezentul amenajament pastoral este de 1547.6162 ha (Fig. 1.3), repartizată astfel:

- **367.23 ha pe teritoriul localității Pietroasa**, compusă din 356.29 ha (Legea nr. 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 10.94 ha pășune, din registrul cadastral (Fig. 1.4);
- **214.6438 ha pe teritoriul localității Crivina de Sus**, compusă din: 171.2444 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 43.3994 ha pășune, din registrul cadastral (Fig. 1.5);
- **656.0024 ha pe teritoriul localității Fărășești**, compusă din: 593.0924 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 62.91 ha, din registrul cadastral (Fig. 1.6);
- **309.74 ha pe teritoriul localității Poieni**, compusă din: 281.67 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 28.07 ha, din registrul cadastral (Fig. 1.7).

În plus față de suprafața de pajiști aflată în proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului local, la nivelul UAT-ului se adaugă suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietatea persoanelor particulare (anexa II), astfel:

Persoane fizice

- localitatea Pietroasa – total fânețe 543,20 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 113,88 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 270,26 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 327,86 ha, total pășuni 0 ha;

Persoane juridice

- total fânețe 64,69 ha, total pășuni 5,84 ha;

Fermieri străini și din localitățile UAT Pietroasa

- localitatea Pietroasa – total fânețe 28,09 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 46,2 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 64,29 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 32,32 ha, total pășuni 0 ha.

Așadar, la nivelul Unității Administrativ Teritoriale Pietroasa pajiștile analizate în amenajamentul pastoral însumează o suprafață de 3044,25 ha, respectiv o suprafață de 1547.6162 ha de pajiști aflate în proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local și 1496,63 ha de pajiști deținute de persoanele particulare.

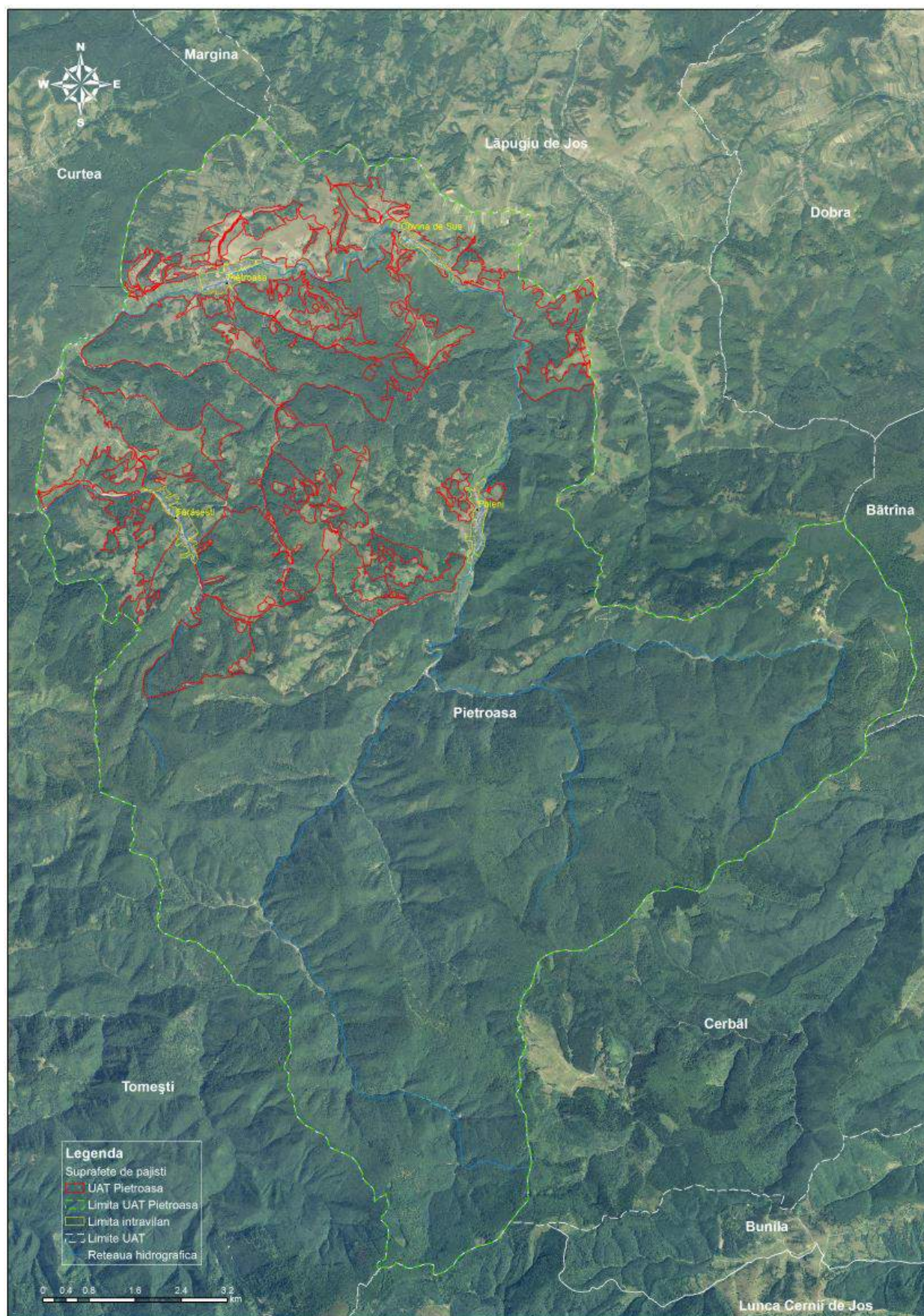
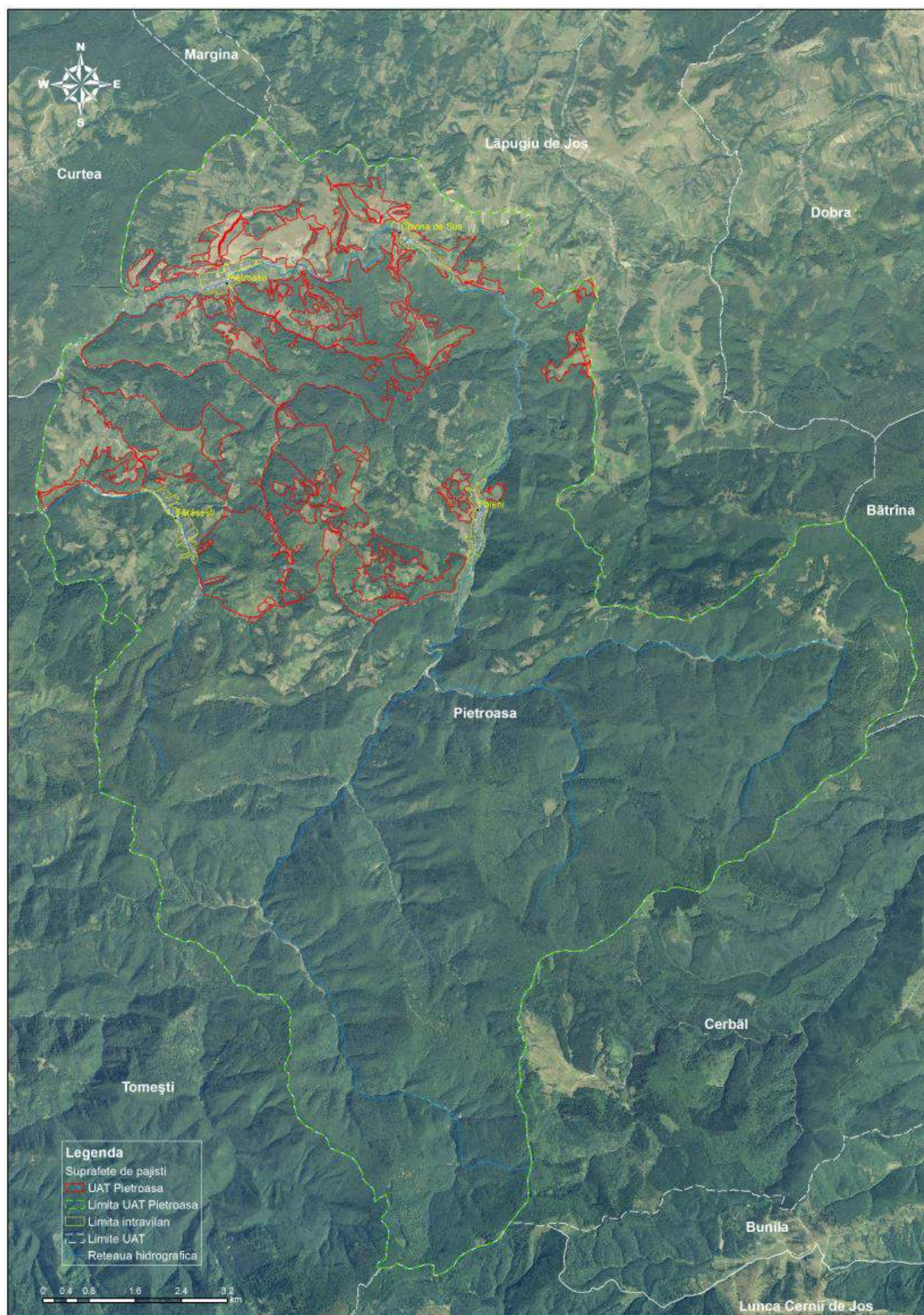

Fig. 1.2 Repartizarea suprafețelor totale de păștiți - comuna Pietroasa - conform Legii 165/2013 și Registrului cadastral (prelucrare GIS)

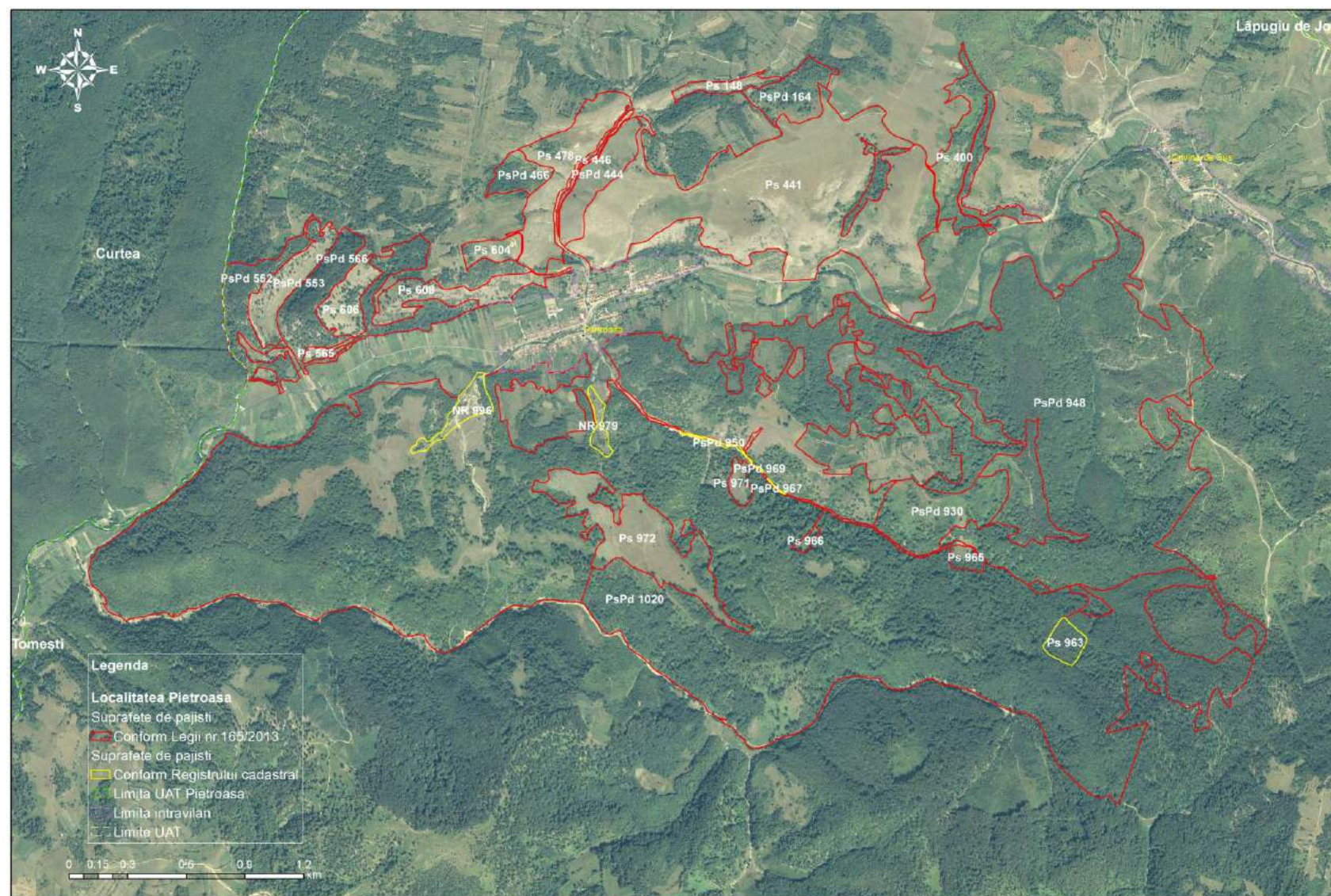

Fig. 1.4. Dispunerea suprafețelor de pajiști din localitatea Pietroasa
(prelucrare GIS)

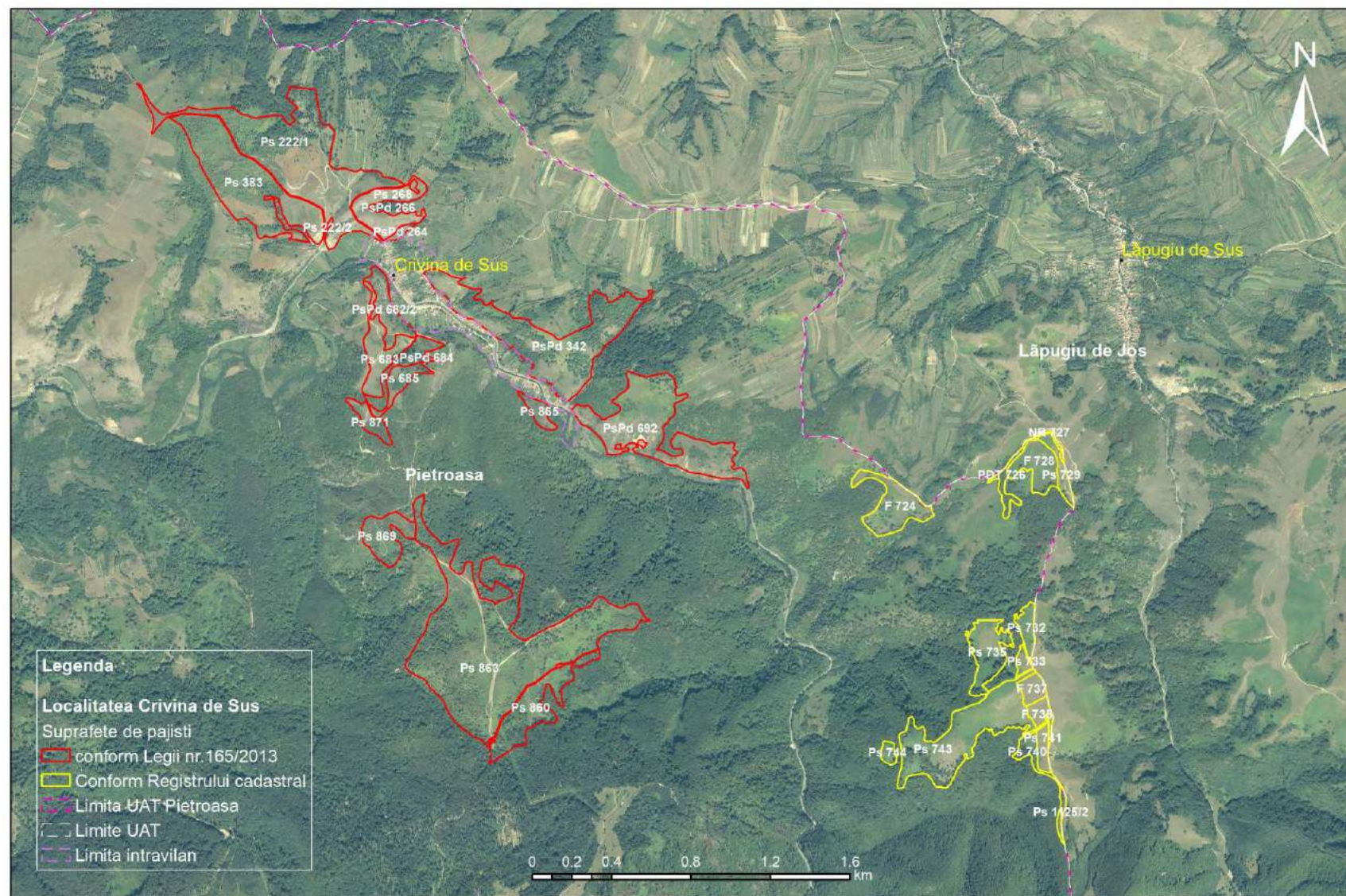

Fig. 1.5. Dispunerea suprafețelor de pajiști din localitatea Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

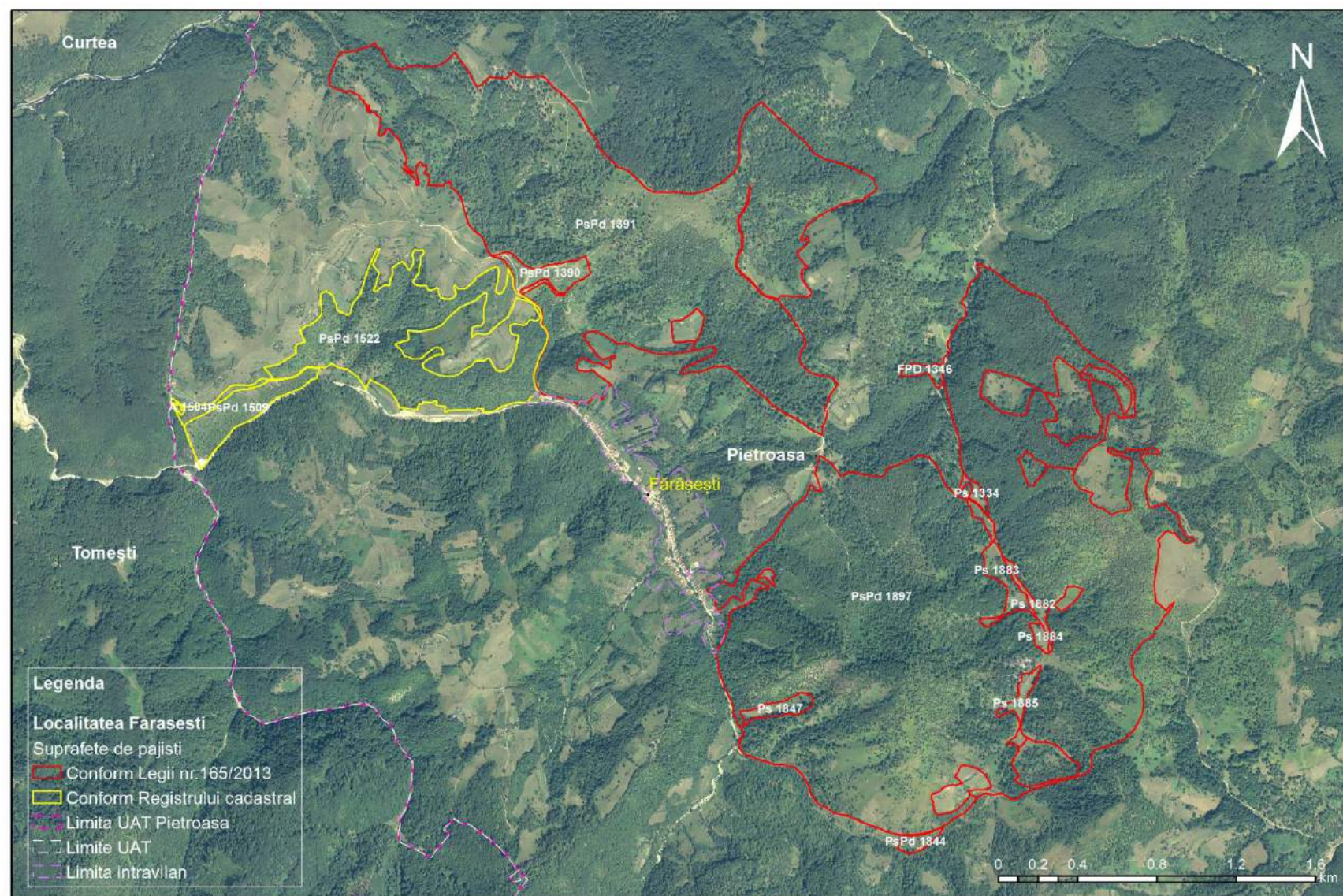

Fig. 1.6. Dispunerea suprafețelor de pajiști din localitatea Fărăsești
(prelucrare GIS)

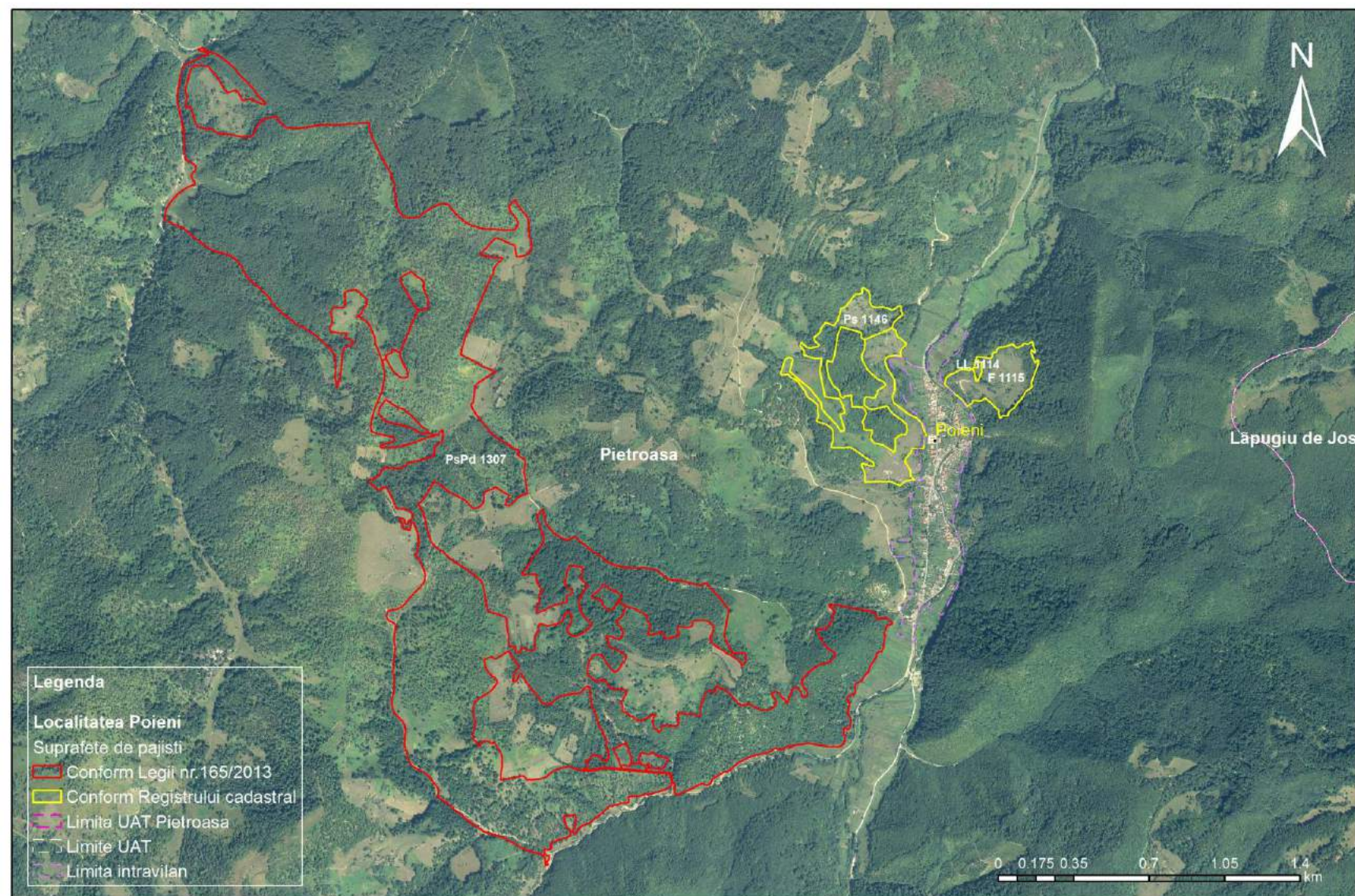

Fig. 1.7. Dispunerea suprafețelor de pajiști din localitatea Poieni
(prelucrare GIS)

Tabelul 1.1

**SITUAȚIA terenurilor ocupate de izlazuri în
UNITATEA ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ PIETROASA, județul Timiș, care fac
obiectul amenajamentului pastoral (Legea nr. 165/2013)**

Nr. Crt	Nr. Cad	Suprafata (ha)	Nr. Top
1	PS 956	13.84 ha	top 307/300/13/1
2	PS 860	7.87 ha	top 307/300/13/1
3	PS 865	1.41 ha	top 307/300/13/1
4	PS 869	4.41 ha	top 307/300/13/1
5	PS 871	1.86 ha	top 307/300/13/1
6	PS 870	1.27 ha	top 307/300/13/1
7	PS 685	2.28 ha	top 307/300/13/1
8	PSPD 684	3.06 ha	top 307/300/13/1
9	PSPD 682/2	3.83 ha	top 307/300/13/1
10	PS 683	4.99 ha	top 307/300/13/1
11	PS 863	48.79 ha	top 307/300/13/1
12	PSPD 746	159.20 ha	top 307/300/29/1
13	PSPD 692	18.53 ha	top 307/300/29/1
14	PSPD 693	10.89 ha	top 307/300/29/1
15	PSPD 342	21.50 ha	top 307/300/29/1
16	PS 383	18.81 ha	top 125/1/1
17	PS 222/2	0.1344 ha	top 307/300/2/1
18	PS 222/1	26.95 ha	top 125/1/1
19	PSPD 266	0.89 ha	top 125/1/1
20	PSPD 264	0.48 ha	top 125/1/1
21	PS 268	5.45 ha	top 125/1/1
22	PSPD 444	9.57 ha	top 383/301/14/1/1
23	PS 446	1.01 ha	top 383/301/14/1/1
24	PSPD 466	4.68 ha	top 383/301/14/1/1
25	PS 604	18.02 ha	top 383/301/14/1/1
26	PSPD 930	17.00 ha	top 383/301/14/1/1
27	PSPD 948	246.50 ha	top 383/301/14/1/1
28	PS 965	1.85 ha	top 1383/301/14/1/1
29	PSPD 1020	496.00 ha	top 1383/301/14/1/1
30	PS 971	2.05 ha	top 1383/301/14/1/1
31	PS 966	0.71 ha	top 1383/301/14/1/1
32	PS 972	25.68 ha	top 1383/301/14/1/1
33	PS 400	15.70 ha	top 383/301/1/158
34	PSPD 164	8.69 ha	top 383/301/1/96
35	PS 148	2.93 ha	top 383/301/1/96
36	PS 441	102.60 ha	top 383/301/1/96
37	PS 604	3.34 ha	top 129/71
38	PSPD 566	23.04 ha	top 129/71
39	PS 606	6.96 ha	top 129/71
40	PS 565	0.97 ha	top 129/71
41	PS 608	9.91 ha	top 129/71
42	PSPD 553	9.69 ha	top 129/71
43	PSPD 552	12.24 ha	top 129/71
44	PSPD 1390	4.75 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
45	PSPD 1760	18.25 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
46	PSPD 1596	94.89 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
47	PSPD 1391	219.130 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
48	FPD 1346	1,3705 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
49	PS 1847	2,5119 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
50	PSPD 1844	1,42 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
51	PSPD 1837	173.75 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
52	PSPD 1897	353.60 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
53	PS 1885	2.25 ha	top 111/1/c/1/17/1/a

54	PS 1884	0,89 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
55	PS 1882	1,57 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
56	PS 1883	4,58 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
57	PS 1334	1,02 ha	top 111/1/c/1/17/1/a
58	PSPD 1307	281.67 ha	top 226
Total: 2537.2368 ha			

La suprafața de pajiști de 2537.2368 ha cuprinsă în Anexa 5 la Legea 165/2013, **pe teritoriul comunei Pietroasa se mai adaugă o suprafață de 145.3194 ha, înregistrată în Registrul cadastral, conform tabelului 1.2.**

Tabelul 1.2

Alte suprafețe de pajiști în proprietatea UAT Pietroasa care nu au fost incluse în Anexa 5 la Legea 165/2013

Nr. crt.	Numărul cadastral al parcelei	Suprafața (ha)	Localitatea
1	F 724	5.9081	Crivina de Sus
2	PDT 726	1.27	Crivina de Sus
3	F 728	4.13	Crivina de Sus
4	Ps 729	1.65	Crivina de Sus
5	NR 727	0.37	Crivina de Sus
6	Ps 744	0.7180	Crivina de Sus
7	Ps 743	15.3233	Crivina de Sus
8	Ps 735	5.06	Crivina de Sus
9	Ps 732	1.70	Crivina de Sus
10	Ps 733	0.74	Crivina de Sus
11	F 737	1.60	Crivina de Sus
12	F 738	1.45	Crivina de Sus
13	NR 739	0.16	Crivina de Sus
14	Ps 740	1.45	Crivina de Sus
15	Ps 741	1.30	Crivina de Sus
16	Ps 1125/2	0.57	Crivina de Sus
17	PsPd 1509	9.60	Fărășești
18	A 1505	0.13	Fărășești
19	A 1504	1.93	Fărășești
20	PsPd 1522	51.25	Fărășești
21	Ps 1146	19.60	Poieni
22	F 1115	8.25	Poieni
23	LL 1114	0.22	Poieni
24	PsPd 967	0.06	Pietroasa
25	PsPd 969	0.04	Pietroasa
26	NR 996	4.77	Pietroasa
27	NR 979	2.55	Pietroasa
28	PsPd 950	0.22	Pietroasa
29	Ps 963	3.30	Pietroasa
Total suprafață: 145.3194 ha			

Situația concretă referitoare la fiecare pajiște în parte din punct de vedere administrativ, categoria de folosință a terenului conform Legii nr. 165/2013, suprafața în ha, categoria de animale care pășunează și suprafețele care sunt declarate la APIA sunt prezentate în tabelele de mai jos.

Tabelul 1.3

Pajiști din localitatea PIETROASA declarate APIA și categoria de animale cu care se pășunează

Parcele descriptive componente	Suprafața (ha)	Declarată APIA* (ha)	Nedeclarată APIA (ha)	Categoria de animale
PsPd 553	9.69	-	9.69	bovine, caprine, ovine
Ps 565	0.79	-	0.79	bovine
Ps 606	6.96	-	6.96	bovine, caprine, ovine
Ps 608	9.91	-	9.91	bovine, caprine, ovine
Ps 604	3.34	-	3.34	bovine, caprine, ovine
Ps 478	18.02	-	18.02	bovine, caprine,
PsPd 466	4.68	-	4.68	bovine
Ps 446	1.01	-	1.01	bovine, caprine,
PsPd 444	9.57	-	9.57	bovine, caprine,
Ps 441	102.60	-	102.60	bovine, caprine, ovine, cabaline
Ps 148	2.93	-	2.93	bovine
PsPd 164	8.69	-	8.69	bovine, caprine, ovine, cabaline
Ps 400	15.70	-	15.70	caprine, ovine
PsPd 930	17.00	-	17.00	bovine, caprine, ovine
Ps 965	1.85	-	1.85	bovine
Ps 966	0.71	-	0.71	bovine
Ps 971	2.05	-	2.05	bovine
Ps 972	25.68	-	25.68	bovine, caprine, ovine, cabaline
PsPd 967	0.06	-	0.06	bovine, caprine, ovine
PsPd 969	0.04	-	0.04	bovine
NR 996	4.77	-	4.77	bovine
NR 979	2.55	-	2.55	bovine
PsPd 950	0.22	-	0.22	bovine, cabaline
Ps 963	3.30	-	3.30	bovine
PsPd 1020**	102.33	-	102.33	bovine, caprine, ovine, cabaline
PsPd 948**	12.6	-	12.6	bovine, caprine, ovine, cabaline
TOTAL PIETROASA: 367.23 ha				

*Notă: menționăm că în localitate la data întocmirii amenajamentului nu există suprafețe de pajiști aflate în proprietatea Primăriei sub angajament APIA_ Măsura 214 în derulare sau Măsura 10 „Plăți de agromediu și climă” (2015). În schimb în UAT Pietroasa există persoane particulare care au accesat subvenții de la APIA pentru aceste măsuri pentru suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietate privată.

**Din suprafața totală a parcelei PsPd 948 de 246.50 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 12.60 ha, iar din suprafața totală a parcelei PsPd 1020 de 496.00 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 102.33 ha – suprafața de 233.9 ha, respectiv 393.67 ha se include în categoria *pășunilor împădurite*

Tabelul 1.4

Pajiști din localitatea CRIVINA DE SUS declarate APIA și categoria de animale cu care se pășunează

Parcele descriptive componente	Suprafața (ha)	Declarată APIA* (ha)	Nedeclarată APIA (ha)	Categoria de animale
Ps 383	18.81	-	18.81	bovine, caprine, ovine
Ps 222/1	26.95	-	26.95	bovine
Ps 222/2	0.1344	-	0.1344	bovine
Ps 268	5.45	-	5.45	bovine
PsPd 266	0.89	-	0.89	bovine
PsPd 264	0.48	-	0.48	bovine
PsPd 682/2	3.83	-	3.83	bovine
Ps 683	4.99	-	4.99	bovine, caprine, ovine
PsPd 684	3.06	-	3.06	bovine, caprine, ovine
Ps 685	2.28	-	2.28	bovine, caprine, ovine
Ps 871	1.86	-	1.86	bovine

PsPd 342	21.50	-	21.50	bovine, caprine, ovine
Ps 865	1.41	-	1.41	bovine
PsPd 692	18.53	-	18.53	bovine, caprine, ovine
Ps 869	4.41	-	4.41	bovine
Ps 863	48.79	-	48.79	bovine, caprine, ovine
Ps 860	7.87	-	7.87	bovine
F 724	5.9081	-	5.9081	bovine
PDT 726	1.27	-	1.27	bovine
F 728	4.13	-	4.13	bovine
Ps 729	1.65	-	1.65	bovine
NR 727	0.37	-	0.37	bovine
Ps 744	0.7180	-	0.7180	bovine
Ps 743	15.3233	-	15.3233	bovine
Ps 735	5.06	-	5.06	bovine
Ps 732	1.70	-	1.70	bovine
Ps 733	0.74	-	0.74	bovine
F 737	1.60	-	1.60	bovine
F 738	1.45	-	1.45	bovine
NR 739	0.16	-	0.16	bovine
Ps 740	1.45	-	1.45	bovine
Ps 741	1.30	-	1.30	bovine
Ps 1125/2	0.57	-	0.57	bovine
TOTAL CRIVINA DE SUS: 214.6438 ha				

*Notă: menționăm că în localitate la data întocmirii amenajamentului nu există suprafețe de pajiști aflate în proprietatea Primăriei sub angajament APIA_ Măsura 214 în derulare sau Măsura 10 „Plăți de agromediu și climă” (2015). În schimb în UAT Pietroasa există persoane particulare care au accesat subvenții de la APIA pentru aceste măsuri pentru suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietate privată.

Tabelul 1.5

Pajiști din localitatea FĂRĂȘEȘTI declarate APIA și categoria de animale cu care se pășunează

Parcele descriptive componente	Suprafața (ha)	Declarată APIA* (ha)	Nedeclarată APIA (ha)	Categoria de animale
PsPd 1390	4.75	-	4.75	bovine
PsPd 1391	219.13	-	219.13	bovine, ovine, caprine, cabaline
FPd 1346	1.3705	-	1.3705	bovine
PsPd 1897	353.60	-	353.60	bovine, ovine, caprine, cabaline
Ps 1334	1.02	-	1.02	bovine, ovine, caprine,
Ps 1883	4.58	-	4.58	bovine, ovine, caprine,
Ps 1882	1.57	-	1.57	bovine, ovine, caprine,
Ps 1884	0.89	-	0.89	bovine, ovine, caprine,
Ps 1885	2.25	-	2.25	bovine, ovine, caprine,
PsPd 1844	1.42	-	1.42	bovine, ovine, caprine,
Ps 1847	2.5119	-	2.5119	bovine, ovine, caprine,
PsPd 1509	9.60	-	9.60	bovine, ovine, caprine,
A 1505	0.13	-	0.13	bovine, ovine, caprine,
A 1504	1.93	-	1.93	bovine, ovine, caprine,
PsPd 1522	51.25	-	51.25	bovine, ovine, caprine,
TOTAL FĂRĂȘEȘTI: 656.0024 ha				

*Notă: menționăm că în localitate la data întocmirii amenajamentului nu există suprafețe de pajiști aflate în proprietatea Primăriei sub angajament APIA_ Măsura 214 în derulare sau Măsura 10 „Plăți de agromediu și climă” (2015). În schimb în UAT Pietroasa există persoane particulare care au accesat subvenții de la APIA pentru aceste măsuri pentru suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietate privată.

Tabelul 1.6

Pajiști din localitatea POIENI declarate APIA și categoria de animale cu care se pășunează

Parcele descriptive componente	Suprafața (ha)	Declarată APIA* (ha)	Nedeclarată APIA (ha)	Categoria de animale
PsPd 1307	281.67	-	281.67	bovine, ovine, caprine, cabaline
Ps 1146	19.60	-	19.60	bovine
F 1115	8.25	-	8.25	bovine, cabaline
LL 1114	0.22	-	0.22	bovine, cabaline
TOTAL POIENI: 309.74 ha				

*Notă: menționăm că în localitate la data întocmirii amenajamentului nu există suprafețe de pajiști aflate în proprietatea Primăriei sub angajament APIA_ Măsura 214 în derulare sau Măsura 10 „Plăți de agromediu și climă” (2015). În schimb în UAT Pietroasa există persoane particulare care au accesat subvenții de la APIA pentru aceste măsuri pentru suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietate privată.

1.4. Situații speciale. Implicații privind suprapunerea Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă peste unele suprafețe de pajiști din UAT PIETROASA

Datorită suprapunerii celor mai multe suprafețe de pajiști din UAT Pietroasa peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, în amenajamentul pastoral sunt menționate măsurile minime de conservare elaborate de APM Timiș, măsuri de care trebuie să țină cont toți proprietarii și utilizatorii de pășuni și fânețe de pe teritoriul unității administrativ teritoriale Pietroasa, cu toate satele aparținătoare.

Din totalul suprafețelor de pajiști în perimetrul Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, nu sunt incluse/nu se suprapun următoarele parcele:

- ⇒ NU se suprapune peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 (cca. 10%) din: PsPD 1897, PsPd 1391, Ps 1146, PsPd 1390;
- ⇒ NU se suprapune peste Situl Natura 2000 ROSCI0355: PsPd 692, PsPd 342, Ps 268, PsPd 266, PsPd 264, PsPd 682/2, Ps 683, PsPd 684, Ps 685, LL 1114;
- ⇒ SUNT incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 cu pondere redusă (cca. 10%): F 1115, PsPd 1522, Ps 865.

Situație centralizată cu parcelele de pajiști suprapuse peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă:

Parcele descriptive componente	Suprafața (ha)	Inclusă în aria protejată ROSCI0355	Inclusă parțial în aria protejată ROSCI0355
Localitatea Pietroasa			
PsPd 553	9.69	✓	
Ps 565	0.97	✓	
Ps 606	6.96	✓	
Ps 608	9.91	✓	
Ps 604	3.34	✓	
Ps 478	18.02	✓	
PsPd 466	4.68	✓	
Ps 446	1.01	✓	
PsPd 444	9.57	✓	
Ps 441	102.60	✓	
Ps 148	2.93	✓	
PsPd 164	8.69	✓	

**[AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJIȘTILE DIN U.A.T. PIETROASA,
JUDEȚUL TIMIȘ – 2017]**

Ps 400	15.70	✓	
PsPd 930	17.00	✓	
Ps 965	1.85	✓	
Ps 966	0.71	✓	
Ps 971	2.05	✓	
Ps 972	25.68	✓	
PsPd 967	0.06	✓	
PsPd 969	0.04	✓	
NR 996	4.77	✓	
NR 979	2.55	✓	
PsPd 950	0.22	✓	
Ps 963	3.30	✓	
PsPd 1020	102.33	✓	
PsPd 948	12.6	✓	
Crivina de Sus			
Ps 383	18.81	✓	
Ps 222/1	26.95	✓	
Ps 222/2	0.1344	✓	
Ps 871	1.86	✓	
Ps 865	1.41	✓	cca. 10%
Ps 869	4.41	✓	
Ps 863	48.79	✓	
Ps 860	7.87	✓	
F 724	5.9081	✓	
PDT 726	1.27	✓	
F 728	4.13	✓	
Ps 729	1.65	✓	
NR 727	0.37	✓	
Ps 744	0.7180	✓	
Ps 743	15.3233	✓	
Ps 735	5.06	✓	
Ps 732	1.70	✓	
Ps 733	0.74	✓	
F 737	1.60	✓	
F 738	1.45	✓	
NR 739	0.16	✓	
Ps 740	1.45	✓	
Ps 741	1.30	✓	
Ps 1125/2	0.57	✓	
Localitatea Fărășești			
PsPd 1390	4.75	✓	cca. 90%
PsPd 1391	219.13	✓	cca. 90%
FPd 1346	1.3705	✓	
PsPd 1897	353.60	✓	cca. 90%
Ps 1334	1.02	✓	
Ps 1883	4.58	✓	
Ps 1882	1.57	✓	
Ps 1884	0.89	✓	
Ps 1885	2.25	✓	
PsPd 1844	1.42	✓	
Ps 1847	2.5119	✓	
PsPd 1509	9.60	✓	
A 1505	0.13	✓	
A 1504	1.93	✓	
PsPd 1522	51.25	✓	cca. 10%
Localitatea Poieni			
PsPd 1307	281.67	✓	
Ps 1146	19.60	✓	cca. 90%
F 1115	8.25	✓	cca. 10%

Datele și informațiile din Formularul standard Natura 2000 pentru ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, referitoare la localizarea sitului, tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește, specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește, alte specii importante de floră și faună, descrierea sitului, caracteristici generale ale sitului, calitate și importanță, amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului, tip de proprietate, statutul de protecție al sitului, managementul sitului, sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral.

MĂSURI DE CONSERVARE PENTRU SITUL NATURA 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ, conform adresei nr. 1991/23.02.2017 emisă de Agenția pentru protecția Mediului Timiș (anexa IV), ca urmare a solicitării scrise de către Primăria Pietroasa, prin adresa nr. 183 din 16.02.2017:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Măsuri minime de conservare pentru speciile de animale de interes comunitar de pe teritoriul Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă:

Specii de mamifere enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
1354 <i>Ursus arctos</i>	- limitarea defrișărilor;
1352 <i>Canis lupus</i>	- evitarea fragmentării habitatelor prin construcția de drumuri sau alte bariere;
1361 <i>Lynx lynx</i>	- gestionarea rațională a bazei trofice reprezentate de ierbivorele sălbatice;
	- evitarea supraaglomerării animalelor domestice și paza adecvată a acestora pentru limitarea daunelor produse de către carnivorele sălbatice;
	- limitarea poluării fonice;
	- eliminarea/reducerea braconajului și controlul activităților de vânătoare;
	- interzicerea arderii vegetației;
	- limitarea folosirii momelilor, capcanelor: arme, cuști, orbirea animalelor cu lumină pe timp de noapte etc.
1355 <i>Lutra lutra</i>	- interzicerea/limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă
Specii de amfibieni enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
1193 <i>Bombina variegata</i>	- reducerea impactului antropic în proximitatea bălților;
	- evitarea activităților care distrug sau degradează habitatul speciei;
	- interzicerea distrugerii, arderii și tăierii vegetației ierboase și lemnoase precum și interzicerea folosirii tratamentelor chimice în interiorul și vecinătatea (100 m) habitatelor frecventate de aceste specii;
	- menținerea nivelului natural de apă prin interzicerea drenajelor prin

	canale de desecare și interzicerea îndiguirilor care pot duce la creșterea nivelului apei; - monitorizarea speciilor de plante higro și hidrofile cu caracter invaziv; - monitorizarea bălților temporare sau permanente, precum și a celor care seacă în mod natural; - interzicerea exploatării depunerilor de nisip și pietriș în albia râurilor; - interzicerea traversării cursurilor de apă și oprirea în vecinătatea acestora a autovehiculelor care prezintă scurgeri carburanți/uleiuri; - monitorizarea cursurilor de apă sezoniere.
Specii de nevertebrate enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
4050 <i>Isophya stysi</i> 4038 <i>lycaena helle</i>	- menținerea în stare naturală a zonelor din proximitatea cursurilor de apă; - păstrarea heterogenității ecosistemelor forestiere (menținerea structurii și compoziției naturale, a poienilor și luminișurilor etc); - menținerea ecosistemelor ierboase prin pășunat și cosit (prevenirea instalării arborilor și arbuștilor); - menținerea prin pășunat a aspectului mozaicat reprezentat de zone acoperite de tufărișuri în alternanță cu zone neacoperite de vegetație ierboasă; - interzicerea suprapășunatului și menținerea unui pășunat tradițional (cu speciile, efectivele și în perioadele utilizate pe parcursul ultimelor decenii); - limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice; - interzicerea arderii vegetației; - menținerea în pădure a minim 5% dintre arborii parțial uscați, bătrâni sau rupți; - menținerea în ecosistem a crengilor moarte căzute pe sol.

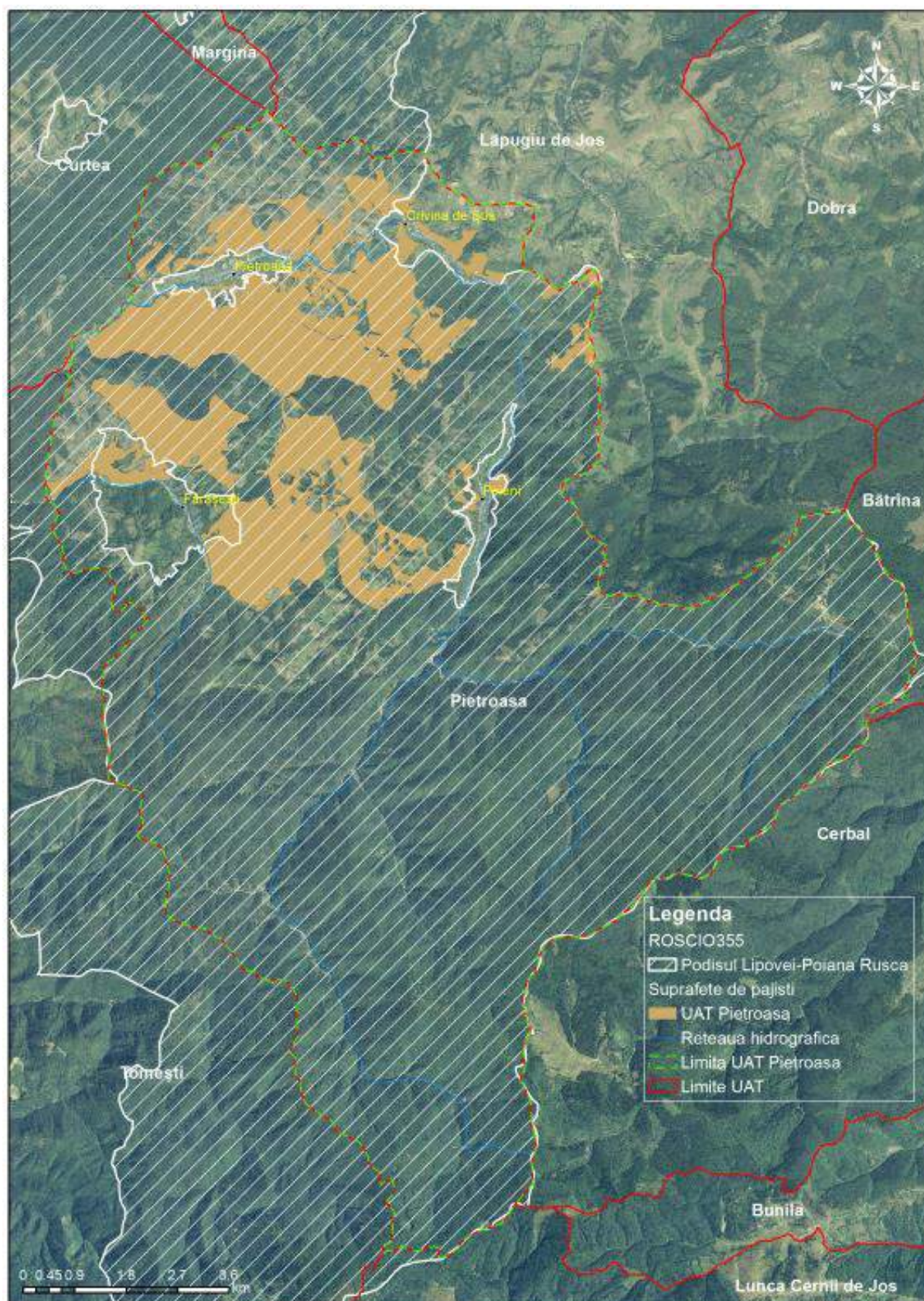

Fig. 1.8. Suprapunerea Sitului Natura 2000 - ROSC10355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă peste suprafețele de pajști din UAT Pietroasa

(prelucrare GIS după <http://www.mmediu.ro/articol/date-gis/434>, <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eu-dem>, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>)

1.5. Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament

Modul de gospodărire a pășunilor

În comuna Pietroasa organizarea activităților pastorale s-a făcut și se face respectându-se sistemul tradițional, valabil de sute de ani. După 23 aprilie (Sfântul Gheorghe), când vremea o permite, animalele (oi, vaci, capre și cai) sunt scoase în izlaz.

Ținând cont de tradițiile pastorale din zonă (ce reflectă cel mai bine modul de organizare a pășunatului în zonă) corelate cu informațiile științifice legate de orografia terenului, condițiile de climă și sol precum și de observațiile din teren privind vegetația se poate concluziona că intervalul de pășunat în pajiștile din Comuna Pietroasa este de cca 180 de zile (cuprins între 23 aprilie de Sfântul Gheorghe și 26 octombrie de Sfântul Dumitru).

Datorită marii lor răspândiri teritoriale și a micșorării treptate a forței de muncă (atrasă de zonele industriale învecinate) pășunile au cunoscut un continuu proces de degradare, din cauza neexecutării lucrărilor de întreținere și a pășunatului nerațional (subîncărcare cu animale sau în unele situații supraîncărcare), ajungând la starea actuală necorespunzătoare potențialului lor natural și cerințelor în ceea ce privește dezvoltarea creșterii animalelor.

Se observă, în teren, o mare îmbunătățire a valorii pajiștilor acolo unde sunt blocuri fizice sub angajament APIA deoarece subvenția acoperă costul lucrărilor de îmbunătățire.

Suprafața utilă a pajiștilor de pe raza comunei Pietroasa în general este cuprinsă între 90% și 40%, diferența fiind ocupată de alt tip de vegetație: arbori, arbuști, lăstăriș și ferigă.

Factorii limitativi ai producției pășunilor aparținătoare UAT Pietroasa, pot fi sintetizați astfel:

1. Factori ecologici – legați de configurația terenului și climă:

- fenomene de eroziune a solului atât în adâncime cât și în suprafață (ogașe, ravene, etc.);
- denivelarea și fragmentarea terenului (multe coame, văi, ogașe);
- soluri grele ce rețin apă (identificate prin speciile caracteristice ca *Luzula* sp., *Carex* sp., *Salix* sp., mușchi), soluri cu valori ridicate ale acidității;
- precipitații abundente în anumite perioade ce antrenează solul la vale;

2. Factori antropogeni – legați de gestionarea pajiștilor:

- lipsa lucrărilor minime de întreținere a pajiștilor, aspect reliefat de prezența speciilor dăunătoare (*Euphorbia cyparissias*, *Pteridium aquilinum*);
- invazia de vegetație lemnoasă, arbuști, etc.;
- pășunat nerațional; subîncărcarea cu animale a unor suprafețe de pajiști;
- circulația haotică a oamenilor și a animalelor, care duce la formarea a numeroase locuri de trecere și poteci, inutile, ce brăzdează pășunea în toate direcțiile;
- tăieri necontrolate a arboretului de pe suprafețele în pantă, care în final duc la reducerea vegetației, descoperirea solului și favorizează scurgerile în suprafață.

CAPITOLUL II

ORGANIZAREA TERITORIULUI de pajiști din U.A.T. Pietroasa

2.1. Denumirea trupurilor de pajiște care fac obiectul acestui studiu pentru U.A.T. Pietroasa

Suprafața pășunilor care fac obiectul acestui studiu este repartizată pe trupuri distincte, conform Ghidului de întocmire al amenajamentelor pastorale (Marușca și colab., 2014).

În cadrul Amenajamentului pastoral pentru pajiștile UAT Pietroasa au fost delimitate:

- 7 trupuri de pajiști distincte pe teritoriul localității Pietroasa (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7),
- 7 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Crivina de Sus (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7),
- 7 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Fărășești (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7),
- 3 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Poieni (TP 1, TP 2 și TP 3), prezentate schematic în Fig. 2.1 - Fig. 2.28.

Delimitarea parcelelor s-a realizat prin prelucrarea componentei grafice rezultată după aplicarea Legii nr. 165 (Anexa 5), și a hărților cadastrale 1:10000, după Registrul cadastral prin software-uri specializate.

Componenta trupurilor de pajiști de pe teritoriul localităților Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni este redată detaliat în tabelul 2.1, tabelul 2.2, tabelul 2.3 și tabelul 2.4.

Tabelul 2.1

Trupuri de pajiște din localitatea Pietroasa

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente/unități amenajistice	Suprafața (ha)
1	TP 1	PsPd 553	9.69
Total TP 1: 9.69 ha			
2	TP 2	Ps 565	0.97
		Ps 606	6.96
		Ps 608	9.91
		Ps 604	3.34
		Ps 478	18.02
		PsPd 466	4.68
		Ps 446	1.01
		PsPd 444	9.57
Total TP 2: 54.46 ha			
3	TP 3	Ps 441	102.60
Total TP 3: 102.60 ha			
4	TP 4	Ps 148	2.93
		PsPd 164	8.69
Total TP 4: 11.62 ha			
5	TP 5	Ps 400	15.70
Total TP 5: 15.70 ha			
6	TP 6	PsPd 930	17.00
		PsPd 948**	12.60
		PsPd 967*	0.06
		PsPd 969*	0.04
Total TP 6: 29.70 ha			

7	TP 7	Ps 972	25.68
		Ps 965	1.85
		Ps 966	0.71
		Ps 971	2.05
		PsPd 1020**	102.33
		NR 996*	4.77
		NR 979*	2.55
		PsPd 950*	0.22
		Ps 963*	3.30
Total TP 7: 143.46 ha			
Total Pietroasa: 356.29 + 10.94* = 367.23 ha			

*Conform Registrului cadastral

**Din suprafața totală a parcelei PsPd 948 de 246.50 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 12.60 ha, iar din suprafața totală a parcelei PsPd 1020 de 496.00 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 102.33 ha – suprafața de 233.9 ha, respectiv 393.67 ha se include în categoria *pășunilor împădurite*.

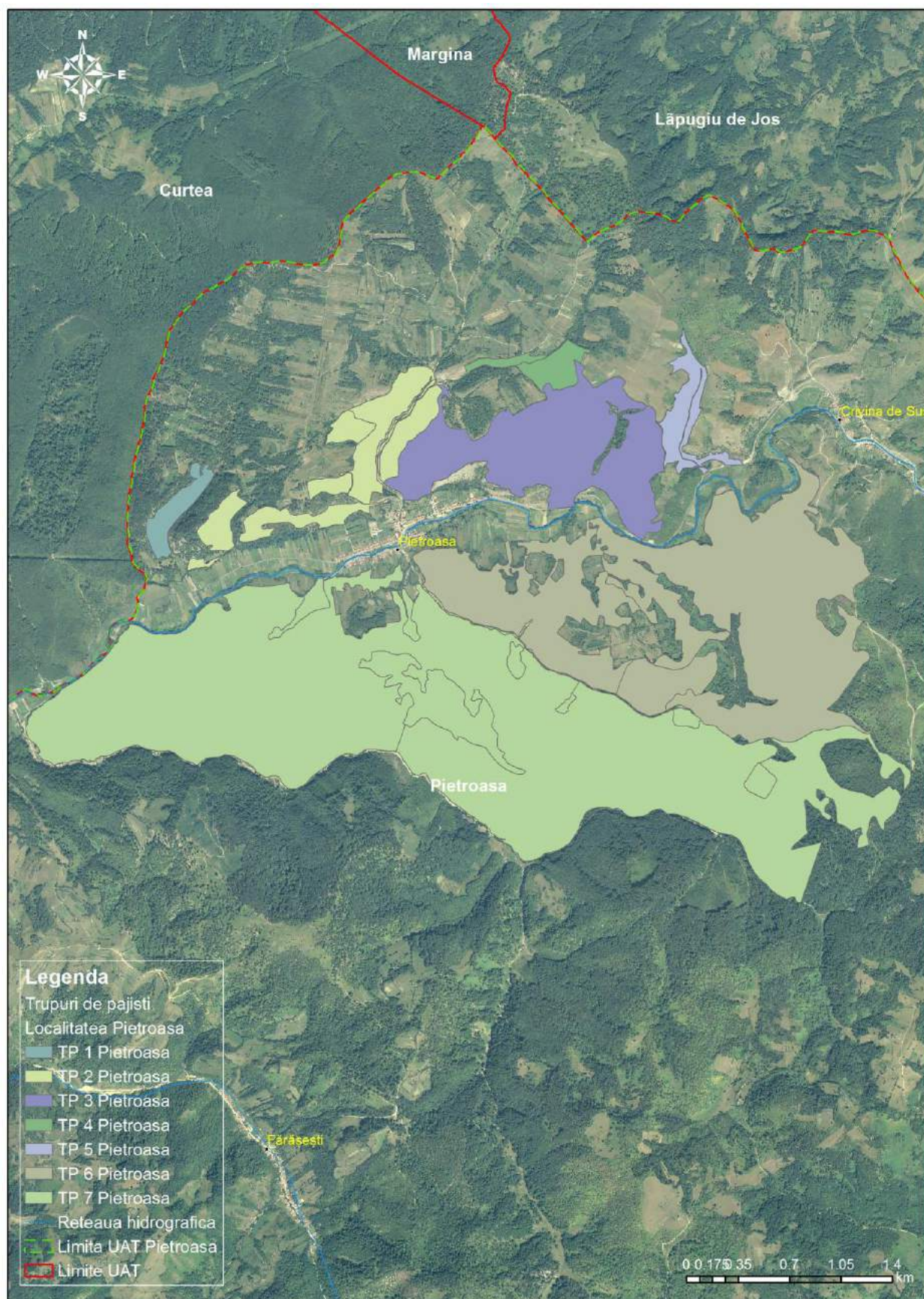

Fig. 2.1. Repartiția teritorială a suprafețelor ocupate cu pajiști (trupuri de pajiști) în localitatea Pietroasa (prelucrare GIS)

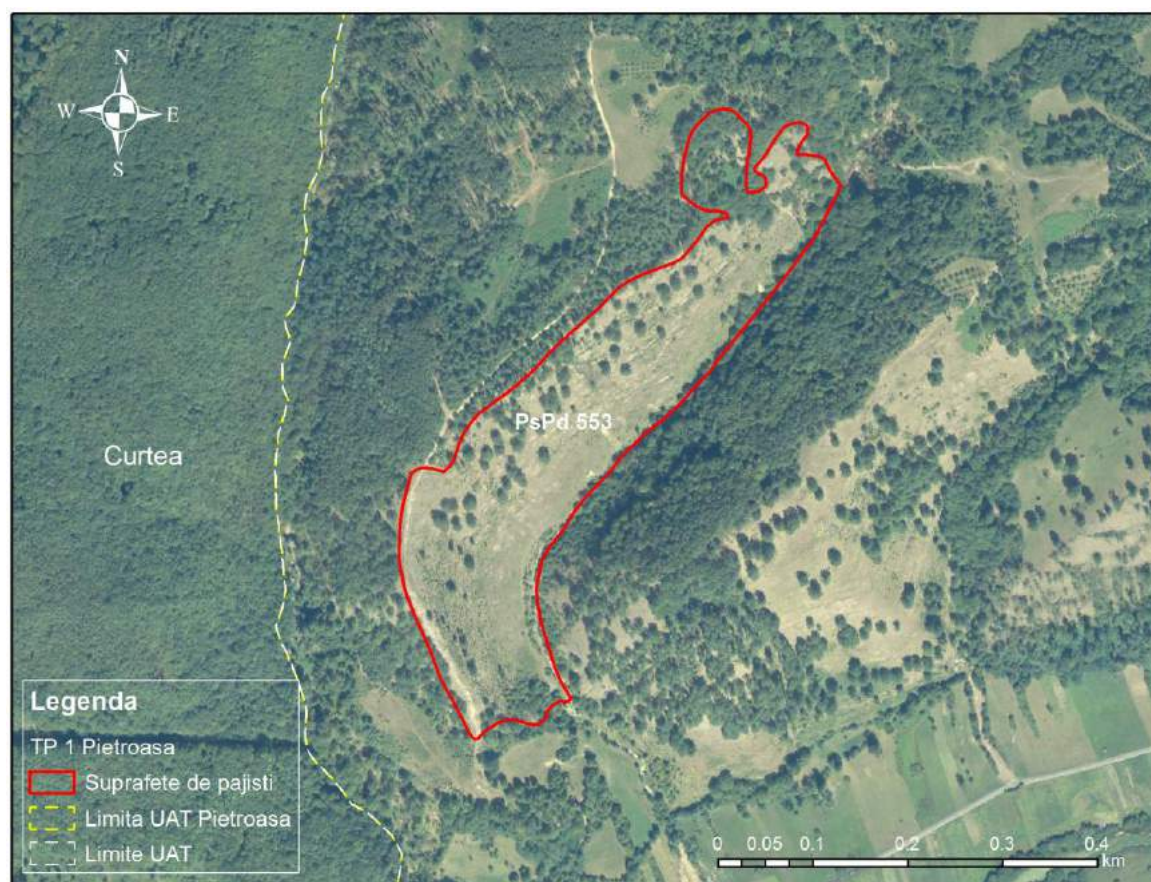

Fig. 2.2. Dispunerea trupului de pajiște TP. 1 Pietroasa
(prelucrare GIS)

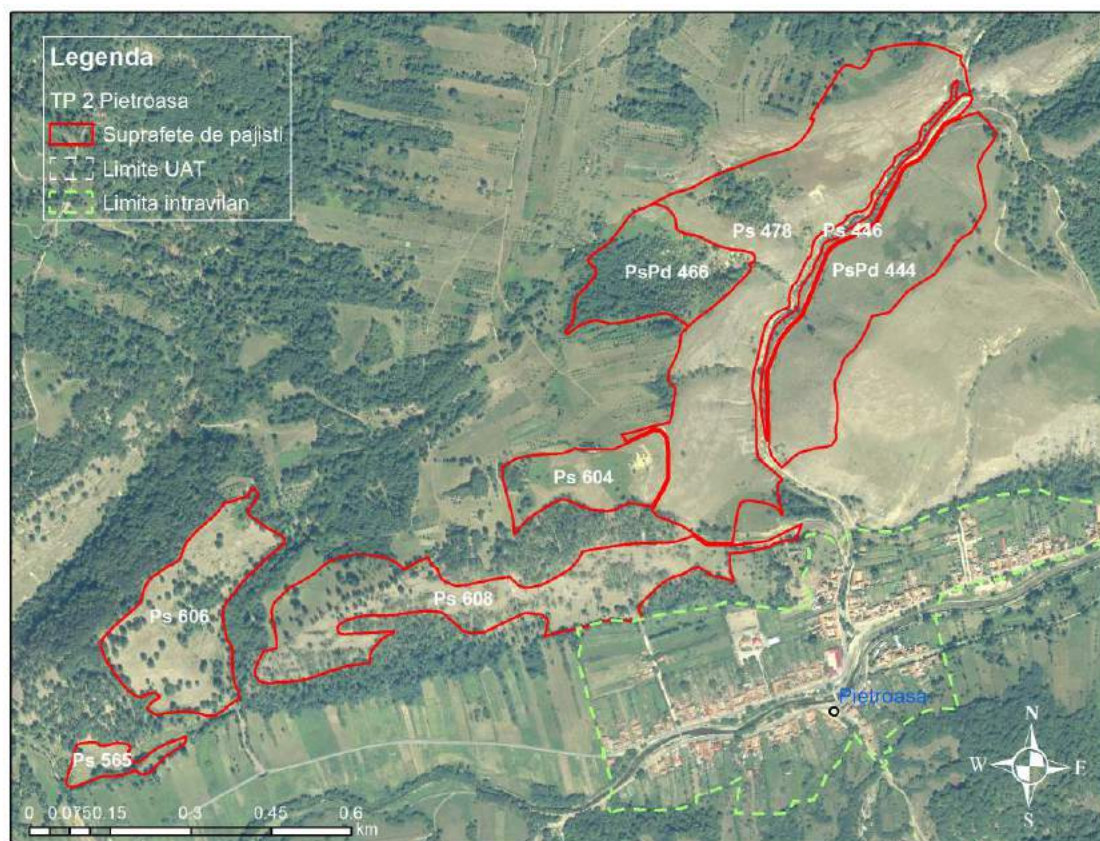

Fig. 2.3. Dispunerea trupului de pajiște TP. 2 Pietroasa
(prelucrare GIS)

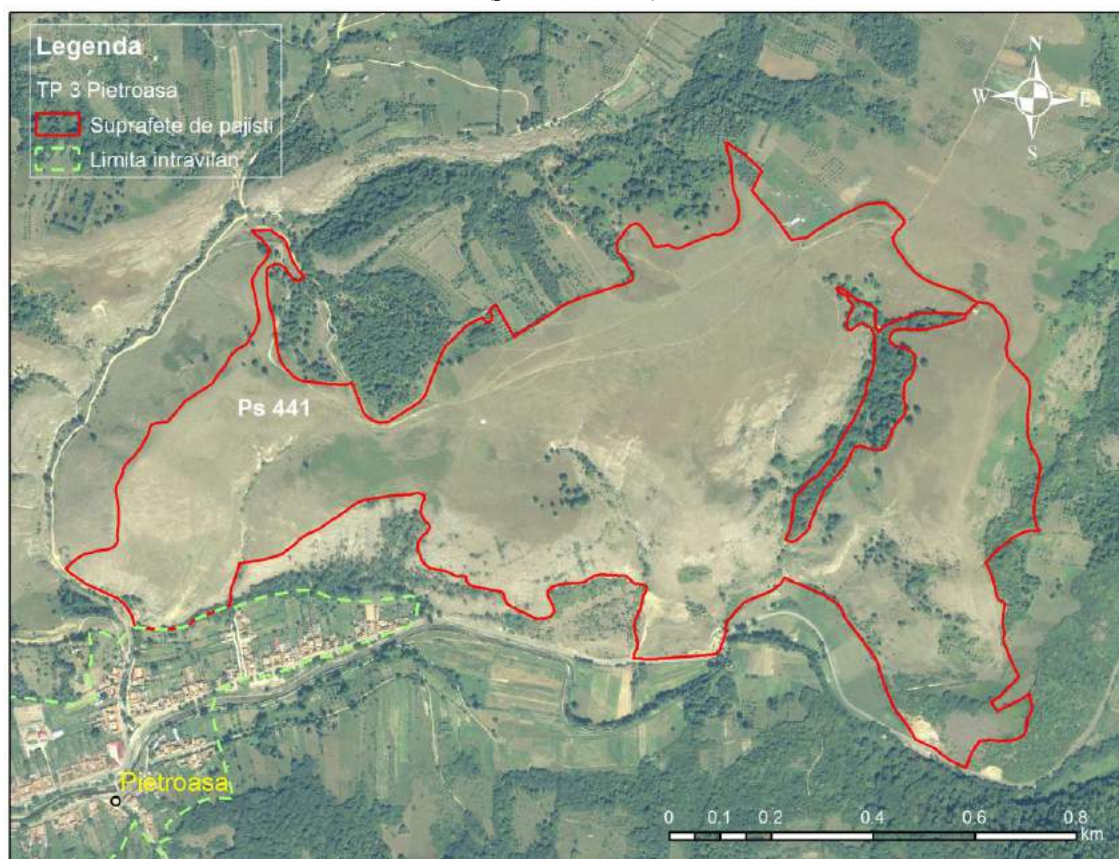

Fig. 2.4. Dispunerea trupului de pajiște TP. 3 Pietroasa
(prelucrare GIS)

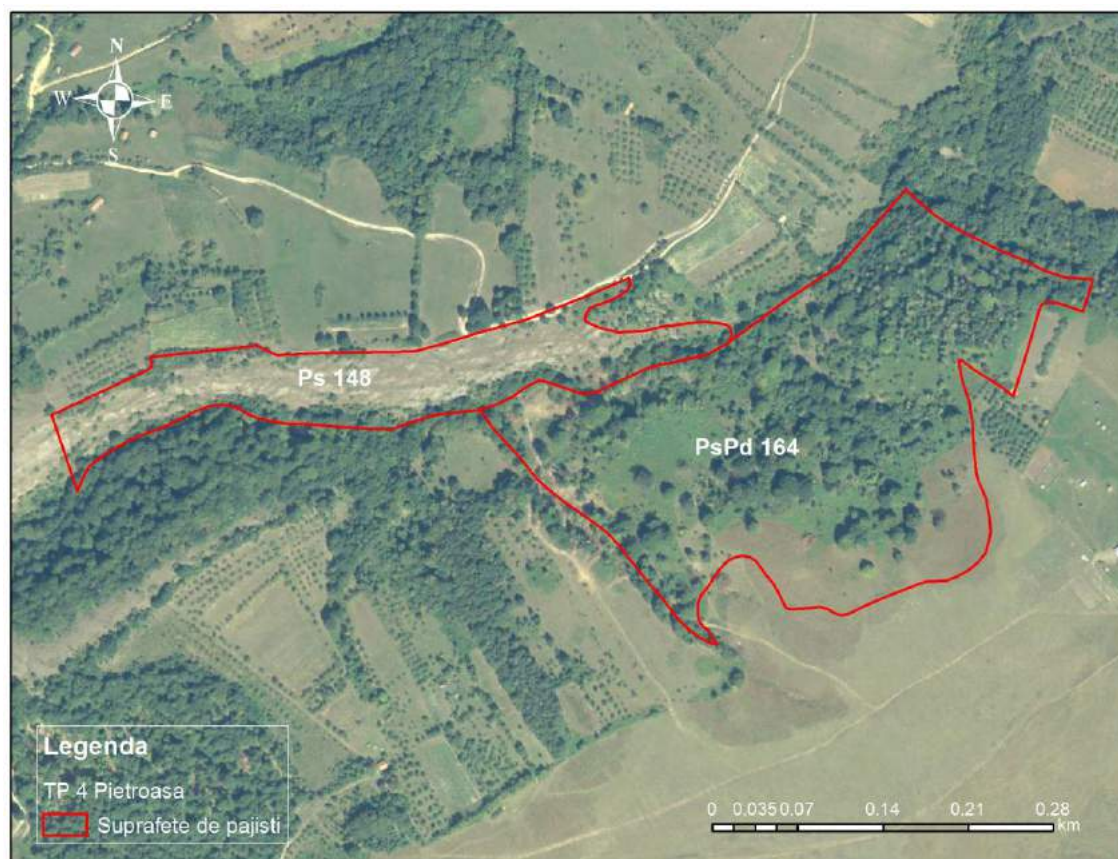

Fig. 2.5. Dispunerea trupului de pajiște TP. 4 Pietroasa
(prelucrare GIS)

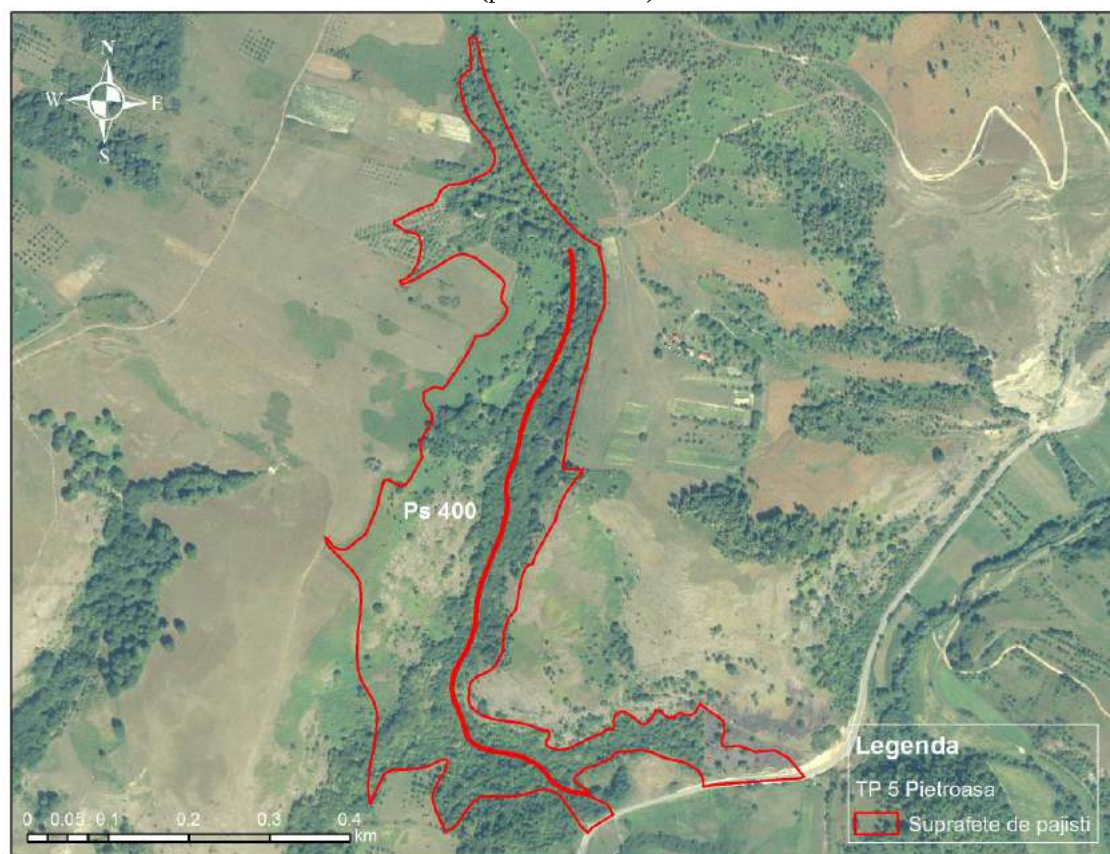

Fig. 2.6. Dispunerea trupului de pajiște TP. 5 Pietroasa
(prelucrare GIS)

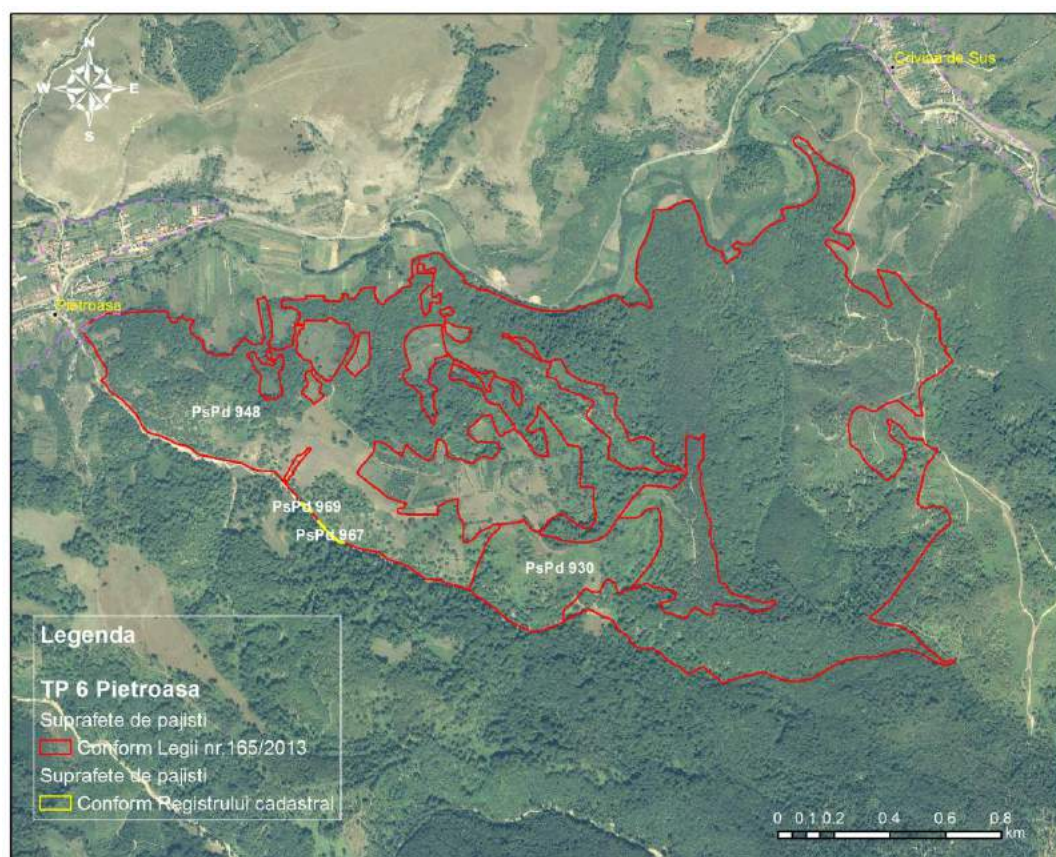

Fig. 2.7. Dispunerea trupului de pajiște TP. 6 Pietroasa
(prelucrare GIS)

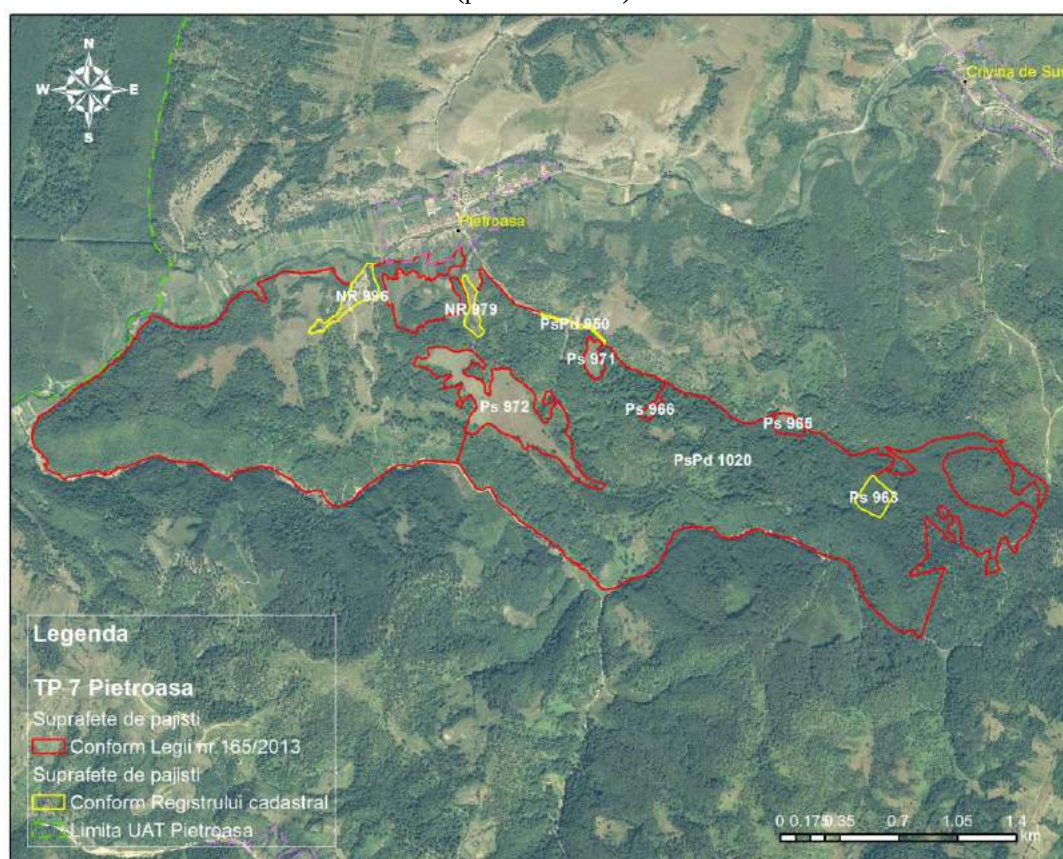

Fig. 2.8. Dispunerea trupului de pajiște TP. 7 Pietroasa
(prelucrare GIS)

Tabelul 2.2

Trupuri de pajiște din localitatea Crivina de Sus

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente/unități amenajistice	Suprafața (ha)
1	TP 1	Ps 383	18.81
		Ps 222/1	26.95
		Ps 222/2	0.1344
		Ps 268	5.45
		PsPd 266	0.89
		PsPd 264	0.48
TP 1: 52.7144 ha			
2	TP 2	PsPd 682/2	3.83
		Ps 683	4.99
		PsPd 684	3.06
		Ps 685	2.28
		Ps 871	1.86
TP 2: 16.02 ha			
3	TP 3	PsPd 342	21.50
		Ps 865	1.41
		PsPd 692	18.53
TP 3: 41.44 ha			
4	TP 4	Ps 869	4.41
		Ps 863	48.79
		Ps 860	7.87
TP 4: 61.07 ha			
5	TP 5*	F 724	5.9081
TP 5: 5.9081 ha			
6	TP 6*	PDT 726	1.27
		F 728	4.13
		Ps 729	1.65
		NR 727	0.37
TP 6: 7.42 ha			
7	TP 7*	Ps 744	0.7180
		Ps 743	15.3233
		Ps 735	5.06
		Ps 732	1.70
		Ps 733	0.74
		F 737	1.60
		F 738	1.45
		NR 739	0.16
		Ps 740	1.45
		Ps 741	1.30
		Ps 1125/2	0.57
TP 7: 30.0713 ha			
Total Crivina de Sus: 171.2444 + 43.3994** = 214.6438 ha			

*Conform Registrului cadastral)

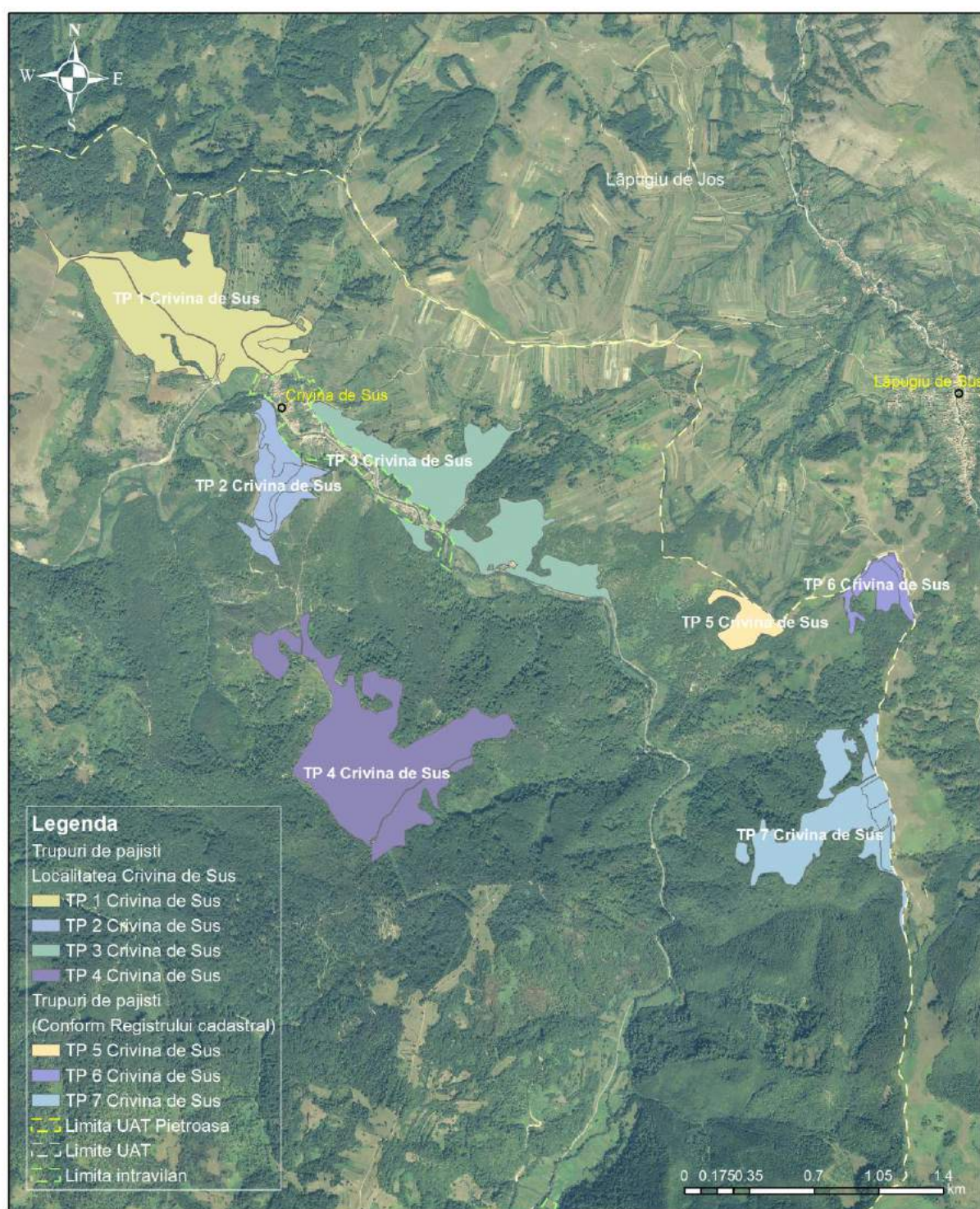

Fig. 2.9. Repartiția teritorială a suprafețelor ocupate cu pajiști (trupuri de pajiști) în localitatea Crivina de Sus (prelucrare GIS)

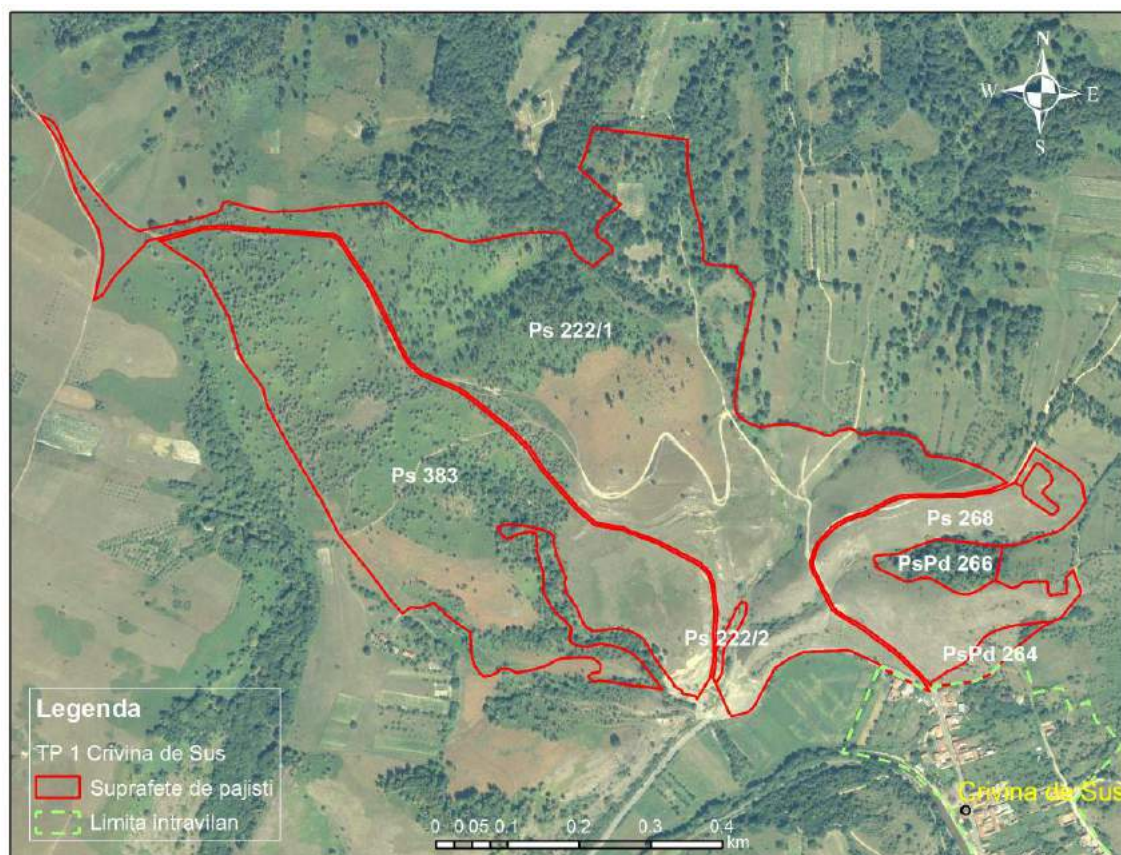

Fig. 2.10. Dispunerea trupului de pajiste TP. 1 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

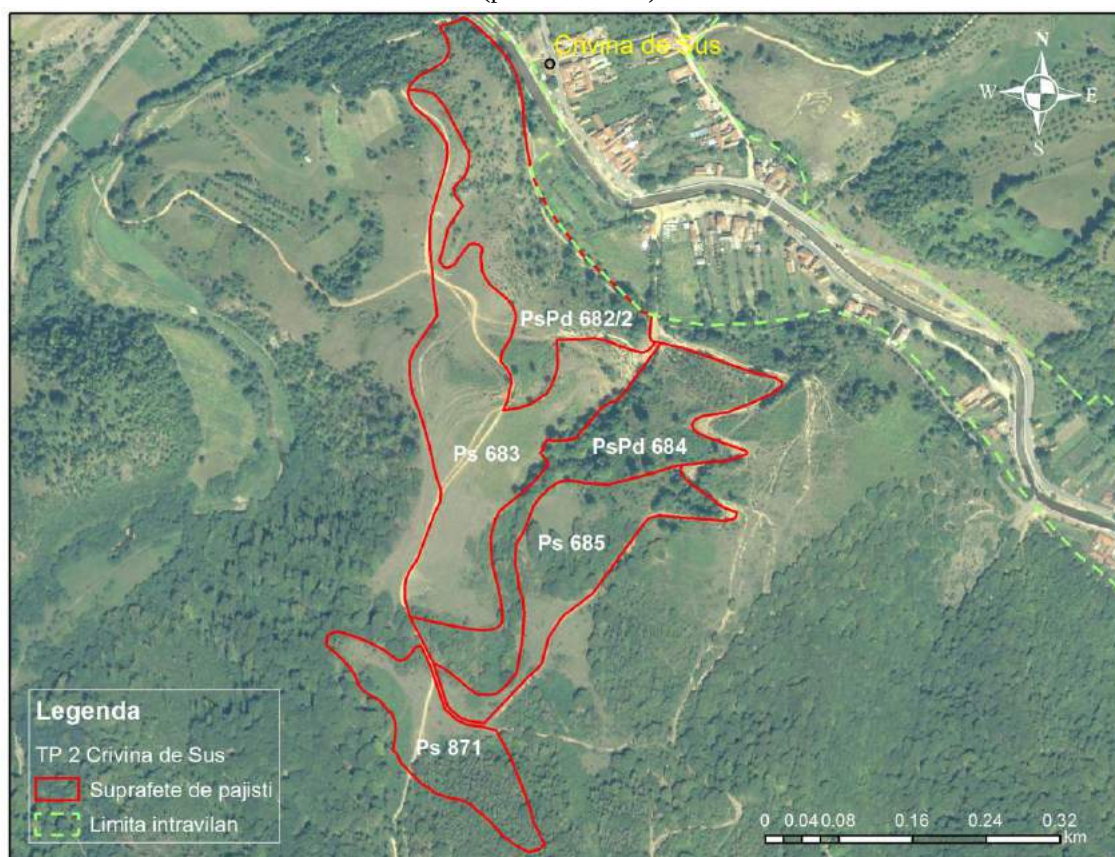

Fig. 2.11. Dispunerea trupului de pajiste TP. 2 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

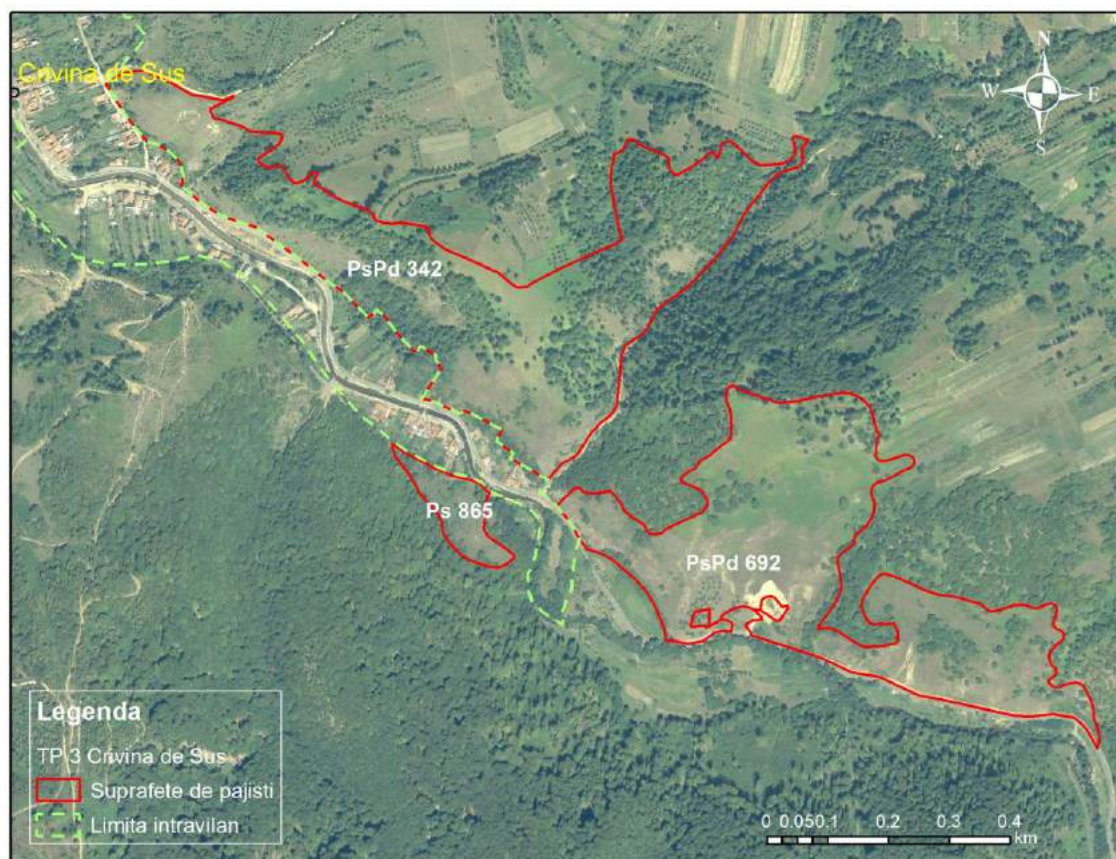

Fig. 2.12. Dispunerea trupului de pajiște TP. 3 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

Fig. 2.13. Dispunerea trupului de pajiște TP. 4 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

Fig. 2.14. Dispunerea trupului de pajiște TP. 5 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

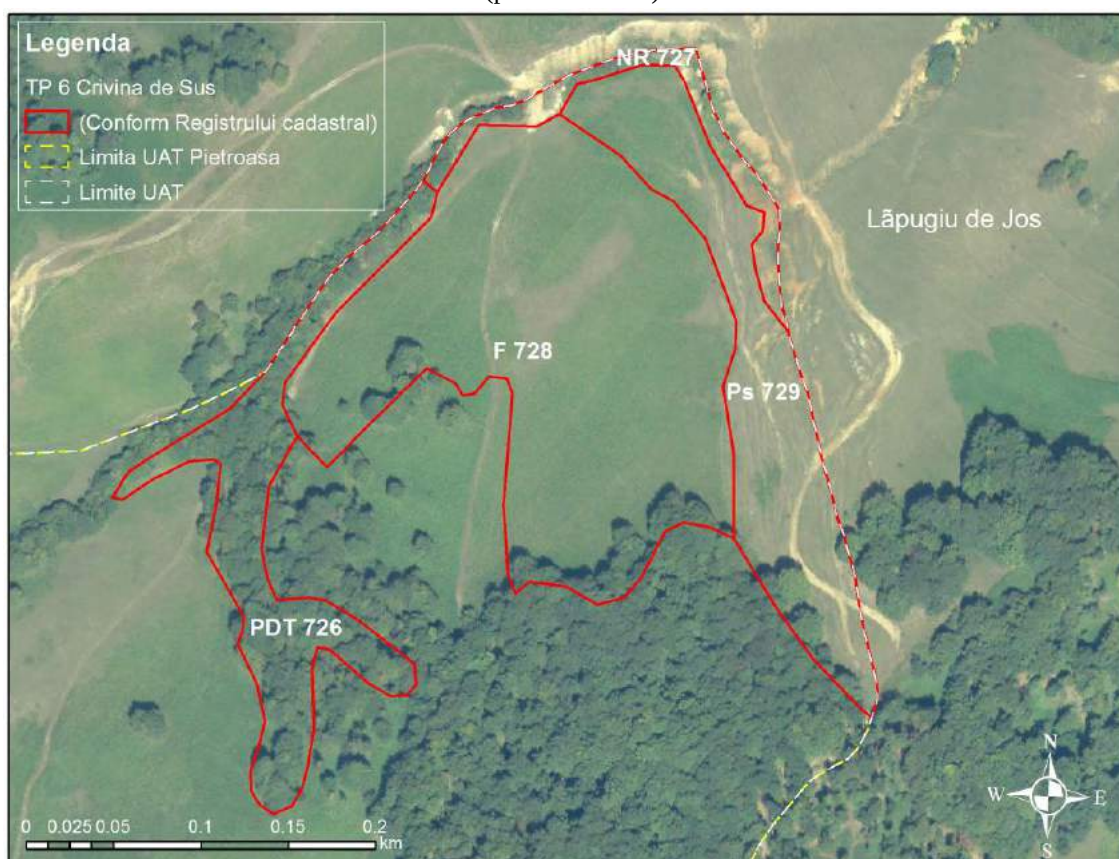

Fig. 2.15. Dispunerea trupului de pajiște TP. 6 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

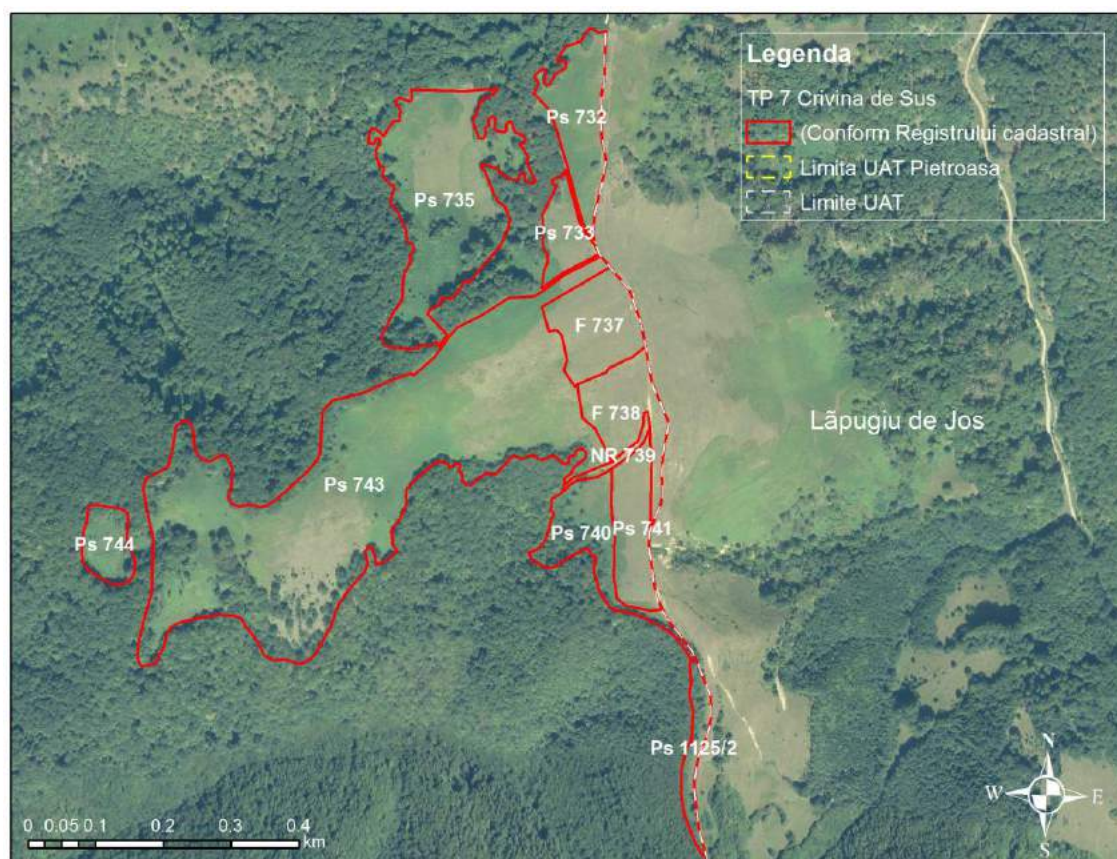

Fig. 2.16. Dispunerea trupului de pajiște TP. 7 Crivina de Sus
(prelucrare GIS)

Tabelul 2.3

Trupuri de pajiște din localitatea Fărășești

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente/unități amenajistice	Suprafața (ha)
1	TP 1	PsPd 1390	4.75
TP 1: 4.75 ha			
2	TP 2	PsPd 1391	219.13
TP 2: 219.13 ha			
3	TP 3	FPd 1346	1.3705
TP 3: 1.3705 ha			
4	TP 4	PsPd 1897	353.60
TP 4: 353.60 ha			
5	TP 5	Ps 1334	1.02
		Ps 1883	4.58
		Ps 1882	1.57
		Ps 1884	0.89
		Ps 1885	2.25
		PsPd 1844	1.42
TP 5: 11.73 ha			
6	TP 6	Ps 1847	2.5119
TP 6: 2.5119 ha			
7	TP 7*	PsPd 1509	9.60
		A 1505	0.13
		A 1504	1.93
		PsPd 1522	51.25
TP 7: 62.91 ha			
Total Fărășești: 593.0924 + 62.91** = 656.0024 ha			

*Conform Registrului cadastral

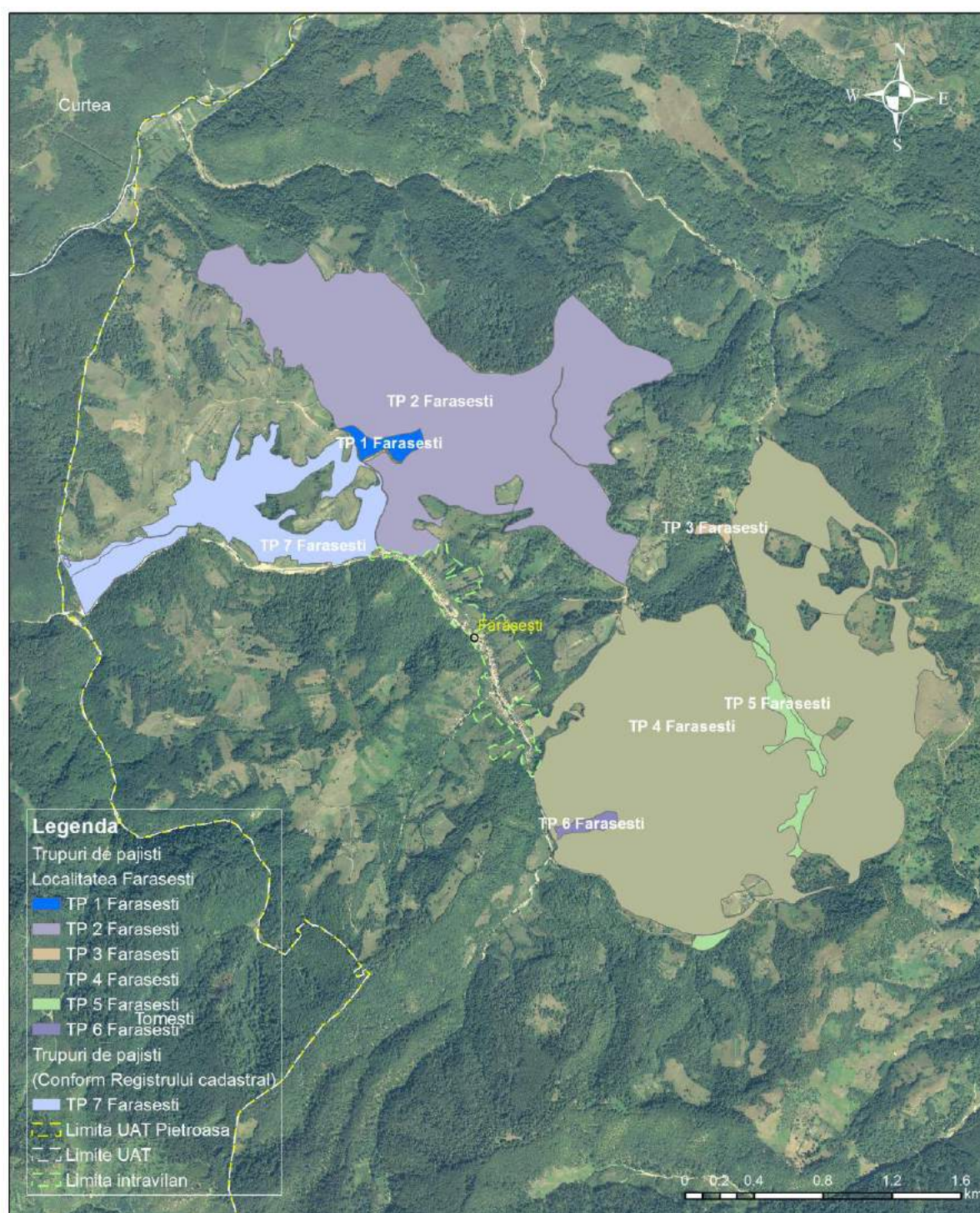

Fig. 2.17. Repartiția teritorială a suprafețelor ocupate cu pajiști (trupuri de pajiști) în localitatea Fărășești (prelucrare GIS)

Fig. 2.18. Dispunerea trupului de pajiste TP. 1 Fărășești
(prelucrare GIS)

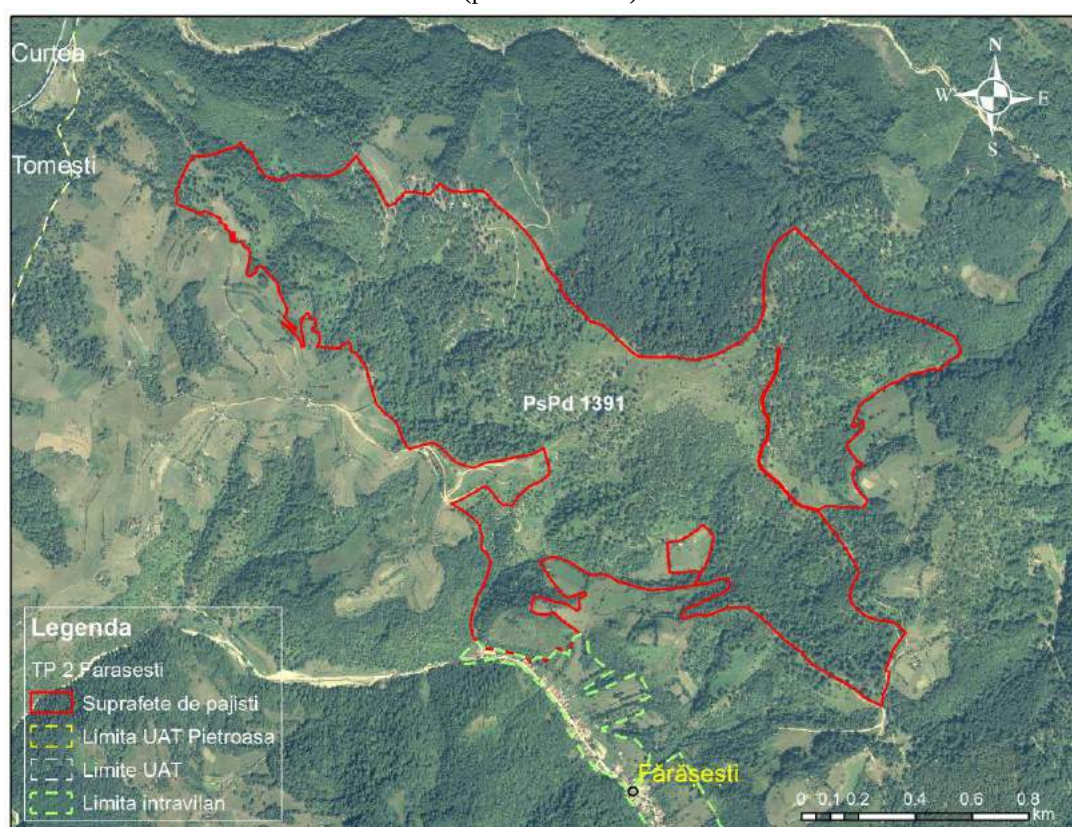

Fig. 2.19. Dispunerea trupului de pajiste TP. 2 Fărășești
(prelucrare GIS)

Fig. 2.20. Dispunerea trupului de pajiște TP. 3 Fărășești
(prelucrare GIS)

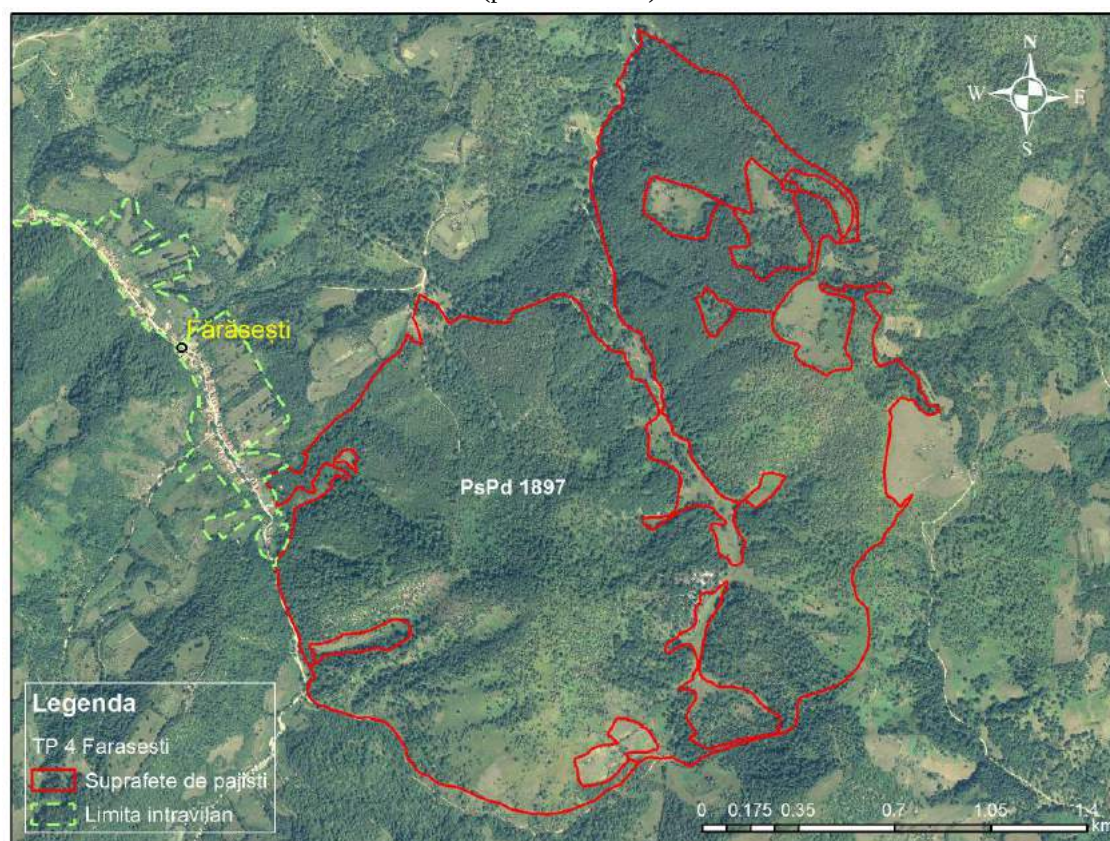

Fig. 2.21. Dispunerea trupului de pajiște TP. 4 Fărășești
(prelucrare GIS)

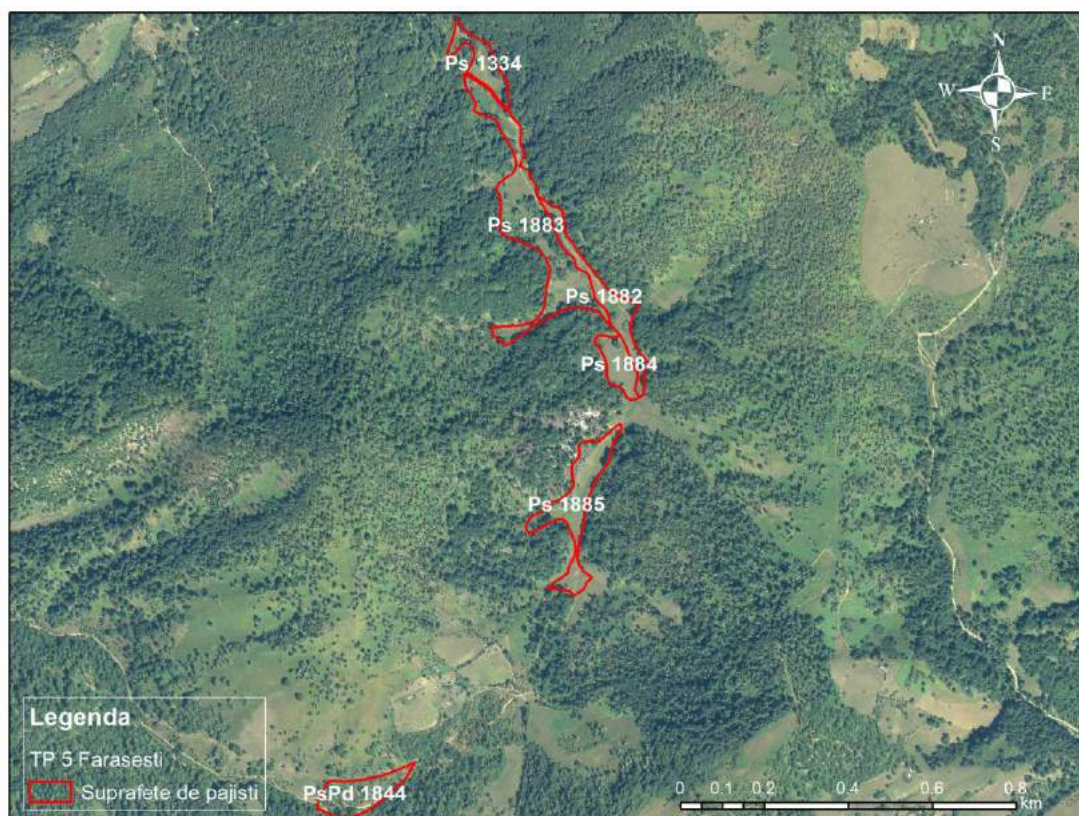

Fig. 2.22. Dispunerea trupului de pajiște TP. 5 Fărășești
(prelucrare GIS)

Fig. 2.23. Dispunerea trupului de pajiște TP. 6 Fărășești
(prelucrare GIS)

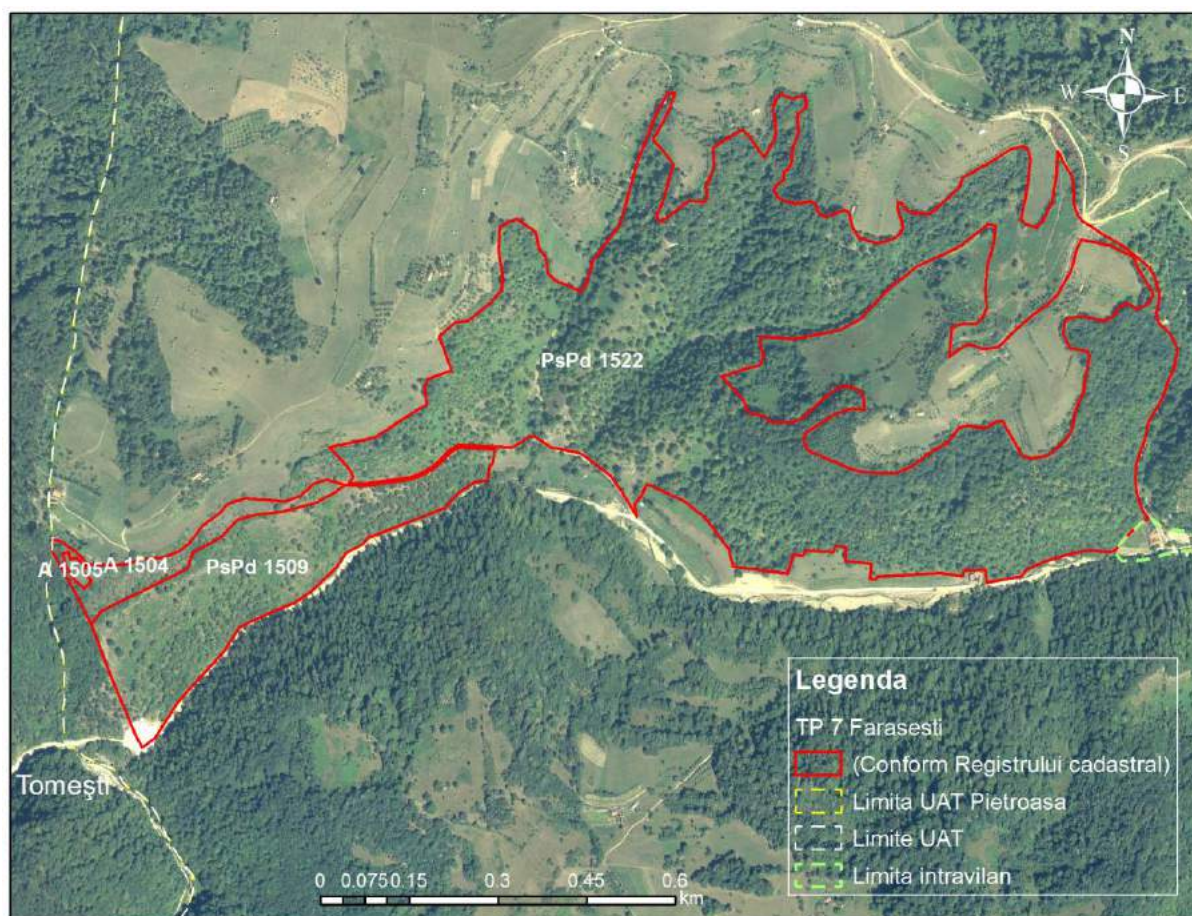

Fig. 2.24. Dispunerea trupului de pajiște TP. 7 Fărășești
(prelucrare GIS)

Tabelul 2.4

Trupuri de pajiște din localitatea Poieni

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente /unități amenajistice	Suprafața (ha)	
1	TP 1	PsPd 1307	281.67	
			TP 1: 281.67 ha	
2	TP 2*	Ps 1146	19.60	
			TP 2: 19.60 ha	
3	TP 3*	F 1115	8.25	
		LL 1114	0.22	
			TP 3: 8.47 ha	
Total Poieni: 281.67 + 28.07* = 309.74 ha				
TOTAL UAT PIETROASA: 1287.1868 + 134.3794* = 1421.5662 HA				

*Conform Registrului cadastral

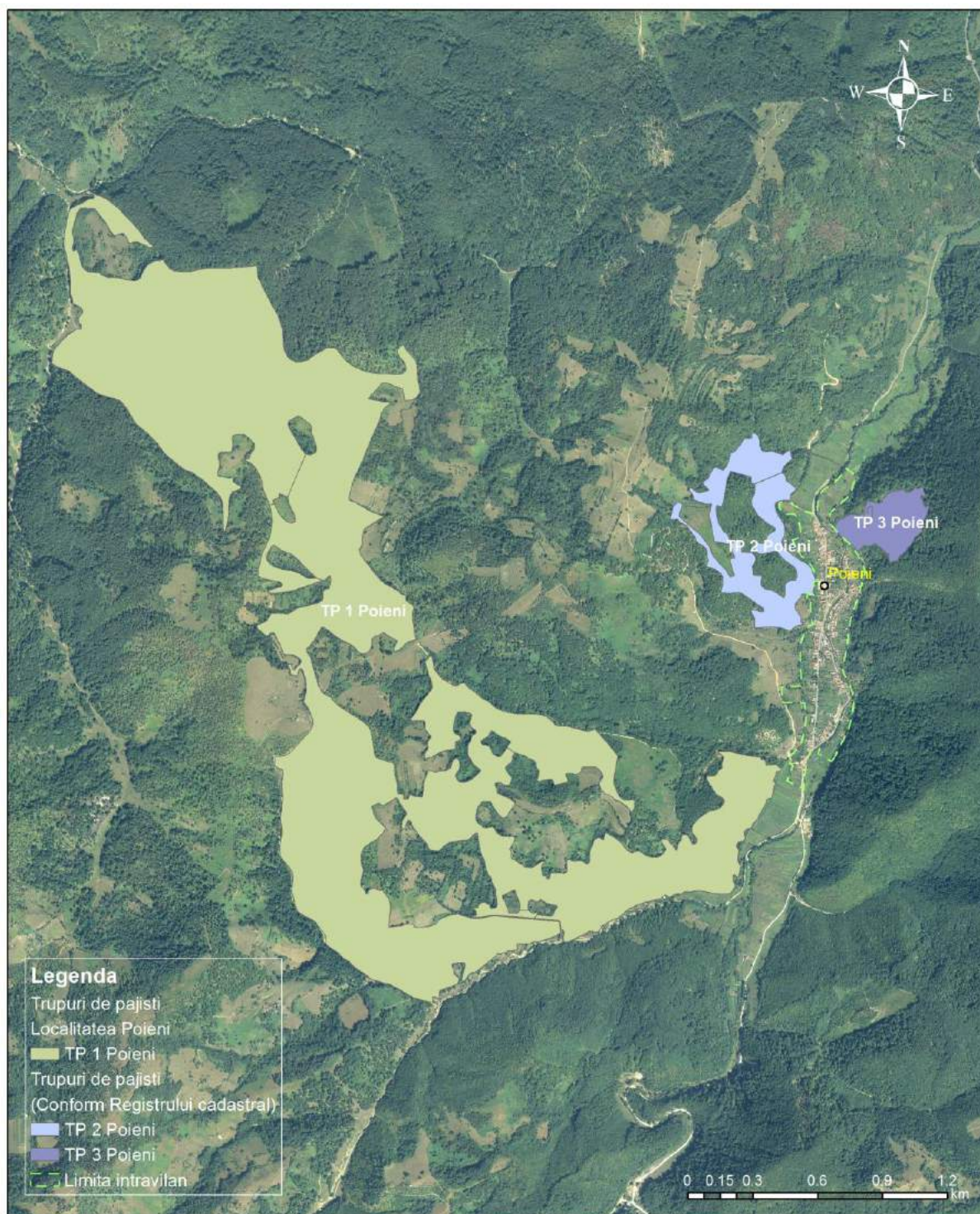

Fig. 2.25. Repartiția teritorială a suprafețelor ocupate cu pajști (trupuri de pajști) în localitatea Poieni (prelucrare GIS)

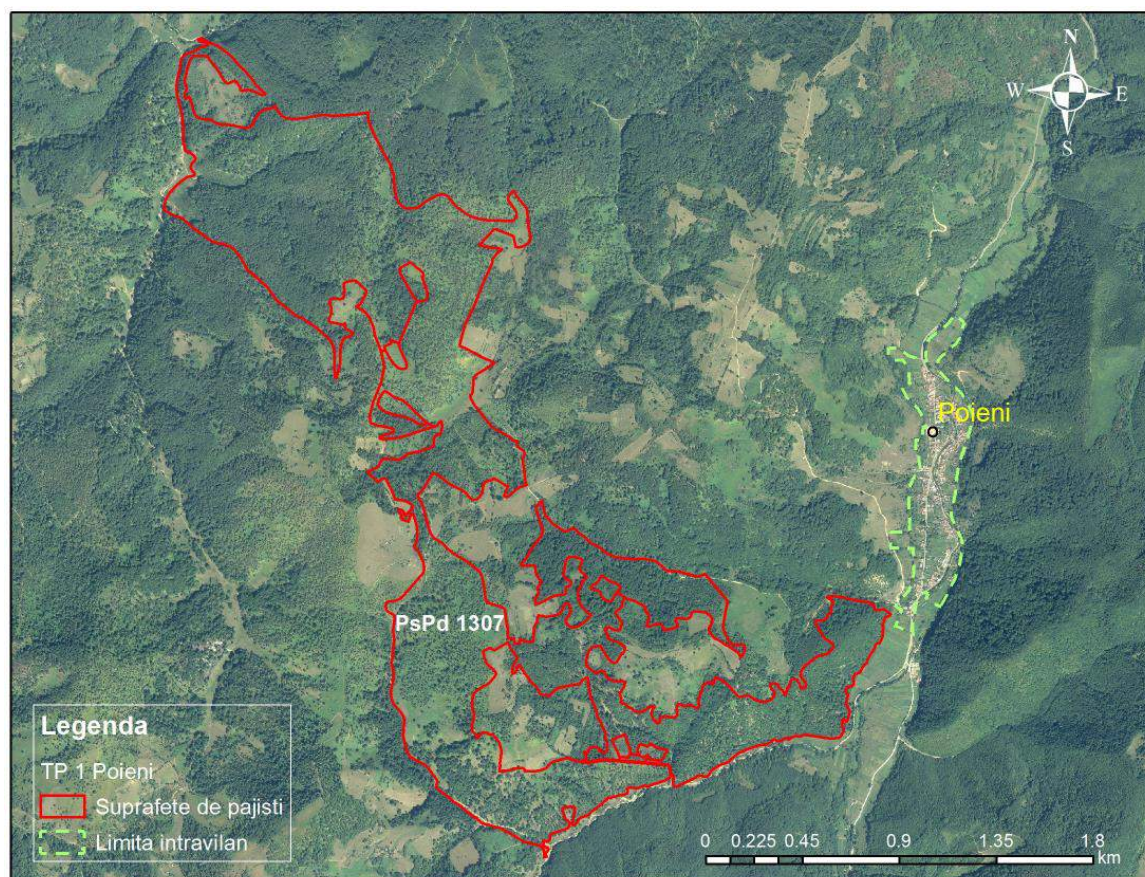

Fig. 2.26. Dispunerea trupului de pajiște TP. 1 Poieni (prelucrare GIS)

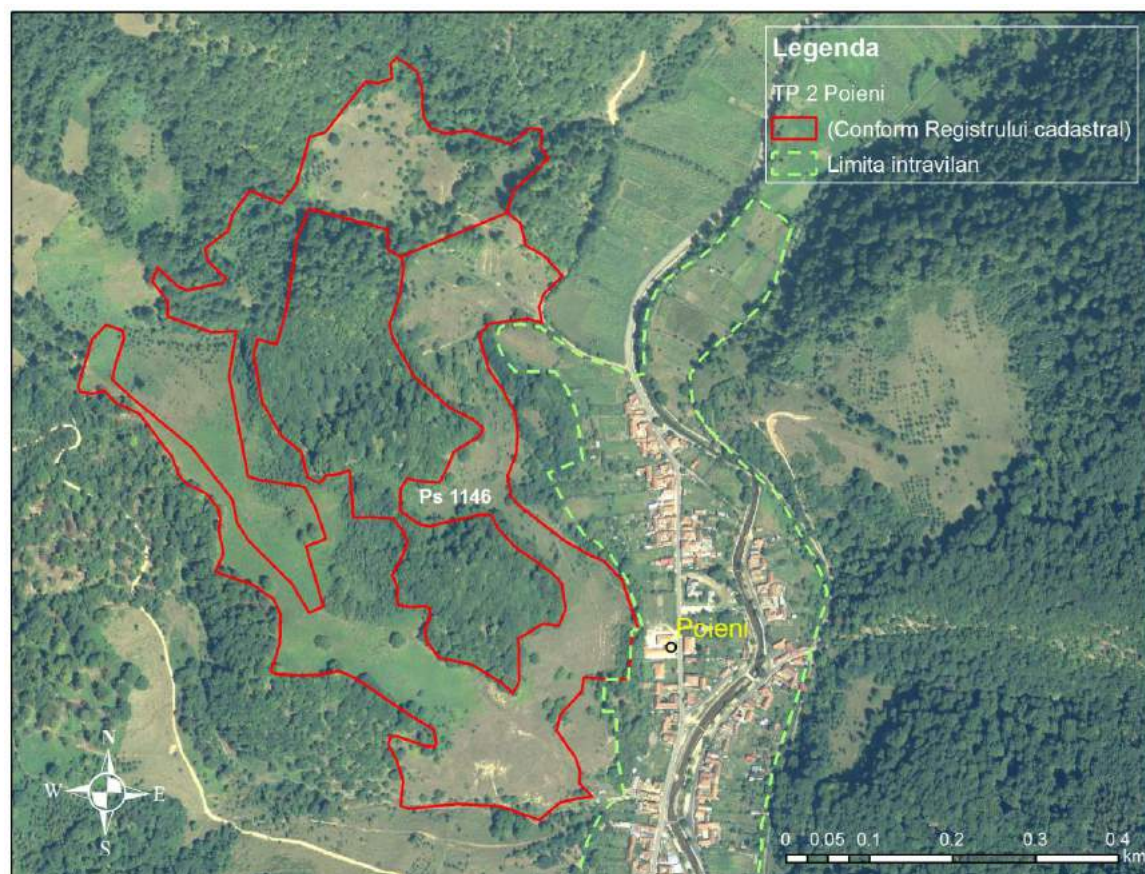

Fig. 2.27. Dispunerea trupului de pajiște TP. 2 Poieni (prelucrare GIS)

Fig. 2.28. Dispunerea trupului de pajiște TP. 3 Poieni
(prelucrare GIS)

2.2. Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște (planul cadastral). Vecinii și hotarele pajiștilor din UAT Pietroasa

Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște, din UAT Pietroasa, precum și vecinătățile parcelelor de pajiște sunt redate în tabelele 2.5, 2.6, 2.7 și 2.8.

Tabelul 2.5

Amplasarea teritorială și vecinătățile pajiștilor din localitatea Pietroasa

Localitatea	Trup de pajiște	Parcelă descriptivă	Vecinătăți la:			
			N	S	E	V
Pietroasa	TP 1	PsPd 553	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 2	Ps 565 Ps 606 Ps 608 Ps 604 Ps 478 PsPd 466 Ps 446 PsPd 444	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Pietroasa și DJ 684B	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 3 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 3	Ps 441	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Pietroasa și DJ	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 5 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 2 Pietroasa

				684B		
	TP 4	Ps 148 PsPd 164	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 3 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 5	Ps 400	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și DJ 684B	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 3 Pietroasa
	TP 6	PsPd 930 PsPd 948 PsPd 967 PsPd 969	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Pietroasa, TP 3 Pietroasa și TP 2 Crivina de Sus	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 7 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, TP 2 Crivina de Sus și TP 4 Crivina de Sus	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Pietroasa și TP 7 Pietroasa
	TP 7	Ps 972 Ps 965 Ps 966 Ps 971 PsPd 1020 NR 996 NR 979 PsPd 950 Ps 963	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Pietroasa și TP 6 Pietroasa	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 1 Poieni	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Crivina de Sus	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și UAT Curtea

Tabelul 2.6

Amplasarea teritorială și vecinătățile pajiștilor din localitatea Crivina de Sus

Localitatea	Trup de pajiște	Parcelă descriptivă	Vecinătăți la:			
			N	S	E	V
Crivina de Sus	TP 1	Ps 383 Ps 222/1 Ps 222/2 Ps 268 PsPd 266 PsPd 264	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Crivina de Sus și DJ 684B	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 2	PsPd 682/2 Ps 683 PsPd 684 Ps 685 Ps 871	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Crivina de Sus și râul Bega Poieni	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Crivina de Sus și râul Bega Poieni	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 3	PsPd 342 Ps 865 PsPd 692	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, DJ 684B și râul Bega	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu intravilanul localității Crivina de Sus, DJ 684B și râul Bega Poieni

				Poieni		
	TP 4	Ps 869 Ps 863 Ps 860	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 5	F 724	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință din UAT Lăpugiu de Jos	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 6	PDT 726 F 728 Ps 729 NR 727	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință din UAT Lăpugiu de Jos	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință din UAT Lăpugiu de Jos	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 7	Ps 744 Ps 743 Ps 735 Ps 732 Ps 733 F 737 F 738 NR 739 Ps 740 Ps 741 Ps 1125/2	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință din UAT Lăpugiu de Jos	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință

Tabelul 2.7

Amplasarea teritorială și vecinătățile pajiștilor din localitatea Fărășești

Localitatea	Trup de pajiște	Parcelă descriptivă	Vecinătăți la:			
			N	S	E	V
Fărășești	TP 1	PsPd 1390	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 2 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 2 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 2 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 7 Fărășești
	TP 2	PsPd 1391	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Fărășești și pârâul Pustiu	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 1 Fărășești
	TP 3	FPd 1346	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință

	TP 4	PsPd 1897	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 3 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 5 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 1 Poieni	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Fărășești TP 6 Fărășești și pâraul Pustiu
	TP 5	Ps 1334 Ps 1883 Ps 1884 Ps 1885 PsPd 1844	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești
	TP 6	Ps 1847	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și pâraul Pustiu
	TP 7	PsPd 1509 A 1505 A 1504 PsPd 1522	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Fărășești și pâraul Pustiu	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință TP 1 Fărășești și TP 2 Fărășești	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și UAT Tomești

Tabelul 2.8

Amplasarea teritorială și vecinătățile pajiștilor din localitatea Poieni

Localitatea	Trup de pajiște	Parcelă descriptivă	Vecinătăți la:			
			N	S	E	V
Poieni	TP 1	PsPd 1307	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Poieni și râul Bega Poieni	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință și TP 4 Fărășești
	TP 2	Ps 1146	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Poieni și DJ 684B	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință
	TP 3	F 1115 LL 1114	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință	Cu terenuri care aparțin altor categorii de folosință, intravilanul localității Poieni și râul Bega Poieni

2.3. Constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului descriptiv

În linii mari, s-au păstrat limitele parcelare deoarece limitele parcelelor se sprijină pe forme orografice distincte: culmi, văi, drumuri, foarte clare și bine evidențiate pe teren, adoptându-se astfel un parcelar mixt natural - parcelarul fiind specific zonei de dealuri și munți. În zonele joase, de câmpie și depresionare, este adoptat parcelarul geometric pentru trupurile compacte, specific zonei de câmpie.

Sunt însă și numeroase excepții impuse de modificările de suprafață, constând în retrocedările de suprafețe conform legii nr. 18/1991 și Legii nr. 1/2000.

Limitele parcelelor cedate parțial, în baza unei sentințe civile, au suferit modificări; în consecință restul parcelelor și-au păstrat limitele vechi.

Limitele parcelare au fost materializate de către administrația locală.

2.4. Baza cartografică utilizată

Planurile care au stat la baza lucrărilor de identificare și determinare din punct de vedere topografic a pajiștilor sunt planuri cadastrale, foi volante, planuri și hărți topografice și cadastrale existente la Primăria comunei Pietroasa și la instituțiile de profil (OCPI, ANCPI).

Pentru reprezentarea cartografică a trupurilor și parcelelor de pajiști a fost utilizat ortofotoplanul pentru UAT Pietroasa, precum și alte materiale topografice și cartografice preluate din literatura de specialitate.

Hărțile cadastrale și/sau topografice au fost georeferențiate utilizând metode și mijloace specifice Sistemelor Informatic Geografice (GIS), ulterior fiind suprapuse cu ortofotoplanul și alte materiale cartografice (limita unităților administrativ-teritoriale, limita intravilanului, etc.).

Delimitarea parcelelor și a trupurilor de pajiște care constituie obiectul acestui studiu s-a făcut pornind de la partea grafică rezultată în urma aplicării Legii nr. 165/2013 precum și de pe hărțile cadastrale la scara 1:10000.

Prin procesul de digitizare au fost conturate zonele de interes, respectiv trupurile de pajiște, reprezentarea cartografică a acestora și baza de date aferentă fiind realizată, de asemenea, prin intermediul software-urilor GIS.

Dintre factorii topografici, în studiul de monitorizare a unităților amenajistice de pajiști vor fi înregistrate următoarele componente:

- a) - coordonatele geografice (latitudine/longitudine);
- b) - forma de relief;
- c) - panta sau înclinarea (exprimată în procente);
- d) - altitudinea;
- e) - expoziția (exprimată în grade).

2.5 Suprafața pajiștilor. Determinarea suprafețelor

În proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului local există o suprafață totală atribuită categoriei *“pajiști”* de **2682.5562 ha**, din care **1134.94 ha** aparțin categoriei

„pășuni împădurite”, Rezultă astfel o suprafață utilă de pajiști de 1547.6162 ha, repartizată pe localități astfel:

- 367.23 ha pe teritoriul localității **Pietroasa**;
- 214.6438 ha pe teritoriul localității **Crivina de Sus**;
- 656.0024 ha pe teritoriul localității **Fărășești**;
- 309.74 ha pe teritoriul localității **Poieni**.

Alte 1496,63 ha de pajiști sunt deținute de persoanele particulare (fermierii/ persoane fizice și juridice) ale comunei.

2.5.1 Suprafața pajiștii pe categorii de folosință

Structura pajiștilor din Comuna Pietroasa, care constituie obiectul prezentului studiu, pe categorii de folosință, este prezentată în tabelul 2.8, tabelul 2.9, tabelul 2.10 și tabelul 2.11.

Tabelul 2.8

Structura pajiștilor aparținătoare localității Pietroasa pe categorii de folosință

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Valorificare mixtă (%)	Fără scopuri productive (ha)	Total suprafață (ha)	Din care la Consiliul local
Localitatea Pietroasa					
367.23	-			367.23	367.23
Persoane particulare – localitatea Pietroasa					
-	588,57	-	-	588,57	-

Tabelul 2.9

Structura pajiștilor aparținătoare localității Crivina de Sus pe categorii de folosință

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Valorificare mixtă (%)	Fără scopuri productive (ha)	Total suprafață (ha)	Din care la Consiliul local
Localitatea Crivina de Sus					
201.5557	13.0881	-	-	214.6438	214.6438
Persoane particulare – localitatea Crivina de Sus					
-	178,43	-	-	178,43	-

Tabelul 2.10

Structura pajiștilor aparținătoare localității Fărășești pe categorii de folosință

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Valorificare mixtă (%)	Fără scopuri productive (ha)	Total suprafață (ha)	Din care la Consiliul local
Localitatea Fărășești					
656.0024	-	-	-	656.0024	656.0024
Persoane particulare – localitatea Fărășești					
-	357,15	-	-	357,15	-

Tabelul 2.11

Structura pajiștilor aparținătoare localității Poieni pe categorii de folosință

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Valorificare mixtă (%)	Fără scopuri productive (ha)	Total suprafață (ha)	Din care la Consiliul local
Localitatea Poieni					
301.49	8.25	-	-	309.74	309.74
Persoane particulare – localitatea Poieni					
5,84	366,64	-	-	372,48	-

2.5.2. Organizarea administrativă

Gospodărirea din trecut:

Nu a existat o organizare administrativă specială a acestor pășuni. Ele au fost folosite în comun de către locuitorii comunei, la libera lor alegere și organizare, plătindu-se comunei o taxă de pășunat. S-a pășunat fără restricții.

În ultimii ani:

- limitele trupurilor de pășune sunt bine conturate;
- s-a încercat o grupare a vitelor pe pășuni;
- s-a făcut o evaluare a capacității de pășunat și o încărcare corespunzătoare a pășunilor;
- s-au efectuat lucrări de îmbunătățire a pajiștilor, în mod special pe parcelele sub angajament APIA.

CAPITOLUL III

CARACTERISTICI GEOGRAFICE ȘI CLIMATICE

Pajiștile analizate se situează pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa. În componența administrativă a comunei se regăsesc localitățile Pietroasa, Poieni, Crivina de Sus și Fărășești.

3.1. Localizarea UAT Pietroasa și a zonelor de interes

Pajiștile analizate se situează pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa.

Coordonatele geografice ale localității Pietroasa sunt: 45°46'00" lat. nordică, 22°27'35" long. estică (https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Pietroasa,_Timi%C8%99).

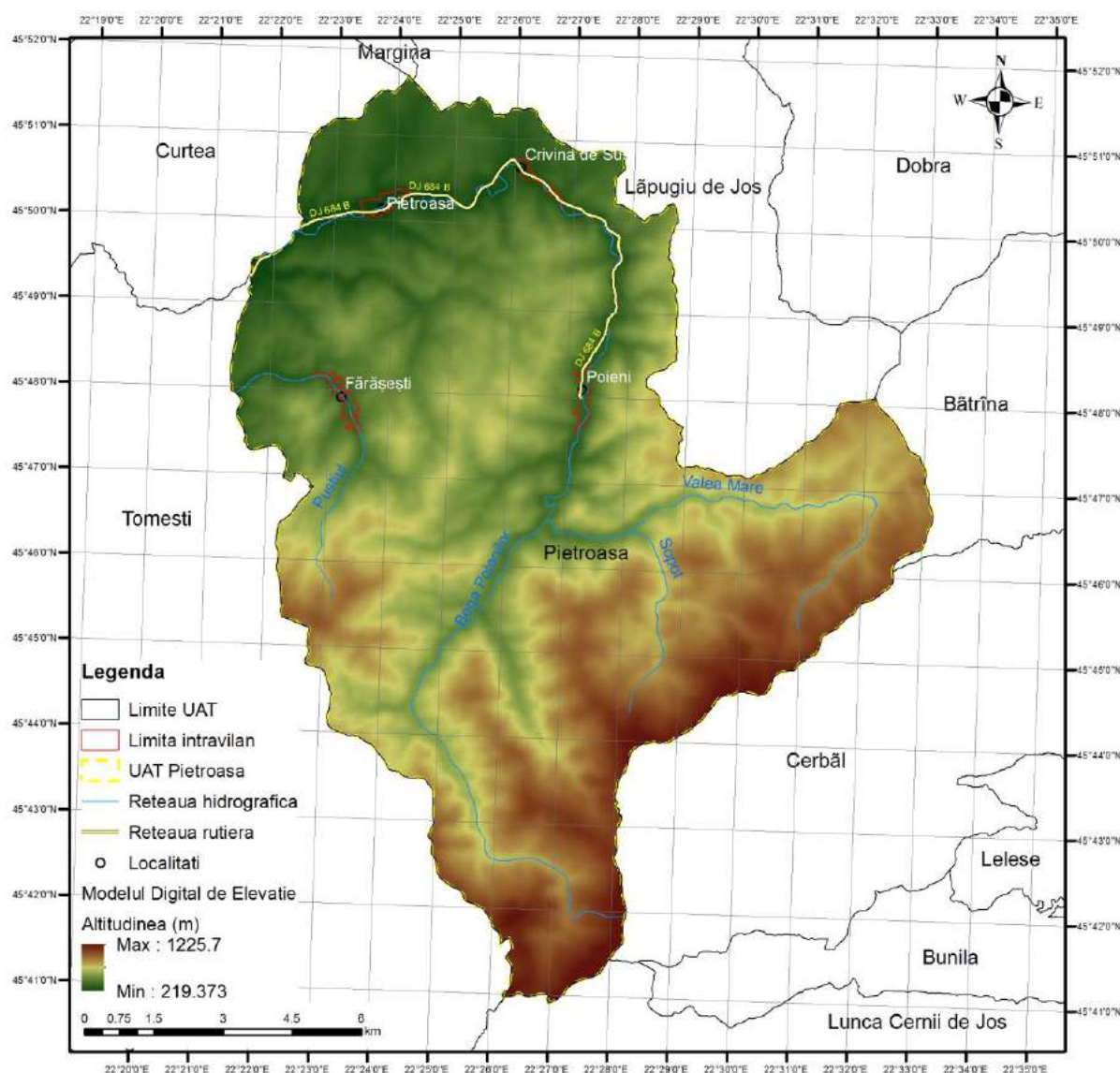

Fig. 3.1. Coordonate geografice ale UAT Pietroasa

(prelucrare GIS după <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eu-dem>, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>)

3.2. Caracterizarea geologică și geomorfologică

Sub aspect fizico-geografic, teritoriul comunei Pietroasa se suprapune parțial Munților Poiana Ruscă și parțial Dealurilor Lăpușului.

Munții Poiana Ruscă, situați în extremitatea nord-estică a Munților Banatului, au aspectul unui patruleter aproape perfect (Geografia României, vol III, 1987), care le imprimă caracterul de masivitate (Geografia României, vol. I, 1989). Ocupă cea mai mare parte a perimetrului cercat (cca. 70%), respectiv partea centrală, sudică, sud-vestică, sud-estică și estică, limita față de Dealurile Lăpușului fiind transversal printre localitățile Fărășești și Poieni.

Munții Poiana Ruscă sunt alcătuiți, aproape în întregime din formațiuni aparținând pânzei getice și în proporții mult mai reduse, autohtonului Danubian, reprezentate prin șisturi sericito-cloritoase, șisturi sericito-grafitoase, cuarțite negre, șisturi verzi tufogene, metatufuri acide și porfiroide, filite, micașisturi, amfibolite, etc la care se adaugă suprafețe reduse de calcare puternic metamorfozate (marmură), care ocupă cele mai mari suprafețe în bazinul râului Sașa, dolomite cristaline, roci vulcanice (andezite) și formațiuni sedimentare (pietrișuri, nisipuri, argile), în zonele marginale, având aspectul unui horst bine delimitat de grabene marginale (Mândruț O, 1993).

Din punct de vedere al reliefului, Munți Poiana Ruscă, în ansamblu, reprezintă un masiv unitar jos, cu platouri și culmi între 1000 – 1374 m și culmi secundare netezite și în trepte desfășurate radial, traversate de văi adânci și înguste (Ielenicz M, 2005). Altitudinea maximă a acestui masiv este de 1374 m. înregistrată în Vf. Padeș, (Geografia României, vol III, 1987).

La altitudini între 600 - 800 m sunt prezente suprafețe plane (platourile Luncani, Poieni), lipsite de pădure. La același nivel, se găsesc câteva mături cristaline izolate: Druja (Vf. Druja 958 m), Masivul Braianu (Vf. Braianu Mare 873 m), Masivul Pleșa Jdioarei (623 m). Deși puțin înalt, relieful este accidentat, râurile de pe versantul nordic având pante cu valori ridicate (Ardelean V., Zăvoianu I., 1979).

Din punct de vedere morfometric, masivul este puternic fragmentat, densitatea fragmentării oscilând între 2 – 3 km/km², iar energia de relief având valori de cca. 220 m/km². Pantele au valori între 1°–10° în cuprinsul suprafețelor de nivelare, 15°–35° în cadrul versanților și suprafețelor de racord și mai mari de 40° pe abrupturile petrografice (Geografia României, vol III, 1987).

Poate fi observată o varietate a formelor de relief în corelație cu alcătuirea petrografică și structurală de detaliu:

- *relieful modelat pe roci calcaroase* - roci în care, în afara morfologiei care ia naștere în prezent, există numeroase forme aparținând unor etape mai vechi ale evoluției (Ielenicz M., 2005) - acest tip genetic de relief este frecvent întâlnit în perimetrul Luncani – Poieni, reprezentat prin lapiezuri, doline, polii, văi oarbe, sohodoluri, sectoare de chiei și peșteri mici, sărace în microforme;
- *relieful dezvoltat pe roci metamorfice* este întâlnit în sectorul central-nordic al masivului, fiind alcătuit din creste, forme piramidale, interfluvii cu aspect greoi;
- *relieful modelat pe roci magmatice* pe care s-au format interfluvii plate sau rotunjite; râurile, în unele sectoare au format defilee și chei - și pe formațiuni vulcanogen-sedimentare, întâlnit cu precădere în sectorul nordic, reprezentat prin forme monotone, flancate de versanți abrupti;

- *relieful modelat pe conglomerate, gresii și argile* este redat prin forme de relief ruiform (coloane, turnuri, polițe), culmi bombate, interfluvii înguste, uneori cu caracter de masivitate alunecări și curgeri, bazine de eroziune diferențială;

Dealurile Lăpugului reprezintă compartimentul estic al Dealurilor Surducului, cuprinse parțial în cadrul perimetrului cercetat. Situate între valea Icu și valea Homojdia, aceste dealuri fac legătura dintre Dealurile Surducului și Dealurile Bulzei. Limita față de Depresiunea Făgetului este marcată printr-o denivelare de cca. 100 m.

Dealurile Lăpugului, spre zona montană sunt alcătuite din gresii și marne cu intruziuni, iar în partea vestică din formațiuni neogene (Geografia României, vol. IV, 1992).

Culmile sunt, în general scurte și netezite, iar cele mai mari altitudini, în jur de 300 m, sunt situate pe aliniamentul localităților Coșteiu de Sus – Homojdia – Pietroasa.

La contactul cu zona montană, de-a lungul văilor principale, apar bazine de eroziune, depresiuni, cum este cazul Depresiunii Românești, de la confluența râului Bega cu Sașa (Ardelean V, Zăvoianu I, 1979).

În teritoriul analizat, altitudinea are valori cuprinse între 219,3 – 1225,7 m (Fig. 3.2), valoarea medie fiind de 641 m, având în vedere faptul că în mare parte, teritoriul se suprapune unor etaje altitudinale înalte. Suprafețele de pajiști, principalul obiect al prezentului studiu, sunt așezate într-un interval altitudinal cuprins între 252 – 690 m.

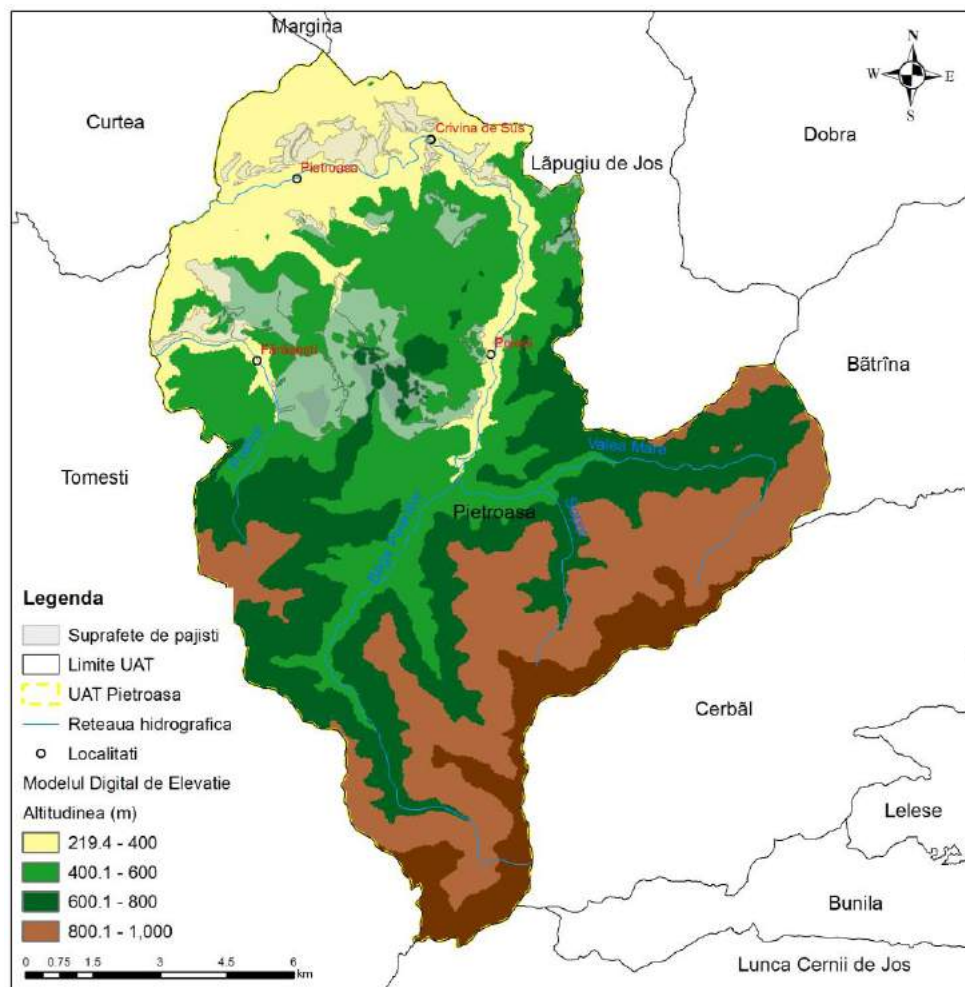

Fig. 3.2 Repartiția altitudinală a suprafețelor de pajiști în UAT Pietroasa
(prelucrare GIS după <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eu-dem>, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>, Legea 165/2013)

Teritoriul comunei Pietroasa este neomogen sub aspectul orientării versanților, în funcție de caracteristicile reliefului (Fig. 3.3).

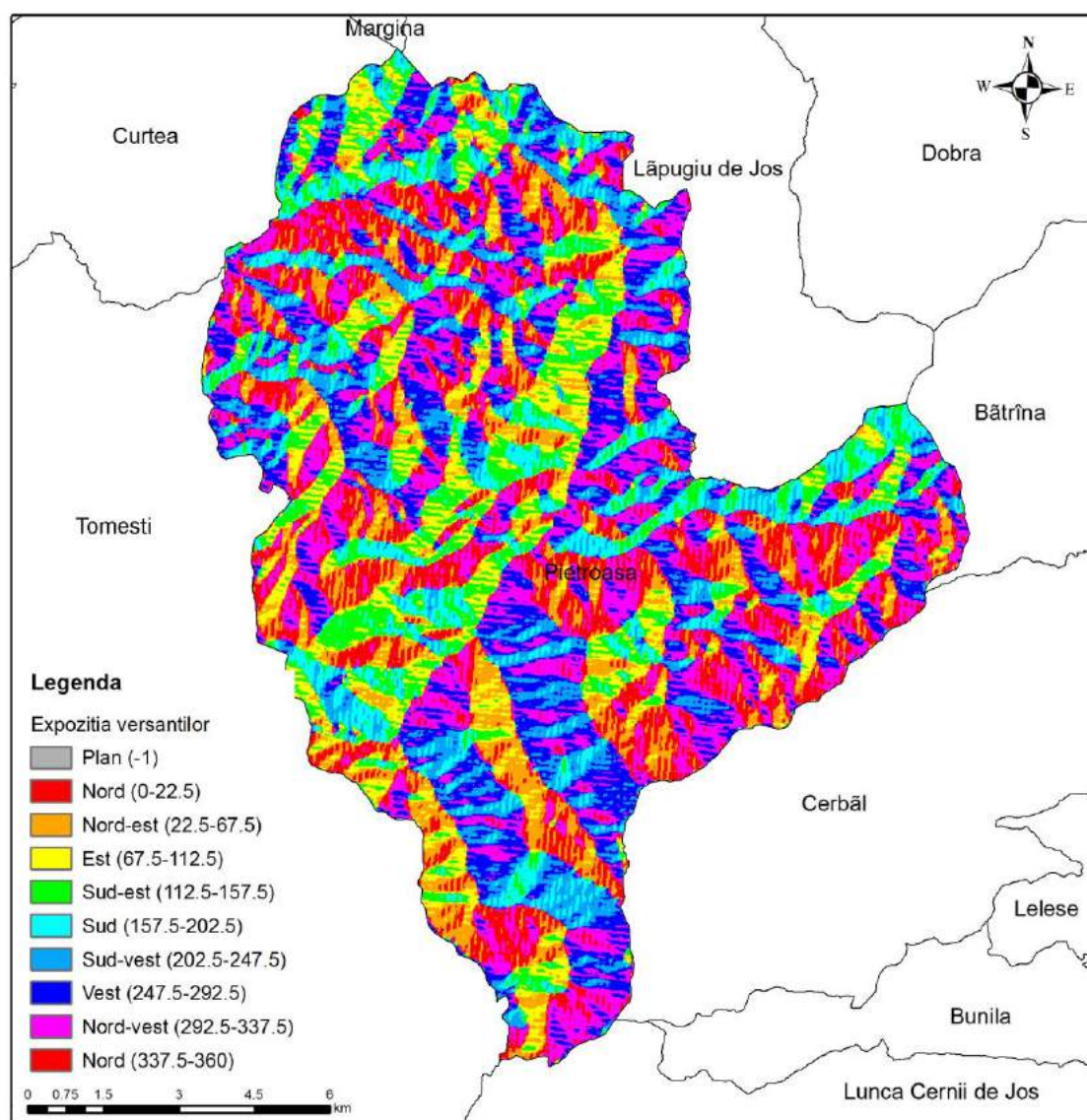

Fig. 3.3 UAT Pietroasa – harta orientării versanților

(prelucrare GIS după Modelul Digital de Elevație, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>)

Pe teritoriul unității administrative Pietroasa, valorile pantelor sunt cuprinse între 0 – 144,2%, valoarea medie fiind de 27,9% (Fig. 3.4). Calculată în grade, panta terenului are valori cuprinse între 0 - 65°.

Deoarece pajiștile analizate în cadrul acestui studiu sunt situate la altitudini diferite, declivitatea versanților este variabilă, valorile maxime ale pantelor fiind de aproximativ 105% (Fig. 3.4), respectiv 47°.

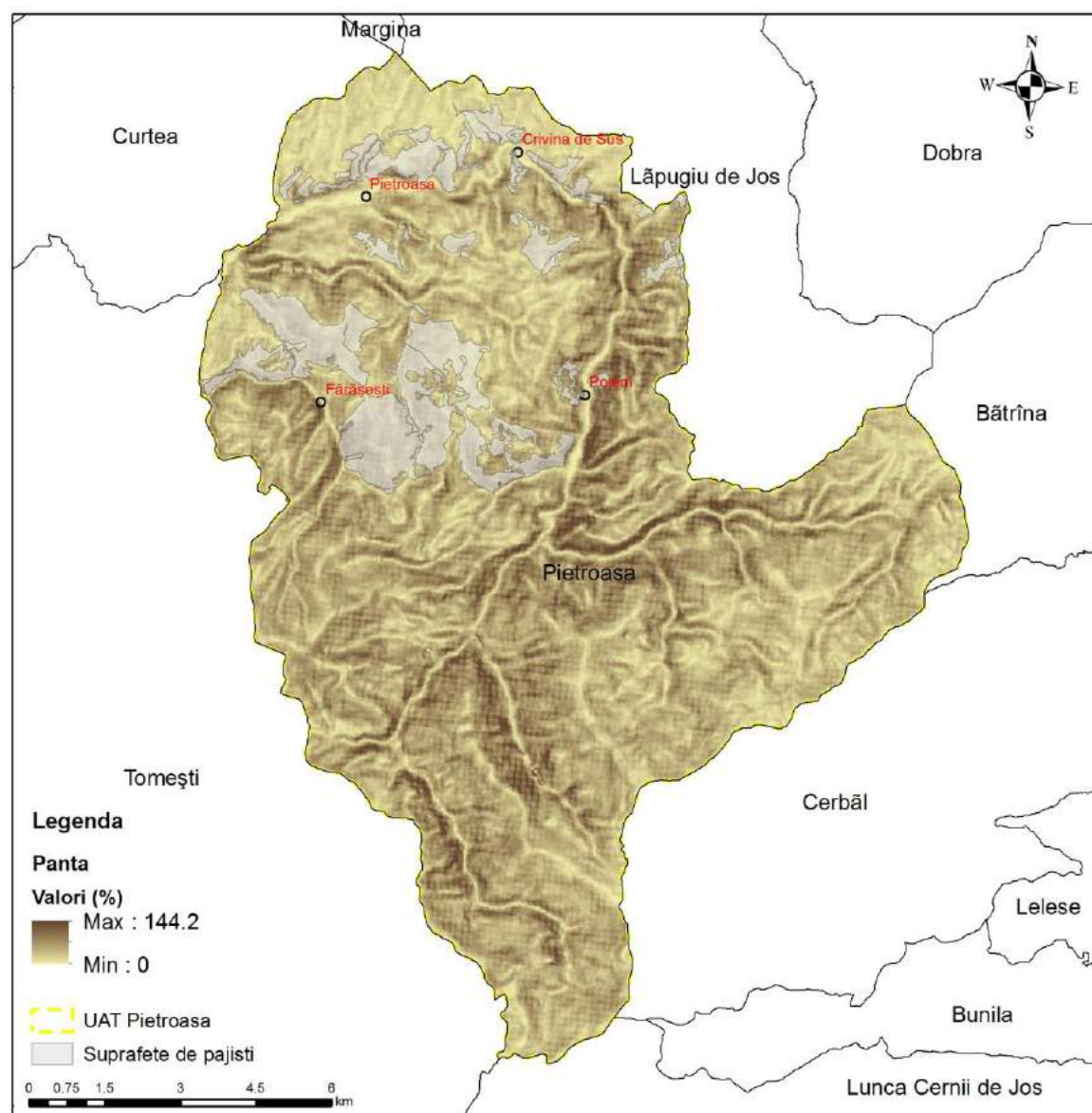

Fig. 3.4. UAT Pietroasa – harta pantelor (%)

(prelucrare GIS după Modelul Digital de Elevație, <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>, Legea 165/2013)

După cum am menționat anterior, suprafețele de pajiști nu se suprapun pe întreg teritoriul administrativ Pietroasa, astfel, pentru fiecare trup de pajiște a fost determinată altitudinea, panta și orientarea versanților, situație prezentată în tabelul 3.1, tabelul 3.2, tabelul 3.3 și tabelul 3.4.

Tabelul 3.1

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Pietroasa

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente	Altitudinea (m)			Panta (%)			Expoziția
			Min	Max	Medie	Min	Max	Medie	
1	TP 1	PsPd 553	267	346	313	2.2	60.4	24.2	SE
2	TP 2	Ps 565	252	268	260	23.8	40.7	32.8	S
		Ps 606	263	348	323	2.2	62.9	27.0	SE
		Ps 608	259	344	302	12.3	74.6	39.1	S, SE
		Ps 604	339	370	360	0.6	42.1	18.0	E, SE, S
		Ps 478	275	356	307	5.0	50.6	22.5	E, SE
		PsPd 466	302	351	330	7.6	37.5	17.8	E
		Ps 446	281	297	291	1.9	23.9	9.3	mixtă
		PsPd 444	274	331	301	1.1	51.3	24.0	NV, V, SV
3	TP 3	Ps 441	257	387	339	0.3	75.9	19.9	S, SE, SV
4	TP 4	Ps 148	318	343	329	0.8	17.7	6.6	mixtă
		PsPd 164	332	380	357	3.3	22.0	13.3	V, NV
5	TP 5	Ps 400	280	383	351	1.6	40.0	17.6	E, SE
6	TP 6	PsPd 930	381	450	422	1.4	37.0	19.3	SE, S, SV
		PsPd 948	219	511	352	0.0	85.2	21.5	mixtă
		PsPd 967	310	373	328	0.0	23.4	15.4	SV
		PsPd 969	310	373	341	0.0	23.4	17.2	mixtă
7	TP 7	Ps 972	349	433	399	0.5	39.4	16.1	mixtă
		Ps 965	387	408	395	2.9	24.7	15.5	mixtă
		Ps 966	394	432	413	19.6	28.7	24.6	N, NE
		Ps 971	312	382	349	11.6	40.5	30.9	N
		PsPd 1020	219	645	399	0.0	99	23.3	mixtă
		NR 996	219	310	256	0.0	30	16.2	N, NV, NE
		NR 979	219	373	302	0.0	36.5	18.2	N, NE
		PsPd 950	219	373	302	0.0	68.2	20.6	SV, V
		Ps 963	440	511	489	0.0	30.2	17.6	NV

Tabelul 3.2

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Crivina de Sus

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente	Altitudinea (m)			Panta (%)			Expoziția
			Min	Max	Medie	Min	Max	Medie	
1	TP 1	Ps 383	290	392	356	0.4	28.6	12.2	S, SE
		Ps 222/1	280	391	334	0.9	36.4	14.4	E, NE
		Ps 222/2	289	303	296	21.3	30.2	25.7	SE
		Ps 268	287	325	310	1.2	40.6	16.0	S, SV
		PsPd 266	307	324	319	1.4	23.0	11.6	V
		PsPd 264	292	308	300	20.2	30.0	25.6	S
2	TP 2	PsPd 682/2	284	337	301	11.0	41.7	25.4	NE
		Ps 683	298	373	338	8.0	34.6	19.9	N, NE
		PsPd 684	298	383	339	10.9	39.4	25.9	N, NE
		Ps 685	340	393	363	11.0	36.3	21.0	N
		Ps 871	367	433	397	13.4	35.9	23.6	NV
3	TP 3	PsPd 342	288	381	336	1.8	73.9	27.4	V, SV
		Ps 865	297	322	306	9.5	52.2	28.0	NE
		PsPd 692	290	420	352	2.2	81.9	32.1	S, SV
4	TP 4	Ps 869	456	497	483	1.1	41.7	18.6	V, SV
		Ps 863	472	575	534	2.1	44.5	19.7	mixtă
		Ps 860	500	547	518	1.2	27.9	13.8	mixtă
5	TP 5*	F 724	437	465	455	2.1	37.3	13.2	mixtă
6	TP 6*	PDT 726	473	492	481	7.0	34.6	21.2	NV, V, SV
		F 728	482	534	499	1.4	46.2	17.9	NV, V
		Ps 729	490	565	522	0.7	37.5	18.7	NV, N
		NR 727	494	502	498	1.3	9.6	5.6	mixtă

7	TP 7*	Ps 744	517	535	526	24.6	36.6	28.5	V
		Ps 743	534	629	590	1.9	40.7	19.9	V, SV, S
		Ps 735	545	613	577	12.6	51.8	29.7	V, NV
		Ps 732	598	616	607	6.0	22.7	14.3	V, NV
		Ps 733	604	616	609	10.1	24.1	16.7	mixtă
		F 737	612	627	620	4.7	19.3	11.5	mixtă
		F 738	589	617	605	4.7	23.6	14.4	S, SV
		NR 739	590	602	596	14.8	15.9	15.3	S, SV
		Ps 740	572	589	580	4.0	17.8	13.4	mixtă
		Ps 741	578	599	585	4.8	16.7	12.2	mixtă
		Ps 1125/2	573	584	579	2.7	21.2	13.4	mixtă

Tabelul 3.3

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Fărășești

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente	Altitudinea			Panta			Expoziția
			Min	Max	Medie	Min	Max	Medie	
1	TP 1	PsPd 1390	429	453	443	2.8	27.4	12.1	mixtă
2	TP 2	PsPd 1391	300	562	443	0.8	62.0	23.1	mixtă
3	TP 3	FPd 1346	430	481	450	13.8	33.2	26.2	E
4	TP 4	PsPd 1897	369	678	542	0.4	74.9	28.0	mixtă
5	TP 5	Ps 1334	466	482	473	4.1	36.4	15.2	mixtă
		Ps 1883	472	547	499	1.4	51.7	24.7	mixtă
		Ps 1882	488	507	495	2.1	21.4	12.1	mixtă
		Ps 1884	492	512	502	7.6	43.0	20.1	mixtă
		Ps 1885	517	555	534	5.3	41.3	22.5	SE, E
		PsPd 1844	497	539	514	11.4	37.9	22.6	S, SV
6	TP 6	Ps 1847	398	519	466	25.1	60.8	38.7	SV
7	TP 7*	PsPd 1509	304	379	349	15.1	62.8	37.8	SE, S
		A 1505	378	381	379	10.0	12.3	10.8	SE, S
		A 1504	372	389	379	6.3	37.6	16.3	SE, S
		PsPd 1522	318	439	382	1.1	60.6	27.1	mixtă

Tabelul 3.4

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Poieni

Nr. crt.	Trupul de pajiște	Parcele componente	Altitudinea			Panta			Expoziția
			Min	Max	Medie	Min	Max	Medie	
1	TP 1	PsPd 1307	362	690	536	0.3	105.4	24.5	mixtă
2	TP 2*	Ps 1146	369	542	451	1.7	71.8	37.0	NE, E, SE
3	TP 3*	F 1115	331	462	401	12.0	53.3	34.0	V, SV
		LL 1114	362	384	373	40.5	43.8	42.1	V

3.3. Caracteristici pedologice și geologice

Solul, ca element al agroecosistemelor de pajiște, poate favoriza productivitatea acestora, printr-o seamă de însușiri specifice, precum: cantitatea, calitatea și echilibrul elementelor nutritive pe care le pune la dispoziția plantelor, volumul edafic util, textura, porozitatea, permeabilitatea, regimul aerohidric și termic, compoziția mineralogică, reacția și saturația în baze, etc.

Localizarea și definirea în spațiu terestru a fiecărei suprafețe de pajiști analizate, a solurilor pe care vegetează, joacă un rol însemnat în determinarea condițiilor ecologice pentru creșterea plantelor din pajiști.

Intervenția omului, prin utilizarea științei și tehnicii la cerințele practice ale solului, prin folosirea unei agrotehnici moderne și apelând la amenajări de îmbunătățiri funciare (acolo unde este necesar), dar mai ales aplicarea corectă și la timp a îngrășămintelor chimice și organice, contribuie la îmbunătățirea și menținerea la un nivel mult mai ridicat al fertilității naturale a solului.

Învelișul de sol este rezultatul evoluției continue a proceselor pedogenetice și a celor pedogeologice. Caracteristica esențială a învelișului de sol este zonalitatea sa orizontală, legată, în primul rând, de modul de formare al reliefului din partea de vest a țării, prin apariția uscatului de sub apele mării, de la est spre vest; în funcție de vârsta formelor de relief, de timpul în care au acționat procesele pedogenetice asupra depozitelor litologice de suprafață, zona studiată aparținând solurilor din zonele de dealuri și munți joși.

Mișcările oscilatorii ale scoarței și modificările climatice, de lungă durată, au direcționat condițiile de solificare și în special, pe cele referitoare la regimul hidric la formarea învelișului de sol actual.

Temperatura solului depinde de numeroși factori, dintre care cei mai importanți sunt: cantitatea de energie solară primită (în funcție de data calendaristică, ora, ziua, latitudinea și modul de expunere a suprafeței active), proprietățile termofizice ale solului, macro și microrelieful, covorul vegetal, stratul de zăpadă, caracteristicile morfologice ale solului (tipul, culoarea, structura și textura).

[Borza(Pătroc) Minodora, Teză de doctorat, Factorii pedoclimatici ai câmpiei crișurilor cu privire specială asupra solurilor, Universitatea din Oradea, Facultatea de geografie, turism și sport, 2012]

Solul ofera conditii favorabile pentru cultivarea plantelor agricole, cereale, plante tehnice si furajere, dar și ideal pentru pomicultura si viticultura.

(http://www.ro.all.biz/regions/?fuseaction=adm_oda.showSection&rgn_id=37&sc_id=7).

3.3.1. Solurile unității administrativ-teritoriale Pietroasa

Solurile identificate în cadrul teritoriului administrativ Pietroasa reprezintă rezultatul acțiunii conjugate a factorilor pedogenetici (climă, relief, litologie, vegetație, hidrologie), iar varietatea acestor factori, la scara arealului cercetat, determină o serie de particularități în ceea ce privește procesele de formare și evoluție a acestor unități de sol.

În perimetrul analizat (pe baza bibliografiei studiate și a datelor furnizate de către OSPA Timișoara) solurile au fost încadrate la trei clase de soluri (protisoluri, luvisoluri, cambisoluri), fiind identificate cinci tipuri de soluri, respectiv litosoluri, regosoluri, preluvosoluri, luvosoluri și eutricambosoluri, conform SRTS 2012.

Clasa protisolurilor cuprinde solurile cu orizont A sau orizont O fără alte orizonturi diagnostice. Se trece la rocă (Rn sau Rp) sau orizontul C provenit din materiale parentale natural (Țărău D, Dicu D, 2014). Se regăsește în câmpia joasă sau în luncile râurilor, dar și în zonele înalte, alături de alte tipuri de sol.

Clasa luvisolurilor se caracterizează prin orizont B argic (Bt) având culori cu valori și crome peste 3,5 (în stare umedă) începând din partea superioară; nu se includ solurile cu orizont B argic-natric (Bt_{na}) specific solonețurilor (Țărău D, Dicu D, 2014). Se suprapune, în mare parte, zonei de dealuri; cuprinde soluri cu orizont A (sau A și E), urmat de un orizont intermediar B argic (Bt), care este considerat orizont diagnostic.

Clasa cambisolurilor are caracteristic orizontul B cambic (Bv) având culori cu valori și crome peste 3,5 (la umed) începând din partea superioară. Nu prezintă orizont Cca în primii 75 cm (exceptând cazul celor afectate de eroziune) ((Țărău D, Dicu D, 2014). Se regăsește atât în zonele joase, cu relief tânăr, alături de protisoluri, cât și în zonele de dealuri mai înalte.

În privința **tipurilor de sol**, ponderea și repartitia acestora în cadrul perimetrului studiat este determinată de condițiile fizico-geografice specifice. Astfel, au fost identificate cinci tipuri de soluri: litosoluri, regosoluri, preluvosoluri, luvosoluri și eutricambosoluri.

Litosolurile se regăsesc în regiuni cu relief accidentat, în zone montane, cu versanți puternic înclinați sau culmi înguste. Sunt soluri cu pH foarte variabil în funcție de roca pe care s-au format (solurile formate pe roci magmatice pot avea reacție acidă, iar cele formate pe roci dure, bogate în CaCO_3 , pot avea reacție bazică).

Litosolurile sunt soluri sărace în humus. În general sunt acoperite de pajiști (http://www.posmediu.ro/upload/pages/Anexa%20E_2%20-%20Soil%20classification_RO.pdf)

Litosolurile au fertilitate scăzută, în primul rând, datorită volumului edafic foarte redus. Pentru ameliorarea acestor soluri se recomandă:

- aplicarea îngrășămintelor organice și minerale;
- îndepărtarea materialului scheletic.

Regosolurile sunt soluri având un orizont A (Am, Au, Ao) dezvoltat în material parental neconsolidat sau slab consolidat cu excepția materialelor parentale nisipoase, aluvie sau antropogene. Nu prezintă alte orizonturi sau proprietăți diagnostice (sau sunt prea slab exprimate). Pot fi însă prezente proprietăți hipostagnice (w), orizont hiposalic sau chiar salic sub 50 cm, sau pot avea un orizont O.

Regosolurile au textura este variată, fiind soluri cu un conținut în humus slab sau mediu și fertilitate scăzută.

Sunt utilizate pentru pajiști, pentru cultura arbuștilor și arborilor fructiferi și chiar a viței de vie.

Preluvosolurile sunt soluri având orizont A ocric sau molic (Ao, Am) urmat de orizont intermediar argic (Bt) având culori cu valori peste 3,5 (la umed) cel puțin pe fețele agregatelor structurale începând din partea superioară și grad de saturație în baze (V) peste 53%. Pot prezenta orizont contractilo-gonflant sub orizontul A, orizont Cca sau concentrări de carbonați secundari în primii 125 cm, orizont O și proprietăți stagnice intense (W) sub 50 cm sau proprietăți gleice (Gr) sub 50 cm (Țărău D, Dicu D, 2014).

Preluvosolurile se caracterizează prin:

- textură lutoasă sau luto-argiloasă și o slabă diferențiere pe profil
- conținut mare de argilă în orizontul Bt
- regim aero-hidric mai deficitar
- conținut în humus cuprins între 2 - 4%
- pH : 6,0 - 6,4
- gradul de saturație în baze cuprins între 60 - 70%.

Sunt utilizate pentru cultivarea cerealelor, pentru plantații viticole și pomicele, cultivarea cartofului, a plantelor tehnice, pentru pajiști și pădure.

Pentru ameliorarea preluvosolurilor se recomandă:

- aplicarea îngrășămintelor organice și minerale;

- pe versanții înclinați, măsuri de combatere a eroziunii solului (terase, valuri de pământ, agroterase, etc.).

Luvosolurile sunt răspândite în toate unitățile de câmpie și de deal, în luncile râurilor, în zonele de terase, la contactul cu zona deluroasă, etc.

Luvosolul are orizont A ocric urmat de orizont eluvial E luvic sau E albic și orizont B argic cu grad de saturație în baze mai mare de 53% cel puțin într-un orizont din partea superioară. Nu prezintă schimbare texturală bruscă între E și B_t, pe mai puțin de 7,5 cm.

În faza de genază a luvosolurilor a avut loc manifestarea evidentă a procesului de eluviere-iluviere. Astfel alterarea, levigarea, debazificarea și migrarea coloizilor minerali au fost mai intense. Ca urmare orizontul B_t este mai bogat în coloizi migrați din partea superioară și mai gros iar deasupra acestuia se formează un orizont E_l săracit în argilă, sexvioxizi și materie organică. În partea superioară s-a separat un orizont A_o mai scurt, mai sărac în humus, cu un procent mai ridicat în acizi fulvici, cu caracter acid ce stimulează procesul de eluviere (Arhiva OSPA Timișoara).

Soluri moderat sau puternic diferențiate textural, cu însusiri aero-hidrice nefavorabile pe profil datorită conținutului ridicat de argilă în orizontul B_t, se caracterizează prin:

- conținut în humus între 1,2 - 2,5 %;
- pH între 5 - 5,5, uneori chiar 4,5 (la subtipurile albice);
- grad de saturație în baze mic (60%), iar în orizontul E_a poate avea valori de 15 – 20.

Luvosolurile au, în general, o fertilitate medie spre scăzută (Blaga și colab., 2005).

Pentru ameliorarea luvosolurilor se recomandă:

- aplicarea îngrășămintelor organice și minerale;
- pe versanții înclinați, măsuri de combatere a eroziunii solului (terase, valuri de pământ, agroterase, etc.);
- aplicarea amendamentelor calcaroase pentru corectarea reacției solului.

Eutricambosolurile sunt răspândite în zona de deal, în câmpii sau în luncile râurilor.

Eutricambosolurile se definesc prin orizont A ocric sau A mollic urmat de B cambic de culoare mai deschisă cu valori și crome mai mari de 3,5 la material în stare umedă, începând de la limita superioară a acestui orizont. Orizonturile A și B prezintă proprietăți eutrice. În partea superioară nu prezintă acumulări de carbonați alcalino-pământoși (Arhiva OSPA Timișoara).

În cazul eutricambosolurilor:

- textura variază în funcție de natura materialului parental de la luto-nisipoasă până la luto-agilă;
- regimul aero-hidric este satisfăcător;
- conținutul în humus se încadrează între 3 - 10%;
- valorile pH variază între 6 - 7,5%;
- gradul de saturație în baze este cuprins între 60 - 80%.

Eutricambosolurile au o fertilitate bună, având în vedere arealul lor de răspândire și sunt utilizate pentru o gamă variată de culturi. În zonele submontane, pot fi acoperite cu păduri și pajiști, iar în zonele de deal pot fi utilizate pentru plantații pomicole sau culturi de câmp, respectiv grâu, porumb, floarea-soarelui, cartof, soia și legume (Niță L, 2004).

Ameliorarea și conservarea fertilității eutricambosolurilor se poate realiza prin:

- administrarea îngrășămintelor chimice și organice;
- târlire;

În vederea ridicării potențialului productiv al solului din cadrul comunei, se impun măsuri adecvate de ameliorare chimică, **măsuri hidroameliorative și de combatere a eroziunii de adâncime și de suprafață, refacerea și modernizarea amenajărilor antierozionale existente și extinderea lor pe întreaga suprafață cu risc de eroziune, care se vor executa în complex cu modernizarea lucrărilor de apărare, îndiguire și desecare, precum și cele care privesc refacerea capacității de schimb cationic prin fertilizări ameliorative și amendare calcică periodică**”.

[„PANOPTIC AL COMUNELOR BĂNĂȚENE DIN PERSPECTIVĂ PEDOLOGICĂ” de Dorin Țărău și Marcel Luca. Editura Marineasa, Timișoara, 2002]

Descrierea solului de pe fiecare parcelă de pajiște în parte, a fost întocmită de Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timișoara și sunt prezentate în Anexa III.

3.4. Rețeaua hidrografică

Teritoriul analizat se încadrează în bazinul hidrografic al râului Bega și afluenților de ordin inferior ai acestuia (Fig. 3.5).

Râul Bega izvorăște din Munții Poiana-Ruscă, de sub Vf. Padeșu, de la o altitudine de 1150 m (890 m după Costescu Alina, 2008). Se formează prin unirea a două brațe Bega Luncani și Bega Poieni, în dreptul localității Curtea.

În cursul superior Bega și afluenții săi traversează zona montană dominată de șisturi cristaline și împădurită într-o proporție mare. După obârșie Bega traversează masivele calcaroase paleozoice cristaline de la Luncani, unde formează o mică depresiune de eroziune și chei (Ujvari I., 1972). În condițiile menționate anterior râurile au caracter montan, cu văi înguste, lipsite de albie majoră și pante longitudinale care variază între 5 – 30 m/km, media fiind de 15 m/km.

În profil longitudinal râurile pot prezenta rupturi de pantă, datorită unor cauze litologice sau tectonice, ce dau naștere la cascade și repezișuri. Din amonte spre aval crește suprafața bazinului de recepție și se reduce altitudinea medie dar și panta medie a bazinului de recepție.

Pe teritoriul comunei Pietroasa, cele mai mari suprafețe sunt incluse în bazinele hidrografice ale râurilor Bega Poieni, Valea Mare, Sopot și Pustiu (Fig. 3.5).

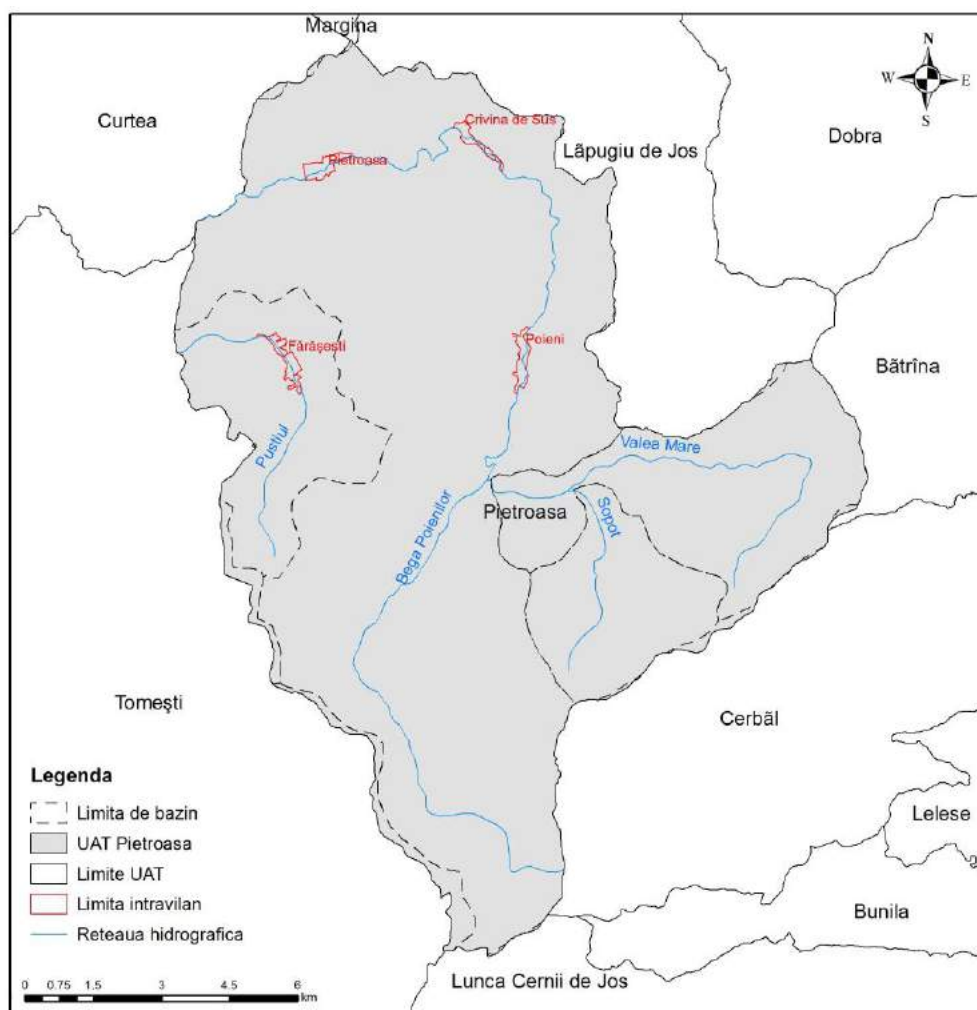

Fig. 3.5. Bazine hidrografice pe teritoriul UAT Pietroasa
(prelucrare GIS după Administrația Bazinală de Apă Banat)

Bega Poieni (Bega Mică) izvorăște de asemenea din Munții Poiana-Ruscă și confluează cu Bega Luncani, în aval de localitatea Curtea, pentru a forma râul Bega. Are un singur afluent pe partea stângă, pârâul Pustiu, iar pe partea dreaptă Sașa, Izvorașu și Valea Mare.

Zona montană se caracterizează prin:

- cursuri de apă permanente
- densitatea rețelei hidrografice are valori cuprinse între 0,6 – 0,7 km/km²
- scurgerea medie specifică este cuprinsă între 5 – 10 l/s/km²
- cantitatea de aluviuni în suspensie este sub 1 tonă/h/an.

Zonei de deal îi sunt specifice:

- cursuri de apă care pot să înregistreze fenomenul de secare (cantitățile de precipitații sunt mai reduse, evapotranspirația are valori mai ridicate, rocile sunt mai permeabile)
- scurgerea medie specifică este cuprinsă între 1 – 3 l/s/km²
- densitatea rețelei hidrografice are valori cuprinse între 0,3 – 0,5 km/km²

3.5. Date climatice

Teritoriul comunei Pietroasa se situează în aria climei temperat continentale, cu variații de temperatură și umiditate specifice acestei clime. Influențele submediteranene sunt slabe.

3.5.1. Regimul termic

În funcție de principalele trepte de relief și de particularitățile acestora, în cadrul perimetrului studiat, se pot deosebi mai multe topoclimate complexe: de munte și de deal, fiecare cu o gamă variată de topoclimate elementare.

Pe baza datelor furnizate de stația meteorologică Lugoj, a datelor extrase din Atlasul Republicii Socialiste România (1989), precum și din lucrările de specialitate, a fost posibilă obținerea unei imagini de ansamblu asupra parametrilor referitori la temperatura aerului în funcție de principalele unități de relief, prezentați în tabelul 3.5.

Tabelul 3.5

Temperatura aerului pe unități de relief (surse diverse)		
Valori ale temperaturii (°C)	Zona montană	Zona de deal
Temperatura medie anuală	4 - 8	8 - 10
Temperaturile medii ale lunii ianuarie	-3 - -5	-2 - -3
Temperaturile medii ale lunii iulie	15 - 18	18 - 19

Temperatura medie anuală crește paralel cu scăderea altitudinii, de la -3°C pe cele mai înalte culmi ale munților, până la 8 - 10°C în zonele joase (tabelul 3.5). Aceeași situație se remarcă și în cazul lunilor iulie – luna cu cea mai ridicată medie termică – și ianuarie – luna cu cele mai scăzute medii ale temperaturii – valorile fiind tot mai ridicate pe măsura creșterii altitudinii (tabelul 3.5).

3.5.2. Regimul pluviometric

În cazul teritoriului analizat se constată repartiția neuniformă a cantităților de precipitații, pe de o parte datorită zonei montane din estul și sud-estul arealului respectiv, iar pe de altă parte datorită deschiderii spre vest, astfel fiind posibilă pătrunderea maselor de aer umede. Aceste aspecte determină reducerea cantității de precipitații de la est la vest, paralel cu scăderea altitudinii. Izohietele de 700 și 800 mm despart câmpiile de dealuri și dealurile de munți (Ianoș Gh. și colab, 1997). În zona montană cantitatea de precipitații este de cca. 1000 mm (chiar 1200 pe cele mai înalte culmi) și se reduce odată cu scăderea altitudinii, astfel în zona dealurilor se înregistrează 700 – 800 mm (Munteanu I, Munteanu Rodica, 1999).

Ținând cont de aceste caracteristici ale climei zonale - durata de pășunat în pajiștile din UAT Pietroasa poate fi sintetizată astfel:

- **Durata de pășunat în pajiștile din localitățile Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni este de cca 180 de zile.**

În zonă anul pastoral este legat de cele două sărbători religioase: Sfântul Gheorghe (23 aprilie) și Sfântul Dumitru (26 octombrie).

CAPITOLUL IV

VEGETAȚIA PAJIȘTILOR APARTINĂTOARE U.A.T. PIETROASA

4.1. Date fitoclimatice

Pajiștile permanente din cadrul U.A.T. Pietroasa, sunt încadrate în categoria pajiștilor de dealuri și podișuri înalte, cu condiții naturale variate, care au condus la conturarea câtorva asociații ierboase praticole, respectiv tipuri de pajiști bine definite.

Altitudinal pajiștile sunt situate de la 252 m m la 690 m, iar fitoclimatic se încadrează în zona colinară – nemorală.

Din punct de vedere al vegetației, teritoriul aparține subzonei gorunului, la trecerea spre fag și subzonei stejarului, etajul cerului. În această zonă, vegetația lemnoasă este bine reprezentată prin păduri masive, în care predomină quercineale: *Quercus robur* (stejar), *Q. petraea* (gorun), *Q. cerris* (cer), *Q. frainetto* (gârniță), alături de *Carpinus betulus* (carpen), *Alnus glutinosa* (arin negru), *Corylus avellana* (alun), etc., iar în zonele mai înalte este prezent și fagul (*Fagus silvatica*).

În funcție de ecartul altitudinal al vegetației forestiere se constată următoarea succesiune a subetajelor de vegetație, în funcție de creșterea altitudinii, (Bănărescu și colab., 1980):

-Subetajul *cereto-gârnițelor* (As. *Quercetum farnetto-ceris*, Rudski, 1949), constituie banda externă a pădurilor și este în cea mai mare parte defrișată. În locul ei, pe pante înșorite s-au instalat tufărișuri xerotermofile (Jakucs și Vida 1959), sau pajiști xerofile (As. *Festucion rupicolae*, Soo, 1940). Aici numărul speciilor meridionale este mare, remarcându-se mai ales xerofitele;

-Subetajul *gorunetelor*, caracterizat prin: As. *Querco-Carpinetum orientalis*, Sancev, 1961), se remarcă prin numărul mare al speciilor meridionale. Pe pante umbrite și în văi se întâlnesc păduri de gorun cu carpen și tei argintiu (As. *Querco-Carpinetum betuli*, Soo și Pocs, 1957);

-Subetajul *pădurilor de gorun și fag*, prezintă asociații: *Carpino - Fagetum*, Paucă, 1941; (As. *Querco-Carpinetum betuli*, Soo și Pocs, 1957).

Subarboretul existent în păduri este reprezentat de specii precum *Crataegus monogyna* (păducel), *Ligustrum vulgare* (lemn câinesc), *Cornus sanguinea* (sânger), *Rubus spp.* (mur) și *Rosa spp.* (măceș).

Ca o consecință a climei calde și umede, solurile și vegetația primară a pădurilor este predominantă de gorun cu cer și fag de deal.

4.2. Descrierea tipurilor de stațiune

Pășunile și fânețele de dealuri sunt printre cele mai întinse pajiști naturale din țară, cu condiții naturale mai prielnice pentru dezvoltarea vegetației ierboase, datorită climei mai temperată și mai umedă și orografiei terenului mai deluros, a pădurilor mai frecvente, etc., (Pușcaru-Soroceanu E. și colab., 1963).

Totodată aceste pajiști sunt destul de degradate având producții cantitativ și calitativ de 2-3 ori mai scăzute față de potențialul lor normal.

Vegetația pajiștilor este relativ bogată și variată, datorită orografiei dealurilor cu înălțimi și expoziții variate se creează condiții microclimatice foarte deosebite, mai ales pe versanții însoriți unde vegetația ierboasă stepică pătrunde cu ușurință constituind pajiști stepice (Pușcaru-Soroceanu E. și colab., 1963).

Zonarea și regionarea ecologică a pajiștilor din cadrul U.A.T. Pietroasa, încadrează aceste pajiști în următoarele tipuri de stațiuni, caracterizate pe zone și etaje altitudinale astfel:

- **Zona silvostepii**
- **Zona nemorală**
 - Subzona pădurilor de stejari mezofili;
 - Subzona pădurilor de stejari submezofili-termofili.
- **Etajul nemoral** (al pădurilor de foioase)
 - Subetajul pădurilor de fag și de amestec de fag cu rășinoase.
 - Subetajul pădurilor de gorun și amestec cu gorun.

Pe teritoriul comunei Pietroasa, au fost identificate următoarele tipuri de pajiști:

- **pajiști de lunci, văi și depresiuni**, cu folosire mixtă, mediu productive, mezofile până la higrofile, cu valoare furajeră bună. Speciile dominante sunt *Lolium perenne*, *Poa pratensis*, *Alopecurus pratensis*, *Agropyron repens*, *Agrostis stolonifera*, etc.

- **pășuni de dealuri, mezofile**, cu valoare furajeră mediocră spre bună, cu producție medie, în care predomină *Lolium perenne*, *Cynosurus cristatus* și specii diferite de trifoi;

- **pășuni de dealuri, mezo-xerofile**, cu valoare furajeră slabă spre mediocră, slab productive, în care predomină speciile *Festuca valesiaca*, *Festuca rupicola*, *Botriochloa ischaemum*, specii de obsigă și alte păiușuri uscate;

- **fânețe de dealuri, de o coasă**, cu valoare furajeră mediocră, cu producții medii, în care domină speciile *Agrostis tenuis*, *Festuca* sp.;

- **fânețe de dealuri, xerofile-mezoxerofile, de o coasă**, cu valoare furajeră slabă și producții reduse în care domină speciile *Chrysopogon gryllus*, *Danthonia* sp., păiușuri de locuri uscate (stepice).

4.3. Descrierea tipurilor de pajiști identificate în U.A.T. Pietroasa

Pajiștile permanente de pe suprafața UAT Pietroasa sunt variate din punct de vedere floristic, întâlnindu-se mai multe asociații, respectiv tipuri de pajiști în funcție de condițiile staționale, dar și de modul de utilizare și gestionare a acestora.

În funcție de asemănările și deosebirile întâlnite la fitocenozele de pajiști din punct de vedere al compoziției floristice, exigențe față de factorii de mediu, a valorii lor biologice, agronomice și zootehnice, a structurii verticale sau orizontale, etc., pajiștile pot fi sistematizate în unități de diferite ranguri (Țucra I. și colab., 1987).

Pentru identificarea tipurilor de pajiști de pe suprafața U.A.T. Pietroasa s-au luat în considerare mai multe criterii, și anume:

- compoziția floristică;

- condițiile staționale;
- productivitatea pajiștilor;
- măsurile tehnologice;
- evoluția vegetației.

În acest sens, pe lângă studiile efectuate în teren, au fost consultate mai multe referințe bibliografice de specialitate.

Tipurile și subtipurile de pajiști din cadrul U.A.T. Pietroasa au fost identificate în teren prin metode specifice de lucru (geobotanică, dublu metru și pratologică), în funcție de fitocenozele cu asemănări și deosebiri din punct de vedere floristic și din punct de vedere al exigențelor ecologice.

Cercetările în teren s-au realizat în următoarele etape:

- documentare din literatura de specialitate;
- recunoașterea terenului;
- amplasarea suprafețelor de probă;
- stabilirea mărimii suprafețelor;
- efectuarea observațiilor și a releveelor.

Tipul de pajiște este unitatea de vegetație ierboasă care cuprinde totalitatea fitocenozelor asemănătoare sub aspectul compoziției floristice, condiții staționale și productivității care supuse anumitor măsuri tehnologice, prezintă în general direcții evolutive specifice. Pentru necesitățile practice de exploatare rațională a pajiștilor se determină capacitatea de producție a tipurilor de pajiști. Aceasta se realizează prin acțiunea de caracterizare, cartare și bonitare a pajiștilor, care scot în evidență elementele esențiale din structura ecosistemului cu repercusiuni concrete asupra îmbunătățirii și folosirii lor raționale.

Sistemul de clasificare tipologică și fitoecologică a pajiștilor cuprinde următoarele unități (Țucra I. și colab., 1987):

- tipuri de pajiște – ca unitate sistematică de bază;
- subtipul de pajiște – unitate de nivel inferior;
- seria de tipuri;
- zona, respectiv etajul de pajiște.

Tipul de pajiște, reunește totalitatea fitocenozelor sub aspectul compoziției floristice, condițiilor staționale și productivități și care sunt supuse anumitor măsuri tehnologice. Prezintă în general aceeași direcție de evoluție (Țucra I. și colab., 1987).

Subtipul de pajiște, se constituie atunci când se constată o variabilitate locală a însușirilor legate de vegetație și stațiune, determinate de diferențieri care sunt prea mici pentru a justifica crearea altor tipuri de pajiști (Țucra I. și colab., 1987).

Tipurile de pajiști asemănătoare sub aspectul compoziției floristice sunt reunite în serii de tipuri de pajiște, cu caracter dinamic și evolutiv, ce cuprind de regulă tipuri de pajiști care aparțin aceleiași direcții de evoluție (Țucra I. și colab., 1987).

Alături de categoriile de stațiuni și de măsurile tehnologice grupele cenoecologice constituie elemente de caracterizare a tipurilor de pajiști. Grupele cenoecologice sunt axate pe caracterizarea unor elemente de natură biologică a vegetației stațiunilor și măsuri tehnologice de ameliorare. Conceptul de grupă cenoecologică reflectă cerințele speciilor față de factorii

ecologici (lumină, temperatură, reacția solului, umiditate), cât și comportamentul cenotic asemănător (frecvența ridicată a speciilor în cadrul unității de vegetație, acoperire, vitalitate și capacitatea de concurență), (Țucra I. și colab., 1987).

Analiza vegetației din pajiștile comunei Pietroasa a avut drept scop identificarea influenței factorilor abiotici, dar și influența privind modul de exploatare, lucrările de îngrijire pe suprafața respectivă, în sensul în care modul de gestiune al unei suprafețe de pajiște influențează direcția de evoluție a structurii floristice și dinamica de vegetație a acesteia.

Releveele floristice realizate au evidențiat speciile de plante prezente, participarea lor în covorul vegetal și gradul de acoperire. Aceste relevee au constituit baza pentru identificarea tipurilor de pajiști prezente pe suprafețele analizate.

În cadrul pajiștilor din comuna Pietroasa au fost identificate două formații de pajiști dominante:

1. **pajiști cu păiușuri stepice (*Festuca* sp.) și bărboasă (*Botrichloa ischaemum*) și diverse specii de deal;**
2. **pajiști de iarba vântului (*Agrostis tenuis*), cu păiușuri stepice și diverse specii de deal.**

Tipurile de pajiști dominante identificate în teren:

- **pajiști de *Agrostis tenuis* + *Festuca rupicola* + diverse specii mezoxerofile;**
- **pajiști de *Agrostis tenuis* + diverse specii mezofile;**
- **pajiști de *Lolium perenne* + *Poa pratensis* + *Trifolium repens*;**
- **pajiști de *Festuca rupicola* + *Botriochloa ischaemum*;**
- **pajiști de *Botriochloa ischaemum*;**
- **pajiști de *Chrysopogon gryllus*.**

În cadrul tipurilor de pajiști, în funcție de condițiile staționale, de modul de utilizare și gestionare a acestora, se disting alte subtipuri sau faciesuri.

Alături de tipul de pajiște identificat s-au calculat și indicii morfoproductivi, dar și valoarea pastorală a pajiștilor analizate.

Suprapășunatul, subpășunatul, utilizarea nerațională și lipsa unor minime lucrări de întreținere au dus în timp la degradarea unor suprafețe de pajiști până la tendința de împădurire a unora sau la invazia unor specii nevaloroase și toxice (*Pteridium* sp., *Euphorbia* sp., specii de arbuști, etc.).

DESCRIEREA TIPURILOR DE PAJIȘTI DIN CADRUL U.A.T. PIETROASA

Pajiști de *Agrostis tenuis* + *Festuca rupicola* + diverse specii mezoxerofile

În aceste pajiști, specia edificatoare este *Agrostis tenuis* la care se alătură alte specii mezofile printre care se dezvoltă păiușurile stepice care sunt codominante. Pe coastele mai înșorite iarba vântului este însoțită de specii mezoxerofile și chiar xerofile stepice, cum sunt *Festuca rupicola*, *Festuca valesiaca*, *Botriochloa ischaemum*, *Brachypodium pinnatum*,

Chrysopogon gryllus etc. În aceste pajiști adesea se dezvoltă vegetație lemnoasă dăunătoare ca păducelul (*Crataegus monogyna*), porumbarul (*Prunus spinosa*), măceșul (*Rosa canina*).

Degradarea mai intensă a vegetației usucă mai puternic solul și duce la reducerea speciei *Agrostis tenuis* și extinderea speciilor stepice. Producția de masă verde, în condițiile actuale, a fost estimată la 7-8 t/ha, cu o valoare pastorală mijlocie.

Pajiști de *Agrostis tenuis* + diverse specii mezofile

În aceste pajiști speciile sunt variate, specia edificatoare fiind iarba vântului (*Agrostis tenuis*) care se asociază cu specii ca *Lolium perenne*, *Poa pratensis*, etc. Leguminoasele au o participare variabilă în masa vegetală, fiind întâlnite în special trifoiul alb (*Trifolium repens*), alte specii de trifoi sau alte leguminoase. Diversele specii (specii din alte familii botanice) participă cu un număr mare și variat. Productivitatea pajiștilor este mai mare cantitativ și calitativ, dar în medie nu depășește maxim 8-10 tone la ha, iar calitatea ierbii este bună.

Pajiști de *Lolium perenne* + *Poa pratensis* + *Trifolium repens*

Tipul de pajiște se caracterizează prin specii dominante de firuță (*Poa pratensis* ssp. *angustifolia*), zănie (*Lolium perenne*) și trifoi alb (*Trifolium repens*), care formează o vegetație mezofilă. Speciile xerofile sunt rare și uneori chiar lipsesc, în schimb abundă specia *Lolium perenne* care indică o umiditate și o fertilitate a solului mai pronunțată. Asociația se întâlnește pe terasele superioare ale râurilor și pe pante domoale din apropierea localităților. Cele mai frecvente și abundente specii care alcătuiesc tipul de pajiște sunt: *Lolium perenne*, *Poa pratensis*, *Trifolium repens*, *Agropyron repens*, *Cynosurus cristatus*, *Alopecurus pratensis*, *Festuca pratensis*, *Trifolium campestre*, *Lotus corniculatus*, *Trifolium pratense*, *Medicago lupulina*, *Potentilla reptans*, *Taraxacum officinale*, *Achillea millefolium*, *Plantago lanceolata*, *Carduus nutans*, *Eryngium campestre*, *Cichorium intybus*, *Euphorbia cyparissias*, *Agrostis stolonifera*, *Cyodon dactylon*, etc. Producția de iarbă variază în funcție de intensitatea de folosire, în prezent producția medie de iarbă este de 10 t/ha masă verde, cu valoare furajeră bună.

Pajiști de *Festuca rupicola* + *Botriochloa ischaemum*

Aceste pajiști în cea mai mare parte a lor sunt înierbate cu păiușuri stepice, graminee care edifică aceste pajiști, iar pe coastele mai degradate și uscate se găsește foarte răspândită bărboasa (*Botriochloa ischaemum*) formând asociații cu caracter xerofil. Pe măsură ce stratul de *Festuca rupicola* este degradat, în acest strat rarit pătrunde *Botriochloa ischaemum*, formând o asociație mixtă, care în lipsa unor lucrări de îmbunătățire se degradează și mai mult. Producția de masă verde, în condițiile actuale, a fost estimată la 4-6 t/ha, cu o valoare pastorală slabă.

Pajiști de bărboasă (*Botriochloa ischaemum*)

Aceste pajiști sunt răspândite pe dealuri degradate, formându-se în urma pășunatului intens și din cauza eroziunii, bărboasa fiind rezistentă la călcatul și bătătorirea intensă a

animalelor (Pușcaru-Soroceanu E. și colab., 1963). Ele se formează prin degradarea pajiștilor de *Festuca valesiaca* și *Festuca rupicola*. Ca atare, se găsesc răspândite în zonele în care predomină aceste tipuri de pajiști. (Vântu și colab., 2004). Vegetația pășunilor de *Botriochloa ischaemum* acoperă terenul în cea mai mare parte, gramineele sunt net dominante (70-80%), pe lângă specia edificatoare se mai regăsesc *Festuca rupicola* și *Festuca valesiaca*, *Poa bulbosa*, *Agrostis tenuis*, *Poa pratensis*, *Lolium perenne*, etc. Leguminoasele sunt în general puține (maxim 2-3%), *Trifolium repens*, *Trifolium campestre*, *Lotus corniculatus*, etc. Diversele specii participă în covorul vegetal cu un procent de 20-25%, fiind în cea mai mare parte specii xerofile. Producția pășunilor analizate este scăzută, în funcție de intensitatea degradării ajungând la maxim 4-5 t masă verde la ha, valoare pastorală slabă.

Pajiști de sadină (*Chrysopogon gryllus*)

Aceste pajiști se dezvoltă pe platouri și coaste domoale din etajul pădurilor de stjar, gorun și fag (Pușcaru-Soroceanu E. și colab., 1963).

Compoziția floristică este săracă și dominată de sadină alături de care se mai dezvoltă alte graminee ca *Botriochloa ischaemum*, *Festuca valesiaca*, *Agrostis tenuis*, *Vulpia myuros*, etc. Leguminoasele sunt în procent redus (maxim 5%) *Trifolium campestre*, *Trifolium arvense*, *Lotus corniculatus*, *Onobrychis arenaria*, etc. Diversele specii participă în vegetație cu un procent de 15-25%.

Producția acestui tip de pajiște, pe pășunile intens degradate este în general scăzută, din cauza producției slabe a sadinei care domină în compoziția floristică și care totodată nu permite răspândirea altor specii valoroase. Valoarea nutritivă este bună atunci când specia dominantă este tânără, stadiu în care frunzele plantelor sunt fragede și bine consumate de animale, și scade când plantele ajung în stadiu generativ, moment în care tulpinile devin tari și rămân neconsumate.

Lista cu speciile prezente în pajiștile din U.A.T. Pietroasa

Specia	Bioforma	Goelementul	Indici sinecologici			IC
			U	T	R	
GRAMINEE						
<i>Agropyron repens</i>	G	Eua	0	0	0	2
<i>Agrostis stolonifera</i>	H	Circ (bor)	4	0	0	3
<i>Agrostis tenuis</i>	H	Circ (bor)	0	0	0	3
<i>Alopecurus pratensis</i>	H	Eua	4	3	0	5
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	H	Eua	0	0	0	1
<i>Arrhenatherum elatius</i>	H	Eur	3	3	4	5
<i>Botriochloa ischaemum</i>	H	Eua (Med)	1,5	5	3	-1
<i>Brachypodium pinnatum</i>	H	Eua (Med)	2,5	4	4	1
<i>Briza media</i>	H	Eua	0	3	0	1
<i>Bromus commutatus</i>	Th	Eur	0	3	0	0
<i>Bromus mollis</i>	Th	Eua	0	3	0	0
<i>Bromus sterilis</i>	Th	Eur (Med)	2	4	4	0
<i>Calamagrostis epigejos</i>	H (G)	Eua (Med)	2	3	0	0
<i>Calamagrostis villosa</i>	H	Eua	1	2,5	1,5	0
<i>Cynodon dactylon</i>	G (H)	Cosm	2	3,5	0	2

<i>Cynosurus cristatus</i>	H	Eur	3	3	3	3
<i>Danthonia provincialis</i>	H	Med	2,5	4	3	1
<i>Deschampsia caespitosa</i>	H	Cosm	4	0	0	-1
<i>Festuca arundinacea</i>	H	Euc	4	3	4	4
<i>Festuca pratensis</i>	H	Eua	3,5	0	0	5
<i>Festuca rubra</i>	H	Circ (bor)	3	0	0	3
<i>Festuca rupicola</i>	H	Eua (cont)	1,5	4	4	1
<i>Festuca valesiaca</i>	H	Eua (cont)	1,5	4	4	1
<i>Holcus lanatus</i>	H	Eua	3,5	3	0	2
<i>Phleum pratense</i>	H	Eua (Med)	3,5	0	0	5
<i>Poa annua</i>	Th-TH	Cosm	3	0	0	2
<i>Poa pratensis</i>	H	Circ	3	0	0	5
LEGUMINOASE						
<i>Lathyrus nissolia</i>	Th	Atl-Med	2	3,5	3	0
<i>Lathyrus pratensis</i>	H	Eua	3,5	3	4	0
<i>Lotus corniculatus</i>	H	Eua	2,5	0	0	4
<i>Medicago lupulina</i>	Th-TH	Eua	2,5	3	4	4
<i>Ononis spinosa</i>	H (Ch)	Eur (Med)	0	3,5	0	0
<i>Trifolium pratense</i>	H-TH	Eua	3	0	0	5
<i>Trifolium campestre</i>	Th-TH	Eur	3	3	0	2
<i>Trifolium fragiferum</i>	H	Eua	3	3	5	3
<i>Trifolium repens</i>	H	Eua	3,5	0	0	5
SPECII DIN ALTE FAMILII BOTANICE						
<i>Achillea millefolium</i>	H	Eua	3	0	0	2
<i>Agrimonia eupatoria</i>	H	Eua	2,5	3	4	0
<i>Anemone nemorosa</i>	G	Eur	3,5	3	4	0
<i>Artemisia absinthium</i>	Ch-H	Eua (Med)	2	3,5	0	0
<i>Artemisia vulgaris</i>	H-Ch	Circ-(bor)	3	3	4	0
<i>Bellis perennis</i>	H	Eur (Med)	3	2,5	0	1
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Th	Cosm (Med)	3	0	0	0
<i>Carduus acanthoides</i>	TH	Eur (Med)	2	3	0	-1
<i>Carduus nutans</i>	TH-TH	Eua (Med)	1,5	0	4,5	-1
<i>Carlina acaulis</i>	H	Euc-Med	2,5	0	0	-1
<i>Carthamus lanatus</i>	Th	Pnt-Med	2,5	4	0	0
<i>Centaurea jacea</i>	H	Eua	3	0	0	0
<i>Centaurea cyanus</i>	Th	Cosm	3	4	0	0
<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>	H	Eua	3	0	0	0
<i>Cichorium intybus</i>	H-TH	Eua	2,5	3,2	4,5	0
<i>Cirsium arvense</i>	TH	Eua	3	3	0	-1
<i>Conium maculatum</i>	Th-TH	Med (est)	3	3	3	-2
<i>Coronilla varia</i>	H	Euc-Med	2	3	4	-2
<i>Convolvulus arvensis</i>	H-G	Cosm	0	0	0	3
<i>Cytisus scoparius</i>	N	Atl-Med-Euc	2,5	3	2	0
<i>Daucus carota</i>	TH-H	Eua (Med)	2,5	3	0	2
<i>Dianthus carthusianorum</i>	H	Eua	2	5	5	0
<i>Digitaria sanguinalis</i>	Th	Cosm	1,5	0	4	-1
<i>Dipsacus fullonum</i>	TH	Med-Euc	3,5	3,5	4	0
<i>Dipsacus laciniatus</i>	TH	Eua (cont)	4	3,5	4	0
<i>Erodium cicutarium</i>	Th	Eua	2	4	4,5	0
<i>Erigeron annuus</i>	Th	Adv	4	0	4	0
<i>Eryngium campestre</i>	H	Pont	1	5	4	-1
<i>Euphorbia cyparissias</i>	H (G)	Eua	2	3	4	-2
<i>Filipendula vulgaris</i>	H	Eua	2,5	3	0	0
<i>Fragaria vesca</i>	H	Eua	3	2,5	0	1
<i>Galium verum</i>	H	Eua	2,5	2,5	0	0
<i>Genista sagitalis</i>	H	Eua	4	4	5	0
<i>Glechoma hederacea</i>	Ch-H	Eua	3,5	3	0	-1

<i>Hieracium pilosella</i>	H	Eur (Med)	2.5	0	0	-1
<i>Hypericum perforatum</i>	H	Eua	3	3	0	-1
<i>Lamium purpureum</i>	Th (H)	Eua	3	0	4	0
<i>Leontodon autumnalis</i>	H	Eua	3	0	0	1
<i>Lepidium ruderae</i>	Th	Eua	2	3,5	0	0
<i>Matricaria chamomilla</i>	Th	Eua (Med)	3	3,5	0	-1
<i>Mentha pulegium</i>	H	Eua (Med)	4	3	5	0
<i>Pimpinella saxifraga</i>	H	Eua	2.5	0	3	1
<i>Plantago lanceolata</i>	H	Eua	0	0	0	2
<i>Plantago media</i>	H	Eua	4	0	4.5	2
<i>Polytrichum commune</i>	H	Circ (bor)	0	0	0	0
<i>Potentilla erecta</i>	H	Eua (Med)	0	0	0	1
<i>Potentilla reptans</i>	H	Cosm	3.5	0	4	0
<i>Prunella vulgaris</i>	H	Circ (bor)	3	3	0	0
<i>Pteridium aquilinum</i>	G	Cosm	3	3	0	0
<i>Ranunculus repens</i>	H	Eua (Med)	4	0	0	-2
<i>Rumex acetosella</i>	H-G	Cosm	2	3	2	-1
<i>Rumex crispus</i>	H	Eua	4	3	0	0
<i>Rumex obtusifolius</i>	H	Eur	4	0	3	0
<i>Salvia nemorosa</i>	H	Euc	2.5	4	3	0
<i>Sambucus ebulus</i>	H	Eua (Med)	4	4	3.5	0
<i>Stellaria graminea</i>	H	Eua (Med)	2.5	2	3	0
<i>Stellaria media</i>	Th-TH	Cosm	3	0	0	0
<i>Stipa lessingiana</i>	H	Pont-Med	1	4,5	4,5	0
<i>Taraxacum officinale</i>	H	Eua	3	0	0	2
<i>Thymus pannonicus</i>	Ch	Eua (cont)	1,5	3,5	4	0
<i>Urtica dioica</i>	H-G	Cosm	3	3	4	-1
<i>Veronica chamaedrys</i>	H-Ch	Eua	3	0	0	0
<i>Veronica hederifolia</i>	Th	Eua	2,5	3	4	0
<i>Xanthium spinosum</i>	Th	Adv.	2.5	4	3	-1
Rogozuri și pipiriguri						
<i>Carex curvula</i>	H	Alp-Carp-Balc	2.5	1	1.5	-1
<i>Juncus effusus</i>	H	Cosm	4.5	3	3	-1
<i>Juncus trifidus</i>	H	Alp-Carp	2,5	2	2	0
<i>Luzula campestris</i>	H	Eur (Med)	3	0	3	0
<i>Luzula luzuloides</i>	H	Eur	2.5	2.5	2	0
Arbuști						
<i>Crataegus monogyna</i>	M	Eur	2.5	3	3	-1
<i>Prunus spinosa</i>	M	Eua	2	3	3	-1
<i>Rosa canina</i>	N	Eur	2	3	3	-1
<i>Rubus caesius</i>	H (N)	Eua (Med)	4.5	3	4	-1

În majoritatea suprafețelor de pajiști, ocupate efectiv de vegetație ierboasă (excluzând acoperirea cu arbuști, arbori, ferigă, etc) vegetația este dominată de graminee perene, alături de care apar leguminoasele, dar cu un procent de participare mai redus decât speciile de graminee și în cele din urmă diversele specii, acoperirea generală fiind între 70 și 100%.

Fizionomia pajiștilor, în general corespunde unui covor uniform de graminee deasupra căruia apare adesea un al doilea strat alcătuit din specii nevaloroase (buruieni) sau arbuști, specii care sunt evitate de animale.

Diversitatea floristică din pajiștile analizate în amenajamentul pastoral totalizează câteva zeci de specii, între acestea se remarcă prezența unui nucleu de specii mezofile și xerofile la care se adaugă cu abundență-dominanță diferite specii care formează ecologic subasociații și faciesuri locale.

În condițiile de aridizare mai pronunțată asociațiile sunt alcătuite din vegetație mezoxerofilă sau chiar xerofilă cum sunt *Botriochloa ischaemum* și *Festuca valesiaca*. Așadar, se remarcă o tranziție de la vegetația mezofilă la cea mezoxerofilă și xerofilă edificată de mai multe subasociații. Pe porțiuni mai restrânse apar și asociații mezofile de zăzanie (*Lolium perenne*) cu trifoi alb (*Trifolium repens*) și firuța (*Poa pratensis*).

Alături de speciile edificatoare și celelalte specii însoțitoare, mai apare feriga de câmp (*Pteridium aquilinum*), precum și tufărișuri și arbori, cu procent de acoperire diferit de la o parcelă la alta, situație prezentată în detaliu în capitolele 6 și 7.

Cea mai mare parte a pajiștilor din localitate au o utilizare mixtă, în care se alternează cositul cu pășunatul.

**Imagini cu tipul de vegetație și fizionomia pajiștilor din cadrul comunei Pietroasa
(foto originale):**

CAPITOLUL V CADRUL DE AMENAJARE

5.1. Procedee de culegere a datelor din teren

În acest capitol vom preciza modul de culegere a datelor din teren (prin măsurători, aprecieri, observații etc.), inclusiv metodele utilizate pentru descrierea și clasificarea vegetației. Se va prezenta modul în care ele au fost prelucrate și transpuse în amenajament conform Ghidului de întocmire al amenajamentelor pastorale (Marușca și colab., 2014).

Pentru **determinarea compoziției floristice** au fost efectuate mai multe relevee, în funcție de suprafața pajiștii luată în studiu. S-a avut în vedere colectarea datelor care să permită identificarea diferitelor tipuri de comunități vegetale (asociații), respectiv tipurile de pajiști.

Compoziția floristică a unei pajiști și aprecierea participării speciilor componente se face prin una din metodele clasice:

- fitosociologică (geobotanică);
- pratologică;
- dublului metru;
- gravimetrică.

Analiza vegetației are drept scop identificarea influenței factorilor abiotici, dar și evoluția vegetației prin prisma influenței antropice adică gestiunea de exploatare și prezența sau absența lucrărilor de îngrijire pe suprafața respectivă.

Modul de gestiune al unei suprafețe de pajiște permanentă influențează direcția de evoluție a structurii floristice cât și dinamica de vegetație a acesteia.

Metoda fitosociologică (geobotanică)

Această metodă folosită de geobotaniști, face apel la aprecierea abundenței și dominanței (AD) speciilor din covorul ierbos pe 25-100 mp în puncte cheie reprezentative, fiind notate pe o scară cu 6 trepte, care au corespondență în procente de participare și anume :

- 5 acoperire 3/4 - 4/4 75-100%, media 87,5%
- 4 acoperire 1/2-3/4 50-75%, media 62,5%
- 3 acoperire 1/4-1/2 25-50%, media 37,5%
- 2 acoperire 1/10 – 1/4 10-25%, media 17,5%
- 1 acoperire mică.....1-10%, media 5%
- 0 acoperire foarte mică.....sub 1%, media 0,1%

Se poate observa distanța foarte mare de apreciere între unele notări, de aceea este bine să se lucreze de la bun început cu aprecierea în procente. În multe cazuri transformarea notelor în procente datorită etajării vegetației, dau mai mult de 100% necesitând calcule suplimentare de echilibrare la 100%.

Prin echivalarea scării de apreciere fitosociologice în procente de participare se pot utiliza cu bune rezultate datele din literatura deja adunată care se pot folosi astfel în continuare la aprecierea valorii pastorale a pajiștilor respective.

Metoda pratologică

Pune accent din start pe aprecierea participării procentuale în biomasă (P) a componentelor botanice pe grupe economice: graminee, leguminoase, ciperacee și juncacee, alte familii, mușchi și licheni, specii lemnoase, fiind cea mai recomandată metodă rapidă pentru determinarea vegetației pajiștilor.

Metoda dublului metru

Este foarte laborioasă, necesitând cunoștințe temeinice asupra stadiului juvenil al plantelor în punctele de contact pe 2 m lungime la 4 cm distanță în două repetiții pe pășuni și la 20 cm distanță în 10 repetiții la fânețe pentru realizarea a 100 de puncte pentru determinarea frecvenței specifice (F.s.) și prin calcul a contribuției specifice (C.s.) care se exprimă în % la fel ca la metoda pratologică. Indiferent ce metodă utilizăm, în final este o apreciere vizuală mai mult sau mai puțin exactă în procente a participării în biomasă a fiecărei specii în parte.

Metoda gravimetrică

Constă în cântărirea propriu-zisă a speciilor de plante (G) recoltate prin cosire pe cate 1 mp în mai multe repetiții în funcție de diversitatea covorului ierbos, urmată de exprimarea lor în procente.

În cadrul acestui amenajament pastoral, pentru determinarea compoziției floristice, s-au utilizat metodele pratologică și fitosociologică (geobotanică).

Datele referitoare la starea actuală a pajiștilor, prezența căilor de acces, a construcțiilor zoopastorale și surselor de apă, au fost obținute prin observații directe în teren.

Pasul următor îl constituie determinarea Valorii pastorale (VP) care oferă informații despre calitatea pajiștilor cercetate.

Calculul VP se face astfel:

$$VP = \sum PC (\%) \times IC/5$$

unde:

VP - indicator valoare pastorală (0-100);

PC – participare în covorul ierbos (%) indiferent de metoda de determinare (AD, P, Cs, G);

IC – indice de calitate furajeră;

După determinarea indicatorului de valoare pastorală prin împărțirea la 5 a punctajului obținut din înmulțirea PC x IC, acesta se apreciază astfel:

- 0-5 – pajiște degradată;
- 5-15 – foarte slabă;
- 15-25 – slabă;
- 25-50 – mijlocie;
- 50-75 – bună;
- 75-100 – foarte bună.

Indicele obținut pentru VP are valori de la 0 într-o pajiște fără valoare furajeră, până la 100 pentru o pajiște semănată (ideală).

Valoare pastorală a pajiștilor aparținătoare comunei Pietroasa

Valoarea pastorală (VP) a fost calculată prin raportul dintre procentul de participare în covorul ierbos a speciilor de plante și indicele de calitate furajeră atribuit fiecărei specii în parte.

Calitatea pajiștilor analizate în prezentul amenajament pastoral a fost determinată pe baza calculării valorii pastorale (VP). Valoarea furajeră a pajiștilor este de la **slabă**, pe pajiștile degradate și cu acoperire ridicată de specii nevaloroase din punct de vedere furajer, până la **mijlocie spre bună** pe pajiști mai bine întreținute și cu un nucleu de plante cu valoare furajeră mai ridicată.

Se constată o îmbunătățire a pajiștilor care au fost sau sunt sub angajament APIA.

Următorii indici ecologici utilizați în lucrare sunt cei nominalizați de ELLEMBERG (1974) pentru Europa Centrală, cu adaptările făcute pentru flora țării noastre.

Indicii de umiditate (U) se notează de la 0 la 6 și reprezintă specii de plante:

- amfitolerante 0;
- xerofite 1;
- xeromezofite 2;
- mezofite 3;
- mezohidrofite 4;
- hidrofite 5;
- ultrahidrofite 6

Indicii de temperatură (T) se notează de la 0 la 5 și reprezintă specii de plante:

- amfitolerante 0;
- hehistoterme (criofile) 1;
- microterme 2;
- mezoterme 3;
- moderat termofile 4;
- termofile 5

Indicii de reacție a solului (R) se notează de la 0 la 5 și reprezintă:

- plante eurioice (amfitolerante) 0;
- specii foarte acidofile 1;
- acidofile 2;
- acido-neutrofile 3;
- slab acide-neutrofile 4;
- neutro-bazifile 5.

5.2. Obiective social-economice și ecologice

Prezentul amenajament pastoral are ca obiectiv principal gestionarea corespunzătoare a pajiștilor din cadru U.A.T. Pietroasa prin:

- creșterea valorii pastorale a pajiștilor;
- eliminarea suprapășunatului și subpășunatului;

- eliminarea pășunatului continuu pe tot parcursul anului care depreciază producția de masă verde și scade calitatea acesteia;
- stoparea proliferării speciilor fără valoare furajeră (buruieni, specii invazive);
- stoparea extinderii vegeteției arbustive;
- creșterea producției (calitativă și cantitativă) și implicit a încărcăturii cu animale la ha.

Prin sporirea producției pajiștilor vor crește și producțiile animalelor și implicit bunăstarea proprietarilor acestora, comunitatea rurală în general fiind strâns legată de producția agro-zootehnică care reprezintă principala sursă de venit.

Din punct de vedere ecologic, o exploatare rațională și controlată a acestor pajiști, duce la o creștere a biodiversității covorului vegetal și la protejarea degradării solului.

Organizarea unui pășunat rațional creează o imagine plăcută de aspect îngrijit al pajiștilor.

5.3. Stabilirea categoriilor de folosință a pajiștilor

Întreaga suprafață de pajiște aflată în proprietatea Comunei Pietroasa aparține categoriei de folosință “pășune” conform Legii 165/2013 și Registrului cadastral. Pajiștile din UAT Pietroasa sunt exploatate prin pășunat în special cu: ovine bovine, mai rar caprine și cabaline. În proprietate privată se găsesc și pajiști din categoria fânețe.

5.4. Fundamentarea amenajamentului pastoral

Fundamentarea amenajamentului pastoral constă în soluțiile tehnologice și tehnice care asigură realizarea obiectivelor privind gospodărirea rațională a suprafețelor de pajiști din cadrul proiectului.

Amenajamentul pastoral trebuie să respecte codul de bune practici agricole, angajamentele de agro-mediu și clima (2015) și să fie în concordanță cu condițiile pedoclimatice ale arealului unde se află amplasată pajiștea (conform Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

5.4.1. Durata sezonului de pășunat

Pășunile reprezintă cea mai ieftină sursă pentru asigurarea hranei ierbivorelor în timpul perioadei de vegetație, având multiple avantaje ce decurg din efectele favorabile atât asupra animalelor, cât și asupra pășunilor în relația sol-plantă-animale.

În Ordinul nr. 544 din 21 iunie 2013, Art. 6, se prevăd următoarele:

(1) Începerea pășunatului se face în funcție de condițiile pedoclimatice și de gradul de dezvoltare a covorului ierbos.

(2) Se evită începerea pășunatului prea devreme, care poate afecta perioada de regenerare, sănătatea și supraviețuirea plantelor.

(3) Perioada de pășunat se va încheia în luna noiembrie, la o dată stabilită în funcție de evoluția temperaturilor și regimul precipitațiilor.

(4) Data începerii și încheierii pășunatului, precum și modul de organizare a pășunatului, continuu sau pe tarlale, se stabilesc prin hotărâre a consiliului local.

Ținând cont de tradițiile pastorale din zonă (ce reflectă cel mai bine modul de organizare a pășunatului în zonă) corelate cu informațiile științifice legate de orografia terenului, condițiile de climă și sol precum și de observațiile din teren se poate concluziona următoarele:

Intervalul de pășunat **în pajiștile din jurul localităților Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni este de cca 180 de zile;** calendaristic între cele două sărbători religioase: Sfântul Gheorghe (23 aprilie) și Sfântul Dumitru (26 octombrie).

Față de aceste durate ale sezonului de pășunat există unele abateri, de la un an la altul, datorate desprimăvărării (mai devreme sau mai târziu) și venirii mai timpuriu sau mai târziu a înghețurilor sau chiar a zăpezii, în mod special în zonele mai înalte.

Conform Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, art. 10.(1) - **introducerea animalelor pe pajiști este permisă doar în perioada de pășunat prevăzută în amenajamentul pastoral**, iar la alin. (2) se stipulează: este interzis pășunatul în cazul excesului de umiditate a pajiștii.

În faza tânără de vegetație plantele de pe pășuni au însușiri organoleptice deosebite (gust, miros) care măresc apetitul animalelor și ca urmare crește gradul de consumabilitate a ierbii care poate ajunge la 85-95%.

Dacă pășunatul se începe prea devreme, când plantele sunt prea tinere și solul prea umed, asupra vegetației efectele negative sunt următoarele:

- se distruge stratul de țelină, se bătătorește solul și se înrăutățește regimul de aer din sol. Se formează gropi și mușuroaie;
- pe terenurile în pantă se declanșează eroziunea;
- se modifică compoziția floristică dispărând plantele valoroase mai pretențioase din punct de vedere al apei, aerului și hranei din sol;
- plantele fiind tinere au suprafața foliară redusă și vor folosi pentru refacerea lor substanțe de rezervă acumulate în organele din sol ce are ca efect epuizarea lor.

Efectele negative asupra animalelor sunt:

- iarba prea tânără conține multă apă și ca atare are un efect laxativ epuizant, ceea ce duce la eliminarea excesivă a sărurilor minerale de Cu, Mg, Na;
- conținând prea puțină celuloză nu se pretează la salivare și rumegare, animalele fiind predispuse la intoxicații și meteorizații;
- conținutul mare de azot al ierbii tinere determină acumularea în stomac a amoniacului și ca atare declanșarea unor fermentații periculoase.

Ultimul pășunat trebuie să se realizeze cel mai târziu cu 20-30 zile înainte de instalarea înghețurilor permanente. Astfel plantele au posibilitatea să acumuleze glucide, să-și refacă masa vegetativă, ceea ce determină o mai bună suportare a înghețurilor pe de o parte, iar pe de altă parte pornirea timpurie în vegetație.

Întârzierea toamnei a pășunatului, până la venirea înghețurilor, face ca iarba să nu se poată reface corespunzător, primăvara constituind una din cauzele dispariției speciilor valoroase din pajiști.

Pășunatul peste iarnă mai ales cu oile este un obicei foarte dăunător pentru covorul ierbos al pajiștilor, cu repercusiuni negative în anul și anii ce urmează. Pe o pajiște pășunată toată iarna, în sezonul de vegetație următor, producția scade cu cel puțin 20 – 40 %, ceea ce este foarte mult.

Dacă pajiștea este în pantă și solul se erodează, pierderile sunt și mai mari, până la scoaterea ei din circuitul productiv.

5.4.2. Numărul ciclurilor de pășunat

Ciclul de pășunat este intervalul de timp în care iarba de pe aceeași parcelă de exploatare, odată pășunată, se regenerează și devine din nou bună pentru pășunat.

Numărul ciclurilor de pășunat este în funcție de condițiile climatice și staționale, de sol, de compoziția floristică și de capacitatea de regenerare a pajiștilor.

Pe suprafața pajiștilor din UAT Pietroasa se practică pășunatul continuu (liber); nu se realizează pășunatul rațional (prin rotație).

Sistemul este practicat în zonele unde producția pajiștilor permanente este mică și neuniform repartizată pe cicluri de pășunat; perioada de secetă din vară duce la diminuarea producției în ciclurile trei și patru.

În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare a pajiștilor, unele pajiști pot fi tarlalizate și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

5.4.3. Fânețele

În arealul UAT-ului Pietroasa se regăsesc și pajiști utilizate prin cosit (respectiv fânețele), sau mixt (pășunat-cosit).

Fânețe propriu-zise se află în proprietate particulară și pot fi încadrate astfel:

- fânețe de dealuri foarte productive, de 2-3 coase, mezotermofile, mezofile, acidofile până la moderat acidofile, cu valoare furajeră bună;
- fânețe de dealuri mediu productive, de o coasă, mezotermofile, acidofile-moderat acidofile, cu valoare furajeră mediocră;
- fânețe de dealuri slab productive, de o coasă, mezotermofile, xerofile-mezoxerofile, moderat acidofile-neutrofile.

În pajiștile închiriate de la Consiliul local al comunei Pietroasa cât și pe pajiștile proprietate particulară, "utilizatorii" respectiv proprietarii folosesc pajiștile, în general, în sistem mixt – o coasă pentru fân după care pajiștea se pășunează.

Pentru asigurarea unui furaj de calitate fânețele trebuie cosite la înflorirea principalelor graminee și leguminoase perene. Suprafețele necosite de ani de zile în prealabil trebuie curățate de resturi uscate, buruieni și arbuști, trebuie nivelate mușuroaiele și denivelările din teren și apoi pot fi cosite.

În prezentul amenajament pastoral sunt cuprinse și **livezile tradiționale extensive (pășuni livadă)** în care fondul vechilor fânețe se conservă aproape în întregime, făcând din acestea unul dintre cele mai valoroase și mai bine conservate habitate tradiționale.

În zona analizată, există și suprafețe de pajiști cu pomi fructiferi (în general pruni) cu rol multifuncțional:

- susținerea solului, de altfel, foarte framântat, cu multe coame și văi, cu multe zone cu alunecări de teren;
- umbrare pentru animale în timpul verii, protecție împotriva intemperiilor;
- capacitate mare de reținere a apei provenită din precipitații și zăpezi.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR) vizează acordarea de plăți compensatorii pe suprafață pentru utilizatorii de terenuri agricole, pajiști. O astfel de categorie

este reprezentată de **Măsura10 - Agro-mediu și climă** – fosta **Măsură 214** (cf. Art. 28 din Regulamentul CE nr. 1305/2013), urmărindu-se sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor rurale, prin atingerea obiectivelor specifice și operaționale propuse. [<http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-20142020/dezbatare/fise-masuri/plati-agro-mediu-si-clima-Draft-v.1-28.02.2014.pdf>]

În situația **livezilor tradiționale utilizate extensiv**, lipsa mecanizării cu utilaje grele și evitarea chimizării alături de aplicarea tehnicilor agricole tradiționale folosite (ce se reduc în fond la un pășunat non-intensiv și la cosit) vor favoriza menținerea integrală a habitatelor respective, a fondului cultural tradițional, a biodiversității precum și a învelișului edafic (Măsura10 - Agro-mediu și climă, pachetele 1 și 2).

Atenție!

Pe pajiștile sub contract APIA:

- **Cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m) sau după data de 15 iunie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mici de 600 m);**
- **Cositul se poate efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (varianta 2.2),**
- **Masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului;**
- **Pășunatul se efectuează cu maxim 1 UVM pe hectar;**
- **Nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental).**

A se consulta Ghidul APIA:

[http://www.apia.org.ro/files/pages_files/15-05-08-04-04_23Ghid_masuri_dezvoltare_rurala_versiune_1.0.pdf].

5.4.4. Capacitatea de pășunat a pajiștilor din UAT Pietroasa

Încărcătura cu animale pe o pajiște sau capacitatea de pășunat, este un instrument util de folosire pentru crescătorul de animale deoarece îi permite să ajusteze încărcătura de animale în funcție de cantitatea de iarbă disponibilă. Pentru stabilirea încărcăturii corecte se calculează capacitatea de pășunat, respectiv numărul de animale ce pot pășuna pe unitatea de suprafață.

Capacitatea de pășunat, respectiv încărcătura optimă de animale pe hectar, se calculează, pentru fiecare pajiște în parte, conform metodologiei prevăzute în ORDIN nr. 544 din 21 iunie 2013.

Conform literaturii de specialitate și Ordinului 544/2013, art. 8 (1) capacitatea de pășunat **se estimează pe baza producției medii de masă verde obținută în anii anteriori, ținând cont de fertilitatea solului, condițiile meteorologice și compoziția floristică a covorului vegetal**; iar art.8 (2) prevede ca numărul de animale (UVM/ha) trebuie să fie suficient pentru a asigura utilizarea maximă a producției de masă verde, menținând în același timp sustenabilitatea pe termen lung a pajiștii.

Se recomandă 50- 65 kg masă verde/zi/cap pentru 1 UVM (din care consumate efectiv 50 kg/cap/zi). Conversia în UVM a speciilor de animale domestice este redată în tabelul 5.1 conform literaturii de specialitate și a legislației în vigoare.

Tabelul 5.1

Coefficientul de transformare a diferitelor specii și categorii de animale în UVM

(Marușca și colab., 2014 – Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale).

Specificare	Coefficient de transformare în UVM	Nr. capete pentru 1 UVM
Tauri și boi de muncă	1,0-1,2	1-0,8
Vaci de lapte	1,0	1,0
Bovine de toate vârstele (în medie)	0,7-0,8	1,4-1,4
Tineret bovin peste 1 an	0,5-0,7	2,0-1,4
Tineret bovin sub 1 an	0,2-0,3	5,0-3,3
Oi și capre de toate vârstele	0,14	7,1
Oi și capre mature	0,15-0,16	6,7-6,3
Cai de toate vârstele	0,8	1,3
Cai de tracțiune	1,0-1,1	1,0-0,9
Tineret cabalin peste 1 an	0,5-0,7	2,0-1,4
Tineret cabalin sub 1 an	0,2-0,3	5,0-3,3

Capacitatea de pășunat sau încărcătura de animale, conform Ordinului 544/2013, art.10, se definește prin numărul de animale (exprimat în unități vită mare UVM) care pot fi hrănite pe întreg sezonul de pășunat de pe 1 ha de pajiște, la care se cunoaște producția de furaje disponibilă și se stabilește conform formulei:

$$\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$$

în care:

- $\hat{I}.A.$ - încărcătura cu animale/ha de pajiște, exprimată în UVM/ha;
- $P.d.$ - producția disponibilă de masă verde - kg/ha;
- $Z.p.$ - număr de zile de pășunat într-un sezon;
- $C.i.$ - consum zilnic de iarbă - kg/UVM.
- [necesarul zilnic pentru 1 UVM este de 50-65 kg de masă verde.

Producția disponibilă sau reală (P_d) se raportează în tone masă verde/ha. În anul întocmirii amenajamentului producția disponibilă se estimează în funcție de vegetația existentă, lucrările efectuate pe pajiște și se raportează la datele din literatura de specialitate. În anii următori recomandabil este să se determine pe fiecare pajiște în parte.

Producția totală de iarbă (P_t) se determină prin cosirea repetată, în decursul perioadei de pășunat a unor suprafețe de probă. Pentru aceasta se aleg în funcție de teren și de uniformitatea vegetației mai multe suprafețe reprezentative (1-2,5 m²) ce se îngrădesc cu gard de sârmă (cuști de pășunat). Accesul în interiorul acestor suprafețe este restricționat animalelor și permit creșterea și dezvoltarea nestingerită a ierbii (Fig.5.3.).

Iarba din interiorul cuștilor de pășunat se cosește la începutul fiecărui ciclu de pășunat. Prin însumarea coaselor și raportarea la ha se obține producția totală (P_t) de iarbă din pajiște. Cum animalele consumă selectiv iarba, în urma lor în pajiști rămân plante neconsumate (R_n), după fiecare ciclu de pășunat. De aceea este bine să se determine și coeficientul de folosire al pajiștilor (C_f).

Fig. 5.1. Model de amplasare al cuștilor de pășunat în pajiște
(Luminița Cojocariu, 2014, note de curs Cultura pajiștilor și a plantelor furajere)

Pe lângă stabilirea producției și a coeficientului de folosire calculat după date directe din câmp se poate apela orientativ și la date din literatură de specialitate (tabelul 5.2.)

Tabelul 5.2.

Valoarea coeficientului de folosință la diferite tipuri de pajiști(%)
(după Bărbulescu, 1980)

Tipul de pășune	Coeficientul de folosință	Tipul de pășune	Coeficientul de folosință
Pășuni de câmpie și podișuri joase		Pășuni alpine	
Pășuni de păiușuri stepice din stepă și silvostepă	50-70	Pășuni de țepoșică (<i>Nardus stricta</i>)	40
Pârloage din stepă și silvostepă	60-70	Pășuni de iarba stâncilor și părușcă	60-70
Pășuni de dealuri și podișuri înalte		Pășuni de fructă de munte	70
Pășuni de păiușuri stepice	60-70	Pășuni de rogozuri alpine și părușcă	60-70
Pășuni de <i>Agrostis tenuis</i>	80-90	Pășuni de coarnă și păiușuri alpine	70-80
Pășuni de munte		Pășuni de văi, lunci, depresiuni, sărături și nisipuri.	
Pășuni de <i>Agrostis tenuis</i>	90	Pășuni de graminee mezofile	85
Pășuni de <i>Festuca rubra</i>	95	Pășuni de rogozuri și pipirig	20-30
Pășuni de <i>Nardus stricta</i>	50	Pășuni de sărătură	20-50
Pășuni semănate	95	Pășuni de nisipuri	30-40

Stabilirea încărcăturii totale cu animale a unei pășuni (**IAP**) se face prin înmulțirea suprafeței pășunii (**Sp**) exprimată în hectare cu încărcarea pășunii (**Ip**) la 1 hectar. În această situație, formula de calcul este următoarea:

$$\text{IAP (nr. cap., UVM)} = \text{Sp (ha)} \times \text{Ip (cap/ha, UVM/ha)}$$

Determinarea corectă a încărcării cu animale a unei pășuni este deosebit de importantă pentru menținerea producției și calității covorului vegetal. Supraîncărcarea ca și subîncărcarea unei pășuni au influențe negative, greu de îndreptat ulterior (Marușca și colab., 2014).

În stabilirea încărcării cu animale se poate lua în calcul și experiența locală dacă a avut rezultate bune pe termen lung (Marușca și colab., 2014 – Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale).

O altă metodă este bazată pe determinarea valorii pastorale care se înmulțește cu coeficientul (C), respectiv nivelul de fertilizare a pajiștii, durata de pășunat și altitudine (Marușca și colab., 2014 – Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale).

Capacitatea de pășunat în acest caz se determină după formula:

$$CP = VP \times C \text{ (UVM/ha) în care}$$

VP = indicator valoare pastorală

C = coeficient de capacitate variabil în funcție de altitudine (a se vedea tabelul 5.3.)

Tabelul 5.3.

Valoarea coeficientului de capacitate de pășunat (C)

Altitudinea (m)	Durata sezonului de pășunat (zile)	Coeficient (C) pentru pășuni	
		Nefertilizate	Fertilizate nivel mediu
2200-2400	40	0,010	-
2000-2200	55	0,014	-
1800-2000	70	0,018	-
1600-1800	85	0,022	0,052
1400-1600	100	0,026	0,058
1200 -1400	115	0,030	0,064
1000-1200	130	0,034	0,070
800-1000	145	0,038	0,076
600-800	160	0,042	0,082
400-600	175	0,046	0,088
200-400	190 *	0,050	-,094
0-200	205 *	0,054	0,100
Gradienți pentru 100 m altitudine	-7,5 zile	-0,002	- 0,003

*) în lunci și condiții de irigare. Sursa: Tabelul 6.12., după MARUȘCA, 2013 citat de Marușca și colab., 2014 în Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale).

Producția utilă de masă verde la hectar pe suprafețele de pajiști din UAT Pietroasa a fost estimată la minim 4 t/ha masă verde și maxim 10 t/ha masă verde.

Într-o parcelă care are o suprafață mare, vegetația este neuniform repartizată, există porțiuni de pajiști care prezintă exces de umiditate, procent ridicat de specii invazive (lăstăriș, ferigă, etc.) și ca atare producția de masă verde este mult diminuată (4-6 t/ha) și alte porțiuni unde vegetația este valoroasă, au fost efectuate o serie de lucrări și unde producția poate ajunge la 8-10 t/ha masă verde. Astfel pentru fiecare parcelă de pajiște s-a luat o valoare medie a producției de masă verde.

S-a ținut cont și de faptul că la prima recoltă (primele cicluri de pășunat) producția de masă verde reprezintă aproximativ 50% din producția totală. În timpul verii producția pajiștilor scade foarte mult datorită secetei, urmând ca iarba să se refacă apoi în toamnă.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 4-5 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,4-0,5 UVM/ha.

$$C_p = (4000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,4 \text{ UVM}$$

$$C_p = (5000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,5 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 0,4 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,4 vaci de lapte
- 0.57 bovine de toate vârstele
- 2 tineret bovin sub 1 an
- 2.86 oi și capre de toate vârstele
- 2.67 oi și capre mature
- 0,50 cai de toate vârstele.

În condițiile unei CP egală cu 0,5 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,5 vaci de lapte
- 0.71 bovine de toate vârstele
- 2.50 tineret bovin sub 1 an
- 3.57 oi și capre de toate vârstele
- 3.33 oi și capre mature
- 0,63 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 6 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,6 UVM/ha.

$$C_p = (6000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,6 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 0,6 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,6 vaci de lapte
- 0,86 bovine de toate vârstele
- 3 tineret bovin sub 1 an
- 4,29 oi și capre de toate vârstele
- 4 oi și capre mature
- 0,75 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 8 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,7-0,8 UVM/ha.

$$CP = (P_d \times C_f) / (C_i \times Z_p \times 100)$$

$$C_p = (8000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,8 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 0,8 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,8 vaci de lapte;
- 1,14 bovine de toate varstele;

- 4 tineret bovin sub 1 an;
- 5,71 oi și capre de toate vârstele;
- 5,33 oi și capre mature;
- 1 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 10 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 1 UVM/ha.

$$C_p = (10000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 1 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 1 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 1 vaci de lapte
- 1,43-1,25 bovine de toate varstele
- 5-3,34 tineret bovin sub 1 an
- 7,15 oi și capre de toate vârstele
- 6,67-6,25 oi și capre mature
- 1,25 cai de toate vârstele.

Mențiuni:

Semnalăm faptul că prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În această situație încărcătura de animale pe ha (CP-capacitate de pășunat) poate ajunge sau chiar depăși 1 UVM/ha.

Atenție!

Pe pajiștile sub contract APIA: pășunatul se efectuează cu minim 0,3 UVM și maxim 1,0 UVM (Unitate Vită Mare) - maxim o bovină la hectar – a se vedea tabelele de conversie din Ghidul pentru Fermieri de la APIA.

5.5. Producția, capacitatea de pășunat și calitatea pajiștilor din U.A.T. Pietroasa

În funcție de compoziția floristică, de etajul altitudinal, de caracteristicile reliefului, solului și de modul de întreținere, au fost stabilite pe bază de estimare producția (t/ha), capacitatea de pășunat (UVM) și calitatea pajiștilor exprimată prin valoare pastorală (VP).

Tipurile de pajiști identificate pe fiecare unitate amenajistică/trup de pajiște în parte, date referitoare la producția medie, capacitatea de pășunat și calitatea pajiștilor analizate sunt redată în tabelele 5.4, 5.5, 5.6.

Tabelul 5.4.

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Pietroasa

Trupul de pajiște	Parcelele componente	Tip de pajiște	Producție medie t/ ha	Capacitate de pășunat (UVM)	Calitatea pajiștii (VP)
TP 1		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	8	0,8	Mijlocie
TP 2		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	(4) 5 și 8	(0,4), 0,5- 0,8	Mijlocie
TP 3		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	5	0,5	Mijlocie
TP 4		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	5	0,5	Mijlocie
TP 5		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	5	0,5	Mijlocie
TP 6		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	6-8	0,6-0,8	Mijlocie
TP 7		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	6-8	0,6-0,8	Mijlocie

Tabelul 5.5

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Crivina de Sus

Trupul de pajiște	Parcelele componente	Tip de pajiște	Producție medie t/ha	Capacitate de pășunat (UVM)	Calitatea pajiștii (VP)
TP 1		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>).	6-8	0,6-0,8	Mijlocie/Slabă
TP 2		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6-8	0,6-0,8	Mijlocie/Slabă
TP 3		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6-8	0,6-0,8	Mijlocie/Slabă
TP 4		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6-8	0,6-0,8	Mijlocie/Slabă
TP 5		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	8	0,8	Mijlocie
TP 6		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	8	0,8	Mijlocie
TP 7		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i>	8	0,8	Mijlocie

Tabelul 5.6

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Fărășești

Trupul de pajiște	Parcelele componente	Tip de pajiște	Producție medie t/ ha	Capacitate de pășunat (UVM)	Calitatea pajiștii (VP)
TP 1		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6	0,6	Mijlocie/Slabă
TP 2		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6	0,6	Mijlocie/Slabă
TP 3		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile	6	0,6	Mijlocie
TP 4		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Lolium perenne</i> + <i>Poa pratensis</i> + <i>Trifolium repens</i> .	8-10	0,8-0,10	Mijlocie/Bună
TP 5		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>)	4	0,4	Mijlocie/Slabă
TP 6		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile	6	0,6	Mijlocie
TP 7		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i>	6	0,6	Mijlocie/Slabă

Tabelul 5.7

Caracterizarea pajiștilor din localitatea Poieni

Trupul de pajiște	Parcelele componente	Tip de pajiște	Producție medie t/ha	Capacitate de pășunat (UVM)	Calitatea pajiștii (VP)
TP 1		Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărboasă (<i>Botriochloa ischaemum</i>); Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>)	5-6	0,5-0,6	Mijlocie/Slabă
TP 2	A 31	Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărboasă (<i>Botriochloa ischaemum</i>); Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>)	(4) 5 și 8	(0,4), 0,5- 0,8	Mijlocie
TP 3	A 39 A 40	Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de iarba vântului (<i>Agrostis tenuis</i>) cu pieptănariță (<i>Cynosurus cristatus</i>). Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărboasă (<i>Botriochloa ischaemum</i>)	6-8	0,6-0,8	Mijlocie

Valoarea furajeră a pajiștilor, calculată prin valoare pastorală (VP), este de la **slabă**, pe pajiștile degradate și cu acoperire ridicată de specii nevaloroase furajer, până la **mijlocie** spre **bună** pe pajiști mai bine întreținute și cu un nucleu de plante cu valoare furajeră mai ridicată.

Producțiile de masă verde care se pot obține în prezent pe pajiștile din Pietroasa se situează între 4 și 10 t/ha, însă prin lucrări de ameliorare și fertilizare organo-minerală sporurile relative de producție vor crește semnificativ, datorită stimulării speciilor mezofile valoroase, pe seama diminuării participării în biomasă a speciilor cu valoare furajeră scăzută sau fără valoare furajeră, conducând astfel și la o îmbunătățire calitativă a furajului obținut.

CAPITOLUL VI

ORGANIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA, DOTAREA ȘI FOLOSIREA PAJIȘTILOR DIN UAT PIETROASA

6.1. Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajiști de pe raza UAT Pietroasa

În urma studiilor efectuate, a vizitelor în teren și a discuțiilor cu persoanele implicate au fost identificați factorii ce au condus la producția scăzută a pajiștilor din UAT Pietroasa (localitatea Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni). Unii dintre acești factori țin de utilizatori și pot fi eliminați total (stabilirea încărcăturii corecte a pajiștilor, lucrări de întreținere, etc.), alți factori pot fi controlați și ameliorați iar în alte cazuri nu se poate interveni.

Factorii limitativi ai producției pășunilor aparținătoare UAT Pietroasa, pot fi sintetizați astfel:

1. Factori ecologici – legați de configurația terenului și climă:

- fenomene de eroziune a solului atât în adâncime cât și în suprafață (ogașe, ravene, etc.);
- denivelarea și fragmentarea terenului (multe coame, văi, ogașe);
- soluri grele ce rețin apă (identificate prin speciile caracteristice ca *Luzula* sp., *Carex* sp., *Salix* sp., mușchi), soluri cu valori ridicate ale acidității (specii indicatoare *Deschampsia flexuosa*, *Rumex acetosella*);
- roca mamă la suprafață, ceea ce duce la reducerea semnificativă a suprafeței utile de pajiște (în mod special în zona montană);
- precipitații abundente în anumite perioade ce antrenează solul la vale;
- perioadă scurtă de vegetație în zona montană.

Fig. 6.1. Denivelarea și fragmentarea terenului, coame – UAT Pietroasa (foto original)

2. Factori antropogeni – legați de gestionarea pajiștilor:

- lipsa lucrărilor minime de întreținere a pajiștilor, aspect reliefat de prezența speciilor invazive (*Pteridium aquilinum*),
- invazia de vegetație lemnoasă, prezența mușuroaielor, etc.,
- pășunat nerațional; supraîncărcarea sau subîncărcarea cu animale a unor suprafețe de pajiști din apropierea localităților Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Pietroasa;
- circulația haotică a oamenilor și a animalelor, care duce la formarea a numeroase locuri de trecere și poteci, inutile, ce brăzdează pășunea în toate direcțiile,
- tăieri necontrolate a arboretului de pe suprafețele în pantă, ce în final duc la reducerea vegetației, descoperirea solului și favorizează scurgerile în suprafață.

Lucrările propuse a se efectua vor fi în conformitate cu metodologia și respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, denumite în continuare GAEC dar se va ține seama și de ghidului de la APIA, în mod special pentru pajiștile care sunt sub angajament APIA - Agromediu în derulare (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2) respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști), ce a intrat în vigoare începând cu anul 2015.

În pajiștile situate în interiorul Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, pe tipuri de specii supuse protecției (a se vedea Cap. 1., subcapitolul 1.4. și Anexa IV).

În siturile Natura 2000 vor fi permise „activități agricole tradiționale, unele dintre acestea vizând menținerea peisajelor (de exemplu, pajiștile din Poieni), cultivarea și obținerea produselor ecologice (legume, fructe, produse lactate, carne, sucuri de fructe), cu condiția ca siturile Natura 2000 să își păstreze obiectul conservării. Exploatarea terenurilor agricole este permisă, însă fără a periclita habitatele naturale și speciile de plante și de animale de interes comunitar”.

[Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor – Info Natura 2000 în România, 2013, pag. 1- 785, Coord. Edit. Tudor Brînzan]

Pentru actuala perioadă de programare (2014-2020) se dorește o continuare a pachetelor de agro-mediu. În relația cu managementul siturilor Natura 2000 acestea ar deveni o măsură de sprijin de bază pentru agricultori, suplimentată cu plățile compensatorii aferente siturilor.

[GHID DE PLANIFICARE STRATEGICĂ PENTRU MANAGEMENTUL DURABIL AL RESURSELOR AGRICOLE.pdf. <http://www.emenatura2000.ro/>].

Măsurile de agro-mediu și compensațiile Natura 2000 se vor face numai cu avizul Agenției pentru protecția Mediului Timiș.

6.1.1. Controlul și stoparea fenomenelor de eroziune în pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Eroziunea (în suprafața solului mai ales și cea în adâncime), este una din principalele cauze ale scăderii productivității solurilor, este mult răspândită în pășunile de pe raza UAT Pietroasa, în special pe suprafețele unde panta este mare în corelație cu precipitații abundente din ultima vreme.

Fig. 6.2. Zone supuse fenomenelor de eroziune a solului - Crivina de Sus
(foto original)

Odată declanșată eroziunea de suprafață, neexecutarea lucrărilor de combatere a eroziunii conduc la agravarea acestui proces, stratul de sol fiind spălat treptat, într-un ritm tot mai accelerat, până la transformarea suprafeței respective în teren neproductiv.

Fig. 6.3. Alunecări ale solului în pajiștile din zona montană – localitatea Poieni (foto original)

Recomandări privind controlul, prevenirea și combaterea eroziunii:

- Executarea de cleionaje, urmate de supraînsămânțări cu următorul tip de amestec de semințe, destinat unei folosințe mixte: 25 kg/ha (*Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg).
- Interzicerea pășunatului pe suprafețele de pajiști afectate de eroziunea în adâncime;
- Plantarea de perdele forestiere antierozionale pe suprafețele afectate de eroziune în adâncime;

- Supraînsămânțarea porțiunilor din pajiști fără vegetație;
- Stabilirea corectă a încărcării cu animale a pajiștilor, pentru evitarea degradării vegetației și a solului.

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În vederea controlului, prevenirea și combaterea eroziunii solului în ariile protejate din UAT Pietroasa se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- se va practica pășunatul extensiv, cu numărul de animale optim rezultat din capacitatea de suport a pășunilor;
- interzicerea turismului necontrolat, cu deplasarea în afara potecilor, pe scurtături, ce provoacă o eroziune suplimentară a covorului vegetal;
- limitarea desecărilor, drenărilor în habitatele unde sunt speciile protejate.

În multe pajiști din UAT Pietroasa sunt multe zone cu piatră la suprafață, care reduc din suprafața utilă de pajiște.

Fig. 6.4. Stâncării și roca la zi în pajiști Poieni - Crivina de Sus
(foto original)

6.1.2. Eliminarea excesului de umiditate din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Excesul de umiditate este alt factor limitativ de scădere a producției și **calității pajiștilor din UAT Pietroasa**. Acest aspect se manifestă atât în pajiștile amplasate pe lângă afluenți ai râului Bega dar și la baza pantelor unde se adună apa provenită din precipitații.

Majoritatea speciilor bune furajere din covorul ierbos sunt mezofile, adică preferă stațiuni cu umiditate medie a solului și aerului care e bine să fie nici prea umed, nici prea uscat.

Excesul de apă în suprafață se datorește în principal texturii solului mai argiloase pe terenurile de la baza pantelor, unde stagnează apa după perioade cu precipitații atmosferice mai abundente.

Plantele indicatoare pentru excesul de umiditate permanentă sunt trestia (*Phragmites australis*), papura (*Typha* sp.), rogozurile (*Carex* sp.), coada calului (*Equisetum* sp.) și pentru excesul temporar pipirigul (*Juncus* sp.), târsa (*Deschampsia caespitosa*) și altele.

Excesul de umiditate creează condiții nefavorabile dezvoltării plantelor valoroase înrăutățind regimul de aer din sol, determinând fenomenele de reducere și nu de oxidare și ca atare apar compuși toxici pentru plante cum ar fi: amoniac, hidrogen sulfurat, metan cât și o serie de compuși ai fierului și sulfului. Lipsa aerului stânjenește procesele de descompunere aerobă a materiei organice, stânjenește nitrificarea cât și fixarea azotului atmosferic de către microorganisme și determină formarea unor compuși greu solubili.

Excesul de umiditate face ca aceste soluri să fie mai reci, cu aproximativ 5°C, lucru deosebit de important mai ales primăvara când datorită acestui lucru se întârzie pornirea în vegetație.

Fig. 6.5. Exces de umiditate și vegetație caracteristică în pajiști – localitatea Poieni
(foto original)

Din punct de vedere al zooigienei, solurile umede sunt necorespunzătoare întrucât sunt favorabile înmulțirii paraziților, care duc la evidente scăderi de producție animalieră.

Scoaterea animalelor în pajiște, primăvara în perioada când apa bălțește contribuie la apariția denivelărilor pe care le fac animalele, cu copita, prin călcare.

În pajiștile din zona montană excesul de umiditate favorizează apariția mușchilor, care reduc din suprafața utilă.

Fig. 6.6. Apariția mușchilor în pajiștile montane – localitatea Poieni
(foto original)

Lucrări de înlăturare a excesului de umiditate din pajiștile din UAT Pietroasa

Lucrările de înlăturare a excesului de umiditate din pajiști fac parte din lucrările de îmbunătățire al pajiștilor pe termen lung, fiind o lucrare anevoioasă ce reclamă cheltuieli suplimentare, dar care pot fi amortizate în timp.

Excesul permanent se elimină cu ajutorul unor drenuri din diferite materiale (lespezi, piatră mare, fascine, tuburi de ceramică și plastic riflat, etc.) plasate la diverse adâncimi și distanțe în funcție de nivelul pânzei freatice și intensitatea drenării pe care o dorim.

Eliminarea excesului de umiditate se poate realiza prin următoarele metode:

- **desecarea prin canale deschise** – constă în săparea unui sistem de canale cu panta continuă de 5 ‰ de 50-150 cm adâncime cu secțiune trapezoidală. Acestea sunt canalele de desecare propriu-zise sau de absorbție. Ele se fac la distanțe de 150-300 m, iar funcție de gradul de umiditate, configurația și tipul terenului, iar lungimea lor este de 400-1000 m. Aceste canale sunt legate între ele prin canale colectoare, perpendiculare pe curbele de nivel care au dimensiuni mai mari decât canalele de absorbție. Canalele colectoare se varsă în canalul principal care duce până la cel mai apropiat recipient. Aceste canale trebuie de așa manieră făcute încât să se evite declanșarea eroziunii.

Pământul care rezultă din săparea canalelor se împrășteie uniform pe pajiște sau, dacă pajiștea are depresiuni, atunci acestea se umplu cu pământul din canale.

Pereții canalelor se consolidează cu brazde de țelină sau în anumite locuri cu bârne și scânduri. Pentru a preveni o desecare prea puternică de-a lungul canalului principal se construiesc stăvilare cu ajutorul cărora se reglează nivelul apei din sol. Desecarea cu ajutorul canalelor de suprafață este ușoară ca și execuție și întreținere și foarte eficientă, eliminând o cantitate mare de apă în timp scurt. În plus aceste canale pot servi ca delimitatoare ale tarlalelor. Peste canalele de desecare este necesară construirea podețelor pentru trecerea animalelor.

- **desecarea prin drenuri** – constă în instalarea drenurilor la 1-1,5 m adâncime, distanțate între ele la 10-50 m funcție de natura solului și de cantitatea de umiditate în exces. În cazul în care drenurile sunt din argilă sau din piatră, beton sau lemn, durata de funcționare este foarte mare. Dacă se fac drenuri cârțiță, după 3-4 ani drenurile trebuiesc refăcute. În general desecarea prin drenuri prezintă câteva avantaje deosebite. În primul

rând ele funcționează tot anul ceea ce face ca pășunatul să se poată începe primăvara mai devreme, mărinnd astfel perioada de pășunat. De asemenea se îmbunătățește regimul de aerație și cel termic.

- **desecarea pe cale biologică** – desecarea se face cu ajutorul plantării unor arbori mari consumatori de apă ca *Salix*, *Populus* care se plantează de așa manieră încât să delimiteze tarlalele de pășunat, putând fi folosite în perioada de arșiță ca și umbrare.

Un caz aparte îl constituie drenajul „cârțiță” care se folosește pe terenurile cu textură grea, argiloasă.

Toate aceste lucrări de desecare și drenaj la fel ca și regularizarea și îndiguirea râurilor se fac pe bază de proiecte și se execută de specialiști din domeniul îmbunătățirilor funciare (conform Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

Apa rezultată din diferitele sisteme de desecare, drenaj și captarea izvoarelor este utilă să fie înmagazinată în bazine, lacuri, etc. și refolosită la nevoie pentru adăparea animalelor, irigații, iazuri de pește și alte trebuințe pe pajiști (conform Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

Recomandări pentru reducerea și evitarea excesului de apă din pajiște de pe raza UAT Pietroasa:

- efectuarea unor șanțulețe de scurgere a apelor de suprafață ori de câte ori este necesar, mai ales primăvara după topirea zăpezii sau ploi abundente;
- evitarea pășunatului pe teren umed care tasează și mai mult solul, făcându-l impermeabil pentru apele pluviale;
- cultivarea unor specii iubitoare de umezeală cum sunt sălciile, plopii, arinii etc. care fac un drenaj biologic, cât și a unor specii ierboase rezistente la excesul de apă ca ierbăluța (*Phalaris arundinacea*), păiușul înalt (*Festuca arundinacea*) și trifoiul hibrid (*Trifolium hybridum*);
- Cosiri repetate ale pipirigului.

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În vederea controlului, reducerii și evitării excesului de apă din pajiște din ariile protejate de pe raza UAT Pietroasa se vor avea în vedere următoarele aspecte:

Obiectul de protecție – urs, lup, râs - *evitarea fragmentării habitatelor prin construcția de drumuri sau alte bariere;*

Obiectul de protecție – Izvorășul cu burta galbenă sau buhaiul de baltă cu burta galbenă (*Bombina variegata*):

- *reducerea impactului antropic în proximitatea bălților;*
- *evitarea activităților care distrug sau degradează habitatul speciei;*

- *interzicerea distrugerii, arderii și tăierii vegetației ierboase și lemnoase precum și interzicerea folosirii tratamentelor chimice în interiorul și vecinătatea (100 m) habitatelor frecventate de aceste specii;*
- *menținerea nivelului natural de apă prin interzicerea drenajelor prin canale de desecare și interzicerea îndiguirilor care pot duce la creșterea nivelului apei;*
- *monitorizarea speciilor de plante higro și hidrofile cu caracter invaziv;*
- *monitorizarea bălților temporare sau permanente, precum și a celor care seacă în mod natural;*
- *interzicerea exploatării depunerilor de nisip și pietriș în albia râurilor;*
- *interzicerea traversării cursurilor de apă și oprirea în vecinătatea acestora a autovehiculelor care prezintă scurgeri carburanți/uleiuri;*
- *monitorizarea cursurilor de apă sezoniere.*

Obiectul de protecție – *Lutra lutra* - vidra:

- *interzicerea/limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă*

Obiectul de protecție – *Isophya stysi*/cosașul și *Lycaena helle*/ o specie de fluture:

- *menținerea în stare naturală a zonelor din proximitatea cursurilor de apă.*

6.1.3. Corectarea reacției solurilor din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Porțiuni din unele pajiștile din UAT Pietroasa se află pe soluri acide. Înlăturarea acestor neajunsuri se realizează prin aplicarea amendamentelor.

Datorită acidității pronunțate a solului, multe din elementele fertilizante sunt inaccesibile plantelor și unele specii mai valoroase îndeosebi leguminoasele perene fixatoare de azot atmosferic nu supraviețuiesc.

Reacția optimă a solului pentru plantele de pajiști este cuprinsă între un pH de 6,0 până la 7,5 respectiv de la slab acid până la puțin peste neutru (Marușca T. și colab., 2014, Luminița Cojocariu, 2014).

„Aciditatea solului este favorizată în primul rând de cantitatea de precipitații atmosferice care levingă în profunzime calciul și debazifică orizonturile superioare.... un alt factor favorizant al acidității este substratul geologic mai acid pe șisturi cristaline și mai bazic pe calcare” (Marușca T. și colab., 2014).

Specii indicatoare pentru aciditatea solului sunt țapoșica (*Nardus stricta*), afinele (*Vaccinium* sp.), grozama (*Genista* sp.), iarba neagră (*Calluna vulgaris*), *Deschampsia flexuosa*, *Rumex acetosella* și altele.

Solurile din pajiștile permanente care au un pH mai mic de 5,2 și un conținut de peste 100 ppm aluminiu mobil, necesită a fi amendate cu materiale care conțin calciu.

Recomandări pentru corectarea acidității:

-principalele roci și substanțe cu care se amendează pajiștile pentru corectarea acidității sunt: carbonatul de calciu (CaCO_3); praful de var (CaO); praful de var stins [$\text{Ca}(\text{OH})_2$]; spuma de dejecție de la fabricile de zahăr și reziduurile cu calciu de la fabricile de îngrășăminte chimice;

- **dozele medii recomandate pentru pajiști sunt de 5-7 t/ha CaCO_3 (3-4 t CaO) aplicate odată la 10-12 ani, revenind în medie cca 500 kg/an.**

Acțiunea este foarte economică având în vedere că amendamentele de la fabricile de îngrășăminte și de zahăr, considerate deșeuri în baza Legii 18/1991 se asigură și se transportă gratuit până la gara CFR de destinație celor interesați să le aplice, care dovedesc prin analize agrochimice efectuate de OSPA județene că solurile lor necesită amendare calcică” (conform Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

Amendamentele se pot aplica în special toamna târziu după sezonul de pășunat și uneori în ferestrele iernii cât și primăvara devreme, cu mijloace mecanizate cum este mașina de împrăștiat MA 3,5 și altele sau în cazuri extreme cu mijloace manuale.

6.1.4. Combaterea vegetației lemnoase nevaloroase din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

În absența lucrărilor anuale de curățirii și în urma folosirii neraționale (abandonul pajiștilor), speciile lemnoase și unii arbuști au invadat majoritatea pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa.

După un număr mai mare de ani de absență a lucrărilor de îngrijire, se instalează și se dezvoltă o vegetație lemnoasă a cărei defrișare se poate efectua pe bază de studii și documentații în care se prevăd toate detaliile privind organizarea, execuția lucrării și valorificarea materialului lemnos, conform normativelor (Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

Fig. 6.7. Copaci izolați și în pâlcuri, cu rol de protecție antierozională sau adăpost - izlaz Poieni (foto original)

Recomandări:

- Nu se taie copacii izolați din pajiști.
- Pentru adăpostirea animalelor și pentru refugiul acestora împotriva vânturilor, furtunilor, arșiței solare sau împotriva frigului, ploilor, grindinei, zăpezilor etc., se lasă pe pășune, la margine, în partea cea mai joasă sau în interiorul ei, arbori sub formă de buchete, grupe sau pâlcuri și chiar arbori izolați bine crescuți și bine conformați.

- Se curăță copacii sau pomii fructiferi din pajiști și se taie crengile până la înălțimea de 2 m, spre a înlesni circulația animalelor și a permite pătrunderea luminii care favorizează creșterea ierbii.
- Materialul corespunzător va fi utilizat în construcții cu prioritate la cele pastorale din zonă, inclusiv la împrejuririle de tarlalizare sau pentru alte scopuri gospodărești.

Pe suprafețele cu arborete, ce au rol de protecție, se pășunează cu atenție și nu se fac nici un fel de lucrări, decât numai operațiuni de igienă – de extragere de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.

Atenție!

Pentru îndeplinirea rolului de protecție a solului, a pajiștii și de adăpost și refugiu pentru animale, se va lăsa în întregime, netăiată, vegetația forestieră de pe următoarele porțiuni:

- De pe toate suprafețele, indiferent de mărimea lor, cu pante peste 30°;
- Pe ambele maluri de-a lungul pâraielor și la izvoarele acestora, în lățimi variabile în raport cu înclinarea și lățimea pantei;
- Pe suprafețele degradate sau în curs de degradare, pe grohotișuri, în jurul stâncăriilor;
- În jurul adăpătoarelor, stânelor, adăposturilor, saivanelor;
- Pe suprafețele de coastă de pe lângă drumuri.

„Tăierea și valorificarea materialului lemnos de pe pășunile împădurite sau de pe terenurile de păduri ce au fost destinate ca pășuni se face de către inspectoratele silvice sau întreprinderile forestiere, pe baza a unui plan întocmit de acestea împreună cu organele agricole județene, sau pe baza prevederilor amenajamentului silvo-pastoral, ținând seama de necesitățile de arborete.

Înainte de începerea operațiunii de tăiere organele silvice și cele agricole delimitează și materializează, împreună cu proprietarul sau beneficiarul pajiștii, perimetrele ce se vor menține cu arboretul în starea în care se află.

Tăierea, defrișarea și valorificarea materialului lemnos care a invadat pajiștea după ce aceasta a fost o dată transformată sau a crescut pe pajiște în decursul timpului, se face de către beneficiarul pajiștii, cu respectarea prevederilor și normelor silvice de tăiere a materialului lemnos, și în acest caz, ținând seama ca, să se lase arborete pentru protecție și adăpost”.

[Marușca T. și colab., 2014, Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale].

Pe terenurile acoperite cu vegetație lemnoasă care nu pot forma obiect de schimb și nici nu sunt apte pentru defrișare, spre a se face legătura între parcelele curățate și, eventual cu adăpătorile etc., se vor efectua lucrări de deschidere a drumurilor de trecere pentru animale, pe curba de nivel. În funcție de condițiile locale, drumurile vor fi late de cel puțin 2,0-2,5 m. Se va evita trecerea lor peste grohotișuri sau ravene deschise.

[Marușca T. și colab., 2014, Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale].

6.1.4.1. Specii protejate în pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Sunt excluse de la defrișare suprafețe acoperite cu jneapăn (*Pinus mugo*) sau specii rare ca: zâmbbru (*Pinus cembra*), zadă (*Larix decidua*), tisă (*Taxus baccata*), smirdar (*Rhododendron myrtifolium*), ocrotiți prin legi speciale și declarate monumente ale naturii.

La nivelul Regiunii Vest se întâlnesc 20 de specii de plante rare, periclitare și endemice, care necesită măsuri de conservare. Dintre acestea se pot aminti câteva: pinul negru de Banat (*Pinus nigra* ssp *banatica*), zâmbbrul, tisa (*Taxus baccata*), floarea de colț, narcisa (*Narcissus stellaris*), ghințura galbenă (*Gentiana lutea*), cornaciul (*Trapa natans*), ghiocelul (*Galanthus nivalis*), crucea voinicului (*Hepatica transsilvanica*), arnica (*Arnica montana*), (http://www.adr5vest.ro/attach_files/Cadru%20natural%20-%20mai%202013.pdf).

METODE DE COMBATERE A VEGETAȚIEI LEMNOASE NEVALOROASE DIN PAJIȘTILE DE PE RAZA UAT PIETROASA

Tăierii arboretelor se poate face cu unelte manuale și fierăstraie mecanice purtate. Defrișarea arboretelor dăunătoare se poate face și mecanizat, prin dezrădăcinare, cu ajutorul mașinilor sau plugurilor speciale, tractate. În paralel se poate face și erbicidarea cu arboricidele specifice fiecărei specii în parte, descrise mai jos.

În pajiștile din jurul localității Pietroasa, cele mai afectate de prezența masivă a arborilor, arbuștilor și a lăstărișului sunt parcelele: PsPd 466 din TP 2, PsPd 930 și Ps 965 din TP 6 Pietroasa (Tabelul 6.1.). Dacă ținem cont și de procentul de ferigă în aceste pajiști suprafața utilă se reduce cu 20- 65% pe unele dintre aceste parcele.

Tabelul 6.1.

Situația acoperii cu arbori, arbuști și lăstăriș a pajiștilor din localitatea Pietroasa

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Vegetație forestieră		Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Vegetație forestieră	
		Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)			Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)
TP 1	PsPd 553	5	10	TP 5	Ps 400	15	20
TP 2	Ps 565	2	2	TP 6	PsPd 930	10	30
	Ps 606	5	5		PsPd 948	-	-
	Ps 608	5	10		PsPd 967	-	-
	Ps 604	2	5		PsPd 969	-	-
	Ps 478	2	2				
	PsPd 466	10	20	TP 7	Ps 972	5	7
	Ps 446	5	15		Ps 965	10	25
TP 3	PsPd 444	-	-		Ps 966	7	15
					Ps 971	-	5
TP 4	Ps 148	5	5		PsPd 1020	-	-
	PsPd 164	10	15		NR 996	-	5
					NR 979	-	5
					PsPd 950	-	-
					Ps 963	-	-

În localitatea Crivina de Sus (UAT Pietroasa) cele mai afectate de prezența masivă a arborilor, arbuștilor și a lăstărișului sunt parcelele: PsPd 266, Ps 871, PsPd 342, Ps 863, PDT 726 Crivina de Sus (Tabelul 6.2.). Dacă ținem cont și de procentul de ferigă în aceste pajiști suprafața utilă de pajiște se reduce mult pe unele parcele.

Tabelul 6.2.

Situația acoperii cu arbori, arbuști și lăstăriș a pajiștilor din localitatea Crivina de Sus

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Vegetație forestieră		Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Vegetație forestieră	
		Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)			Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)
TP 1	Ps 383	5	10	TP 5	F 724	2	5
	Ps 222/1	5	10				
	Ps 222/2	2	2				
	Ps 268	-	-				
	PsPd 266	25	20				
	PsPd 264	2	2				
TP 2	PsPd 682/2	5	7	TP 6	PDT 726	30	10
	Ps 683	2	2		F 728	2	2
	PsPd 684	10	15		Ps 729	2	2
	Ps 685	5	10		NR 727	2	5
	Ps 871	30	10				
TP 3	PsPd 342	20	20	TP 7	Ps 744	2	2
	Ps 865	2	5		Ps 743	5	10
	PsPd 692	2	5		Ps 735	5	10
					Ps 732	-	-
					Ps 733	-	2
					F 737	-	-
					F 738	-	-
					NR 739	-	-
					Ps 740	10	15
					Ps 741	-	-
TP 4	Ps 869	5	15		Ps 1125/2	10	15
	Ps 863	10	20				
	Ps 860	10	15				

În localitatea Fărășești (UAT Pietroasa) cele mai afectate de prezența masivă a arborilor, arbuștilor și a lăstărișului sunt parcelele: PsPd 1391, Fpd 1346, PsPd 1897, PsPd 1844, PsPd 1522 Fărășești (Tabelul 6.3.). Dacă ținem cont și de procentul de ferigă în aceste pajiști suprafața utilă de pajiște se reduce mult pe unele parcele.

Tabelul 6.3.

Situația acoperii cu arbori, arbuști și lăstăriș a pajiștilor din localitatea Fărășești

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Vegetație forestieră		Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Vegetație forestieră	
		Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)			Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)
TP 1	PsPd 1390	10	15	TP 5	Ps 1334	2	2
					Ps 1883	2	2
					Ps 1882	2	2
					Ps 1884	2	2
					Ps 1885	2	5
					PsPd 1844	20	25

TP 2	PsPd 1391	30	35	TP 6	Ps 1847	10	15
TP 3	FPd 1346	20	25	TP 7	PsPd 1509	15	30
					A 1505	-	-
					A 1504	5	25
					PsPd 1522	35	30
TP 4	PsPd 1897	30	35				

În localitatea Poieni (UAT Pietroasa), parcela de pajiște PsPd 1307 este acoperită în procent de 30% de copaci (care au rolul de susținere a solului) și într-un procent foarte ridicat de arbuști, lăstăriș (Tabelul 6.4.). Această parcelă necesită lucrări ample de curățire a arboretului și a lăstărișului.

Tabelul 6.4.

Situația acoperii cu arbori, arbuști și lăstăriș a pajiștilor din localitatea Poieni

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Vegetație forestieră	
		Arbori (%)	Arbuști, lăstăriș (%)
TP 1	PsPd 1307	30	30
TP 2	Ps 1146	10	15
TP 3	F 1115	5	10
	LL 1114	2	2

Fig. 6.8. Lăstăriș în pajiștile din localitatea Poieni

(foto original)

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

Se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- limitarea defrișărilor;
- interzicerea arderii vegetației;

- păstrarea heterogenității ecosistemelor forestiere (menținerea structurii și compoziției naturale, a poienilor și luminișurilor etc.);
- menținerea ecosistemelor ierboase prin pășunat și cosit (prevenirea instalării arborilor și arbuștilor).

Caracteristic pentru arborii și arbuștii din grupa foioaselor este faptul că ei lăstăresc foarte puternic și chiar în condiții neprielnice, atât din colet - mesteacănul, carpenul, fagul - cât și din colet și rădăcini - aninul, porumbarul, măcieșul, murul.

La executarea lucrărilor de defrișări trebuie să se ia în considerație aceste particularități și să se scoată coletul (butucul) la speciile care lăstăresc din colet și coletul cu cât mai multe rădăcini la cele care lăstăresc și din rădăcini.

Tăierii arboretelor se poate face cu unelte manuale și fierăstraie mecanice purtate. Defrișarea arboretelor dăunătoare se poate face și mecanizat, prin dezrădăcinare, cu ajutorul mașinilor sau plugurilor speciale, tractate.

O metodă nouă, mult mai eficientă, de distrugere a lăstărișului, este aceea a folosirii substanțelor chimice, a arboricidelor. Această metodă o completează și desăvârșește pe cea a tăierii arboretelor cu tulpini a căror grosime este peste 5 cm (Marușca T. și colab., 2014).

Marușca T. și colab., (2014) au constatat că arboretele se comportă diferit față de arboricide, astfel:

- sensibile: mesteacănul (*Betulla pendula*), murul (*Rubus* sp.);
- slab și mediu sensibile: aninul (*Alunus glutinosa*) și alunul (*Coryllus avellana*);
- rezistente: carpenul (*Carpinus betulus*), păducelul (*Crataegus monogyna*) și porumbarul (*Prunus spinosa*).

Arboricidele, cu formule chimice variate, se folosesc diferențiat în funcție de comportamentul arboretelor. Pentru utilizare, ele se diluează în 600 l apă și se pulverizează cu mașini speciale. Perioada optimă de aplicare a tratamentelor s-a dovedit a fi începutul lunii iunie pentru prima stropire și luna august pentru repetare. În aceste perioade, capacitatea de regenerare a lăstarilor este mult scăzută.

Datorită substanțelor de rezervă acumulate în butuc și în organele subterane ale arboretelor s-a constatat că la unele specii mai apar lăstari și în urma aplicării tratamentelor. Aceasta face necesară repetarea tratamentului atât în același an cât și în anul următor. **Substanțele chimice folosite ca arboricide nu sunt toxice pentru gramineele perene care alcătuiesc covorul ierbos al pajiștii. Ca măsură preventivă, în timpul aplicării tratamentelor și câteva zile după aceea, este necesar ca pe terenurile respective pășunatul să fie oprit.**

[Marușca T. și colab., 2014, *Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale*],

Arboricidarea fiind o acțiune nouă, ca element de completare a tehnologie de recuperare a pajiștilor din zona păduroasă, în cele ce urmează se prezintă și unele amănunte desprinse din experiențe, pe specii de arborete (Marușca T. și colab., 2014).

„**Alunul** (*Corylus avellana*) s-a dovedit a fi mediu rezistent. Arboricidul folosit este Tordon 101, în doză de 5 l la ha. În anul aplicării provoacă uscarea frunzelor și a lăstarilor, iar în anul următor și a tulpinilor. Deoarece apar lăstari din organele subterane, tratamentul trebuie repetat și în anul ce urmează. Au mai fost folosite cu bune rezultate și alte arboricide : Kuron, MCPA 2,4-D, în doze de câte 5 kg/ha fiecare.

Aninul (*Alnus glutinosa*) este slab rezistent la acțiunea arboricidelor. În doze de 5 l/ha, Tordon 101 și Printazol N provoacă uscarea jumătății superioare a lăstarilor, a căror uscare completă are loc în anul următor. Pentru că regenerează din organele subterane, tratamentul se repetă și în anul al doilea. Arboricidele 2,4-D și MCPA, în doze de 5 l la ha, determină uscarea frunzelor, tulpinile uscându-se până aproape de bază numai în anul următor. Lăstarii și tulpinile uscate devin casante, putându-se rupe și îndepărta cu destulă ușurință.

Carpenu (*Carpinus betulus*) este foarte rezistent la arboricidare. Mai active s-au dovedit a fi preparatele : Kuron, Printazol N și Tordon 101, în doze de 5 l la ha. În anul aplicării tratamentului, se usucă frunzele tinere și vârfurile de creștere ale lăstarilor.

Arboricidul aplicat are efect remanent și în anul următor, când se continuă uscarea vârfului ramurilor. De asemenea, se întârzie pornirea vegetației cu cca. 25 zile (4 mai față de 10 aprilie la netratat), dată la care de fapt au înverzit un număr de numai 5-15% din totalul arborilor tratați. Prin repetarea tratamentului în anul al doilea se asigură uscarea completă a arboretelor.

Mesteacănul (*Betula pendula*) este cel mai sensibil la substanțele chimice folosite. Printazol N sau Kuron în doze de 3 l/ha, aplicate la începutul lunii iunie și repetate la începutul lunii august, au determinat uscarea completă a arboretelor, chiar din anul tratamentului. Diclordonul sodic - 2,4-D aplicat de două ori, în iunie și în august, în doze de 5 kg la ha, a provocat uscarea frunzelor, a lăstarilor și a lemnului în partea superioară. Datorită efectului remanent, în anul următor, plantele s-au uscat în întregime.

Păducelul (*Crataegus monogyna*) și porumbarul (*Prunus spinosa*) sunt specii rezistente la acțiunea substanțelor chimice. Tordon 101, aplicat de două ori în doze de câte 5 l la ha, provoacă uscarea frunzelor și a vârfurilor de creștere, mai pronunțat la *Prunus spinosa* și mai slab la *Crataegus monogyna*, chiar în anul tratamentului. În anul următor, datorită efectului remanent, lăstarii și tufele își continuă uscarea. Târziu, în cursul verii, din anul următor tratamentului, apar noi lăstari, alimentați din rezervele organelor subpământene, dar numărul lor este mic și creșterea slabă. Prin repetarea tratamentului se ajunge la distrugerea completă.

Murul (*Rubus* sp.) s-a dovedit slab rezistent. Kuron, aplicat de două ori în doze de câte 5 l la ha, provoacă uscarea completă a plantelor, încă în anul tratamentului. Într-o încercare făcută pe o pajiște din masivul Poiana - Ruscăi, invadată de *Rubus* sp., după defrișarea arboretelor, prin tratare cu 5 l/ha sare de amine, aplicată în luna august, când lăstarii aveau înălțimea de 10 cm, s-a realizat uscarea completă a acestora încă în anul respectiv”.

[Marușca T. și colab., 2014, Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale],

Recomandări:

- scoaterea crengilor, butucilor, rădăcinilor din pajiște;
- să se scoată coletul (butucul) la speciile care lăstăresc din colet și coletul cu cât mai multe rădăcini la cele care lăstăresc și din rădăcini și sau erbicidarea;
- acolo unde este posibil se execută o mobilizare manuală a solului, urmată de supraînsămânțări cu următorul tip de amestec de semințe: *Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg (25 kg/ha sau 3 kg la 100 mp).

Atenție!

- Nu se vor efectua incendieri ale pajiștilor și tufărișurilor.

**Îndepărtarea materialului lemnos, al cioatelor și pietrelor
din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa**

Distrugerea arboretelor dăunătoare din pajiștile comunei Pietroasa prin tăiere sau arboricidare trebuie completată cu fasonarea, clasarea și valorificarea sau îndepărtarea materialului lemnos rezultat.

Materialul corespunzător va fi utilizat în construcții cu prioritate la cele pastorale din zonă, inclusiv la împrejmuirile de tarlalizare sau pentru alte scopuri gospodărești sau de industrializare.

Strângerea pietrelor mobile și acelor semiîngropate, fragmente de mărimi diferite din roca mamă, este o operațiune legată de necesitatea recuperării suprafețelor sustrate de la producție și care împiedică buna exploatare a pajiștii, acolo unde este posibil.

Adunarea lor se face manual, folosind târgi sau roabe, pentru transportul lor în vederea așezării pe firul ravenelor și ogașelor deschise sau sub formă de stive regulate pe porțiuni de pajiști erodate, orientate cu lungimea pe curba de nivel, sau se așează ca gard de delimitare a tarlalelor de pășunat.

Recomandări:

- **Curățirea pajiștilor de pietre, cioate; tăierea și scoaterea buturugilor, copacilor uscați sau căzuți, a resturilor menajere (peturi, pungi, conserve).**
- **Curățirea singură nu este eficientă. Orice măsură de îmbunătățire a pajiștii trebuie să înceapă cu curățirea, dar ea trebuie să fie urmată de alte măsuri cum sunt: nivelarea, supraînsămânțarea, fertilizarea, toate urmate de utilizarea corespunzătoare a pajiștilor.**

Fig. 6.9. Lăstăriș, arbuști, pietre în pajiște – Fărășești
(foto original)

6.1.5. Distrugerea mușuroaielor, nivelarea și curățirea pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa

Mușuroaiile prezente pe pajiștile din comuna **Pietroasa**, analizate, sunt de origine animală în povocate de cârțițe, furnici sau de „râtuiturile” porcilor mistreți, dar și de origine vegetală, fiind cauzate de acumularea materiei organice de la plantele neconsumate (rogozuri și pipiriguri, țepoșică) sau de cioatele care putrezesc treptat.

Mușuroaiile se formează ca urmare a neângrijirii pajiștilor.

Un alt neajuns este faptul că animalele calcă printre tufe, datorită excesului de umiditate existent aici, bătătoresc solul, îl dislocă în jurul tufelor și formează astfel mușuroaiile care pot ajunge la 50-150 cm în diametru și 30-80 cm în înălțime. Aceasta determină o înțelenire puternică și formarea unui strat compact ce poate fi foarte greu distrus.

Recomandări:

- **Pentru combaterea mușuroaielor (de orice tip) recomandăm măsuri preventive care trebuiesc aplicate anual, spre sfârșitul perioadei de vegetație sau primăvara devreme, folosindu-se grapele obișnuite sau târșitorile.**

Există și mașini speciale de distrugere și împrăștiere a mușuroaielor lăsând în urmă un sol mărunțit și nivelat. Unde mușuroaiile ocupă o suprafață prea mare, dacă este posibilă desțelenirea, e bine să se facă aceasta, iar acolo unde nu se poate se face o nivelare cu lama greder.

După distrugerea mușuroaielor este obligatorie aplicarea de îngrășăminte și supraînsămânțarea cu următorul amestec de specii perene: *Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg (25 kg/ha). Se recomandă 3 kg amestec complex la 100 mp, după care se efectuează o târlire redusă la numai 2 nopți 1 oaie/mp sau 1 vacă/6 mp.

ATENȚIE:

Nu se vor efectua lucrări mecanizate pe pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/2, 214/3.1, 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, Varianta 2.1, cu referire la pajiști).

Fig. 6.10. Exemplu de bune practici –curățirea pajiștilor din localitatea Pietroasa
(foto original)

6.2. Lucrări de îmbunătățire a pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa

Lucrările de îmbunătățire sunt necesare pentru întreținerea corespunzătoare a pajiștilor ceea ce face ca valoarea economică a unei pajiști să sporească.

Toate tipurile de pajiști care s-au degradat datorită lipsei aplicării îngrășămintelor răspund pozitiv la fertilizare, cu condiția să aibă în covorul ierbos peste 70-80 % specii valoroase furajere.

Prin fertilizare adecvată se pot îmbunătăți pajiștile de deal și munte cu climat mai umed care sunt dominate de *Nardus stricta* (țăpoșică, părul porcului) ce pot deveni pajiști mai valoroase de *Agrostis capillaris*, *Festuca rubra*, *Alopecurus pratensis* și altele.

În funcție de condițiile staționale ale pajiștii, posibilitățile de îmbunătățire a covorului ierbos și intensivizarea producției se va alege metoda de îmbunătățire adecvată, pe fiecare parcelă în parte.

Nu se pot fertiliza:

- Pajiștile de dealuri și montane afectate de eroziunea solului, dominate de *Botriochloa ischaemum* și alte specii pe terenuri care necesită în prealabil îmbunătățiri funciare;
- Pajiștile invadate peste 20-30 % de vegetație ierboasă (buruieni) și lemnoasă (tufărișuri și puieti de arbori) nevaloroase care necesită a fi înlăturate prin diferite metode, înainte de a fi fertilizate;
- Pajiștile ce urmează a se supraînsămânța, pentru a nu stimula dezvoltarea speciilor spontane care pot înăbuși tinerele plante ce apar din sămânță, fertilizarea urmând a se face după prima coasă sau un ciclu de pășunat;
- Pajiștile supratârlite, eutrofizate din toate zonele, invadate de vegetație nitrofilă (*Sambucus ebulus*, *Verbascum speciosum*, *Onopordon acanthium*, *Cardus acanthoides*, *C. nutans*, *Rumex obtusifolius*, *R. alpinum*, *Urtica dioica*, *Colchicum autumnale*,

Veratrum album și altele) până la “epuizarea” excesului de elemente fertilizante, în special azot și potasiu, după mai mulți ani.

[GHID DE PRODUCERE ECOLOGICĂ A FURAJELOR DE PAJIȘTI MONTANE, Marușca T.,]

6.2.1. Metode de îmbunătățire a covorului ierbos prin fertilizare. Planul de fertilizare pentru pajiștile din comuna Pietroasa

Una din cele mai importante **măsuri de îmbunătățire a producțiilor pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa** este aplicarea de îngrășăminte chimice, organice și mixte (chimice și organice).

O practică de fertilizare rațională a pajiștilor din **UAT Pietroasa**, conform CODULUI DE BUNE PRACTICI AGRICOLE, presupune procurarea unor informații tehnico-științifice care să permită un răspuns pertinent la următoarele întrebări:

- *ce fel de nutrienți trebuie aplicați ?*
- *care sunt cantitățile adecvate din acești nutrienți?*
- *ce tip de îngrășămintă este indicat a fi utilizat ținând cont de condițiile de sol, de climă și de unele particularitățile ale zonei analizate,*
- *care sunt epocile cele mai potrivite pentru aplicare?*
- *care sunt tehnicile de aplicare a îngrășămintelor pe pajiști pentru a obține o eficacitate mărită?*

În aplicarea îngrășămintelor pe pajiștile din UAT Pietroasa trebuie să se țină seama de mai multe aspecte:

- **Vegetația pajiștilor, modul de utilizare a acestora, particularitățile zonei (relief, climă).**
- **Măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș pentru pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).**
- **Tipul subvenției pentru pajiști, de la APIA. În zona studiată foarte multe pajiști au fost sau sunt sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 în derulare, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști).**

Ținând cont de toate aceste aspecte, fertilizarea pajiștilor se realizează în cadrul unui program bine organizat, care să țină cont de toate criteriile enumerate anterior.

6.2.1.1. Date generale ale planului de fertilizare – sisteme de fertilizare pentru pajiștile din UAT Pietroasa

Sistemul I – fertilizarea chimică

Utilizarea îngrășămintelor chimice pe pajiștile din UAT Pietroasa

Creșterea plantelor și productivitatea pajiștilor sunt sensibil afectate de biodisponibilitatea elementelor nutritive, azotul, fosforul și potasiul fiind în general limitanții principali. O slabă aprovizionare determină o creștere lentă a plantelor și reduce în același timp concentrația acestor elemente în biomasa produsă. Într-o pajiște excesul fertilizării poate provoca dezvoltarea unei flore nitrofile în detrimentul altor specii și diminuarea sau dispariția leguminoaselor.

Fertilizarea cu azot. Pentru a adapta producția de iarbă la nevoile animalelor, fertilizarea cu azot nu se justifică decât dacă prezența leguminoaselor din pajiște este scăzută iar acestea nu pot fixa azotul necesar funcțiilor plantelor.

Doza de azot nu trebuie să depășească 170 kg/ha s. a., aplicat fracționat (2-3 repetiții). Excepție fac solurile podzolite deosebit de sărace, cu pajiști degradate și invadate de buruieni unde se pot folosi doze mai mari de azot.

Administrarea fracționată a dozelor mari de azot este impusă de necesitatea aprovizionării ritmice a plantelor cu elemente nutritive și de cerința folosirii cu eficiență maximă a azotului din îngrășământ, înlăturând pe cât posibil pierderile prin levigare.

Epoca optimă de aplicare a îngrășămintelor cu azot este primăvara, întrucât el este mai eficient folosit de către plantele din pajiști în primele faze de vegetație, când consumul în azot este maxim.

Forma îngrășământului cu azot aplicat pajiștilor trebuie să fie în funcție de reacția solului. Astfel, pe pajiștile de pe solurile acide sunt mai indicate nitrocalcarul, ureea și chiar azotatul de amoniu.

De asemenea, în regiunile cu regim pluviometric ridicat este mai indicată ureea, iar în regiunile secetoase ureea este contraindicată fiind de preferat azotatul de amoniu.

Fertilizarea cu fosfor. Dintre fertilizanții care se aplică în mod regulat pe pajiști, superfosfatul și triplu-superfosfatul sunt adesea aplicați ca și fertilizanți individuali, în timp ce fosfatul de amoniu este administrat în complex împreună cu N și/sau K.

Dozele de fosfor aplicate pe pajiști sunt în funcție de cartarea agrochimică, cert este că raportul N/P trebuie să fie de 2/0,5-1 cu excepția unor pajiști în care lipsesc leguminoasele și unde raportul trebuie să fie net în favoarea azotului (2/0,3-0,5).

Epoca optimă de aplicare a îngrășămintelor cu fosfor este toamna, la sfârșitul perioadei de vegetație. Când din anumite motive nu s-au administrat toamna, aceste îngrășăminte se pot aplica primăvara devreme pe sol înghețat. Îngrășămintele cu fosfor se aplică în general toamna, iar efectul remanent este de 2-4 ani.

Fertilizarea cu potasiu. Aplicarea unilaterală a îngrășămintelor cu potasiu pe pajiști nu duce la sporuri de producție cum nici asocierea cu azotul nu sporește producția. Pe solurile normal aprovizionate este necesară aplicarea potasiului astfel ca raportul N/P/K să fie de 2/0,5-1/0,5 ceea ce înseamnă doze de 40-60 kg K₂O aplicate la 2-3 ani. Pe pajiștile foarte productive potasiul se va aplica anual, toamna.

Îngrășămintele cu microelemente. La plante microelementele intră în alcătuirea unor vitamine, pigmenți, a enzimelor, influențând sintezele specifice din organism.

Microelementele esențiale pentru nutriția plantelor sunt: Fe, Cu, Zn, B, Mn, Mo, Co. La animale lipsa microelementelor pot provoca o serie de boli.

Epoca de administrare este primăvara devreme odată cu îngrășămintele cu azot, dar pot fi aplicate și extra – radicular, sub formă de soluție, în perioada de vegetație a plantelor.

Doze de îngrășămintele chimice și fracționarea lor

Raportul optim între elementele fertilizante (nutritive) NPK pentru condițiile din țara noastră în cazul pajiștilor permanente este de 2-1-1, adică la două părți azot (90-150 kg/ha) revine o parte fosfor sub formă de P₂O₅ și o parte de potasiu sub formă de K₂O (45-75 kg/ha).

Îngrășămintele fosforice și potasice se aplică pe pajiști de regulă toamna, cu excepția situațiilor când folosim îngrășăminte chimice complexe NPK când PK se aplică concomitent cu N primăvara.

În aplicarea îngrășămintelor chimice în zona montană, mai umedă, se poate respecta regula de 1 kg azot la hectar pentru fiecare zi de pășunat.

Administrarea îngrășămintelor chimice, pe pajiști, se face cu mijloace terestre, asemănător cu cele utilizate la culturile în arabil sau aviatice sau manual pe terenuri mai greu accesibile. În comerț se găsesc, cu precădere, îngrășăminte chimice complexe din formula 20N-10P-10 sau 15N-15P-15K sau 16N-16P-16K care într-un volum mic au un maximum de concentrație în substanțe active.

În tabelul 6.5. sunt prezentate variante de fertilizare recomandate în pajiștile din UAT **Pietroasa** în funcție de durata de concesiune a pajiștilor și sistemul de fertilizare aplicat.

Tabelul 6.5.

Recomandări privind sistemul de fertilizare al pajiștilor din cadrul UAT Pietroasa

Specifi- care	Varianta*	Anii de concesiune									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Durata de concesio- nare (7-10 ani)	A	NPK+N	N	N	NPK+N	N	N	NPK+N	N	N	N
	B	G (T)	-	-	G (T)	-	-	G (T)	-	-	-
	C	G (T+P)	-	-	NPK+N	-	-	G (T+P)	-	-	-
Notare*											
A - Varianta 1: îngrășăminte chimice (NPK, N)											
B - Varianta 2: îngrășăminte organice (gunoi de grajd-G, tîrlire-T)											
C - Varianta 3: fertilizare chimică și organică (gunoi de grajd-G, tîrlire-T și superfosfat P ₂ O ₅)											

Varianta A. de fertilizare (îngrășăminte chimice) pentru parcelele de pajiște din UAT Pietroasa care nu sunt sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 în derulare, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă” , Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști).

- odată la 3ani (Anul I, IV și VII) se administrează primăvara devreme îngrășăminte chimice complexe (produs comercial: N15.P15.K15) o cantitate de 330 kg/ ha, pentru asigurarea unui nivel de 50 kg/ha N s.a. și aceeași cantitate de oxizi de P și K necesare pentru întreg anul. După prima recoltă se aplică numai îngrășăminte azotoase cum ar fi azotatul de amoniu (produs comercial:33,5 N), sau ureea (produs comercial:46 N) pe soluri cu reacție normală. Pentru azotatul de amoniu (produs comercial:33,5 N) dozele recomandate sunt de 150 kg/ ha pentru asigurarea unui nivel de 50 kg/ha N s.a. Dacă se administrează ureea (produs comercial:46 N), recomandăm o doză de 109 kg/ha după prima recoltă.
- în anii în care nu se administrează îngrășăminte complexe (NPK), se administrează anual, echivalentul a 80-100 kg/ha N s.a, în două fracții (primăvara devreme și după prima recoltă).

Pentru parcelele de pajiște din UAT Pietroasa, amplasate pe soluri cu reacție acidă se administrează primăvara devreme și amendamente- Nitrocalcar (N₂₇+CaCO₃) – 150 kg/ha.

Prin amendare și fosfatare se înmulțesc în mod considerabil leguminoasele furajere din pajiști care la rândul lor fixează prin simbioză azotul atmosferic. În acest mod se asigură un

echilibru între elementele fertilizante - NPK cu consecințe favorabile asupra producției și calității furajelor din pajiște.

ATENȚIE!

Pe pajiștile care sunt sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 în derulare, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști nu se vor aplica îngrășăminte chimice.

Sistemul II – fertilizarea organică

Utilizarea îngrășămintelor organice pe pajiștile din UAT Pietroasa

Îngrășămintele organice prin calitatea lor de îngrășămintă complexe, exercită un efect ameliorativ asupra însușirilor fizice, chimice și biologice ale solului, utilizarea lor determinând sporuri însemnate de producție în pajiști.

Pe pajiștile permanente se folosesc toate tipurile de îngrășămintă organice, o pondere mai mare având-o gunoiul de grajd, îngrășămintele semilichide mustul de grajd și îngrășarea prin târlire.

Gunoii de grajd. Folosirea gunoiului de grajd pe pășuni reprezintă una dintre cele mai importante măsuri de sporire a producției și îmbunătățire a compoziției floristice. Gunoiul de grajd este un îngrășământ organic complet, care îmbogățește solul în humus, în principalele elemente nutritive, în unele microelemente cât și în microorganisme și produse ale metabolismului lor.

Conținutul mediu în elemente fertilizante a acestui tip de îngrășământ este de: 0,55 % N; 0,22 % P₂O₅; 0,55 % K₂O și 0,23 % CaO (Marușca T., 2014).

Calitatea gunoiului de grajd depinde de specia de animale de la care provine, cel mai bogat în elemente fertilizante fiind gunoiul de ovine urmat de cabaline și bovine, iar cel mai sărac este cel rezultat de la porcine. Depozitarea și fermentarea gunoiului de grajd se face într-un loc special amenajat, numit *platformă pentru gunoi*. Fermentarea durează 3 – 5 luni, timp în care se pierde 25 – 30% din greutatea inițială a gunoiului (Marușca T., 2014).

Tabelul 6.6

Conținutul gunoiului de grajd în azot substanță activă

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)		
	Azot (N)	Apă	Materii organice
<i>Gunoii de cabaline</i>	0,58	71	25
<i>Gunoii de bovine</i>	0,45	77	20
<i>Gunoii de ovine</i>	0,83	64	31
<i>Gunoii fermentat 3-4 luni</i>	0,55	77	17
<i>Gunoii fermentat complet (mraniță)</i>	0,98	79	14

Notă: fiecare 1000 Kg gunoi fermentat 3-4 luni conține aproximativ 5 Kg N s.a.

Un metru cub de gunoi cântărește 300 – 400 kg atunci când este proaspăt și afanat, 700 kg când este proaspăt și îndesat, 800 kg când este semifermentat și 900 kg când este fermentat și umed.

Cantitatea administrată este în funcție de compoziția floristică a pajiștilor, stadiul de degradare a acestora, de cantitatea de gunoi de grajd disponibilă. **Dozele recomandate în pajiștile din UAT Pietroasa sunt de 20-40 t/ha.**

Atenție!

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (N.s.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Tabelul 6.7

Doza maxima de gunoi de grajd care poate fi aplicată pentru
limita de 30 Kg N s.a./ha

Tipul de gunoi de grajd	Tone maxime aplicabile pe hectar pentru limita de 30 Kg N s.a./ha
<i>Gunoi de cabaline</i>	5.16
<i>Gunoi de bovine</i>	6.67
<i>Gunoi de ovine</i>	3.60
<i>Gunoi fermentat 3-4 luni</i>	5.45
<i>Gunoi fermentat complet (mranită)</i>	3.00

Sursa: http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_eco-cond_pt_2014_19_mai.pdf

Epoca optimă de aplicare este toamna la încheierea ciclului de pășunat. În felul acesta pe lângă faptul că se obțin sporuri de producții de 10 % față de fertilizarea din primăvară, mai există avantajul că timpul de transport este mai lung, deci lucrarea poate fi efectuată în condiții mai bune și că precipitațiile din iarnă antrenează mai bine elementele nutritive în sol.

Primăvara devreme se poate administra gunoi de grajd fânețelor și eventual acelor tarlale de pe pajiște pe care se va intra târziu la pășunat.

Gunoiul de grajd este indicat a se administra bine fermentat. Acest lucru este necesar întrucât el se aplică la suprafață. Se recomandă ca gunoiul de grajd să se repartizeze cât mai uniform pe pășune. În felul acesta se evită îmburuienarea pășunii prin înmulțirea plantelor nitrofile nevaloroase, acolo unde prin împrăștiere neuniformă a căzut o cantitate mai mare de gunoi.

Durata de remanență a gunoiului este de 4-5 ani în funcție de doza aplicată, calitatea îngrășământului, compoziția floristică a pajiștii. Sporurile cele mai mari de recoltă se obțin în anul I, spor ce scade treptat de la un an la altul.

Gunoiul de grajd este mai bine valorificat când se administrează împreună cu doze mici de îngrășămintă chimice.

ATENȚIE!

Pe pajiștile care sunt sub angajament APIA, fermierii trebuie să respecte perioadele în care aplicarea îngrășămintelor este interzisă și să asigure o distribuire uniformă a îngrășămintelor.

Conform art. 3 din Anexa la Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, aprobat prin Hotărârea nr. 964 din 13 octombrie 2000 privind aprobarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, *este interzisă* aplicarea îngrășămintelor organice și/sau minerale în perioadele în care cerințele culturii agricole față de nutrienți sunt reduse (intervalul de timp în care temperatura medie a aerului este de sub 5°C) sau când riscul de percolare/scurgere la suprafață este mare.

Datele calendaristice pentru începutul și sfârșitul perioadei de interdicție în aplicarea îngrășămintelor pe pajiști (mineral, organic solid și organic lichid), sunt prezentate în tabelul 6.8. (http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_eco-cond_pt_2014_19_mai.pdf)

Tabelul 6.8

**Datele calendaristice pentru începutul și sfârșitul perioadei de interdicție
în aplicarea îngrășămintelor pe pajiști**

Tip de îngrășământ	Perioada de interdicție
Îngrășămintă organice solide	1 noiembrie -15 martie
Îngrășămintă organice lichide și îngrășămintă minerale	1 octombrie -15 martie

Sursa: http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_eco-cond_pt_2014_19_mai.pdf

Perioadele de interdicție nu sunt valabile în cazul dejecțiilor animaliere proaspete produse și depuse direct pe teren în urma pășunatului, pentru care se va examina oportunitatea limitării duratei de pășunat și „încărcării”, mai ales în perioada hibernală. De asemenea, aceste perioade închise nu se iau în considerare în cazul resturilor vegetale sau al altor tipuri de produse organice reziduale rămase pe sol.

Obligația de a stabili un plan de fertilizare și de a completa un caiet de evidențe a aplicărilor pe câmp a fertilizanților cu azot, organici și minerali o au fermierii. Documentele pentru evidența tipurilor și modului de aplicare a îngrășămintelor este, de asemenea, în sarcina fermierilor.

[Horia Vlad și Iacob Borza, *Solurile județului Arad: starea actuală și posibilități de restaurare a fertilității*, Editura Agroprint, Timișoara, 2011],

Îngrășămintă organice semilichide (tulbureala de grajd).

Îngrășămintă organice semilichide provin din adăposturile de bovine prevăzute cu un sistem de evacuare hidraulică a dejecțiilor sau prin spălarea cu jet de apă a padocurilor de la taberele de vară. Aceste îngrășămintă sunt bogate în azot și în potasiu; conținutul în fosfor este însă scăzut.

Îngrășămintă organice semilichide sunt împrăștiate, pe pajiști, cu mașini speciale în doze de 20-30m³/ha, primăvara devreme sau toamna târziu. Dacă se aplică primăvara, pășunatul este permis numai după o perioadă de 4-5 săptămâni.

Această fertilizare are un efect remanent de 2-3 ani.

Târlirea pajiștilor cu animalele

Târlirea reprezintă un mod de fertilizare a pajiștilor care se execută direct cu animalele. Astfel animalele, care sunt ținute închise în perioada de odihnă peste zi dar mai ales în timpul nopții, lasă pe sol însemnate cantități de dejecții lichide și solide.

Astfel de terenuri se întâlnesc des în jurul saivanelor, a stânelor. Se pune deci problema folosirii acestor dejecții în scopul sporirii valorii pajiștilor, a producțiilor, cu atât mai mult cu cât cantitatea acestor dejecții este considerabilă.

Pentru a se realiza fertilizarea prin târlire animalele sunt ținute mai multe nopți pe același teren, în niște locuri îngrădite, numite târle.

Suprafața strungii, târlei, se calculează în raport cu specia sau numărul animalelor.

$$S = N \times s$$

unde: - s este suprafața rezervată unui animal; N- numărul de animale din turmă.

Târlirea trebuie să se execută pe întreg sezonul de pășunat cu o intensitate de maximum 2-3 nopți o oaie/1m² pe pajiști cu covor vegetal valoros, sau 4-6 nopți o oaie /1m² pe pajiști degradate.

Depășirea pragului de 6-8 nopți o oaie/1m² sau 1UVM/6 m² duce la degradarea accentuată a covorului vegetal prin apariția speciilor de buruieni nitrofile (ștevia, urzica, etc.) cât și la poluarea apelor, solului, peisajului, îmbolnăvirea animalelor și alte neajunsuri.

Fig. 6.11. Pâlcuri de urzici în pajiști unde s-a efectuat o târlire intensă (foto original)

În nopțile în care se realizează târlirea se acumulează cantități suficiente de elemente nutritive, care să determine sporirea procentului de participare în covorul ierbos a unor specii cu valoare foarte mare cum sunt: *Lolium perenne*, *Trifolium repens*, *Trifolium pratense*.

Menținerea animalelor pe târlă se realizează cu ajutorul unor garduri mobile numite porți de târlire (sau țarcuri, oboare, garduri). Acestea au 3-4 m lungime, 1,3 m înălțime fiind prevăzute cu 4-5 bare orizontale și șipci oblice pentru asigurarea rezistenței.

Porțile din plasă de sârma cu rame metalice ușoare 21-23 kg au o durabilitate mai mare, sunt ușor de manipulat și de fixat în pământ, costul lor amortizându-se în 2-3 ani. Cu asemenea porți, schimbarea târlei (oculului) se face de un singur om într-un timp relativ scurt.

Pentru realizarea unor sporuri mari și menținerea acestui spor cât mai îndelungat, se recomandă să se execute scheme de târlire care să cuprinsă întreaga suprafață ce poate fi fertilizată prin târlire în cicluri de cinci ani.

Exemplu:

De exemplu, târla sau strunga pentru 150 de oi va avea o suprafață de 150 m². Dacă porțile de strungă se mută odată la 5 zile, în intervalul de pășunat de 180 de zile, strunga se mută de 36 de ori. Dacă înmulțim suprafața strungii (150 m²) cu 36 rezultă că în intervalul de pășunat de 180 de zile se poate fertiliza o suprafață de 5.400 m².

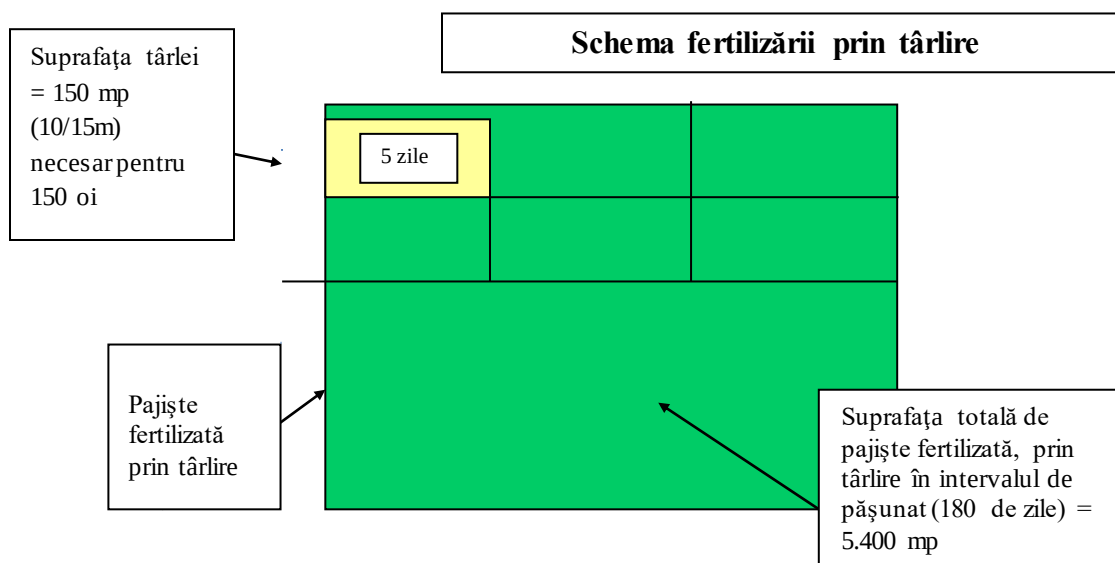

Fig. 6.12. Schema fertilizării prin târlire – cu 150 de oi

Sursa: Luminița Cojocariu, 2014, Cultura pajiștilor și a plantelor furajare –note de curs

Întrucât dejecțiile animalelor sunt mai bogate în azot și potasiu și sărace în fosfor, cu 1-2 zile înainte de mutarea târlei este indicat a se administra îngrășăminte chimice fosfatice. Se recomandă 275 kg superfosfat (18% P₂ O₅) pentru 1 ha și amestecuri complexe de ierburi perene: 3 kg la 100 mp (Marușca T., 2012). Astfel animalele, cu copita, vor încorpora în sol semințele și superfosfatul.

Efectul târlirii se resimte 2-5 ani. Astfel prin mutarea succesivă a târlei, în sezonul de pășunat (în decursul unui an), se poate fertiliza o suprafață destul de mare de pajiște.

Cerința principală a **lucrării de administrare a îngrășămintele** este ca acestea să fie distribuite cât mai uniform. Uniformitatea distribuției are importanță mare, căci o distribuție neuniformă face ca în unele zone cantitatea de îngrășământ să fie mai mică, neasigurându-se efectul de îngrășare scontat, iar în altele să fie concentrații prea mari de îngrășământ, provocând prin aceasta poluarea locală a solului.

Mijloacele tehnice pentru aplicarea îngrășămintelor se vor alege cu mare atenție, în funcție de felul și starea îngrășămintelor, de metoda aplicată pentru dozare și aplicare propriu-zisă, de felul acționării, de capacitate.

ATENȚIE!

Pe pajiștile care sunt sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30, respectiv 40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar, a se vedea Caietul de Agromediu/APIA

Sistemul III – fertilizarea mixtă (chimică și organică)

Acest sistem, de fertilizare mixtă, se aplică cu scopul folosirii raționale atât a îngrășămintelor organice existente în fermă dar și a completării necesarului cu îngrășămintă chimice.

Alternanța acestor tipuri de îngrășămintă contribuie substanțial la îmbunătățirea condițiilor de nutriție a plantelor de pajiști, la creșterea producției și calității furajului și la realizarea și menținerea unui echilibru optim între speciile din structura floristică a pajiștilor permanente.

În condițiile unei pajiști în care proporția speciilor de leguminoase este foarte scăzută (sub 5%), **sistemul de fertilizare începe cu aplicarea gunoiului de grajd în primul an și se continuă cu aplicarea fertilizării chimice cu NPK și diferențiat cu N în timpul vegetație (a se vedea Tabelul 6.5.).**

Momentul aplicării îngrășămintelor este în funcție de tipul acestora și gradul de solubilizare al elementelor nutritive:

- gunoiul de grajd se aplică toamna, după încheierea vegetației pajiștilor, urmată de împrăștierea uniformă pe toată suprafața (în cazuri deosebite se poate face și aplicarea primăvara devreme dar numai cu gunoi de grajd bine fermentat);
- fertilizarea de bază cu îngrășămintă complexe (NPK) se aplică atât toamna târziu dar și primăvara devreme;
- fertilizarea cu azot se aplică fracționat, primăvara devreme și după ciclu I de pășunat sau coasă în cazul fânețelor.

6.2.1.2. Recomandări privind sistemul de fertilizare al pajiștilor din cadrul UAT Pietroasa (Pietroasa, Fărășești, Poieni și Crivina de Sus)

În condițiile în care unele suprafețe, din cadrul unei parcele, sunt invadate de rogozuri, pipiriguri, ferigă, boz, etc., fertilizarea (minerală, organică sau prin târlire) se va aplica numai după reducerea totală sau parțială a acestor specii, altfel se favorizează și mai puternic creșterea și răspândirea speciilor invazive în covorul vegetal al pajiștilor.

Pe terenurile de pajiști cu panta mai mică de 10-12% se va aplica următorul sistem de fertilizare:

- fertilizarea de bază (aplicată la 3-4 ani): 330 kg/ha îngrășămintă complexe (N:P:K), aplicate toamna (după încheierea vegetației) sau primăvara devreme sau gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. După primul ciclu de pășunat sau prima coasă se mai administrează echivalentul a 50 kg/ha N s.a.

- în anii în care nu se administrează îngrășăminte complexe (NPK), se administrează anual, echivalentul a 80-100 kg/ha N s.a, în două, trei fracții (primăvara devreme și după prima recoltă (fânete), sau după primul și al doilea ciclu de pășunat.
- pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele, sau varianta de târlire îmbunătățită (275 kg/ha superfosfat și amestecul de semințe recomandat (5 kg/mp) o dată la 3-4 ani. Pe perioada unui sezon de pășunat (primăvara-toamna) se pot fertiliza 15-20 ha de pășune cu un număr de 100 vaci sau 2000 oi;

Fertilizarea, pe toată perioada de concesionare (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.4, în funcție de varianta aleasă de utilizator.

Pe terenurile de pajiști cu panta mai mare de 20% se va aplica următorul sistem de fertilizare:

- pe terenurile de pajiști cu pante mai mari de 20%, unde mecanizarea nu este posibilă, se vor folosi, în primul rând, îngrășăminte organice, în doza de 20-40 t/ha, aplicate o dată la 3-4 ani, prin împrăștiere manuală;
- târlirea sau varianta de târlire îmbunătățită (275 kg/ha superfosfat și amestecul de semințe recomandat: 5 kg/mp) se poate aplica pe terenurile cu panta mai mică de 20%, deoarece peste această limită apare pericolul eroziunii solului. În această zonă lucrările cele mai importante de îmbunătățire a valorii pajiștilor permanente sunt măsurile de curățire frecventă a acestora (resturi de vegetație neconsumată de animale, a pietrelor, a vegetației lemnoase de prevenire și combatere a eroziunii solului, împrăștierea mușuroaielor);
- în zonele de platou ale pajiștilor se pot aplica fertilizanți chimici sau organici, în proporție de 50% din dozele recomandate, prin împrăștiere manuală;

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În privința modului de fertilizare al pajiștilor din ariile protejate din pajiște de pe raza UAT Pietroasa, în funcție de obiectul supus conservării, se vor avea în vedere următoarele aspecte:

Obiectul de protecție – Izvorașul cu burta galbenă sau buhaiul de baltă cu burta galbenă (*Bombina variegata*):

- *evitarea activităților care distrug sau degradează habitatul speciei;*
- *interzicerea folosirii tratamentelor chimice în interiorul și vecinătatea (100 m) habitatelor frecventate de aceste specii;*

Obiectul de protecție – *Isophya stysi*/cosașul și *Lycaena helle*/ o specie de fluture:

- *limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice în habitatele de pajiști frecventate de aceste specii.*

6.2.2. Alte lucrări de îmbunătățire a pajiștilor din UAT Pietroasa

6.2.2.1. Combaterea buruienilor din pajiștile din UAT Pietroasa

În alcătuirea covorului ierbos al pajiștilor, din UAT Pietroasa, alături de gramineele și leguminoasele furajere perene participă și speciile din grupa "diverse" sau „alte specii”, unele dintre acestea au valoare furajeră scăzută, iar altele sunt practic neconsumate de animale, sau prezintă un grad ridicat de toxicitate, sau depreciază calitatea produselor animaliere.

Fig. 6.13. Specii care depreciază calitatea pajiștilor – UAT Pietroasa
(foto original)

Fig. 6.14. Specii neconsumate de animale – Crivina de Sus
(foto original)

Apariția și înmulțirea buruienilor în vegetația pajiștilor este favorizată de manifestarea în exces sau deficit a unor factori ecologici, precum și de gospodărirea necorespunzătoare a pajiștilor: neexecutarea lucrărilor de curățare, nefolosirea unei încărcături cu animale adecvate producției pajiștei, neschimbarea locurilor de odihnă și adăpost pentru animale, fertilizarea neuniformă cu îngrășăminte organice sau chimice, recoltarea cu întârziere a fânețelor, folosirea la supraînsămânțare a unor semințe infestate cu buruieni, etc.

Practic trebuie considerate buruieni vegetația neconsumată de animale și plantele din familia Juncacee și Cyperacee (rogozuri și pipiriguri) cât și speciile din alte familii botanice

Speciile de rogozuri și pipiriguri prezente în unele pajiști analizate ajung la dimensiuni foarte mari, iar după moartea plantelor, formează mușuroaie greu de distrus.

În general rogozurile în faza tânără au o valoare mai mare, dar atunci, primăvara, excesul de umiditate împiedică ajungerea la ele. Prin maturizare valoare furajeră a rogozurilor scade foarte mult astfel încât după apariția inflorescențelor și când terenul s-a uscat și poate fi pășunat, valoarea furajeră a acestor plante este echivalentă cu valoarea furajeră a paielor.

Rogozurile au un conținut scăzut în calciu ceea ce produce îmbolnăviri ale sistemului osos. Conținutul ridicat în siliciu determină scăderea consumabilității acestora. Acest lucru este amplificat și de faptul că multe specii sunt acoperite cu perișori tari impregnați cu siliciu, care irită mucoasa bucală și intestinală provocând animalelor grave leziuni.

Majoritatea speciilor care fac parte din grupa plantelor din alte familii botanice sunt neconsumate de animale.

Folosirea nerațională a pajiștilor, supraîncărcarea acestora, intrarea prea devreme cu animalele la pășunat sau scoaterea prea târziu a animalelor de pe pășune, lipsa unor lucrări elementare de îngrijire, fac ca plantele din alte familii botanice, neconsumate de animale, să devină dominante.

Curățirea pajiștilor este obligatorie după fiecare ciclu de pășunat și cu precădere înainte ca speciile nedorite să fructifice, evitând astfel proliferarea lor.

Obligatoriu, primăvara înainte de intrarea cu animalele pe pășune se fac cosiri de curățire a pajiștii.

Recomandări:

Pentru îmbunătățirea pajiștilor recomandăm combaterea speciilor neconsumate de animale din pășuni, prin cosiri repetate și eliberarea terenului de resturile vegetale.

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În arile protejate din UAT Pietroasa se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- Nu se vor efectua incendieri ale pajiștilor și tufărișurilor,
- păstrarea heterogenității ecosistemelor forestiere (menținerea structurii și compoziției naturale, a poienilor și luminișurilor etc).

6.2.2.2. Combaterea ferigii mari din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Una dintre cele mai periculoase buruieni care a invadat în ultimele două decenii pajiștile de deal și montane de la noi este *Pteridium aquilinum* (L) Kuhn - denumită popular feriga mare, feregă, țolul lupului, cerga ursului, etc.

Înmulțirea plantei se face asexuat prin spori și pe cale vegetativă prin rizomi. Sporii determină extinderea considerabilă a arealului de infestare, în timp ce rizomii asigură îndesirea pe suprafața respectivă după instalare.

Capacitatea de ramificare a rizomilor este foarte mare. Feriga de câmp prezintă în sol rizomi groși de 1,5 – 3 cm diametru, în care se acumulează substanțele de rezervă și alți rizomi mai subțiri situați mai la suprafață.

Fig. 6.15. Pajiști invadate de ferigă – localitatea Poieni
(foto original)

Feriga reduce în pășuni cantitatea de furaj disponibil, iar în condițiile în care este consumată dă un gust amar laptelui, untului și brânzeturilor și cauzează intoxicații animalelor. Intoxicarea este mai frecventă la taurine, cabaline și mai rară la ovine și porcine. Ea se poate manifesta sub forma unei avitaminoze, care se datorează prezenței thiaminei sau intoxicare puternică, având aceleași simptome ca și cancerul. Aceste toxine se pot transmite prin lapte și pot contamina oamenii. Riscurile sunt mai ridicate atunci când vacile pășunează devreme zonele infestate cu ferigă.

[Marușca T. și colab., 2014, *Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale*],

Situația infestării cu ferigă mare a pajiștilor din cadrul U.A.T. Pietroasa, județul Timiș

Infestarea cu ferigă constituie un factor limitativ al pajiștilor ce aparțin de U.A.T. Pietroasa.

Astfel, în **localitatea Pietroasa feriga (*Pteridium aquilinum*)** a fost sesizată în toate parcelele de pajiște (Tab. 6.9.). Din păcate, în unele parcele de pajiște procentul de acoperire cu ferigă depășește 30% (PsPd 164, PsPd 930, Ps 965, Ps 966), dovadă a lipsei lucrărilor de curățire a pajiștilor. În pajiștile unde s-au făcut lucrări procentul de acoperire este mult mai mic (Fig.6.16).

Tabelul 6.9.

Situația acoperii cu ferigă a pajiștilor din localitatea Pietroasa

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Acoperire cu ferigă (%)	Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Acoperire cu ferigă (%)
TP 1	PsPd 553	5	TP 5	Ps 400	50
TP 2	Ps 565	2	TP 6	PsPd 930	50
	Ps 606	5		PsPd 948	-
	Ps 608	5		PsPd 967	-

	Ps 604 Ps 478 PsPd 466 Ps 446 PsPd 444	15 10 20 10 5		PsPd 969	-
TP 3	Ps 441	10	TP 7	Ps 972 Ps 965 Ps 966 Ps 971 PsPd 1020 NR 996 NR 979 PsPd 950 Ps 963	8 30 40 5 - 2 - - -
TP 4	Ps 148 PsPd 164	5 40			

Fig. 6.16. Exemplu de bune practici în pajiști - cosirea ferigii – Pietroasa
(foto original)

Și în localitatea Crivina de Sus, prezența ferigii (*Pteridium aquilinum*) a fost sesizată în majoritatea parcelelor. În unele parcele din trupurile de pajiști TP 4, TP.6 și TP.7 Crivina de Sus procentul de acoperire cu ferigă depășește 50% din suprafața parcelei (Tab.6.10). Se impun măsuri urgente de curățire în vederea reducerii extinderii acesteia.

Tabelul 6.10.

Situația acoperii cu ferigă a pajiștilor din localitatea Crivina de Sus

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Acoperire cu ferigă (%)	Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Acoperire cu ferigă (%)
TP 1	Ps 383 Ps 222/1 Ps 222/2 Ps 268 PsPd 266 PsPd 264	40 20 2 - 20 2	TP 5	F 724	10
TP 2	PsPd 682/2 Ps 683 PsPd 684 Ps 685 Ps 871	7 5 20 25 10	TP 6	PDT 726 F 728 Ps 729 NR 727	10 60 10 5
TP 3	PsPd 342 Ps 865 PsPd 692	10 8 15	TP 7	Ps 744 Ps 743 Ps 735	65 30 35

				Ps 732	50
				Ps 733	5
				F 737	-
				F 738	-
				NR 739	-
				Ps 740	50
				Ps 741	
				Ps 1125/2	
TP 4	Ps 869	30			
	Ps 863	40			
	Ps 860	30			

În pajiștile din localitatea Fărășești, deși este prezentă, gradul de acoperire cu ferigă este diferit (Tab. 6.11.). Acolo unde au fost efectuate lucrări de curățire a pajiștilor, procentul de acoperire cu ferigă nu depășește 5%. În schimb pe unele parcele de pajiște feriga acoperă mai mult de jumătate din suprafața parcelei (Fig.6.17).

Tabelul 6.11.

Situația acoperii cu ferigă a pajiștilor din localitatea Fărășești

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Acoperire cu ferigă (%)	Trupul de pajiște	Parcele componente /u.a.	Acoperire cu ferigă (%)
TP 1	PsPd 1390	50	TP 5	Ps 1334	5
				Ps 1883	5
				Ps 1882	5
				Ps 1884	5
				Ps 1885	5
				PsPd 1844	10
TP 2	PsPd 1391	10	TP 6	Ps 1847	15
TP 3	FPd 1346	20	TP 7	PsPd 1509	40
				A 1505	-
				A 1504	10
TP 4	PsPd 1897	50		PsPd 1522	15

Fig. 6.17. Infestarea pajiștilor cu ferigă – localitatea Fărășești
(foto original)

În pajiștile din localitatea Poieni, deși este prezentă, gradul de acoperire cu ferigă este diferit (Tab. 6.12.). În unele parcele de pajiște procentul de acoperire cu ferigă depășește 15% (PsPd 1307, Ps 1146), dovadă a lipsei lucrărilor de curățire a pajiștilor (Fig.6.18).

Tabelul 6.12.

Situația acoperii cu ferigă a pajiștilor din localitatea Pieni

Trupul de pajiște	Parcele componente/ u.a.	Acoperire cu ferigă (%)
TP 1	PsPd 1307	15
TP 2	Ps 1146	20
TP 3	F 1115	5
	LL 1114	2

Fig. 6.18. Infestarea pajiștilor cu ferigă – localitatea Pieni
(foto original)**Metode de combatere a ferigii din pajiști**

Literatura de specialitate recomandă mai multe metodele de combatere a ferigii: pe **cale mecanică, termică, biologică și chimică**. Având în vedere caracteristicile speciei *Pteridium aquilinum* metodele de combatere trebuie să se bazeze pe fiziologia sa: schimbările care au loc la nivelul mugurilor dorminzi, conținutul în glucide, ciclurile de translocare ale acestora etc.

Planul de combatere trebuie să fie întocmit pe termen lung și să țină seama de o serie de aspecte în luarea deciziilor: conservarea naturii (floră, faună); sănătatea umană și animală; creșterea productivității terenurilor; prevenirea eroziunii solului; calitatea peisajului și alte considerente silvice, arheologice, economice, etc. (Marușca T. și colab., 2014).

Combaterea mecanică a speciei *Pteridium aquilinum*, cosirea, tocarea (zdrobirea), călcarea cu animale și discuitul sunt cele mai frecvent menționate în literatura de specialitate. Primele trei trebuie să fie realizate în perioada de creștere intensă a ferigii. Aratul și discuitul distruge o parte din rizomi și îi expune la acțiunea gerului, dar în majoritatea zonelor de deal și munte, aratul este greu de realizat datorită pantelor accentuate, neuniformității terenului, roca la suprafață, lipsei căilor de acces, etc.

Combaterea ferigii prin acțiunea animalelor. Astfel, se amplasează târla (strunga) pe o suprafață infestată cu ferigă, în prealabil curățită. Oile stând mai multe zile în același loc distrug o parte din rizomii de ferigă.

Cercetările în domeniu evidențiază faptul că, simpla utilizare a pășunatului extensiv, a determinat a reacție defensivă a ferigii comparativ cu situația de abandon a pajiștilor.

Taurinele au o eficiență mai mare decât ovinele, în combaterea ferigii, dar trebuie avut grijă ca animalele să fie hrănite corespunzător, înainte de a fi introduse pe suprafețele cu ferigă, pentru a se evita cazurile de intoxicare.

Combaterea chimică s-a impus datorită rezultatelor limitate și dificultățile de combatere ale speciei *Pteridium aquilinum* prin celelalte metode.

„Cele mai bune rezultate pentru condițiile țării noastre s-au obținut cu erbicidele GLEAN 50 g/ha, ARSENAL 6 L/ha și ASUOX 6 L/ha aplicat 2 ani consecutiv în stadiul de dezvoltare maximă a aparatului foliar până când ramura principală este nelemnificată cu efect de 80 – 100 %. Cantitatea de apă pentru stropit este între 400 – 600 L/ha pentru a se îmbiba bine frunzele. În urma erbicidării gramineele perene au supraviețuit după GLEAN și au fost distruse după ARSENAL. Toate erbicidele recomandate după aplicare au un efect fitotoxic redus în sol, permițând după 2-3 săptămâni efectuarea unor lucrări de supraînsămânțare sau reînsămânțare și după o lună pășunatul și cositul în condiții de normalitate” (Marușca T. și colab., 2014).

Combaterea termică prin incendiere, ar putea fi folosită doar ca alternativă în condițiile în care celelalte metode de combatere nu au avut eficiența dorită. Aplicarea acestei metode de combatere nu se poate face decât cu acceptul autorității competente pentru protecția mediului și cu informarea prealabilă a serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență (Art. 94(1) lit. n) din OUG nr.195/2005), urmând a fi respectate condițiile impuse de aceste autorități.

Este o metodă cu impact negativ asupra factorilor de mediu (aer, sol) prezentând un pericol și de extindere către vecinătăți (pădure, zone locuite, culturi agricole, etc) fiind necesară adoptarea de măsuri preventive, utilizarea acesteia nefiind recomandată cu prioritate cu atât mai mult cu cât în anul următor rizomii neafecțați de efectul incendierii vor infesta terenul cu noi plante de ferigă.

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării. Astfel este exclusă incendierea pajiștilor și a tufărișurilor (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

Combaterea ferigii este o lucrare anevoioasă și de aceea recomandăm:

- combaterea ferigii să se facă pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate anterior,
- după distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: *Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg (3 kg la 100 mp).

Lucrări ce se execută în timpul pășunatului

În timpul pășunatului animalele lasă în urma lor o serie de dejecții solide și lichide, care reprezintă, în anumite situații, unicul fertilizant al pajiștilor. De aceea această sursă de elemente nutritive, pentru vegetația pajiștilor, nu trebuie irosită ci trebuie folosită judicios.

În cazul pășunatului cu oile vegetația pajiștilor beneficiază, aproape în totalitate, de acest fertilizant natural. Fac excepție suprafețele de pajiști situate în zone cu exces de precipitații, pe versanți și terenuri cu pante mari, unde îngrășămintele sunt spălate la baza pantelor.

În schimb în cazul pășunatului cu erbivore mari (vacii, cai) care lasă pe sol dejecții solide ce pot acoperi o suprafață mare (25 – 40 cm²), acțiunea acestor tipuri de fertilizanti naturali poate crea neajunsuri mari, întrucât favorizează dezvoltarea speciilor nitrofile, lipsite de valoare economică și mari neuniformități în compoziția floristică a pajiștilor.

Dacă dejecțiile nu se împrăștie, după un timp, dispar toate leguminoasele și cca 75 % dintre graminee.

Un alt neajuns este și faptul că dejecțiile sunt focare de infecții.

De aceea impunem ca pe pajiștile folosite de către animale, după fiecare ciclu de pășunat dejecțiile solide să fie împrăștiate; în mod special în pajiștile unde pășunează vacile.

După ce animalele au fost scoase de pe pășune rămân o serie de plante neconsumate. Aceste plante sunt cele pe care animalele le ocolesc. Rămânând pe pajiște ele pot forma semințe și ca atare proliferază. De aceea ele trebuie îndepărtate prin cosire. Operația este obligatorie, ca și precedentă, după fiecare ciclu de pășunat.

În timpul pășunatului, pe parcelele unde au fost scoase animalele, trebuie să se execute o serie de lucrări care să ducă la îmbunătățirea compoziției floristice, la refacerea cât mai rapidă a plantelor, la sporirea producției de masă verde pe unitatea de suprafață, la asigurarea zooigiei.

Recomandări:

- **cosirea resturilor nepășunate după ce animalele au părăsit tarlăua, ceea ce împiedică fructificarea și deci înmulțirea plantelor slabe din punct de vedere furajer, neconsumate de animale.**
- **împrăștierea dejecțiilor animaliere.**

Supraînsămânțarea

Supraînsămânțarea pajiștilor se recomandă pe pajiștile cu covor ierbos degradat, pe suprafețele curățate de vegetație lemnoasă, după scoaterea cioatelor, nivelarea și împrăștierea mușuroaielor, respectiv lucrări de desecare pentru eliminarea excesului de umiditate.

La stabilirea amestecurilor se vor lua în considerare speciile mai valoroase existente în covorul ierbos, care se vor completa prin supraînsămânțare cu altele, pentru realizarea unui echilibru între graminee și leguminoase, între graminee cu talie înaltă și cele cu talie scundă și alte criterii.

Pentru completarea golurilor și proliferarea plantelor valoroase, recomandăm supraînsămânțarea cu specii valoroase corespunzătoare condițiilor ecologice specifice.

În amestecurile destinate înființării sau reinsămânțării pajiștilor utilizate ca pășune, se introduce un procent mai mare de specii de talie joasă, cu o mare capacitate de lăstărire, rezistente la călcat; spre deosebire de amestecuri pentru fâneață sau cu folosire mixtă în care predomină specii de talie înaltă.

Alegerea speciilor și stabilirea procentului de participare a fiecărei specii în cadrul amestecului

În alegerea speciilor se ține seama de unele caracteristici biologice (forma de creștere, talia, ritm de dezvoltare, vivacitate) și de cerințele lor ecologice). Fiecare specie are cerințele ei față de mediu și se dezvoltă cel mai bine dacă acestea sunt satisfăcute.

Procentul de participare a fiecărei specii în amestec se stabilește în funcție de:

- valoarea furajeră a speciei;
- de direcția de evoluție pe care dorim să o imprimăm pajiștii;
- de concurența între specii.

Tabelul 6.13.

Principalele specii de plante, bune furajere cultivate la noi în țară

Graminee perene	Leguminoase perene
<i>Agropyron pectiniforme</i> – pir cristat	<i>Lotus corniculatus</i> – ghizdei
<i>Bromus inermis</i> – obsigă nearistată	<i>Medicago sativa</i> – lucerna albastră
<i>Dactylis glomerata</i> – golomăț	<i>Onobrychis viicifolia</i> – sparcetă
<i>Festuca arundinacea</i> – păiuș înalt	<i>Trifolium hybridum</i> – trifoi corcit
<i>Festuca pratensis</i> – păiuș de livadă	<i>Trifolium pratense</i> – trifoi roșu
<i>Festuca rubra</i> – păiuș roșu	<i>Trifolium repens</i> - trifoi alb
<i>Lolium perenne</i> – raigras peren	
<i>Phalaris arundinacea</i> – ierbăluță	
<i>Phleum pratense</i> – timofică	
<i>Poa pratensis</i> – firuță	

Pentru semănat se folosește sămânță de cea mai bună calitate, cu o puritate și o germinație ridicată.

Calcularea normei de semănat comportă două faze: calcularea normei de semănat în cultură pură, calcularea normei de sămânță pentru fiecare specie din amestec (Vîntu și colab., 2004).

Norma de sămânță în cultură pură (N), în kg/ha:

$$N = D \times MMB / Su$$

unde:

- D este numărul de boabe germinabile la mp;
- MMB este masa a 1000 de boabe (g);
- Su este sămânța utilă.

Samânța utilă (Su) se determină după formula:

$$Su = P \times G / 100$$

unde:

- P este puritatea semintelor (%);
- G este facultatea de germinatie (%).

Calcularea cantității de sămânță (C):

$$C = N \times K / 100$$

unde:

- N este norma de semănat în cultură pură (kg/ha);
- K este procentul de participare în amestec.

În tabelul 6.14. se prezintă principalele date necesare calculării cantității de sămânță pentru principalele specii de graminee și leguminoase recomandate în vederea înființării pajiștilor semănate.

Tabelul 6.14.

Elemente necesare în vederea calculării normelor de semănat
(după Bărbulescu, 1980)

Specia	Densitatea (boabe germinabil e la m²)	MMB (g)	Puritatea			Germinația			Norma de semănat (kg/ha sămânța utilă)
			Clasa						
			I	II	III	I	II	III	
<i>Alopecurus pratensis</i>	2000-3000	0,7-1,0	80	70	60	85	70	60	21
<i>Arrhenatherum elatius</i>	700-1000	2,8-3,6	95	90	80	85	80	70	27
<i>Bromus inermis</i>	700-1000	3,5-4,4	95	90	85	85	80	70	34
<i>Dactylis glomerata</i>	1500-2500	0,8-1,5	90	85	80	85	75	65	23
<i>Festuca pratensis</i>	1500-2000	1,6-2,4	95	90	85	85	80	70	35
<i>Festuca rubra</i>	1500-2500	1,2-2,5	95	90	80	85	80	60	37
<i>Lolium multiflorum</i>	1000-1500	2,0-2,4	97	95	90	90	85	75	28
<i>Lolium perene</i>	1000-1500	2,0-2,5	97	95	90	90	85	75	28
<i>Phleum pratense</i>	2000-3000	0,3-0,5	96	94	90	90	85	75	10
<i>Poa pratensis</i>	5000-7000	0,3-0,4	90	85	80	85	75	65	21
<i>Trisetum flavescens</i>	3000-4000	0,3-0,5	80	70	70	80	70	60	14
<i>Lotus corniculatus</i>	1000-1500	1,2-1,5	97	96	94	85	75	60	17
<i>Medicago sativa</i>	700-900	1,5-2,3	98	96	94	84	80	70	15
<i>Onobrychis viciifolia</i>	300-400	12,0-15,0	98	96	94	80	70	60	47
<i>Trifolium hybridum</i>	1500-2000	0,6-0,8	97	95	90	85	75	65	12
<i>Trifolium pratense</i>	700-900	1,0-2,2	98	96	53	90	85	70	13
<i>Trifolium repens</i>	1500-2000	0,6-0,8	97	95	90	85	80	70	12

Amestecul recomandat pentru supraînsămânțarea pajiștilor din UAT Pietroasa (localitățile Pietroasa, Fărășești și Crivina de Sus), este compus din următoarele specii: *Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg (25 kg/ha).

Pentru supraînsămânțare este suficientă o prelucrare superficială a solului pe adâncimea de 2-5 cm cu ajutorul grapelor cu discuri sau colți rigizi. Se utilizează una din aceste tipuri de grape sau un agregat format din amândouă, în funcție de textura, structura, gradul de tasare și umiditatea solului. Prin această operație nu se distruge în totalitate vechiul covor vegetal ci se creează condiții pentru germinarea semințelor. Se seamănă cu semănătoarea de cereale la adâncimea de 1,5-2 cm, după care se tasează cu un tăvălug neted.

Există și mașini specializate pentru supraînsămânțarea pajiștilor care mobilizează solul pe rânduri și introduc sămânța la 1-2 cm adâncime, fără a deranja în totalitate țelina existentă.

Epoca de semănat este primăvara devreme, până la sfârșitul lunii aprilie, pentru a avea umiditatea necesară.

Fertilizarea suprafețelor supraînsămânțate se face numai după prima coasă de buruieni, altfel riscăm să stimulăm speciile nedorite, care pot înăbuși speciile semănate.

ATENȚIE!

Nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări pe pajiștile aflate sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2, respectiv Măsura 10 „Plăți

de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști). Se pot face doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental și doar cu specii din flora locală.

Este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente APIA în derulare.

Lucrările de îmbunătățire necesare pe pajiștile aparținătoare Comunei Pietroasa sunt rezumate în următoarele fișe.

LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE PROPUSE ÎN PAJIȘTILE DIN LOCALITATEA PIETROASA

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)							Observații
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Înlăturarea vegetației arbutive	Tăierea arborilor, scoaterea cioatelor	Combaterea plantelor dăunătoare și toxice	Nivelarea mușuroaielor	Combaterea eroziunii solului	Drenări, desecări	Total (ha)	
1	Trupul de pășune 1 Pietroasa PsPd 553	9.69	x	x	x	x	x		9.69	
2	Trupul de pășune 2 Pietroasa Ps 565 Ps 606 Ps 608 Ps 604 Ps 478 PsPd 466 Ps 446 PsPd 444	0.79 6.96 9.91 3.34 18.02 4.68 1.01 9.57	x	x	x	x	x		54.28	Perdele de protecție
3	Trupul de pășune 3 Pietroasa Ps 441	102.60	x	x	x	x	x		102.60	
4	Trupul de pășune 4 Pietroasa Ps 148 PsPd 164	2.93 8.69	x	x	x	x	x		11.62	
5	Trupul de pășune 5 Pietroasa Ps 400	15.70	x	x	x	x	x		15.70	Perdele de protecție
6	Trupul de pășune 6 Pietroasa PsPd 930 PsPd 948 PsPd 967 PsPd 969	17.00 12.60 0.06 0.04	x	x	x	x	x		29,70	Perdele de protecție
7	Trupul de pășune 7 Pietroasa Ps 972 Ps 965 Ps 966 Ps 971 PsPd 1020	25.68 1.85 0.71 2.05 102.33	x	x	x	x	x		143,46	Perdele de protecție

	NR 996	4.77							
	NR 979	2.55							
	PsPd 950	0.22							
	Ps 963	3.30							

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)			
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	Reînsămânțare
1	Trupul de pășune 1 Pietroasa PsPd 553	9.69 9.69	x	x		-
2	Trupul de pășune 2 Pietroasa Ps 565 Ps 606 Ps 608 Ps 604 Ps 478 PsPd 466 Ps 446 PsPd 444	54.28 0.79 6.96 9.91 3.34 18.02 4.68 1.01 9.57	x	x		-
3	Trupul de pășune 3 Pietroasa Ps 441	102.60 102.60	x	x		-
4	Trupul de pășune 4 Pietroasa Ps 148 PsPd 164	11.62 2.93 8.69	x	x		-
5	Trupul de pășune 5 Pietroasa Ps 400	15.70 15.70	x	x		-
6	Trupul de pășune 6 Pietroasa PsPd 930 PsPd 948 PsPd 967 PsPd 969	29,70 17.00 12.60 0.06 0.04	x	x		-
7	Trupul de pășune 7 Pietroasa Ps 972 Ps 965 Ps 966 Ps 971 PsPd 1020 NR 996 NR 979 PsPd 950 Ps 963	143,46 25.68 1.85 0.71 2.05 102.33 4.77 2.55 0.22 3.30	x	x		-

**LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE PROPUSE ÎN PAJIȘTILE
DIN LOCALITATEA CRIVINA DE SUS**

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)							Observații
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Înlăturarea vegetației arbutive	Tăierea arborilor, scoaterea cîioarelor	Combaterea plantelor dăunătoare și toxice	Nivelarea mușuroaielor	Combaterea eroziunii solului	Drenări, desecări	Total (ha)	
1	Trupul de pășune 1 Crivina de Sus Ps 383 Ps 222/1 Ps 222/2 Ps 268 PsPd 266 PsPd 264	18.81 26.95 0.1344 5.45 0.89 0.48	x	x	x	x	x		52.7144	Perdele de protecție
2	Trupul de pășune 2 Crivina de Sus PsPd 682/2 Ps 683 PsPd 684 Ps 685 Ps 871	3.83 4.99 3.06 2.28 1.86	x	x	x	x	x		16.02	Perdele de protecție
3	Trupul de pășune 3 Crivina de Sus PsPd 342 Ps 865 PsPd 692	21.50 1.41 18.53	x	x	x	x	x		41.44	Perdele de protecție
4	Trupul de pășune 4 Crivina de Sus Ps 869 Ps 863 Ps 860	4.41 48.79 7.87	x	x	x	x	x		61.07	Perdele de protecție
5	Trupul de pășune 5 Crivina de Sus F 724	5.9081	x	x	x	x	x		5.9081	-
6	Trupul de pășune 6 Crivina de Sus PDT 726 F 728 Ps 729 NR 727	1.27 4.13 1.65 0.37	x	x	x	x	x		7.42	Perdele de protecție
7	Trupul de pășune 7 Crivina de Sus Ps 744 Ps 743 Ps 735 Ps 732 Ps 733 F 737 F 738 NR 739 Ps 740	0.7180 15.3233 5.06 1.70 0.74 1.60 1.45 0.16 1.45	x	x	x	x	x		30.0713	Perdele de protecție

	Ps 741	1.30							
	Ps 1125/2	0.57							

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)			
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	Reînsămânțare
1	Trupul de pășune 1 Crivina de Sus Ps 383 Ps 222/1 Ps 222/2 Ps 268 PsPd 266 PsPd 264	52.7144 18.81 26.95 0.1344 5.45 0.89 0.48	x	x		-
2	Trupul de pășune 2 Crivina de Sus PsPd 682/2 Ps 683 PsPd 684 Ps 685 Ps 871	16.02 3.83 4.99 3.06 2.28 1.86	x	x		-
3	Trupul de pășune 3 Crivina de Sus PsPd 342 Ps 865 PsPd 692	41.44 21.50 1.41 18.53	x	x		
4	Trupul de pășune 4 Crivina de Sus Ps 869 Ps 863 Ps 860	61.07 4.41 48.79 7.87	x	x		
5	Trupul de pășune 5 Crivina de Sus F 724	5.9081 5.9081	x	x		
6	Trupul de pășune 6 Crivina de Sus PDT 726 F 728 Ps 729 NR 727	7.42 1.27 4.13 1.65 0.37	x	x		
7	Trupul de pășune 7 Crivina de Sus Ps 744 Ps 743 Ps 735 Ps 732 Ps 733 F 737 F 738 NR 739 Ps 740 Ps 741 Ps 1125/2	30.0713 0.7180 15.3233 5.06 1.70 0.74 1.60 1.45 0.16 1.45 1.30 0.57	x	x		

**LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE PROPUSE ÎN PAJIȘTILE
DIN LOCALITATEA FĂRĂȘEȘTI**

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)							Observații
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Înlăturarea vegetației arbutive	Tăierea arborilor, scoaterea cîioatelor	Combaterea plantelor dăunătoare și toxice	Nivelarea mușuroaielor	Combaterea eroziunii solului	Drenări, desecări	Total (ha)	
1	Trupul de pășune 1 Fărășești PsPd 1390	4.75	x	x	x	x	x		4.75	
2	Trupul de pășune 2 Fărășești PsPd 1391	219.13	x	x	x	x	x		219.13	Perdele de protecție
3	Trupul de pășune 3 Fărășești FPd 1346	1.3705	x	x	x	x	x		1.3705	
4	Trupul de pășune 4 Fărășești PsPd 1897	353.60	x	x	x	x	x		353.60	Perdele de protecție
5	Trupul de pășune 5 Fărășești Ps 1334 Ps 1883 Ps 1882 Ps 1884 Ps 1885 PsPd 1844	1.02 4.58 1.57 0.89 2.25 1.42	x	x	x	x	x		11.73	
6	Trupul de pășune 6 Fărășești Ps 1847	2.5119	x	x	x	x	x		2.5119	
7	Trupul de pășune 7 Fărășești PsPd 1509 A 1505 A 1504 PsPd 1522	9.60 0.13 1.93 51.25	x	x	x	x	x		62.91	Perdele de protecție

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)			
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	Reînsămânțare
1	Trupul de pășune 1 Fărășești PsPd 1390	4.75 4.75	x	x		-
2	Trupul de pășune 2 Fărășești PsPd 1391	219.13 219.13	x	x	x	-
3	Trupul de pășune 3 Fărășești		x	x		

	FPd 1346	1.3705 1.3705				
4	Trupul de pășune 4 Fărășești PsPd 1897	353.60 353.60	x	x	x	-
5	Trupul de pășune 5 Fărășești Ps 1334 Ps 1883 Ps 1882 Ps 1884 Ps 1885 PsPd 1844	11.73 1.02 4.58 1.57 0.89 2.25 1.42	x	x		-
6	Trupul de pășune 6 Fărășești Ps 1847	2.5119 2.5119	x	x		-
7	Trupul de pășune 7 Fărășești PsPd 1509 A 1505 A 1504 PsPd 1522	62.91 9.60 0.13 1.93 51.25	x	x	x	-

**LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE PROPUSE ÎN PAJIȘTILE
DIN LOCALITATEA POIENI**

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)							Observații
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Înlăturarea vegetației arbutive	Tăierea arborilor, scoaterea cioatelor	Combaterea plantelor dăunătoare și toxice	Nivelarea mușuroaielor	Combaterea eroziunii solului	Drenări, desecări	Total (ha)	
1	Trupul de pășune 1 Poieni PsPd 1307	281.67	x	x	x	x	x		281.67	Perdele de protecție
2	Trupul de pășune 2 Poieni Ps 1146	19.60	x	x	x	x	x		19.60	Perdele de protecție
3	Trupul de pășune 3 Poieni F 1115 LL 1114	8.25 0.22	x	x	x	x	x		8.47	-

Trupul de pășune/parcelă descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha)			
Nr. crt.	Denumire	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	Reînsămânțare
1	Trupul de pășune 1 Poieni	281.67	-	x	x	-

	PsPd 1307	281.67				
2	Trupul de pășune 2 Poieni	19.60		x	x	
	Ps 1146	19.60	-			-
3	Trupul de pășune 3 Poieni	8.47		x	x	
	F 1115	8.25	-			-
	LL 1114	0.22				

Pentru pajiștile de pe raza comunei Pietroasa (localitățile Pietroasa, Fărășești, Crivina de Sus și Poieni) se propun următoarele lucrări pe termen lung:

- ✓ Combaterea eroziunii;
- ✓ Desecări;
- ✓ Captarea izvoarelor pentru adăpatul animalelor, dar și pentru deservirea stânelor, taberelor de vară, etc.
- ✓ Construirea de adăpători specializate;
- ✓ Garduri electrice pentru asigurarea pășunatului rațional, pe tarlale cu păstor electric (panouri fotovoltaice pentru alimentare cu curent electric);
- ✓ Plantarea unor perdele arbori și arbuști pentru protecție împotriva vânturilor și a zăpezii, umbrare pentru animale, etc.
- ✓ Efectuarea unor construcții pastorale: stâne, saivane, șoproane, spații de locuit pentru îngrijitori, magazii, fânare, etc.

Aplicarea lucrărilor de îmbunătățire pe pajiști, trebuie întreprinse după un calendar bine stabilit astfel încât lucrările să fie efectuate la momentul optim pentru o îmbunătățire reală și utilă a pajiștilor, fără a aduce prejudicii prin volumul lucrărilor de îmbunătățire aplicate.

Pentru pajiști de pe raza UAT –ului Pietroasa, respectiv localitățile: Pietroasa, Fărășești, Poieni și Crivina de Sus recomandăm orientarea utilizatorilor după calendarul prezentat mai jos.

CALENDARUL LUCRĂRILOR PE PAJIȘTILE APARTINĂTOARE COMUNEI PIETROASA , JUDEȚUL TIMIȘ în acord cu legislația în vigoare

IANUARIE

- Nu vor fi realizate însămânțări de suprafața sau supraînsămânțări. Se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental și doar cu specii locale (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2, respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2, 10/3, 10/3.1, 10/3.2, 10/6).

Acțiuni pe teren

FEBRUARIE

- Continuarea curățirii pajiștilor, respectiv defrișării vegetației lemnoase în "ferestrele" iernii, dacă vremea o permite. Vegetația nedorită trebuie adunată de pe pajiște;
- Transportul gunoiului de grajd și aplicarea lui. Utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30, 40 kg azot substanță activă (N s.a.)/hectar (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2 respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2, 10/3, 10/3.1, 10/3.2, 10/6) a se vedea Ghidul - Agro-mediu/APIA, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”/APIA ;
- Aplicarea amendamentelor pe soluri acide;

- Aplicarea îngrășămintelor chimice complexe din formele 16-16-16 sau 15-15-15 (NPK) pe pajiștile permanente, îndeosebi unde dorim să începem pășunatul mai devreme. Pe pajiștile care sunt sub angajament APIA (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2 respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2, 10/3, 10/3.1, 10/3.2, 10/6) utilizarea pesticidelor și a fertilizanților chimici este interzisă;
- Curățarea canalelor de desecare, unde este cazul, dacă solul nu este acoperit;
- Interzicerea pășunatului, îndeosebi cu oile și caprele, pentru a preveni degradarea solului și răirea prematură a covorului ierbos.

Acțiuni pe teren

MARTIE

- Se continuă defrișarea vegetației lemnoase și plantarea perdelelor de protecție;
- Împrăștierea mușuroaielor și nivelarea terenului;
- Se continuă, unde este cazul, transportul și aplicarea gunoiului de grajd și al amendamentelor;
- Eliminarea excesului de umiditate temporară prin canale de desecare și al excesului permanent prin drenaje;
- Începe plantarea arborilor pentru eliminarea umidității (unde este cazul - plop, salcie), umbră la animale sau delimitare tarlale (unde este cazul);
- Continuă aplicarea îngrășămintelor chimice după topirea zăpezii (unde este cazul);
- Se construiesc sau se refac drumurile de acces, pe pășune;
- Se verifică sursa de apă, în vederea asigurării apei pentru adăpat pentru animale, din râuri sau fântâni. Se vor realiza: captări, amenajări specifice, puțuri, jgheaburi etc.
- Se vor realiza (acolo unde este cazul) construcții ușoare pentru adăpostirea animalelor (tabere de vară). În cazul în care ele există se va trece la dezinfectarea și repararea acestora. Adăposturile vor fi dimensionate după numărul animalelor iar acolo unde este cazul vor fi prevăzute cu instalații de colectare și distribuție a dejecțiilor și alte utilități.
- Se vor repara și dezinfecta stănele, saivanele, etc.

Acțiuni pe teren

APRILIE

- Încheierea acțiunilor de împrăștiere a mușuroaielor, defrișării vegetației lemnoase dăunătoare și nivelarea terenului;
- Încheierea fertilizării cu gunoi de grajd și aplicarea amendamentelor (dacă este cazul);
- Continuarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare (eliminarea excesului de umiditate);
- Continuarea aplicării îngrășămintelor chimice (dacă este cazul);
- Lucrări de supraînsămânțare a pajiștilor cu covor ierbos degradat (acolo unde este cazul);
- Eliminarea crengilor uscate la arborii izolați de pe pășuni;
- Finalizarea lucrărilor de plantare arbori pentru umbră, împrejmuiri sau desecări biologice (acolo unde este cazul);
- Reparații la alimentările cu apă (puțuri, jgheaburi etc) podețe, drumuri, garduri de împrejmuire, adăposturi pentru animale, stâni și alte dotări pentru sezonul de pășunat;
- ⚠ Începerea sezonului de pășunat pe pășuni după data de 20 aprilie și respectarea pășunatului pe specii și categorii de animale.
- ⚠ Pășunatul începe când solul e bine zvântat. Pășunile inundate nu trebuie pășunate mai devreme de 2 săptămâni de la re-tragerea apelor APIA (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2 respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2, 10/3, 10/3.1, 10/3.2, 10/6);
- ⚠ Este interzis aratul și discuitul pajiștilor sub angajament APIA APIA (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2 respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2, 10/3, 10/3.1, 10/3.2, 10/6);
- ⚠ Respectarea încărcăturii optime de animale la hectar.

Acțiuni pe teren

MAI

- ⚠ Utilizatorii de pajiști au obligația să respecte încărcătura minimă de animale pe hectar (0,3 UVM). Pășunatul se efectuează cu maxim 1,0 UVM (Unitate Vită Mare) - maxim o bovină la hectar (Măsura 214/1, 214/2, 214/3.2 respectiv Măsura 10/1, 10/2, 10/2.1, 10/2.2) – a se vedea tabele de conversie.
- ⚠ Trebuie să se asigure o densitate optimă pe întreaga suprafață (CP x suprafața pajiștii), pentru prevenirea pășunatului excesiv, care conduce la reducerea ratei de refacere a pășunii, scăderea producției de iarbă și a cantității de iarbă consumată de animale în ciclurile următoare de pășunat.
- Planificarea succesiunii de pășunat a tarlalelor (pășunatul continuu) cu respectarea următoarelor criterii:
 - a. conducerea turmelor pe un anumit traseu, care din când în când este modificat. Astfel animalele nu stau în același loc, ci pășunează pe locuri diferite și în aceeași zi și în zile diferite;
 - b. pășunatul în front. În acest caz animalele sunt dirijate în deplasarea lor pe pășune de către un cioban ce le permite înaintarea numai pe măsura consumării plantelor;
 - c. pășunatul continuu (liber) intensiv simplificat unde parcelarea este redusă în mod substanțial la 1-2 parcele, delimitate prin bariere naturale (canal, albia unui râu, garduri de arbuști), drumuri, semne convenționale sau prin garduri, cu efect direct asupra diminuării cheltuielilor ocazionale de parcelare și alimentare cu apă.
- Se respectă pășunatul cu speciile de animale (oi, vaci, cai) stabilite anterior, pentru a preveni reducerea potențialului productiv al pajiștii și afectarea calității acesteia.

Acțiuni pe teren

IUNIE

- În zona de câmpie și dealuri joase începe campania de combatere a principalelor buruieni din pajiști, respectiv plantele neconsumate de animale.
- Începe recoltarea fânțelor și conservarea furajelor sub forma de siloz, semisiloz și fân, în funcție de regimul pluviometric și dotarea fermelor.
- ⚠ Nu se vor efectua lucrări mecanizate pe pajiștile sub angajament APIA (214/2, 214/3.1, 214/3.2) respectiv Măsura 10/2, 10/2.1, 10/2.2);

Acțiuni pe teren

IULIE

- ⚠ Cositul poate începe doar după data de 1 iulie (214/1, 214/2) respectiv Măsura 10/3, 10/3.1.);
- ⚠ Masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața fânței nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului (214/1, 214/2 respectiv Măsura 10/3, 10/3.1);
- ⚠ Prima coasă permisă după 31 IULIE (214/3.1, pentru Cristelul de câmp). Cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia. O bandă necosită sau nepășunată de 3 metri va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele. Această bandă poate fi cosită / pășunată după 1 SEPTEMBRIE;
- ⚠ Folosirea mixtă - pășunatul permis după prima coasă (Ca bun gospodar). Iarbă cosită se adună în maxim 2 săptămâni de la cosire (214/1).

Acțiuni pe teren

AUGUST

- Cositul resturilor neconsumate și împrăștierea dejecțiilor solide, după fiecare ciclu de pășunat;
- Aplicarea fazială a azotului pentru pajiștile care nu sunt sub angajament APIA (214/1, 214/2, 214/3.1, 214/3.2);
- ⚠ Agricultorii care utilizează pajiști permanente nu trebuie să ardă vegetația, inclusiv iarbă rămasă după cositul pajiștii (GAEC 8), obiectivul acestei condiții fiind menținerea unui nivel minim de întreținere a solului prin protejarea pajiștilor permanente.

Acțiuni pe teren

SEPTEMBRIE

- Menținerea pajiștilor permanente, prin asigurarea unui nivel minim de pășunat sau cosirea lor cel puțin odată pe an (GAEC 7);
- ⚠ Nu este permisă tăierea arborilor solitari sau a grupurilor de arbori;

- ⚠ Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate. (Ordin Comun 1182/1270/2005, cerințe pentru zonele vulnerabile la nitrați);
- ⚠ Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
 - 1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
 - 2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
 - 3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

OCTOMBRIE

- La sfârșitul lunii animalele se pregătesc să iasă de pe pășune.

NOIEMBRIE

- Este interzis a se intra cu animalele în pajiște, plantele din covorul vegetal au nevoie de o perioadă de repaus.

DECEMBRIE

- Este interzis a se intra cu animalele în pajiște, plantele din covorul vegetal au nevoie de o perioadă de repaus.

SPECIFICARE:

Codul 214 reprezintă – Măsura de Agromediu din Programul Național de Dezvoltare Rurală, din cadrul Pilonul 2/Axa 2 GAEC reprezintă– Bune Practici Agricole și de Mediu,

– SAPS Plățile Directe (pe suprafață) din cadrul Pilonului 1,

Codul 10 reprezintă - Măsura 10 – „Agro-mediu și climă” – fosta Măsură 214.

ATENȚIE!

UTILIZAREA PESTICIDELOR ȘI A FERTILIZANȚILOR CHIMICI ESTE INTERZISĂ!

EXPLICAȚII:

214/1 (Pachetul 1), respectiv 10 (Pachetul 1) – „Pajiști cu Înaltă Valoare Naturală”;

214/2 (Pachetul 2), respectiv 10 (Pachetul 2, *Varianta 2.1 și Varianta 2.2*) – „Pajiști cu Înaltă Valoare Naturală - Practici Agricole Tradiționale”;

214/3 (Pachetul 3: *Varianta 3.1, Varianta 3.2*), respectiv 10 (Pachetul 3, *Varianta 3.1 și Varianta 3.2*) – „Pajiști importante pentru păsări”;

Măsura 10, Pachetul 6 – „Pajiști importante pentru fluturi” (*Maculinea* sp.)

[http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014_2020/dezbatere/fise-masuri/plati-agro-mediu-si-clima-Draft-v.1-28.02.2014.pdf]

FOLOSIREA PAJIȘTILOR din UAT Pietroasa

După aplicarea metodelor de îmbunătățire a pajiștilor permanente în continuare se va acorda o atenție la fel de mare folosirii producției de iarbă, atât prin pășunat direct cu animalele, cât și prin cosire în vederea conservării ei pentru sezonul rece sub formă de fân, siloz, etc. sau a utilizării masei verzi pentru furajare la iesle.

6.3. Stabilirea încărcării cu animale a pajiștilor

Ritmul neuniform de repartizare a producției de iarbă pe pășuni face ca animalele să aibă de regulă un surplus de hrană la începutul pășunatului și să fie în criză la sfârșitul sezonului. Rezolvarea acestui neajuns pe pășunile neamenajate se face pe două căi și anume reducerea treptată a efectivelor de animale scoase la pășunat sau hrănirea cu nutrețuri produse în arabil (porumb verde, sfeclă, dovlecei, etc.) sau alte furaje însilozate (Marușca T., și colab., 2014).

Stabilirea încărcăturii totale cu animale a unei pășuni (**IAP**) se face prin înmulțirea suprafeței pășunii (**Sp**) exprimată în hectare cu încărcarea pășunii, sau capacitatea de pășunat, la 1 hectar pentru diferite specii sau categorii de animale.

6.4. Organizarea pășunatului pentru diferitele specii de animale

După ce am aplicat toate metodele de îmbunătățire a covorului ierbos a unei pajiști, după caz prin curățire de vegetație dăunătoare, fertilizare organică și chimică, supraînsămânțare, reînsămânțare, amendare, etc., problema cea mai importantă rămâne valorificarea producției de iarbă prin cosire și / sau păscut cu animalele (Marușca T. și colab., 2014).

De aceea trebuie să se acorde o atenție la fel de mare metodelor de folosire ca și metodelor de îmbunătățire a producției unei pajiști, pentru a se obține rezultatele scontate.

Metodele de pășunat se clasifică în două categorii: pășunatul liber (continuu sau nerațional) și pășunatul rațional. Ambele metode au variante pentru exploatarea intensivă și extensivă.

Pășunatul continuu (liber) este sistemul de pășunat practicat, în zonă, din cele mai vechi timpuri, fiind un sistem extensiv. Conform acestui sistem, animalele sunt lăsate să pască pe pășune de primăvara devreme și până toamna târziu - sistem practicat în zonă, unde producția pajiștilor permanente este mică și neuniform repartizată pe cicluri de pășunat. Perioada de secetă din vară duce la diminuarea producției în ciclurile trei și patru.

În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare a pajiștilor, unele pajiști pot fi tarlalizate (în mod special blocurile fizice – cu subvenții APIA) și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

Recomandări:

Practicarea unor variante de raționalizare a pășunatului continuu:

- **conducerea turmelor pe un anumit traseu, care din când în când este modificat.** Astfel animalele nu stau în același loc, ci pășunează pe locuri diferite și în aceiași zi și în zile diferite;
- **pășunatul în front.** În acest caz animalele sunt dirijate în deplasarea lor pe pășune de către un cioban ce le permite înaintarea numai pe măsura consumării plantelor;
- **pășunatul continuu (liber) intensiv simplificat unde parcelarea este redusă în mod substanțial la 1-2 parcele cu efect direct asupra diminuării cheltuielilor ocazionale de parcelare și alimentare cu apă.**

În momentul în care producția pajiștii se va îmbunătăți considerabil se va putea trece la organizarea unui pășunat rațional, pe anumite unități de exploatare.

Pășunatul rațional (prin rotație). Are ca principiu împărțirea pășunii în tarlale și intrarea succesivă cu animalele pe tarlale.

Organizarea unui pășunat rațional (prin rotație) presupune stabilirea numărului de parcele (tarlale) în care se împarte pajiștea, suprafața acestora și durata de timp cât stau animalele pe tarla.

În această metodă pășunea este păscută doar pentru anumite perioade, intercalate cu pauze care permit refacerea plantelor din pajiști (25-30 de zile).

Ciclul de pășunat se referă la durata de refacere a pajiștii și durata pășunatului pe o tarla. Astfel în intervalul de pășunat de 184 de zile (20.04.-20.10.), avem 4-6 cicluri de pășunat în funcție de evoluția factorilor climatici. În general în zonă pe timpul verii vegetația pajiștilor suferă foarte mult.

Și această metodă prezintă mai multe variante:

O primă variantă – pășunatul dozat, pe care o recomandăm pentru pajiștile permanente, cu producții mai mici de 8 t/ha m.v. utilizate în mod special cu oile, se referă la atribuirea unei suprafețe mai mari de pășune, pe care animalele stau o perioadă mai lungă de timp. Suprafața tarlalei se calculează în funcție de producția pășunii și de numărul de animale. Tarlalele sunt utilizate în succesiune, conform figurii de mai jos.

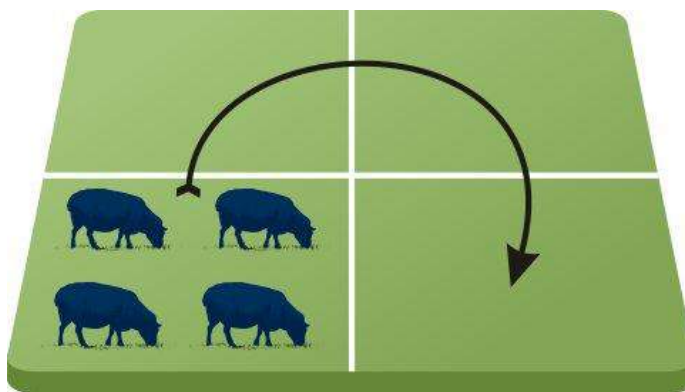

Fig. 6.19. Pășunatul dozat, în succesiune

(<http://www.gazetadeagricultura.info/animale/ovine-caprine/12981-pasunatul-oilor.html>)

Varianta intensivă - a pășunatului rațional constă în împărțirea pășunii în 8-12 tarlale și intrarea succesivă cu animalele pe tarlale. Această variantă este deja mai pretențioasă și se recomandă acolo unde producția pășunii depășește 13-15 t/ha masă verde.

Conform Ordinului 544/2013 și a literaturii de specialitate, pentru stabilirea numărului de tarlale se face raportul între durata de refacere a vegetației pajiștii și durata pășunatului pe o tarla:

$$N.t. = D.r. \div D.p.$$

în care:

- N.t. - numărul de tarlale;
- D.r. - durata de refacere a pajiștii (pentru regenerarea plantelor), cu variații cuprinse între 24 și 50 zile, în funcție de numărul ciclului de pășunat, condițiile meteorologice, altitudine, tipuri de plante etc.;
- D.p. - durata de pășunat pe o tarla cu variații cuprinse între 3 și 6 zile.

Numărul de tarlale se majorează cu 1-2, reprezentând tarlalele care se scot anual prin rotație de la pășunat, pentru aplicarea metodelor de îmbunătățire.

După stabilirea numărului de tarlale și a suprafețelor acestora se trece la delimitarea tarlalelor.

Delimitarea tarlalelor – se realizează prin formele naturale ale reliefului (râuri, văi) vegetația lemnoasă existentă (liziere, pâlcuri de arbori), drumuri, semne convenționale sau prin garduri.

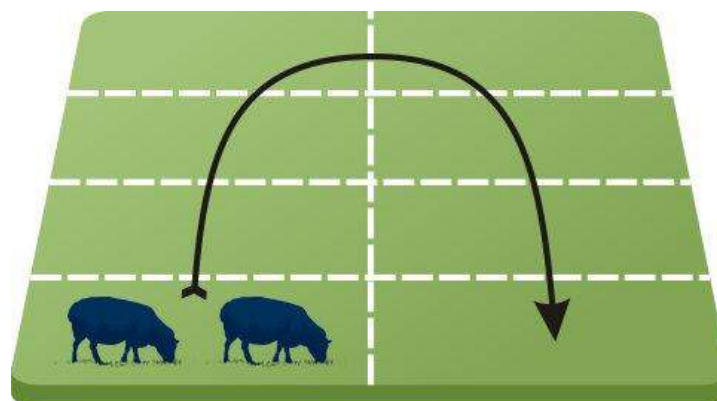

Fig. 6.20. Delimitarea pajiștilor de păduri – UAT Pietroasa
(foto original)

Gardurile fixe sunt formate din stâlpi înalți de 1,5 m de la suprafața solului, cu distanța între ei de 3-4 m, pe care se fixează 3-4 rânduri de sârmă ghimpată sau șipci. Gardurile interioare pot avea numai două rânduri de sârmă. Gardurile fixe sunt costisitoare și necesită lucrări permanente de întreținere.

În zona studiată separația dintre țarină și izlaz, stabilită cu câteva sute de ani în urmă, este marcată de un gard, care oprește trecerea într-un sens sau altul a animalelor scoase la pășunat. Din loc în loc sunt intercalate „vragnite”, adică porți de trecere, de la care încep, spre țarină, drumuri numite „obrațe”. În perioada în care este deschis izlazul țarina este închisă. În această perioadă se pregătește fânul pentru iarnă.

Gardurile electrice – cu păstor electric, reprezintă soluția cea mai bună pentru organizarea pășunatului pe tarlale. În interiorul tarlalelor se pot delimita suprafețe mai mici, pe care animalele să stea 1-2 zile sau doar o jumătate de zi.

Liniile punctate indica garduri mobile

Fig. 6.21. Pășunatul în interiorul tarlalelor

(<http://www.gazetadeagricultura.info/animale/ovine-caprine/12981-pasunatul-oilor.html>)

Delimitarea între parcele se poate face și prin garduri vii formate din foioase. Gardurile sunt indispensabile din punct de vedere tehnologic, economic și ecologic. Ele reduc viteza vânturilor, asigură umbra pentru animale în zilele toride, păstrează umiditatea solului, produc oxigen. Se recomandă următorii arbuști: soc, lemn câinesc, gledice, sălcioară, cătină albă, păducel, alun, etc.

Timpul de pășunat pe tarla prezintă de asemenea o importanță deosebită. Se cunoaște faptul că animalele erbivore reușesc, în câteva ore, să-și procure necesarul de hrană. În rest se plimbă bătătorind iarba și solul. De aceea este indicat să se pășuneze dimineața 3-4 ore, să se întrerupă pășunatul 2-4 ore (timp în care animalele se odihnesc și beau apă) și să se reia după - amiază de asemenea 3-4 ore.

În cazul pășunatului rațional (când se face tarlalizarea) pășunea se menține la un nivel productiv ridicat prin fertilizarea periodică, la fiecare 4-5 săptămâni cu îngrășăminte pe bază de azot, în doze de 50-60 kg/ha N.

În timpul administrării îngrășămintelor nu se întrerupe pășunatul; fertilizarea se face după ce animalele au ieșit de pe tarla de pe care au consumat iarba.

Excepție fac pajiștile care sunt sub angajament APIA. La acestea fertilizarea se va face în funcție de recomandările din pachetul accesat.

Lucrări tehnice și instalații

Pe unele parcele de pajiști sunt necesare împrejurimi pentru o mai bună exploatare a covorului ierbos. Aceste împrejurimi, sub forma de garduri, servesc la delimitarea de tarlale, la separarea unor fânețe de pășuni, la împrejurirea stânelor, taberelor de vară, a locuințelor, plantațiilor, terenurilor degradate, a prăpăștiilor, a terenurilor mlăștinoase etc.

Intr-o economie prosperă, nu se poate renunța la asemenea amenajări. Împrejurimile se execută, în general, din materiale locale (lemn, piatră), sau pot fi garduri din sârmă și stâlpi din beton.

În momentul în care se va trece la realizarea împrejurimilor, acestea se vor face pe baza unui plan ce va ține cont de reglementările în vigoare; ORDIN 544 21/06/2013, art. 14, alin (1) și (2) ce prevede următoarele:

(1) Amplasarea gardurilor în vederea împărțirii pe tarlale a pajiștilor se va face conform schiței-hartă care cuprinde:

- a) suprafețele care se vor supraînsămânța;
- b) tarlalele situate pe pajiști permanente (pentru menținerea compoziției floristice printr-un pășunat rațional);
- c) suprafețele cu pajiști anuale/temporare;
- d) suprafețele utilizate ca fânețe;
- e) terenurile fragile care sunt susceptibile la eroziune;
- f) cursurile de apă, șanturile, în care se pot infiltra nutrienți;
- g) alte caracteristici naturale de peisaj.

(2) Gardurile temporare reprezintă un sistem eficient pentru pășunatul rațional al tuturor ierburilor, modalitate rapidă de a regla suprafața de pajiște la cerințele reale ale animalelor, de a păstra densitatea optimă a animalelor și pentru gestionarea corectă a cantității de masă verde consumată de către animale.

Gardul electric constituie un mijloc foarte eficient pentru organizarea pășunatului pe tarlale, pentru delimitarea parcelelor sau pentru protejarea împotriva animalelor sălbatice.

Acest echipament funcționează pe principiul producerii unor șocuri de tensiune înaltă, dar de intensitate joasă și de foarte scurtă durată, asupra animalului care atinge conductorul gardului, prin închiderea unui circuit electric între conductor și pământ prin corpul animalului.

Gardurile electrice moderne folosesc pentru alimentare baterii de acumulatori care sunt menținute în stare de încărcare cu instalații cu panouri fotovoltaice.

Generatoarele de impulsuri sunt construcții electronice compacte care au rolul de a transforma curentul preluat de la sursa de alimentare în curent cu impulsuri de tensiune ridicate, la intensitate scăzută și de foarte scurtă durată.

Parametrii pe care trebuie să-i realizeze un generator de impulsuri la nivelul lungimii totale a conductorului sunt: tensiunea minimă a impulsului de 2000 V, tensiunea impulsului pentru oi poate ajunge până la 4.000 V; energia impulsului cuprinsă între 1 și 5 J; perioada dintre două impulsuri cuprinsă între 1 și 1,5 secunde; durata impulsului de maxim 25 milisecunde.

Drept conductori pentru garduri electrice se folosesc: conductori din sârmă zincată cu diametru cuprins între 1,5 și 2,5 mm; conductori rotunzi acoperiți la exterior cu împletitură din lițe de cupru cu diametrul exterior cuprins între 2,5 și 12,5 mm; conductori sub formă de panglică cu lățimi cuprinse între 6 și 40 mm. Lungimea conductorului pe care poate să-l alimenteze un generator de impulsuri poate atinge chiar 30 km și depinde de rezistența specifică a conductorului și de puterea generatorului de impulsuri folosit.

Ca stâlpi pentru gardul electric se pot folosi: stâlpi din lemn; stâlpi metalici; stâlpi din fibre de sticlă sau mase plastice dure etc. Conductorii se fixează pe stâlpi folosind izolatori.

La instalarea pe teren a gardului trebuie respectate indicațiile din notița tehnică. (<http://pajisti-grassland.ro/proiecte/lucrari/ghid1.pdf>).

Pe lângă avantajele legate de sporirea gradului de valorificare a ierbii prin pășunatul porționat cu "păstorul" electric se reduce numărul păstorilor care pot efectua alte lucrări necesare pe pajiști în perioada de pășunat.

6.5. Căi de acces în pajiștile din UAT Pietroasa

La fiecare corp de pajiște trebuie să existe **un drum de acces** pe care să poată circula mijloace auto și mecanizate, ca să efectueze în bune condiții, în sezonul primăvară-vară-toamnă, toate transporturile necesare, inclusiv pentru mersul animalelor la și de la pășune.

De la drumul principal de acces la corpul de pajiști se vor deschide și amenaja drumuri în continuare, pe cât posibil la toate trupurile de pajiști, iar în interiorul fiecărui trup se vor amenaja drumuri sau căi de acces simple, până la adăposturile de animale, la stâne, la adăpători, depozite de furaje, silozuri etc.

La proiectarea și execuția drumurilor pastorale se țin seama de unele criterii, și anume:

- drumul să servească pe cât posibil mai multor scopuri: pastorale, forestiere, turistice, etc.;
- să ofere posibilități de acces la o cât mai mare suprafață de pajiști;
- să traverseze cât mai puține văi și pâraie, în vederea reducerii volumului lucrărilor de artă, poduri, podețe etc. și să evite complet locurile înmlăștinate;

- să fie pietruit, de la drumul de legătură până la corpul de pajiști;
- să solicite un cost redus pe fiecare kilometru.

În pajiștile din UAT Pietroasa, accesul pe pășuni este posibil atât pe drumuri principale cât și pe căi de acces care aparțin altor categorii.

Fig. 6.22. Drum principal și drumuri de exploatare în pajiștile din localitatea Pietroasa (foto original)

Accesul pe pajiștile situate pe teritoriul localităților Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni se poate face pe mai multe tipuri de drumuri astfel:

- pe **parcelele Ps 608, Ps 604, Ps 478**, pe DE 689, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 446, PsPd 444, Ps 478**, pe DE 445, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 441, Ps 148, PsPd 164, Ps 400**, pe DJ 684B, DC 437, DE 152, DE 140, DE 384, DE 420, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 383, Ps 268, PsPd 266, PsPd 264, Ps 222/2**, pe DJ 684B, DC 437, DE 384, DE 271, DE 263, DE 379, DE 197, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 971, Ps 966, PsPd 930, Ps 965**, pe DE 949, DE 945, DE 263, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele PsPd 682/2, Ps 683, PsPd 684, Ps 685, Ps 871**, pe DJ 684B, DE 867, DE 686, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele PsPd 342, Ps 865, PsPd 692**, pe DJ 684B, DC 764, DE 362, DE 341, DF 648/1, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 863, Ps 869, Ps 860**, pe DE 867, DE 861, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 735, Ps 732, Ps 733, F 737, Ps 743**, pe DE 731, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele Ps 1146, LL 1114, F 1115**, pe DJ 684B, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele PsPd 1844, PsPd 1897, Ps 1885, PsPd 1307, Ps 1884, Ps 1882, Ps 1883, Ps 1334**, pe DE 1335, DE 1556, DE 1852, DE 1850, DE 1846, DE 1898, DE 1308, DE 1250, DE 1208, DE 975, precum și pe drumuri din interiorul parcelor
- pe **parcelele PsPd 1391, PsPd 1390, PsPd 1522, A 1504, PsPd 1509, A 1505**, pe DE 1515, DE 1373, DE 1556, DE 1484, precum și pe drumuri din interiorul parcelor.

Fig. 6.23. Drum principal de acces în pajiștile din localitatea Crivina de Sus (foto original)

Fig. 6.24. Drum de acces în pajiștile din localitatea Fărășești (foto original)

Fig. 6.25. Drumuri de acces în pașiștile din localitatea Poieni (foto original)

6.6. Construcții zoopastorale și surse de apă

O lucrare de deosebită importanță se referă la asigurarea apei pe pășune. Modul de amenajare depinde de sursa de apă. Cel mai indicat este folosirea surselor de apă naturale (râuri, izvoare, fântâni) dar, care să nu fie poluate. Se cunoaște că producțiile obținute de la animale sunt mult influențate de calitatea și cantitatea apei.

Râul Bega Poieni traversează:

- localitatea Poieni, și deservește parcelele de pășune din TP. 1 Poieni, TP. 2 Poieni și TP.4. Poieni;
- localitatea Crivina de Sus și deservește parcelele de pășune din TP. 4 Crivina de Sus, TP. 7 Crivina de Sus, TP. 5 Crivina de Sus, TP. 3 Crivina de Sus, TP. 2 Crivina de Sus și TP. 1 Crivina de Sus;
- localitatea Pietroasa și deservește parcelele de pășune din TP. 1, TP. 2, TP. 3 și TP. 5 Pietroasa.

Pârâul Pustiu traversează localitatea Fărășești deservește parcelele de pășune din TP. 2, TP. 4, TP. 6 și TP. 7 Fărășești .

Pe teritoriul UAT Pietroasa sunt o serie de afluenți de ordin inferior ai râului Bega (Bega Poieni, Pustiul, Valea Mare, Șopot), cursuri de apă cu scurgere permanentă sau temporară cu debite variabile. Acestea deserveșc parcelele de pașiști din apropierea lor.

În perioada de vară, animalele la prânz sunt duse la râu și apoi se odihnesc la umbră.

Fig. 6.26. Afluent al Râul Bega - pajiști Pietroasa (foto original)

Fig. 6.27. Râul Bega Poieni - Crivina de Sus (foto original)

Fig. 6.28. Afluent al Râul Bega - pajiști Poieni (foto original)

În general, animalele beau multă apă, cantitățile consumate fiind condiționate de mai mulți factori. Astfel, cu cât animalele sunt mai grele și dau producții mai mari de lapte, vor consuma mai multă apă. De asemenea, consumul de apă este în strânsă legătură cu conținutul de substanță uscată ingerată. În mod obișnuit, pentru 1kg SU ingerată, bovinele au nevoie de 4-5 l apă, iar ovinele și cabalinele de 2-3 l apă.

Când adăpatul se face în râuri trebuie amenajată o porțiune de râu unde animalele să aibă acces fără a fi periclitare de accidentări.

Recomandăm pietruirea porțiunilor respective pentru a preîntâmpina înmlăștinarea.

Când apa provine din foraje sau captări de izvoare la construirea adăpătorilor trebuie să se țină seama de câteva elemente pentru ca adăpatul animalelor să se desfășoare în cele mai bune condiții. În continuare prezentăm câteva date orientative cu privire la dimensiunile necesare pentru adăpători, în eventualitatea în care se dorește construirea unor adăpători (Tab.6.15., Tab. 6.16.).

Tabelul 6.15.

Date necesare pentru calcularea lungimii adăpătorilor

Specia	Necesar zilnic (1 apă)	Lățimea de jgheab		Timpul necesar pentru adăparea unui animal (minute)
		Adăpat pe o latură	Adăpat pe ambele laturi	
Cornute mari și cai	40-45	0,5	1,2	7-8
Tineret bovin-cabalin	25-30	0,4	1,0	5-6
Oi și capre	4-5	0,2	0,5	4-5
Tineret ovin	2-3	0,2	0,5	4-5
Porci	8-10	0,2	0,5	4-5

Jgheaburile sau ulucile de adăpat trebuie să îndeplinească unele condiții și anume:

- să aibă în totalitatea lor o lungime care să asigure adăpatul tuturor animalelor care sunt pe acea pășune;
- fiecare jgheab să aibă o poziție perfect orizontală;
- să nu fie așezate direct pe pământ, ci pe suporturi la o înălțime de 30-50 cm;
- să poată fi golite integral pe perioada de iarnă sau pentru igienizare.

Amplasarea jgheaburilor de adăpat se face pe un loc deschis, mai larg, pentru ca cireada să se poată deplasa și adăpa cu mai multă ușurință. De dorit este ca adăparea să se facă pe ambele părți ale jgheaburilor, dar dacă acest lucru nu este posibil, se poate face și numai pe o singură parte.

Tabelul 6.16.

Date referitoare la cerințele adăpătorilor, în funcție de specie (cm)

Specia	Adâncimea adăpătorii	Lățimea		Înălțimea de la pământ
		sus	jos	
Cornute mari	35	35	25	40-60
Cai	35	40	30	60-70
Oi și capre	20	30	25	25-35
Porci	25	30	25	20-30

Lungimea adăpătorii (L) este dată de formula:

$$L = \frac{N \times t_{xs}}{T}, \text{ în care:}$$

- N – numărul de animale care urmează să se adape;
- t – timpul necesar pentru adăparea unui animal (minute)
- s – frontul de adăpare necesar pentru un animal în metri;
- T – timpul necesar pentru adăparea unei turme, care este de 60 minute.

În pajiștile de pe raza comunei Pietroasa, în pajiștile din zona mai înaltă, sursa de apă provine din izvoare de coastă sau din strate de adâncime prin foraje.

Unele dintre izvoare își reduc debitul în perioadele de secetă, dar fără a seca complet.

Un exemplu de bune practici constatat în pajiștile din localitatea Pietroasa, Crivina de Sus și Fărășești constă în captarea unor izvoare și construirea de jgheaburi de tablă (Fig. 6.17.). Sistemul de adăpat constă din 4-5 jgheaburi de tablă, dispuse succesiv. Porțiunea din jurul jgheaburilor este betonată.

Fig. 6.29. Adăpătoare (izvor) în pajiști - Pietroasa (foto original)

Fig. 6.30. Izvor (de coastă) Fărășești (foto original)

Fig. 6.31. Adăpătoare (izvor) în pajiști montane - Poieni (foto original)

Recomandări:

- Verificarea anuală a sursei de apă: surse de apă naturale - izvoare, ape curgătoare;
- Înainte de a intra cu animalele pe pășune trebuie reparate și dezinfectate adăpătorile (jgheburile);
- Amenajarea locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri,
- Verificarea anuală a sursei de apă (fântâni), ce deservește stânele;
- Forarea unor fântâni acolo unde este cazul.

Majoritatea timpului (toamna, iarna, primăvara), fermierii păstoresc și întrețin animalele la sălașe, unde sunt asigurate: pășunatul, furajele și apa.

În pajiștile din jurul localităților Pietroasa, Fărășești și Crivina de Sus, în timpul verii pasc doar vitele care seara sunt aduse din nou în sat.

Activitatea pastorală cere încă destul de multe brațe de muncă, atât pentru lucrările de îmbunătățire a pajiștilor, cât mai ales pentru exploatarea lor, inclusiv recoltatul fânului și îngrijirea și deservirea animalelor.

Păstorul de vite sau ciobanul are un rol important în cadrul activității pastorale, de aceea lor trebuie să li se creeze condiții de locuit corespunzătoare.

Pentru personalul care deservește animalele, încăperile de locuit se pot construi atașate de celelalte construcții zoopastorale, stâne, grajduri, tabere de vară, magazii sau amenaja ca adăposturi speciale.

Asemenea tipuri sau modele de locuințe sau adăposturi pot varia de la un etaj altitudinal la altul, după zone, după numărul oamenilor ce urmează să locuiască în ele și după felul și numărul animalelor ce le deservește. Este de dorit ca asemenea locuințe să-și păstreze din punct de vedere arhitectural întregul specific local.

Stâna propriu zisă este construită pe un loc ferit de vânt, în apropierea unui izvor de apă.

Datorită vicisitudinilor din timpul iernii stânele sunt distruse iar în primăvară trebuie refăcute parțial. Avantajul este că datorită drumurilor forestiere existente cu mașini de teren se poate ajunge la aproape toate stânele.

Activitatea la stână este grea, ciobanii oilor dorm noaptea lângă turmă, în bordeie improvizate, având în apropiere „paznicii oilor” - câinii de la stână.

Activitatea la stânele cu oi mulgătoare este legată de așa numita strungă, amenajare pentru muls și pentru separarea oilor mulse de cele nemulse.

Se consideră că sistemul strungilor fixe nu este bun, pentru că stând prea mult într-un loc, se distruge complet vegetația ierboasă și nu mai cresc decât buruieni nitrofile ca: urzici (*Urtica dioica*), ștevie (*Rumex* sp.), și altele. Strunga trebuie să fie mutată și ea la fiecare 2-4 zile în alt loc, toate porțiunile de pajiște din apropierea stânei putând fi fertilizate prin târlire, prin mutarea strungii.

Pentru muncitorii care lucrează la îmbunătățirea pajiștilor se construiesc adăposturi ținând seama de numărul de ani în care se va lucra cu un număr sporit de muncitori și de destinația ce urmează a se da adăpostului.

În pajiștile din jurul localităților Pietroasa, Fărășești și Crivina de Sus, bovinele și cabalinele sunt duse vara la pășune și nu au nevoie de adăposturi, pentru că nu stau în permanență în parcela unde pășunează, realizând în același timp și fertilizarea pajiștilor, iar pe timpul unor intemperii se adăpostesc de obicei sub arbori.

Recomandări:

- Amenajarea stânelor, magaziiilor, locuințelor și sau adăposturilor pentru îngrijitori, acolo unde se impune și se dorește asta;
- Reamenajarea și dezinfectarea grajdurilor, taberelor de vară, acolo unde este cazul;
- Amenajarea strungii (amenajare pentru muls).

6.7. Măsurile propuse pe suprafețele de pajiști aflate în proprietate particulară pe teritoriul U.A.T. Pietroasa

Pe teritoriul administrativ al U.A.T. Pietroasa se regăsesc suprafețe de pajiști din categoria de folosință „fânețe” și „pășuni” aflate în proprietate particulară. În general, în UAT Pietroasa, aceste suprafețe de pajiști sunt utilizate mixt (cosit/pășunat).

Conform Registrului Agricol al comunei Pietroasa, locuitorii comunei Pietroasa însumează o suprafață de 1496,63 ha de pajiști, repartizate astfel:

Persoane fizice

- localitatea Pietroasa – total fânețe 543,20 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 113,88 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 270,26 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 327,86 ha, total pășuni 0 ha;

Persoane juridice

- total fânețe 64,69 ha, total pășuni 5,84 ha;

Fermieri străini și din localitățile UAT Pietroasa

- localitatea Pietroasa – total fânețe 28,09 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 46,2 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 64,29 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 32,32 ha, total pășuni 0 ha.

Situația tabelară a acestor suprafețe cât și deținătorii particulari ai acestora este redată în Anexa II a „Amenajamentului pastoral pentru pajiștile U.A.T. Pietroasa”, atașată separat.

Astfel, în Anexa II. - sunt inventariate suprafețele de pajiști (respectiv proprietarii) aflate în intravilanul/extravilanul U.A.T. Pietroasa, de pe teritoriul localităților Pietroasa, Crivina de sus, Fărășești și Poieni.

Suprafețele de pajiști, aflate în proprietate particulară și pajiștile comunei sunt repartizate dispersat pe întreaga suprafață a unității administrativ teritoriale a comunei Pietroasa fiind grupate în 21 de sectoare cadastrale/trupuri conform Legii 165 (anexa 9 în *.dwg).

Recomandăm ca pe aceste suprafețe particulare să se aplice setul de măsuri de îmbunătățire propus în Capitolul VI, precum și în descrierea parcelară de la Capitolul VII, specific fiecărei zone/sector cadastral (Fig. 6.32.) pentru fiecare localitate în parte (Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Poieni).

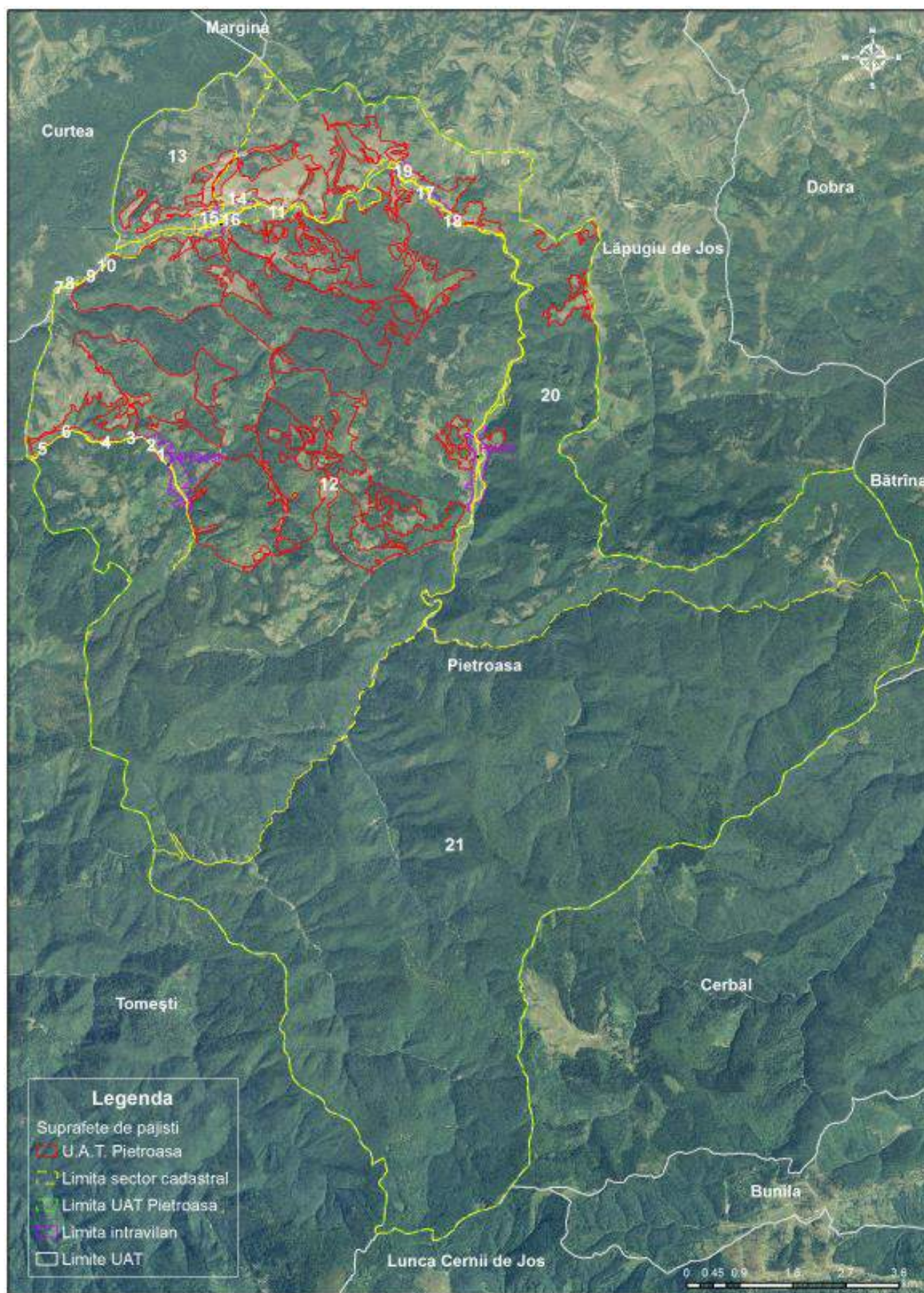

Fig.6.32. Repartiția teritorială a suprafețele de pajiști din UAT Pietroasa
pe sectoare cadastrale, conform Legii 165/2013 (prelucrare GIS)

CAPITOLUL VII
DESCRIERE PARCELARĂ

LOCALITATEA PIETROASA

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 1

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 1	PsPd 553	9,69	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 267 - 346. Pantă: 2,2 – 60,4%. Expoziție: SE Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații/faciesuri edificate de specii mezofile, mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Agropyron repens</i> , <i>Poa annua</i> , <i>Agrostis stolonifera</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Ononis spinosa</i> , <i>Latyrus pratensis</i> , <i>Coronilla varia</i> , <i>Trifolium fragiferum</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Achillea millefolium</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată la 8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I.A.} = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 10%						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 5%						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).						

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redate în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurile obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 2

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 2	Ps 565 Ps 606 Ps 608 Ps 604 Ps 478 PsPd 466 Ps 446 PsPd 444	0.79 6.96 9.91 3.34 18.02 4.68 1.01 9.57	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 252 - 370. Pantă: 1,1 – 74,6%. Expoziție: Predominant S, SE, E, mixtă Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații/faciesuri edificate de specii mezofile, mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Fragaria vesca</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 % pentru parcelele Ps 565, Ps 606, Ps 608, Ps 604, Ps 466 și 50-70% pentru parcelele Ps 478, Ps 446, PsPd 444.						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată între (4) 5 și 8 t/ha masă verde. Producția mai scăzută (4-5 t/ha) a fost estimată în zonele, pe versanții unde vegetația are o acoperire redusă și roca/stînca este la suprafață. În aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5 - 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5 - 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe toate vârstele specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71-0,63 bovine de; 2,50-1,67 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,33-3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 565 arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 606 arbori 5%, arbuști, lăstăriș 5%; Ps 608 arbori 5%, arbuști, lăstăriș 10%; Ps 604 arbori 2%, arbuști, lăstăriș 5%; Ps 478 arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; PsPd 466 arbori 10%, arbuști, lăstăriș 20%; Ps 446 arbori 5%, arbuști, lăstăriș 15%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): Ps 565 = 2%; Ps 606 = 5%; Ps 608 = 5%; Ps 604 = 15%; Ps 478 =						

10%; PsPd 466 = 20%; Ps 446 = 10%; PsPd 444 = 5%.

Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranică*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbutive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golonă (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timofica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectorul cadastral nr. 13 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 3

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 3	Ps 441	102.60	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 257 - 387. Pantă: 0,3 – 75,9%. Expoziție: Predominant S, SE, SV. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 50-70 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată la 5 t/ha masă verde. În aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I.A.} = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71-0,63 bovine de toate vârstele; 2,50-1,67 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,33-3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire arbuști, lăstăriș 7%						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 10%						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoierului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază						

între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mraniță*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurii obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 4

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 4	Ps 148 PsPd 164	2.93 8.69	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 318 - 380. Pantă: 0,8 - 22%. Expoziție: Predominant V, NV, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 50-70 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată la 5 t/ha masă verde. În aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71-0,63 bovine de toate vârstele; 2,50-1,67 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,33-3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 148 arbori 5%, arbuști, lăstăriș 5%; PsPd 164 arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): Ps 148 = 5%; PsPd 164 = 40%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (gunoi fermentat complet - mranită) la 6,67 t/ha (gunoi de bovine), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6. Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual. Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și						

utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 5

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 5	Ps 400	4.8586 18.8110 13.2426 19.3623	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 280 - 383. Pantă: 1,6 - 40%. Expoziție: E, SE Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 50-70 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată la 5 t/ha masă verde. În aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71-0,63 bovine de toate vârstele; 2,50-1,67 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,33-3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 15%; arbuști, lăstăriș 20%						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 50%;						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (gunoi fermentat complet - mraniță) la 6,67 t/ha (gunoi de bovine), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.						

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual. Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 20, 19, 18 și 17 (Fig.6.32) se supun acelorși specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 6

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 6	PsPd 930 PsPd 948** PsPd 967 PsPd 969	17.00 12.60 0.06 0.04	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 219 - 511. Pantă: 0 – 85,2%. Expoziție: SE, S, SV, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: PsPd 930 arbori 10%, arbuști, lăstăriș 30%; Ps 965 arbori 10%, arbuști, lăstăriș 25%; Ps 966 arbori 7%, arbuști, lăstăriș 15%; Ps 971 arbuști, lăstăriș 5%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): PsPd 930 = 50%; Ps 965 = 30%; Ps 966 = 40%; Ps 971 = 5%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în						

Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16, 14, 15, 11, 10, 9, 8 și 7 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurile obligatorii pentru toți utilizatorii.**

****Din suprafața totală a parcelei PsPd 948 de 246.50 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 12.60 ha. Suprafața de 233.9 ha se include în categoria *pășunilor împădurite*.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 7

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
PIETROASA	TP 7	Ps 972 Ps 965 Ps 966 Ps 971 PsPd 1020** NR 996 NR 979 PsPd 950 Ps 963	25,68 1.85 0,71 2.05 102.33 4.77 2.55 0.22 3.30	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 219 - 645. Pantă: 0 – 99%. Expoziție: N, NE, NV, SV, V, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate varstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 7%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 8%.						

Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrua porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

**Din suprafața totală a parcelei PsPd 1020 de 496.00 ha, prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pe suprafața de 102.33 ha – suprafața de 393.67 ha se include în categoria *pășunilor împădurite*.

LOCALITATEA CRIVINA DE SUS TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 1

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 1	Ps 383 Ps 222/1 Ps 222/2 Ps 268 PsPd 266 PsPd 264	18.81 26.95 0.1344 5.45 0.89 0.48	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 280 - 391. Pantă: 0,4 – 40,6%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>). Alături de tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanatus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 383 acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 10%; Ps 222/1 acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 10%; Ps 222/2 acoperire cu arbori 2%; arbuști, lăstăriș 2%; PsPd 266 acoperire cu arbori 25%; arbuști, lăstăriș 20%; PsPd 264 = 2%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): Ps 383 = 40%; Ps 222/1 = 20%; Ps 222/2 = 2%; PsPd 266 = 20%; PsPd						

264 acoperire cu arbori 2%;

Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor minerale/organice: - fertilizarea de bază (aplicată la 3-4 ani): 330 kg/ha îngrășămintă complexă (N:P:K), aplicate toamna sau primăvara devreme, ori aplicarea de gunoi de grajd 20-40 t/ha, toamna târziu. După primul ciclu de pășunat sau prima coasă se mai administrează echivalentul a 50 kg/ha N s.a.

În anii în care nu se administrează îngrășămintă complexă (NPK), se administrează anual echivalentul a 80-100 kg/ha N s.a., în două fracții (primăvara devreme și după prima recoltă (fânețe) sau după primul ciclu de pășunat.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5. din capitolul 6, în funcție de varianta aleasă de utilizator.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Pentru parcelele suprapuse peste aria naturală protejată (Ps 383, Ps 222/1, Ps 222/2) aplicarea îngrășămintelor se va face astfel:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruia porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectorul cadastral nr. 20 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale pentru Ps 383, Ps 222/1, Ps 222/2 suprapuse peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redate în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 2

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 2	PsPd 682/2 Ps 683 PsPd 684 Ps 685 Ps 871	3.83 4.99 3.06 2.28 1.86	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 284 - 433. Pantă: 1,8-4,7%. Expoziție: N, NE, NV, . Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> . Alături de tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate varstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: PsPd 682/2 acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 7%; Ps 683 acoperire cu arbori 2%; arbuști, lăstăriș 2%; PsPd 684 acoperire cu arbori 10%; arbuști, lăstăriș 15%; Ps 685 acoperire cu arbori 5%; arbuști, lăstăriș 10%; Ps 871 acoperire cu arbori 30%; arbuști, lăstăriș 10%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): PsPd 682/2 = 7%; Ps 683 = 5%; PsPd 684 = 20%; Ps 685 = 25%; Ps 871 = 10%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor minerale/organice: - fertilizarea de bază (aplicată la 3-4 ani): 330 kg/ha îngrășămintă complexă (N:P:K), aplicate toamna sau primăvara devreme, ori aplicarea de gunoi de grajd 20-40 t/ha, toamna târziu. După primul ciclu de pășunat sau prima coasă se mai administrează echivalentul a 50 kg/ha N s.a. În anii în care nu se administrează îngrășămintă complexă (NPK), se administrează anual echivalentul a 80-100 kg/ha						

N s.a, în două fracții (primăvara devreme și după prima recoltă (fânețe) sau după primul ciclu de pășunat.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5. din capitolul 6, în funcție de varianta aleasă de utilizator.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 3

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 3	PsPd 342 Ps 865 PsPd 692	21.50 1.41 18.53	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 288 - 420. Pantă: 1,8-81,9%. Expoziție: V, SV, NE. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> . Alături de tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanatus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: PsPd 342 acoperire cu arbori 20%, arbuști, lăstăriș 20%; Ps 865 acoperire cu arbori 2%; arbuști, lăstăriș 5%; PsPd 692 acoperire cu arbori 2%; arbuști, lăstăriș 5%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): PsPd 342 = 10%; Ps 865 = 8%; PsPd 692 = 15%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor minerale/organice: - fertilizarea de bază (aplicată la 3-4 ani): 330 kg/ha îngrășămintă complexă (N:P:K), aplicate toamna sau primăvara devreme, ori aplicarea de gunoi de grajd 20-40 t/ha, toamna târziu. După primul ciclu de pășunat sau prima coasă se mai administrează echivalentul a 50 kg/ha N s.a. În anii în care nu se administrează îngrășămintă complexă (NPK), se administrează anual echivalentul a 80-100 kg/ha N s.a., în două fracții (primăvara devreme și după prima recoltă (fânețe) sau după primul ciclu de pășunat. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5. din capitolul 6, în funcție de varianta aleasă de utilizator.						

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Pentru parcelele suprapuse peste aria naturală protejată (Ps 865) aplicarea îngrășămintelor se va face astfel:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrua porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a

acestora;

- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 4

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 4	Ps 869 Ps 863 Ps 860	4.41 48.79 7.87	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 456 - 575. Pantă: 1,1 – 44,5%. Expoziție: Predominant V, SV, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> . Alături de tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanatus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 869 acoperire cu arbori 5%, arbuști, lăstăriș 15%; Ps 863 acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 20%; Ps 860 acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): Ps 869 = 30%, Ps 863 = 40%; Ps 860 = 30%.						

Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16, 14, 15, 11, 10, 9, 8 și 7 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza

studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.
Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 5

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
VRIVINA DE SUS	TP 5	F 724	5.9081	Pășune/Fâneță	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 437 - 435. Pantă: 2,1 – 37,3%. Expoziție: Predominant mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 5%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 10%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranică*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 6

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 6	PDT 726 F 728 Ps 729 NR 727	1.27 4.13 1.65 0.37	Pășune/Fâneață	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 473 - 565. Pantă: 0,7 – 46,2%. Expoziție: Predominant NV, V, SV, N, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: PDT 726 acoperire cu arbori 30%, arbuști, lăstăriș 10%; F 728 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 729 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; NR 727 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 5%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): PDT 726 = 10%; F 728 = 60%; Ps 729 = 10%; NR 727 = 5%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până						

în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 7

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
CRIVINA DE SUS	TP 7	Ps 744	0.7180	Pășune/Fâneață	Deal	Plană/Înclinată
		Ps 743	15.3233			
		Ps 735	5.06			
		Ps 732	1.70			
		Ps 733	0.74			
		F 737	1.60			
		F 738	1.45			
		NR 739	0.16			
		Ps 740	1.45			
		Ps 741	1.30			
Ps 1125/2	0.57					
Altitudine: 517 - 629. Pantă: 1,9 -51,8%. Expoziție: Predominant V, SV, S, NV, mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate varstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 744 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 743 acoperire cu arbori 5%, arbuști, lăstăriș 10%; Ps 735 acoperire cu arbori 5%, arbuști, lăstăriș 10%; Ps 733 arbuști, lăstăriș 2%; Ps 740 acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%; Ps 1125/2 acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%.						

Acoperire cu ferigă (*Pteridium aquilinum*): Ps 744 = 65%; Ps 743 = 30%; Ps 735 = 35%; Ps 732 = 50%; Ps 733 = 5%; Ps 740 = 50%.

Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

LOCALITATEA FĂRĂȘEȘTI

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 1

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 1	PsPd 1390	4,75	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 429 - 453. Pantă: 2,8 – 27,4%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-90 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 50%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază						

între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mraniță*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 2

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 2	PsPd 1391	219.13	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 300 - 562. Pantă: 0,8-62%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leonto don autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-90 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\dot{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 30%, arbuști, lăstăriș 35%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 10%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (gunoi fermentat complet - mraniță) la 6,67 t/ha (gunoi de bovine), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.						

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual. Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timofica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruia porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16, 14, 15, 11, 10, 9, 8 și 7 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 3

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 3	FPd 1346	1.3705	Pășune/Fâneată	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 430 - 481. Pantă: 13,8-33,2%. Expoziție E. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cydon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanatus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 20%, arbuști, lăstăriș 25%.						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 20%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (gunoi fermentat complet - mranită) la 6,67 t/ha (gunoi de bovine), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6. Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual. Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice. - Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.						

- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 4

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 4	PsPd 1897	353.60	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 369 - 678. Pantă: 0,4-74,9%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + diverse specii mezofile. <i>Pajiști de Lolium perenne</i> + <i>Poa pratensis</i> + <i>Trifolium repens</i> . În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Agropyron repens</i> , <i>Agrostis stolonifera</i> , <i>Poa annua</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Ononis spinosa</i> , <i>Latyrus pratensis</i> , <i>Coronilla varia</i> , <i>Trifolium fragiferum</i> , <i>Vicia cracca</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Carex vulpina</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Convolvulus arvensis</i> , <i>Mentha pulegium</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Erodium cicutarium</i> , <i>Dipsacus laciniatus</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Cardaria draba</i> , <i>Erigeron canadensis</i> , <i>Glechoma hederacea</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 8-10 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,8-1 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,8-1 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele. Pentru CP de 1 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 1 vaci de lapte; 1,43 bovine de toate vârstele; 5 tineret bovin sub 1 an; 7,15 oi și capre de toate vârstele; 6,67 oi și capre mature; 1,25 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 30%, arbuști, lăstăriș 35%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 50%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesionare (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitoul 6.						

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timofica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redate în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 5

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 5	Ps 1334 Ps 1883 Ps 1882 Ps 1884 Ps 1885 PsPd 1844	1.02 4.58 1.57 0.89 2.25 1.42	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 466 - 547. Pantă: 1,4-51,7%. Expoziție: mixtă, SE, E, SV, S. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de <i>Festuca rupicola</i> + <i>Botriochloa ischaemum</i> . Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>). Alături de tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Cartamus lanatus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 40-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie de masă verde în suprafața de pajiște a fost estimată la 4 t/ha, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,4 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor cu 20-30%. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,4 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,4 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,4 vaci de lapte; 0,57-0,50 bovine de toate vârstele; 2-1,33 tineret bovin sub 1 an; 2,86 oi și capre de toate vârstele; 2,67-2,50 oi și capre mature; 0,50 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: Ps 1334 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 1883 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 1882 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 1884 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%; Ps 1885 acoperire cu arbori 2%, arbuști, lăstăriș 5%; PsPd 1844 acoperire cu arbori 20%, arbuști, lăstăriș 25%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): Ps 1334 =5%; Ps 1883 =5%; Ps 1882 =5%; Ps 1884 =5%; Ps 1885 =5%; PsPd 1844 =10%;						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până						

în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mraniță*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurile obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 6

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 6	Ps 1847	2.5119	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 398 - 519. Pantă: 25,1-60,8%. Expoziție: SV. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Phleum pratense</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Campanula trachelium</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: acoperire cu arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 15%;						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (gunoi fermentat complet - mranită) la 6,67 t/ha (gunoi de bovine), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6. Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual. Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice. - Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâlcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.						

- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurii obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 7

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
FĂRĂȘEȘTI	TP 7	PsPd 1509 A 1505 A 1504 PsPd 1522	9.60 0.13 1.93 51.25	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 304 - 389. Pantă: 1,1-60,6%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) + <i>Festuca rupicola</i> Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Poa bulbosa</i> , etc.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-90 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: PsPd 1509 arbori 15%, arbuști, lăstăriș 30%; A 1504 arbori 5%, arbuști, lăstăriș 25%; PsPd 1522 arbori 35%, arbuști, lăstăriș 30%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): PsPd 1509 = 40%; A 1504 = 10%; PsPd 1522 = 15%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6. Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază						

între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mraniță*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

LOCALITATEA POIENI

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 1

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
POIENI	TP 1	PsPd 1307	281.67	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 362 - 690. Pantă: 0,3-105,4%. Expoziție: mixtă. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărbosă (<i>Botriochloa ischaemum</i>); Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Briza media</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Agropyron repens</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Festuca pseudovina</i> , <i>Poa bulbosa</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , s.a.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Ononis spinosa</i> , <i>Melilotus alba</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 80-90 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată la 5-6 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5-0,6 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5-0,6 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71 bovine de toate vârstele; 2,50 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: arbori 15%, arbuști, lăstăriș 30%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): 15%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.						

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timofica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietrui porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16, 14, 15, 11, 10, 9, 8 și 7 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 2

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
POIENI	TP 2	Ps 1146	19.60	Pășune	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 369 - 542. Pantă: 1,7-71,8%. Expoziție: NE, E, SE. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărbosă (<i>Botriochloa ischaemum</i>); Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>). Alături de tipurile de pajiști dominante se întâlnesc subtipuri distincte/asociații.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Briza media</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Cynodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Agropyron repens</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Festuca pseudovina</i> , <i>Poa bulbosa</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , s.a.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Trifolium pratense</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Ononis spinosa</i> , etc.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquilinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Juniperus communis</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Agrimonia eupatoria</i> , <i>Centaurea micranthos</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 50-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie raportată la întreg trupul de pajiște a fost estimată între (4) 5 și 8 t/ha masă verde. Producția mai scăzută (4-5 t/ha) a fost estimată în zonele, pe versanții unde vegetația are o acoperire redusă și roca/stînca este la suprafață. În aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,5 - 0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,5 - 0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula după formula: $\hat{I.A.} = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,5 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,5 vaci de lapte; 0,71-0,63 bovine de toate vârstele; 2,50-1,67 tineret bovin sub 1 an; 3,57 oi și capre de toate vârstele; 3,33-3,13 oi și capre mature; 0,63 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: arbori 10%, arbuști, lăstăriș 15%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquilinum</i>): 20%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						
Lucrări propuse: Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu. Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani). Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.						

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mrană*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Extragerea de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timofica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Combaterea eroziunii de suprafață și în adâncime prin executarea de cleionaje, urmată de supraînsămânțare și plantarea unor perdele forestiere antierozionale pentru zonele cu eroziune accentuate în adâncime.
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, în zonele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Condiții speciale:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redate în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, **măsurile obligatorii pentru toți utilizatorii.**

TRUPUL DE PAJIȘTE/UA 3

Localitatea	Trup de pajiște/UA	Parcele componente	Suprafața (ha)	Categorie de folosință	Unitate de relief	Configurație
POIENI	TP 3	F 1115 LL 1114	8.25 0.22	Pășune/Fâneată	Deal	Plană/Înclinată
Altitudine: 331 - 462. Pantă: 12-53,3%. Expoziție: V, SV. Sol: conform studiului pedologic întocmit de OSPA Timisoara (anexa III la amenajamentul pastoral).						
Tipuri pajiște: Pajiști de <i>Agrostis tenuis</i> + <i>Festuca rupicola</i> + diverse specii mezoxerofile. Pajiști de iarba vântului (<i>Agrostis tenuis</i>) cu pieptănariță (<i>Cynosurus cristatus</i>). Pajiști de sadină (<i>Chrysopogon gryllus</i>) cu bărboasă (<i>Botriochloa ischaemum</i>) În raport cu tipurile de pajiști dominante se disting și alte faciesuri sau grupe de asociații pe suprafețe mai restrânse edificate de specii mezofile și mezoxerofile sau mezohigrofile.						
Graminee: <i>Agrostis tenuis</i> , <i>Festuca rupicola</i> , <i>Festuca pratensis</i> , <i>Chrysopogon gryllus</i> , <i>Botriochloa ischaemum</i> , <i>Bromus mollis</i> , <i>Briza media</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Cyodon dactylon</i> , <i>Anthoxanthum odoratum</i> , <i>Lolium perenne</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Agropyron repens</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Cynosurus cristatus</i> , <i>Festuca pseudovina</i> , <i>Poa bulbosa</i> , <i>Phleum pratense</i> , <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Bromus commutatus</i> , <i>Festuca valesiaca</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Agropyron repens</i> , s.a.						
Leguminoase: <i>Medicago lupulina</i> , <i>Medicago falcata</i> , <i>Onobrychis viciaefolia</i> , <i>Lotus corniculatus</i> , <i>Trifolium repens</i> , <i>Genista sagittalis</i> , <i>Ononis arvensis</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Lathyrus nissolia</i> , <i>Cytisus scoparius</i> , <i>Vicia cracca</i> , <i>Trifolium arvense</i> , <i>Ononis spinosa</i> , <i>Vicia cracca</i> , <i>Melilotus alba</i> , <i>Dorycnium herbaceum</i> , <i>Trifolium campestre</i> , <i>Coronilla varia</i> , s.a.						
Rogozuri și pipiriguri: <i>Luzula campestris</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Juncus conglomeratus</i> .						
Diverse plante, între care și plante dăunătoare: <i>Hieracium pilosella</i> , <i>Euphorbia cyparissias</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Pteridium aquillinum</i> , <i>Achillea millefolium</i> , <i>Potentilla reptans</i> , <i>Daucus carota</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Ranunculus acer</i> , <i>Achillea setacea</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Artemisia austriaca</i> , <i>Cartamus lanathus</i> , <i>Campanula abietina</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Thymus pannonicus</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Carduus acanthoides</i> , <i>Polytrichum commune</i> , <i>Carduus nutans</i> , <i>Cichorium intybus</i> , <i>Salvia nemorosa</i> , <i>Viola arvensis</i> , <i>Eryngium campestre</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Leontodon autumnalis</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Veronica chamaedrys</i> , <i>Hypericum perforatum</i> , <i>Kochia prostrata</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Inula Britannica</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Stellaria graminea</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Rumex acetosela</i> , <i>Limonium gmelini</i> , <i>Chrysanthemum leucanthemum</i> , <i>Ranunculus repens</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>Verbascum phlomoides</i> , <i>Carlina vulgaris</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Erigeron annuus</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Cirsium vulgare</i> , <i>Rumex obtusifolius</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Carlina acaulis</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Bellis perennis</i> , <i>Potentilla argentea</i> , <i>Convolvulus arvensis</i> , <i>Mentha pulegium</i> , <i>Plantago media</i> , <i>Verbena officinalis</i> , <i>Cardaria draba</i> , <i>Erigeron canadensis</i> , <i>Glechoma hederacea</i> , etc.						
Grad de acoperire cu vegetație: 90-100 %						
Încărcarea cu animale – producția medie în suprafața de pajiște a fost estimată la 6-8 t/ha masă verde, în aceste condiții în prezent pajiștea suportă o CP de maxim 0,6-0,8 UVM, însă prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor. În anul I capacitatea maximă de pășunat este de 0,6-0,8 UVM. Pentru următorii ani CP se va calcula conform formulei: $\hat{I}.A. = P.d. / (C.i. \times Z.p.)$. Pentru CP de 0,6 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,6 vaci de lapte; 0,86 bovine de toate vârstele; 3 tineret bovin sub 1 an; 4,29 oi și capre de toate vârstele; 4 oi și capre mature; 0,75 cai de toate vârstele. Pentru CP de 0,8 UVM numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de: 0,8 vaci de lapte; 1,14 bovine de toate vârstele; 4 tineret bovin sub 1 an; 5,71 oi și capre de toate vârstele; 5,33 oi și capre mature; 1 cai de toate vârstele.						
Vegetația lemnoasă: F 1115 acoperire arbori 5%, arbuști, lăstăriș 10%; LL 1114 acoperire arbori 2%, arbuști, lăstăriș 2%;						
Acoperire cu ferigă (<i>Pteridium aquillinum</i>): F 1115 = 5%; LL 1114 = 2%.						
Lucrări executate: cosiri resturi vegetale neconsumate, îndepărtare arbuști, târlire.						

Lucrări propuse:

Aplicarea îngrășămintelor minerale/organice: - fertilizarea de bază (aplicată la 3-4 ani): 330 kg/ha îngrășămintă complexă (N:P:K), aplicate toamna sau primăvara devreme, ori aplicarea de gunoi de grajd 20-40 t/ha, toamna târziu. După primul ciclu de pășunat sau prima coasă se mai administrează echivalentul a 50 kg/ha N s.a.

În anii în care nu se administrează îngrășămintă complexă (NPK), se administrează anual echivalentul a 80-100 kg/ha N s.a, în două fracții (primăvara devreme și după prima recoltă (fânețe) sau după primul ciclu de pășunat.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5. din capitolul 6, în funcție de varianta aleasă de utilizator.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Pentru parcela suprapusă peste aria naturală protejată (F 1115) aplicarea îngrășămintelor se va face astfel:

Aplicarea îngrășămintelor organice: gunoi de grajd 20-40 t/ha, aplicat toamna târziu.

Pe anumite suprafețe fertilizarea de bază poate fi înlocuită de fertilizarea prin târlire cu animalele (o dată la 3-4 ani).

Fertilizarea, pe toată perioada de concesiune (7-10 ani) se realizează conform sistemului de fertilizare prezentat în Tabelul 6.5, varianta B din capitolul 6.

Pentru pajiștile sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști) utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 30-40 kg azot substanță activă (Ns.a.)/hectar. În această situație dozele recomandate variază între limite largi și anume de la 3,00 t/ha (*gunoi fermentat complet - mranită*) la 6,67 t/ha (*gunoi de bovine*), a se vedea tabelul 6.7. din capitolul 6.

Utilizatorii au obligația de a respecta cantitatea maximă de azot conținută în dejecțiile împrăștiate (aplicate) anual.

Măsurile de conservare stabilite de APM Timiș prevăd: limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice.

- Pe pantele cu înclinație mai mare se lasă pe pășuni arbuști sau arbori sub formă de buchete (pâcuri) sau chiar arbori izolați, pentru a fixa solul mai bine și a împiedica astfel eroziunea în adâncime și alunecările de teren.
- Nivelarea mușuroaielor și curățirea pajiștilor de pietre, cioate, resturi menajere.
- Înlăturarea vegetației arbustive de pe suprafața de pășune utilă.
- Supraînsămânțare golurilor rezultate după nivelarea mușuroaielor și în zonele unde vegetația este rară.
- Cosirea, înainte de fructificare, a resturilor vegetale neconsumate de către animale.
- Combaterea prin cosiri repetate a plantelor dăunătoare și toxice.
- Combaterea ferigii se va face pe porțiuni, utilizând combaterea mecanică sau/și combaterea prin acțiunea animalelor, enunțate în capitolul VI (subcap.6.2.2.2). După distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: golomăț (6 kg/ha), raigras peren (5 kg/ha), păiuș de livezi (6 kg/ha), timoftica (4 kg/ha), păiuș roșu (3 kg/ha), trifoi alb (3 kg/ha), ghizdei (3 kg/ha).
- Eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de prevenire și combatere (nivelarea terenului, rigole, șanțuri, canale, drenuri, puțuri absorbante).
- Asigurare sursă de apă pentru adăpatul animalelor care pășunează, pe parcelele unde nu există. Pentru sursele de apă existente se va pietruși porțiunea din jurul jgheabului și a locurilor de adăpat, în cazul în care adăpatul se face din râuri, astfel încât să se prevină înmlăștinirea.

OBSERVAȚII:

Pentru organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea rațională a pășunilor se va ține cont de toate recomandările prezentate în capitolul VI și se va respecta Calendarul de activități din prezentul amenajament pastoral.

Pajiștile în proprietate particulară, caracterizate prin condiții de mediu similare, din sectoarele cadastrale nr. 20, 19, 18 și 17 (Fig.6.32) se supun aceluiași specificații tehnice.

Condiții speciale pentru suprafața în proporție de cca. 10% din F 1115 inclusă în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă:

Pentru suprafețele de pajiști incluse în Situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă „utilizatorii” au obligația să respecte măsurile de conservare stabilite de APM Timiș:

- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat, cu animale domestice, din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Pentru conservarea faunei de interes comunitar care habitează în ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, măsurile minime de conservare sunt redată în anexa IV la prezentul amenajament pastoral, măsuri obligatorii pentru toți utilizatorii.

**CAPITOLUL VIII
DIVERSE****8.1. Data intrării în vigoare a amenajamentului; durata acestuia**

Prezentul amenajament pastoral intră în vigoare la data deși este valabil 10 ani de zile.

8.2. Colectivul de elaborare a prezentei lucrări:**Grupul de lucru alcătuit din:**

Primar: Simoc Ioan Primăria Pietroasa	
Secretar: Hriscu Nicoleta Adriana Primăria Pietroasa	
Referent superior cu atribuții în completarea Registrului Agricol: Ionescu Dorin Primăria Pietroasa	
Promotor local cu atribuții achiziții publice: Stănilă Adriana Primăria Pietroasa	
Pădurar: Amariei Gelu	
Pădurar: Vasiescu Dorin	
Pădurar: Barbu Sorin	
Camera Agricolă a județului Timiș	

Consultanți:

Consultant PratoLOG: Prof.univ.dr.ing. Luminița COJOCARIU USAMVB "Regele Mihai I al României" din Timișoara	
Consultant Biolog: Conf. dr. biol. Marinel HORABLAGA USAMVB "Regele Mihai I al României" din Timișoara	
Consultant Biolog: Asist. dr. biol. Cristian BOSTAN USAMVB "Regele Mihai I al României" din Timișoara	
Consultant GIS: Asis.dr. geograf Loredana COPĂCEAN USAMVB "Regele Mihai I al României" din Timișoara	
Consultant Biolog: Șef.lucr.dr. biol. Adina HORABLAGA USAMVB "Regele Mihai I al României" din Timișoara	

Verificat Reprezentant**DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ A JUDEȚULUI
TIMIȘ**

8.3. Hărțile care se atașează amenajamentului: hărți cadastrale, hărți tematice (Anexa V)

8.4. Evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă

Pentru evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă în fiecare an se va ține o evidență strictă a lucrărilor efectuate pe pajiști, pentru fiecare pajiște în parte.

Pentru fiecare amenajament în parte trebuie să existe un caiet de lucrări, care să cuprindă toate datele necesare de lucrări executate, respectiv lucrările executate, data, suprafața, etc.

Ulterior cu datele trecute pe acest caiet, se va completa tabelul 8.1.

Fertilizarea pajiștilor se va realiza pe baza unui plan de fertilizare anual, ținând cont de cartarea agrochimică, vegetația pajiștilor, modul de utilizare a acestora, etc., dar și de regulile impuse de APIA, pe parcelele sub angajament APIA.

Exemplu:

Evidența lucrărilor executate în anul 2017 pe fiecare parcelă de pajiște – din UAT Pietroasa.

Evidența lucrărilor executate pe pășunile aparținătoare comunei Pietroasa în anul 2017

Parcela	Suprafața (ha)	Combaterea buruienilor și vegetației lemnoase		Strângerea cioatelor, pietrelor și nivelarea mușuroaielor		Grăpatul pajiștilor		Amendarea pajiștilor		Supraînsămânțarea sau reînsămânțarea pajiștilor		Fertilizarea pajiștilor*	
		Perioada/ Anul	Suprafața	Perioada/ Anul	Suprafața	Perioada/ Anul	Suprafața	Perioada/ Anul	Suprafața	Perioada/ Anul	Suprafața	Perioada/ Anul	Suprafața
Pietroasa													
....													
....													
...													
...													

Caietul de lucru

În cadrul fiecărui UAT va exista pe toată perioada amenajamentului (10 ani) un caiet de lucru, în care vor fi trecute toate lucrările efectuate pe fiecare trup de pajiște/parcelă în ordinea efectuării lor. În încheierea fiecărei mențiuni cu lucrări efectuate, persoana care completează datele își va trece numele, data și va semna pentru conformitate.

Caietul de lucru va fi completat de către utilizatori și se va afla în posesia acestora pe toată perioada contractului de închiriere. Lucrările trecute în caietul de lucru vor fi datate (ziua/zilele, luna, anul efectuării) și în mod obligatoriu utilizatorul, care completează materialul, își va trece numele și va semna ca garant al executării acestora.

Dacă perioada de închiriere este mai redusă ca durată ca cea a amenajamentului, caietul va fi predat reprezentăților UAT-ului, după studierea judicioasă a acestuia în scopul verificării executării întocmai a lucrărilor propuse de specialiștii amenajști, pe baza unui proces verbal de predare-primire.

Predarea caietului se va face la sfârșitul perioadei decenale (cuprinsă în amenajament), de asemenea pe bază de proces verbal de predare-primire cu număr de înregistrare de la UAT, documentul fiind păstrat în vederea fundamentării viitorului amenajament.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Cărți, cursuri, articole de specialitate

1. ARDELEAN V., ZĂVOIANU I., 1979 - Județul Timiș, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București
2. BĂDESCU, BOGDAN și colab., Asociația Speologică Exploratorii Reșița, "Areale protejate din județul Caraș-Severin", Ed. Timpul Reșița 1998.
3. BĂRBULESCU C., MOTCĂ G., PUJA I., MOISUC AL. 1991 - Cultura pajiștilor și a plantelor furajere, Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. BĂRBULESCU, C. BURCEA, P. MOTCĂ, G., 1980 - Determinator pentru flora pajiștilor cu elemente de tehnologie, Editura Ceres.
5. BOSTAN CRISTIAN, SAMFIRA IONEL, 2014 – Aplicații practice în Ecoprato tehnică, Editura Eurobit, Timișoara, 2014.
6. COJOCARIU LUMINIȚA, 2005 – Producerea furajelor, Ed. Solness Timișoara, ISBN 973-729-038-0
7. COJOCARIU LUMINIȚA, 2013 – Prato logie, note de curs.
8. COJOCARIU LUMINIȚA, 2014 – Cultura pajiștilor și a plantelor furajere, note de curs.
9. COSTE I., 1998 – Botanica, Morfologia și anatomia plantelor, Tipografia Agroprint, Timișoara USAMVB.
10. COSTESCU IOANA-ALINA, 2008 - Managementul integrat al calității solurilor și a apelor de suprafață din bazinul hidrografic Bega, Universitatea Politehnica Timișoara, Teză de doctorat
11. CRISTEA M.D., 2006 - Biodiversitatea, Editura Ceres București.
12. CRISTEA V., GAFTA D., PEDROTTI F., 2004 - Fitosociologie, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
13. CRISTEA V., GAFTA D., PEDROTTI F., 2004 – Fitosociologie, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
14. DONIȚĂ N., 1969, Vegetația alpină (98–108 p.), Vegetația pădurilor de munte (114–135p.), Vegetația dealurilor și podișurilor, (145–165 p.), în R. Călinescu, Biogeografia României. Ed. Științifică, București.
15. DONIȚĂ N., IVAN D., COLDEA G., SANDA V., POPESCU A., CHIFU T., PAUCĂ-COMĂNESCU M., MITITELU D., BOȘCAIU N., 1992, Vegetația României. Ed. Tehnică Agricolă, București, 407 p.
16. DONIȚĂ N., POPESCU A., PAUCĂ-COMĂNESCU M., MIHĂILESCU S., BIRIȘ I. A., 2005, Habitatele din România, Editura Tehnică Silvică București, <http://www.editurasilvica.ro/carti/donita1/integral.pdf>
17. DRAGOMIR N., PEȚ I., DRAGOMIR CARMEN, 2005 - Pajiști și plante furajere, Tehnologii de cultivare, Editura Eurobit, Timișoara.
18. DRAGOMIR NECULAI, CARMEN MARIA DRAGOMIR, 2012 - Fixarea azotului în ecosistemele de pajiști și leguminoase perene. Editura Eurobit, Timișoara.
19. HORABLAGA M., COJOCARIU LUMINIȚA, 2010 –Managementul pajiștilor și al plantelor furajere, Eurostampa Timișoara.

20. IANOȘ GH. și colab., 1997 - Solurile Banatului, Condiții naturale și fertilitate, Ed. Mirton, Timișoara
21. IELENICZ M., 2005 - Geomorfologie, Ed. Universitară, București
22. LĂPUȘAN A., DRAGOMIR N., 1977 – Îmbunătățirea prin amendare și fertilizare, lucr.șt. SCCP Măgurele-Brasov, vol.III.
23. LĂPUȘAN A., NIEDERMAIER K. ș.a., 1975 – Aplicarea amendamentelor calcaroase și a îngrășămintelor pe pajiștile naturale și semănate din România, lucr.șt. SCCP Măgurele-Brasov, vol.I.
24. MARUSCA T. MOCANU V., HAȘ E., TOD MONICA, ANDREOIU ANDREEA, DRAGOȘ MARCELA, BLAJ V, ENE T., SILISTRU D, ICHIM E, ZEVEDEI P., CONSTANTINESCU C., TOD S.- Ghid de întocmire a amenajamentelor pastorale, Editura Capolovoro, Brașov.
25. MARUȘCA T., V. MOCANU, CARDAȘOL I., HERMENEAN V. A., BLAJ Georgeta, OPREA Monica Alexandrina TOD, 2010 - Ghid de producere ecologică a furajelor de pajiști montane, Editura Universității Transilvania din Brașov
26. MÂNDRUȚ O., 1993 - Geografia României – Geografie aplicată și regională, Editura Cerres, București
27. MOGA I., MATEIAȘ M. C., 2000 – Cultura plantelor furajere, Editura Agris, Redacția revistelor agricole București.
28. MOISUC A., DUKIC D, 2002 - Cultura plantelor furajere, Editura Orizonturi Universitare Timișoara.
29. MUNTEANU I., MUNTEANU RODICA, 1998 - Timiș – monografie, Ed. Marineasa, Timișoara
30. NICHITA C., 2011 - Utilizarea radar-ullui Doppler în gestionarea fenomenelor meteorologice periculoase în sud-vestul României, Teză de doctorat
31. NIȚĂ I., 2004 - *Pedologie*, Ed. Eurobit, Timișoara
32. PÂRVU C. și colab., 1980 - Ecosisteme din România, Ed. Ceres București
33. POSEA GR., 1999, Geografie si Geopolitică, Editura Fundației „România de mâine”, București.
34. PUIA I., SORAN V., CARLIER L., ROTAR I., VLAHOVA MARIANA, 2001- Agroecologie și dezvoltare, Editura Academicpres, Cluj-Napoca.
35. PUȘCARU-SOROCEANU EVDOCHIA, PUȘCARU D., BUIA AL., BURDUJA C., CSÜRÖS ȘT., GRÎNEANU A., NIEDERMAYER K., POPESCU P., RĂVĂRUȚ M., RESMERIȚĂ I., SAMOILĂ Z., VASIU V., VELEA C., 1963 – Pășunile și fânețele din Republica Populară Română. Studiu geobotanic și agroproductiv, Editura Academiei Republicii Populare Romîne.
36. SAMFIRA I., MOISUC A., 2007- Ecoprato tehnică, Editura Eurobit, Timișoara.
37. SAMOILĂ Z., SAFTA I., GRIGORE S., POPA T., LAUER C., TEACI D., CREȘAN I., COSTE I., ARVAT N., OLTEANU D., CRISTOI I., 1979 - Pajiștile din Banat sporirea producției și îmbunătățirea calității lor, Editura, Redacția de propagandă tehnică agricolă, București,
38. SANDA V. POPESCU A., DOLTU I.M., DONIȚĂ N., 1983 - Caracterizarea ecologica si fitocenologica a speciilor spontane din flora Romaniei, Studii si comunicari Sibiu.
39. ȚĂRĂU D. și LUCA I., 2002, - Panoptic al comunelor bănațene din perspectiva pedologică, Editura Marineasa Timișoara.

40. ȚĂRĂU DORIN, 1998,- Cercetări privind relațiile dintre condițiile ecopedologice și capacitatea de producție a terenurilor pentru pajiști din Banat, Teză de doctorat ASAS.
41. ȚUCRA I., KOVACS J., ROȘU C., CIUBOTARU C., CHIFU T., NEACȘU M., BĂRBULESCU C., CARDAȘOL V., POPOVICI D., SIMTEA N., MOTCĂ G., DRAGU I., SPIRESCU M., 1987, Principalele tipuri de pajiști din R.S.România. Redacția de propagandă tehnică agricolă.
42. UJVARI I., 1972 - Geografia apelor României, Ed. Științifică, București.

Legislație

*** Ordonanța de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 (act publicat în monitorul oficial nr. 267 din 13 mai 2013)

*** Ordonanța de urgență a Guvernului Nr. 195 din 22 Decembrie 2005 Privind Protecția Mediului, Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 1196 din data de 30 decembrie 2005

*** Ordin nr. 544 din 21 iunie 2013 - Metodologia de calcul al încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște, emis de MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE (act publicat în monitorul oficial nr. 386 din 28 iunie 2013).

*** Hotărârea Guvernului nr. 1064, din 11 decembrie 2013 - Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, document emis de Guvernul României (act publicat în monitorul oficial nr. 833 din 24 decembrie 2013).

*** Legea nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 (publicat în 2 iulie 2014, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.491).

*** Hotărârea nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013.

***ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 15 din 27 mai 2015 pentru modificarea art. 2 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură. Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 386 din data de 3 iunie 2015.

***ORDIN nr. 352 din 10 februarie 2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România. Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 363 din data de 26 mai 2015.

*** Hotărârea Guvernului pentru modificarea art. III alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea,

administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013.

*** LEGE nr. 16 din 29 februarie 2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2015 pentru modificarea art. 2 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (act publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 161/2.03. 2016).

***Ghid de planificare strategică pentru managementul durabil al resurselor agricole.pdf.
<http://www.emenatura2000.ro/>

Documentații

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Grădinari, jud. Caraș Severin, 2015, Responsabil proiect ing.dr. Cojocariu Luminița.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Dieci, jud. Arad, 2015, Responsabil proiect ing.dr. Cojocariu Luminița.

*** Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Brebu, jud. Caraș Severin, 2016, Responsabil proiect ing.dr. Cojocariu Luminița.

*** Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Bolvașnița, jud. Caraș Severin, 2016, Responsabil proiect ing.dr. Cojocariu Luminița.

*** Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Ciudanovița, jud. Caraș Severin, 2016, Responsabil proiect ing.dr. Cojocariu Luminița.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Zorlențu Mare, jud. Caraș-Severin, 2015, Responsabil proiect biol.dr. Horablaga Marinel.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din orașul Jimbolia, jud. Timiș, 2015, Responsabil proiect biol.dr. Bostan Cristian.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din comuna Ezeriș, jud. Caraș-Severin, 2015, Responsabil proiect biol.dr. Horablaga Marinel.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din Brestovăț, jud. Timiș, 2015, Responsabil proiect biol.dr. Bostan Cristian.

***Amenajament pastoral pentru pajiștile din Pietroasa, jud. Caraș-Severin, 2015, Responsabil proiect biol.dr. Bostan Cristian.

*** Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor, 2012

*** Arhiva OSPA Timișoara

*** Arhiva Agenției de Cadastru și Publicitate Imobiliară

*** Arhiva Administrației Bazinale de Apă Banat

*** Geografia României, vol. I, Geografia fizică, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1983

*** Geografia României, vol. III, Carpații românești și Depresiunea Transilvaniei, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1987

*** Geografia României, vol. IV, Regiuni pericarpatice, Ed. Academiei române, București, 1987.

Webografie

- ***https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Pietroasa,_Timi%C8%99
- ***<http://pajisti-grassland.ro/proiecte/lucrari/ghid1.pdf>
- ***http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_eco-cond_pt_2014_19_mai.pdf
- *** http://www.apia.org.ro/files/pages_files/Ghid_eco-cond_pt_2014_19_mai.pdf
- *** <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/eu-dem>
- *** <http://www.geo-spatial.org/download/romania-seturi-vectoriale>
- *** <http://www.world.clim.org>
- *** http://www.ro.all.biz/regions/?fuseaction=adm_oda.showSection&rgn_id=37&sc_id=7

MEMORIU JUSTIFICATIV

Prezentul amenajament pastoral a fost întocmit pentru pajiștile situate pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa din județul Timiș.

Elaborarea amenajamentului pastoral s-a realizat în conformitate cu *Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale*, realizat de către Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, 2014.

Pajiștile analizate se situează pe teritoriul administrativ al comunei Pietroasa. În componența administrativă a comunei se regăsesc localitățile Pietroasa (reședința comunei), Crivina de Sus, Fărășești și Poieni.

La nivelul Unității Administrativ Teritoriale Pietroasa pajiștile analizate în amenajamentul pastoral însumează o suprafață de 3044,25 ha, respectiv o suprafață de 1547.6162 ha de pajiști aflate în proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local și 1496,63 ha de pajiști deținute de persoanele particulare.

Documentele care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală (anexa I) sunt:

- Inventarierea terenurilor în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aparținând UAT Pietroasa. Conform Legii nr. 165/2013, Anexa 5 (Situația terenurilor ocupate de izlazuri), în Unitatea Administrativ Teritorială Pietroasa pajiștile reprezintă o suprafață de **2537.2368 ha, în proprietatea comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local.**

- Registrul Cadastral, conform căruia a fost identificată o suprafață de **145.3194 ha** pășuni și fânețe.

- Registrul agricol al comunei Pietroasa pentru fânețele și pășunile locuitorilor din comuna. Copiile acestora sunt prezentate în Anexa II la amenajamentul pastoral. Locuitorii comunei Pietroasa însumează o suprafață de **1496,63 ha de pajiști.**

Din suprafața totală de 2682.5562 ha (Legea nr. 165/2013, Anexa 5 și Registrul cadastral) de pajiști a comunei Pietroasa, 1134.94 ha reprezintă „pășuni împădurite”, repartizate pe localități astfel:

- **Pietroasa – 662.85 ha** - PsPd 948 (diferența de 233.90 ha), PsPd 566 (23.04 ha), PsPd 552 (12.24 ha), PsPd 1020 (diferența de 393.67 ha);
- **Crivina de Sus – 185.20 ha** - PsPd 746 (159.20 ha), Ps 870 (1.27 ha), Ps 956 (13.84 ha), PsPd 693 (10.89 ha);
- **Fărășești – 286.89 ha** - PsPd 1837 (173.75 ha), PsPd 1596 (94.89 ha), PsPd 1760 (18.25 ha).

Având în vedere faptul că din suprafața totală de 2682.5562 ha (Legea nr. 165/2013, Anexa 5 și Registrul cadastral) de pajiști a comunei Pietroasa (Fig. 1.2), 1134.94 ha reprezintă „pășuni împădurite”, suprafața de pajiști cuprinsă în prezentul amenajament pastoral este de 1547.6162 ha (Fig. 1.3), repartizată astfel:

- **367.23 ha pe teritoriul localității Pietroasa**, compusă din 356.29 ha (Legea nr. 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 10.94 ha pășune, din registrul cadastral (Fig. 1.4);

- **214.6438 ha pe teritoriul localității Crivina de Sus**, compusă din: 171.2444 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 43.3994 ha pășune, din registrul cadastral (Fig. 1.5);
- **656.0024 ha pe teritoriul localității Fărășești**, compusă din: 593.0924 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 62.91 ha, din registrul cadastral (Fig. 1.6);
- **309.74 ha pe teritoriul localității Poieni**, compusă din: 281.67 ha (Legea 165/2013) la care se adaugă o suprafață de 28.07 ha, din registrul cadastral (Fig. 1.7).

În plus față de suprafața de pajiști aflată în proprietatea Comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local, la nivelul UAT-ului se adaugă suprafețele de pășuni și fânețe aflate în proprietatea persoanelor particulare (anexa II), astfel:

Persoane fizice

- localitatea Pietroasa – total fânețe 543,20 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 113,88 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 270,26 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 327,86 ha, total pășuni 0 ha;

Persoane juridice

- total fânețe 64,69 ha, total pășuni 5,84 ha;

Fermieri străini și din localitățile UAT Pietroasa

- localitatea Pietroasa – total fânețe 28,09 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Crivina de sus – total fânețe 46,2 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Fărășești – total fânețe 64,29 ha, total pășuni 0 ha;
- localitatea Poieni – total fânețe 32,32 ha, total pășuni 0 ha.

Prezentul studiu respectă reglementările juridice în vigoare: constituirea grupului de lucru la nivelul U.A.T. Pietroasa, etapa bibliografică bazată pe documentele de specialitate existente în arhiva U.A.T. – ului, urmată de etapa de teren și faza de redactare.

Proiectul privind „Amenajamentului pastoral pentru pajiștile comunei Pietroasa, județul Timiș” s-a realizat în conformitate cu *Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale*, realizat de către Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, 2014.

Elaborarea prezentului Amenajament pastoral pentru pajiștile aflate în proprietatea comunei Pietroasa și în administrarea Consiliului Local s-a realizat pe baza contractului încheiat între Primăria Pietroasa, județul Timiș și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara, Responsabil de proiect Dr.Biolog Cristian Bostan.

CADRUL NATURAL DE AMENAJARE AL PAJIȘTILOR DIN UAT PIETROASA

Sub aspect fizico-geografic, teritoriul comunei Pietroasa se suprapune parțial Munților Poiana Ruscă și parțial Dealurilor Lăpușului.

Teritoriul comunei Pietroasa este neomogen sub aspectul orientării versanților, în funcție de caracteristicile reliefului.

În teritoriul analizat, altitudinea are valori cuprinse între 219,3 – 1225,7 m, valoarea medie fiind de 641 m, având în vedere faptul că în mare parte, teritoriul se suprapune unor etaje altitudinale înalte. Suprafețele de pajiști, principalul obiect al prezentului studiu, sunt așezate într-un interval altitudinal cuprins între 252 – 690 m.

Date pedologice

În perimetrul analizat (pe baza bibliografiei studiate și a datelor furnizate de către OSPA Timișoara) solurile au fost încadrate la trei clase de soluri (protisoluri, luvisoluri, cambisoluri), fiind identificate cinci tipuri de soluri, respectiv litosoluri, regosoluri, preluvosoluri, luvosoluri și eutricambosoluri, conform SRTS 2012.

Ponderea și repartitia în teritoriu a claselor de soluri este variată, în concordanță cu caracteristicile fizico-geografice.

Rețeaua hidrografică

Teritoriul analizat se încadrează în bazinul hidrografic al râului Bega și afluenților de ordin inferior ai acestuia.

Pe teritoriul comunei Pietroasa, cele mai mari suprafețe sunt incluse în bazinele hidrografice ale râurilor Bega Poieni, Valea Mare, Sopot și Pustiu

Date climatice

Teritoriul comunei Pietroasa se situează în aria climei temperat continentale, cu variații de temperatură și umiditate specifice acestei clime. Influențele submediteranene sunt slabe.

La nivelul comunei Pietroasa temperatura medie anuală crește paralel cu scăderea altitudinii, de la -3°C pe cele mai înalte culmi ale munților, până la 8 - 10°C în zonele joase. Aceeași situație se remarcă și în cazul lunilor iulie – luna cu cea mai ridicată medie termică – și ianuarie – luna cu cele mai scăzute medii ale temperaturii – valorile fiind tot mai ridicate pe măsura creșterii altitudinii.

În zona montană cantitatea de precipitații este de cca. 1000 mm (chiar 1200 pe cele mai înalte culmi) și se reduce odată cu scăderea altitudinii, astfel în zona dealurilor se înregistrează 700 – 800 mm (Munteanu I, Munteanu Rodica, 1999).

ORGANIZAREA TERITORIULUI DE PAJIȘTI DIN UAT PIETROASA

Baza cartografică utilizată

Planurile care au stat la baza lucrărilor de identificare și determinare din punct de vedere topografic a pajiștilor sunt planuri cadastrale, foi volante, planuri și hărți topografice și cadastrale existente la Primăria comunei Pietroasa și la instituțiile de profil (OCPI, ANCPI).

Pentru reprezentarea cartografică a trupurilor și parcelelor de pajiști a fost utilizat ortofotoplanul pentru UAT Pietroasa, precum și alte materiale topografice și cartografice preluate din literatura de specialitate.

Hărțile cadastrale și/sau topografice au fost georeferențiate utilizând metode și mijloace specifice Sistemelor Informatic Geografice (GIS), ulterior fiind suprapuse cu ortofotoplanul și alte materiale cartografice (limita unităților administrativ-teritoriale, limita intravilanului, etc.).

Delimitarea parcelelor și a trupurilor de pajiște care constituie obiectul acestui studiu s-a făcut pornind de la partea grafică rezultată în urma aplicării Legii nr. 165/2013 precum și de pe hărțile cadastrale la scara 1:10000.

Prin procesul de digitizare au fost conturate zonele de interes, respectiv trupurile de pajiște, reprezentarea cartografică a acestora și baza de date aferentă fiind realizată, de asemenea, prin intermediul software-urilor GIS.

Pentru identificarea și reprezentarea parcelelor de pajiște înscrise în Registrul cadastral, a fost utilizată harta cadastrală la scara 1:10000.

Trupurile de pajiște care fac obiectul acestui studiu pentru pajiștile U.A.T. Pietroasa

Suprafața pășunilor care fac obiectul acestui studiu este repartizată pe trupuri distincte, conform Ghidului de întocmire al amenajamentelor pastorale (Marușca și colab., 2014).

În cadrul Amenajamentului pastoral pentru pajiștile UAT Pietroasa au fost delimitate:

- 7 trupuri de pajiști distincte pe teritoriul localității Pietroasa (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7);
- 7 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Crivina de Sus (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7);
- 7 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Fărășești (TP1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 6 și TP 7);
- 3 trupuri de pajiște pe teritoriul localității Poieni (TP 1, TP 2 și TP 3), prezentate schematic în Fig. 2.1 - Fig. 2.28.

Delimitarea parcelelor s-a realizat prin prelucrarea componentei grafice rezultată după aplicarea Legii nr. 165 (Anexa 5), și a hărților cadastrale 1:10000, după Registrul cadastral prin software-uri specializate.

Vegetația pajiștilor din UAT Pietroasa

Pajiștile permanente din cadrul U.A.T. Pietroasa, sunt încadrate în categoria pajiștilor de dealuri și podșuri înalte, cu condiții naturale variate, care au condus la conturarea câtorva asociații ierboase praticole, respectiv tipuri de pajiști bine definite.

Altitudinal pajiștile sunt situate de la 252 m m la 690 m, iar fitoclimatic se încadrează în zona colinară – nemorală.

Din punct de vedere al vegetației, teritoriul aparține subzonei gorunului, la trecerea spre fag și subzonei stejarului, etajul cerului. În această zonă, vegetația lemnoasă este bine reprezentată prin păduri masive, în care predomină quercineale: *Quercus robur* (stejar), *Q. petraea* (gorun), *Q. cerris* (cer), *Q. frainetto* (gârniță), alături de *Carpinus betulus* (carpen), *Alnus glutinosa* (arin negru), *Corylus avellana* (alun), etc., iar în zonele mai înalte este prezent și fagul (*Fagus silvatica*).

Zonarea și regionarea ecologică a pajiștilor din cadrul U.A.T. Pietroasa, încadrează aceste pajiști în următoarele tipuri de stațiuni, caracterizate pe zone și etaje altitudinale astfel:

- **Zona silvostepei**
- **Zona nemorală**
 - Subzona pădurilor de stejari mezofili;
 - Subzona pădurilor de stejari submezofili-termofili.

- **Etajul nemoral** (al pădurilor de foioase)
 - Subetajul pădurilor de fag și de amestec de fag cu rășinoase.
 - Subetajul pădurilor de gorun și amestec cu gorun.

Pe tritoriul comunei Pietroasa, au fost identificate următoarele tipuri de pajiști:

- **pajiști de lunci, văi și depresiuni**, cu folosire mixtă, mediu productive, mezofile până la higrofile, cu valoare furajeră bună. Speciile dominante sunt *Lolium perenne*, *Poa pratensis*, *Alopecurus pratensis*, *Agropyron repens*, *Agrostis stolonifera*, etc.
- **pășuni de dealuri, mezofile**, cu valoare furajeră mediocră spre bună, cu producție medie, în care predomină *Lolium perenne*, *Cynosurus cristatus* și specii diferite de trifoi;
- **pășuni de dealuri, mezo-xerofile**, cu valoare furajeră slabă spre mediocră, slab productive, în care predomină speciile *Festuca valesiaca*, *Festuca rupicola*, *Botriochloa ischaemum*, specii de obsigă și alte păiușuri uscate;
- **fânețe de dealuri, de o coasă**, cu valoare furajeră mediocră, cu producții medii, în care domină speciile *Agrostis tenuis*, *Festuca* sp.;
- **fânețe de dealuri, xerofile-mezoxerofile, de o coasă**, cu valoare furajeră slabă și producții reduse în care domină speciile *Chrysopogon gryllus*, *Danthonia* sp., păiușuri de locuri uscate (stepice).

În cadrul pajiștilor din comuna Pietroasa au fost identificate două formații de pajiști dominante:

1. **pajiști cu păiușuri stepice (*Festuca* sp.) și bărboasă (*Botriochloa ischaemum*) și diverse specii de deal;**
2. **pajiști de iarba vântului (*Agrostis tenuis*), cu păiușuri stepice și diverse specii de deal.**

Tipurile de pajiști dominante identificate în teren:

- **pajiști de *Agrostis tenuis* + *Festuca rupicola* + diverse specii mezoxerofile;**
- **pajiști de *Agrostis tenuis* + diverse specii mezofile;**
- **pajiști de *Lolium perenne* + *Poa pratensis* + *Trifolium repens*;**
- **pajiști de *Festuca rupicola* + *Botriochloa ischaemum*;**
- **pajiști de *Botriochloa ischaemum*;**
- **pajiști de *Chrysopogon gryllus*.**

În cadrul tipurilor de pajiști, în funcție de condițiile staționale, de modul de utilizare și gestionare a acestora, se disting alte subtipuri sau faciesuri.

În majoritatea suprafețelor de pajiști, ocupate efectiv de vegetație ierboasă (excluzând acoperirea cu arbuști, arbori, ferigă, etc) vegetația este dominată de graminee perene, alături de care apar leguminoasele, dar cu un procent de participare mai redus decât speciile de graminee și în cele din urmă diversele specii, acoperirea generală fiind între 70 și 100%.

Fizionomia pajiștilor, în general corespunde unui covor uniform de graminee deasupra căruia apare adesea un al doilea strat alcătuit din specii nevaloroase (buruieni) sau arbuști, specii care sunt evitate de animale.

Diversitatea floristică din pajiștile analizate în amenajamentul pastoral totalizează câteva zeci de specii, între acestea se remarcă prezența unui nucleu de specii mezofile și xerofile la care se adaugă cu abundență-dominanță diferite specii care formează ecologic subasociații și faciesuri locale.

În condițiile de aridizare mai pronunțată asociațiile sunt alcătuite din vegetație mezoxerofilă sau chiar xerofilă cum sunt *Botriochloa ischaemum* și *Festuca valesiaca*. Așadar, se remarcă o tranziție de la vegetația mezofilă la cea mezoxerofilă și xerofilă edificată de mai multe subasociații. Pe porțiuni mai restrânse apar și asociații mezofile de zăzanie (*Lolium perenne*) cu trifoi alb (*Trifolium repens*) și firuța (*Poa pratensis*).

Alături de speciile edificatoare și celelalte specii însoțitoare, mai apare feriga de câmp (*Pteridium aquilinum*), precum și tufărișuri și arbori, cu procent de acoperire diferit de la o parcelă la alta, situație prezentată în detaliu în capitolele 6 și 7.

Cea mai mare parte a pajiștilor din localitate au o utilizare mixtă, în care se alternează cositul cu pășunatul.

Valoarea furajeră a pajiștilor, calculată prin valoare pastorală (VP), este de la **slabă**, pe pajiștile degradate și cu acoperire ridicată de specii nevaloroase furajer, până la **mijlocie** spre **bună** pe pajiști mai bine întreținute și cu un nucleu de plante cu valoare furajeră mai ridicată.

Durata sezonului de pășunat

Intervalul de pășunat în pajiștile comuna Pietroasa este de cca 180 de zile; calendaristic între cele două sărbători religioase: Sfântul Gheorghe (23 aprilie) și Sfântul Dumitru (26 octombrie).

Față de aceste durate ale sezonului de pășunat există unele abateri, de la un an la altul, datorate desprimăvărării (mai devreme sau mai târziu) și venirii mai timpuriu sau mai târziu a înghețurilor sau chiar a zăpezii, în mod special în zonele mai înalte.

Capacitatea de pășunat

Producția utilă de masă verde la hectar pe suprafețele de pajiști din UAT Pietroasa a fost estimată la minim 4 t/ha masă verde și maxim 10 t/ha masă verde.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 4-5 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,4-0,5 UVM/ha.

În condițiile unei CP egală cu 0,4 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,4 vaci de lapte
- 0,57 bovine de toate vârstele
- 2 tineret bovin sub 1 an
- 2,86 oi și capre de toate vârstele
- 2,67 oi și capre mature
- 0,50 cai de toate vârstele.

În condițiile unei CP egală cu 0,5 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,5 vaci de lapte

- 0.71 bovine de toate vârstele
- 2.50 tineret bovin sub 1 an
- 3.57 oi și capre de toate vârstele
- 3.33 oi și capre mature
- 0,63 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 6 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,6 UVM/ha.

$$C_p = (6000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,6 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 0,6 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,6 vaci de lapte
- 0,86 bovine de toate vârstele
- 3 tineret bovin sub 1 an
- 4,29 oi și capre de toate vârstele
- 4 oi și capre mature
- 0,75 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 8 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 0,7-0,8 UVM/ha.

$$CP = (Pd \times Cf) / (Ci \times Zp \times 100)$$

$$C_p = (8000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 0,8 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 0,8 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 0,8 vaci de lapte;
- 1,14 bovine de toate varstele;
- 4 tineret bovin sub 1 an;
- 5,71 oi și capre de toate vârstele;
- 5,33 oi și capre mature;
- 1 cai de toate vârstele.

Capacitatea de pășunat determinată, la o producție de 10 t/ha masă verde, un coeficient de folosire de 90%, cu un necesar zilnic minim de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu durata sezonului de pășunat de 180 de zile, este de 1 UVM/ha.

$$C_p = (10000 \times 90) / (50 \times 180 \times 100) = 1 \text{ UVM}$$

În condițiile unei CP egală cu 1 UVM, numărul de animale pe specii și categorii de animale care poate pășuna 1 ha de pășune este de:

- 1 vaci de lapte

- 1,43-1,25 bovine de toate varstele
- 5-3,34 tineret bovin sub 1 an
- 7,15 oi și capre de toate vârstele
- 6,67-6,25 oi și capre mature
- 1,25 cai de toate vârstele.

Pe pajiștile sub contract APIA: pășunatul se efectuează cu minim 0,3 UVM și maxim 1,0 UVM (Unitate Vită Mare) - maxim o bovină la hectar – a se vedea tabelele de conversie din Ghidul pentru Fermieri de la APIA.

În condițiile actuale producția pajiștilor, aparținătoare comunei Pietroasa, este diferită pe trepte altitudinale dar este foarte mult influențată și de modul de întreținere al pajiștilor. Se observă, în teren, o mare îmbunătățire a valorii pajiștilor acolo unde sunt blocuri fizice sub angajament APIA deoarece subvenția acoperă costul lucrărilor de îmbunătățire. Din păcate, multe suprafețe de pajiști aflate în proprietatea Primăriei Pietroasa sunt degradate.

Nu același lucru se poate spune despre unele pajiști aflate în proprietate particulară. În general acestea sunt mai bine întreținute, în mod special cele sub angajament APIA.

LUCRĂRI DE REPUNERE ÎN VALOARE A SUPRAFETELOR DE PAJIȘTI DE PE RAZA UAT PIETROASA

În urma studiilor efectuate, a vizitelor în teren și a discuțiilor cu persoanele implicate au fost identificați factorii ce au condus la producția scăzută a pajiștilor din UAT Pietroasa. Unii dintre acești factori țin de utilizatori și pot fi eliminați total (stabilirea încărcăturii corecte a pajiștilor, lucrări de întreținere, etc.), alți factori pot fi controlați și ameliorați, iar în alte cazuri nu se poate interveni.

Factorii limitativi ai producției pășunilor aparținătoare UAT Pietroasa, pot fi sintetizați astfel:

1. Factori ecologici – legați de configurația terenului și climă:

- fenomene de eroziune a solului atât în adâncime cât și în suprafață (ogașe, ravene, etc.);
- denivelarea și fragmentarea terenului (multe coame, văi, ogașe);
- soluri grele ce rețin apă (identificate prin speciile caracteristice ca *Luzula* sp., *Carex* sp., *Salix* sp., mușchi), soluri cu valori ridicate ale acidității (specii indicatoare *Deschampsia flexuosa*, *Rumex acetosella*);
- roca mamă la suprafață, ceea ce duce la reducerea semnificativă a suprafeței utile de pajiște (în mod special în zona montană);
- precipitații abundente în anumite perioade ce antrenează solul la vale;
- perioadă scurtă de vegetație în zona montană.

2. Factori antropogeni – legați de gestionarea pajiștilor:

- lipsa lucrărilor minime de întreținere a pajiștilor, aspect reliefat de prezența speciilor invazive (*Pteridium aquilinum*),
- invazia de vegetație lemnoasă, prezența mușuroaielor, etc.,
- pășunat nerațional; supraîncărcarea sau subîncărcarea cu animale a unor suprafețe de pajiști din apropierea localităților Pietroasa, Crivina de Sus, Fărășești și Pietroasa;

- circulația haotică a oamenilor și a animalelor, care duce la formarea a numeroase locuri de trecere și poteci, inutile, ce brăzdează pășunea în toate direcțiile,
- tăieri necontrolate a arboretului de pe suprafețele în pantă, ce în final duc la reducerea vegetației, descoperirea solului și favorizează scurgerile în suprafață.

Lucrările propuse a se efectua vor fi în conformitate cu metodologia și respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, denumite în continuare GAEC dar se va ține seama și de ghidului de la APIA, în mod special pentru pajiștile care sunt sub angajament APIA - Agromediu în derulare (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2) respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști), ce a intrat în vigoare începând cu anul 2015.

În pajiștile situate în interiorul Sitului Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă, pe tipuri de specii supuse protecției (a se vedea Cap. 1., subcapitolul 1.4. și Anexa IV).

În siturile Natura 2000 vor fi permise „activități agricole tradiționale, unele dintre acestea vizând menținerea peisajelor (de exemplu, pajiștile din Poieni), cultivarea și obținerea produselor ecologice (legume, fructe, produse lactate, carne, sucuri de fructe), cu condiția ca siturile Natura 2000 să își păstreze obiectul conservării. Exploatarea terenurilor agricole este permisă, însă fără a periclita habitatele naturale și speciile de plante și de animale de interes comunitar”.

[Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor – Info Natura 2000 în România, 2013, pag. 1- 785, Coord. Edit. Tudor Brînzan]

Controlul și stoparea fenomenelor de eroziune în pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Eroziunea (în suprafața solului mai ales și cea în adâncime), este una din principalele cauze ale scăderii productivității solurilor, este mult răspândită în pășunile de pe raza UAT Pietroasa, în special pe suprafețele unde panta este mare în corelație cu precipitații abundente din ultima vreme.

Odată declanșată eroziunea de suprafață, neexecutarea lucrărilor de combatere a eroziunii conduc la agravarea acestui proces, stratul de sol fiind spălat treptat, într-un ritm tot mai accelerat, până la transformarea suprafeței respective în teren neproductiv.

Recomandări privind controlul, prevenirea și combaterea eroziunii:

- Executarea de cleionaje, urmate de supraînsămânțări cu următorul tip de amestec de semințe, destinat unei folosințe mixte: 25 kg/ha (*Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum pratense* 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg).
- Interzicerea pășunatului pe suprafețele de pajiști afectate de eroziunea în adâncime;
- Plantarea de perdele forestiere antierozionale pe suprafețele afectate de eroziune în adâncime;
- Supraînsămânțarea porțiunilor din pajiști fără vegetație;
- Stabilirea corectă a încărcării cu animale a pajiștilor, pentru evitarea degradării vegetației și a solului.

Atenție!

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În vederea controlului, prevenirea și combaterea eroziunii solului în ariile protejate din UAT Pietroasa se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- se va practica pășunatul extensiv, cu numărul de animale optim rezultat din capacitatea de suport a pășunilor;
- interzicerea turismului necontrolat, cu deplasarea în afara potecilor, pe scurtături, ce provoacă o eroziune suplimentară a covorului vegetal;
- limitarea desecărilor, drenărilor în habitatele unde sunt speciile protejate.

Eliminarea excesului de umiditate din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

Recomandări pentru reducerea și evitarea excesului de apă din pajiște:

- efectuarea unor șanțulețe de scurgere a apelor de suprafață ori de câte ori este necesar, mai ales primăvara după topirea zăpezii sau ploi abundente;
- evitarea pășunatului pe teren umed care tasează și mai mult solul, făcându-l impermeabil pentru apele pluviale;
- cultivarea unor specii iubitoare de umezeală cum sunt sălciile, plopii, arinii etc. care fac un drenaj biologic, cât și a unor specii ierboase rezistente la excesul de apă ca ierbăluța (*Phalaris arundinacea*), păiușul înalt (*Festuca arundinacea*) și trifoiul hibrid (*Trifolium hybridum*);
- Cosiri repetate ale pipirigului.

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

În vederea controlului, reducerii și evitării excesului de apă din pajiște din ariile protejate de pe raza UAT Pietroasa se vor avea în vedere următoarele aspecte:

Obiectul de protecție – urs, lup, râs - *evitarea fragmentării habitatelor prin construcția de drumuri sau alte bariere;*

Obiectul de protecție – Izvorășul cu burta galbenă sau buhaiul de baltă cu burta galbenă (*Bombina variegata*):

- *reducerea impactului antropic în proximitatea bălților;*
- *evitarea activităților care distrug sau degradează habitatul speciei;*
- *interzicerea distrugerii, arderii și tăierii vegetației ierboase și lemnoase precum și interzicerea folosirii tratamentelor chimice în interiorul și vecinătatea (100 m) habitatelor frecventate de aceste specii;*
- *menținerea nivelului natural de apă prin interzicerea drenajelor prin canale de desecare și interzicerea îndiguirilor care pot duce la creșterea nivelului apei;*
- *monitorizarea speciilor de plante higro și hidrofile cu caracter invaziv;*
- *monitorizarea bălților temporare sau permanente, precum și a celor care seacă în mod natural;*
- *interzicerea exploatării depunerilor de nisip și pietriș în albia râurilor;*
- *interzicerea traversării cursurilor de apă și oprirea în vecinătatea acestora a autovehiculelor care prezintă scurgeri carburanți/uleiuri;*
- *monitorizarea cursurilor de apă sezoniere.*

Obiectul de protecție – *Lutra lutra* - vidra:

- *interzicerea/limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă*

Obiectul de protecție – *Isophya stysi*/cosașul și *Lycaena helle*/ o specie de fluture:

- *menținerea în stare naturală a zonelor din proximitatea cursurilor de apă.*

Combaterea arborilor, arbuștilor și a ferigii din pajiștile de pe raza UAT Pietroasa

În absența lucrărilor anuale de curățirii și în urma folosirii neraționale (abandonul pajiștilor), speciile lemnoase și unii arbuști au invadat majoritatea pajiștilor de pe raza UAT Pietroasa.

Procentul de acoperire cu arbori în pajiștile din UAT Pietroasa este diferit fiind cuprins între 2 și 35%, iar procentul de acoperire cu arbuști între 2 și 30%.

Recomandări:

- Nu se taie copacii izolați din pajiști.
- Pentru adăpostirea animalelor și pentru refugiul acestora împotriva vânturilor, furtunilor, arșitei solare sau împotriva frigului, ploilor, grindinei, zăpezilor etc., se lasă pe pășune, la margine, în partea cea mai joasă sau în interiorul ei, arbori sub formă de buchete, grupe sau pâlcuri și chiar arbori izolați bine crescuți și bine conformați.
- Se curăță copacii sau pomii fructiferi din pajiști și se taie crengile până la înălțimea de 2 m, spre a înlesni circulația animalelor și a permite pătrunderea luminii care favorizează creșterea ierbii.
- Materialul corespunzător va fi utilizat în construcții cu prioritate la cele pastorale din zonă, inclusiv la înprejmuirile de tarlalizare sau pentru alte scopuri gospodărești.

Pe suprafețele cu arborete, ce au rol de protecție, se pășunează cu atenție și nu se fac nici un fel de lucrări, decât numai operațiuni de igienă – de extragere de arbori uscați, doborâți de vânt, a crengilor rupte și căzute.

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

Se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- limitarea defrișărilor;
- interzicerea arderii vegetației;
- păstrarea heterogenității ecosistemelor forestiere (menținerea structurii și compoziției naturale, a poienilor și luminișurilor etc.);
- menținerea ecosistemelor ierboase prin pășunat și cosit (prevenirea instalării arborilor și arbuștilor).

Procentul de acoperire cu ferigă în pajiștile din UAT Pietroasa este diferit fiind cuprins între 2-65%. Combaterea ferigii este o lucrare anevoioasă și de aceea recomandăm:

- combaterea ferigii să se facă pe porțiuni, utilizând una sau mai multe din metodele enunțate în Cap.VI.
- după distrugerea ferigii este obligatorie supraînsămânțarea cu următorul tip de amestec de semințe: *Festuca pratensis* 6 kg, *Dactylis glomerata* 5 kg, *Festuca rubra* 4 kg, *Phleum*

pratense 3 kg, *Lolium perenne* 3 kg, *Lotus corniculatus* 2 kg și *Trifolium repens* 2 kg (3 kg la 100 mp).

În pajiștile ce se suprapun peste Situl Natura 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ se vor respecta măsurile de conservare elaborate de Agenția pentru protecția Mediului Timiș, în funcție de obiectul supus conservării. Astfel este exclusă incendierea pajiștilor și a tufărișurilor (a se vedea Cap. 1., subcap. 1.4. și anexa IV).

Pentru pajiștile de pe raza UAT Pietroasa, în prezentul studiu, sunt prevăzute următoarele lucrări:

1. Lucrări de înlăturare a excesului de umiditate;
2. Corectarea reacției solurilor;
3. Combaterea vegetației lemnoase nevaloroase;
4. Distrugerea mușuroaielor, nivelarea și curățirea pajiștilor;
6. Efectuarea de fertilizări chimice și organice (târlirea), pe baza unui plan de fertilizare;
7. Combaterea buruienilor;
8. Cosirea resturilor nepășunate după ce animalele au părăsit tarlăua, împrăștierea dejecțiilor animaliere;
9. Supraînsămânțarea unor suprafețe de pajiști de pe raza UAT Pietroasa.

Toate aceste lucrări propuse se regăsesc, descrise detaliat, în capitolul VI., subcapitolul 6.1. „Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajiști de pe raza UAT Pietroasa”.

În aplicarea lucrărilor pe pajiștile din UAT Pietroasa trebuie să se țină seama de mai multe aspecte:

- Vegetația pajiștilor, modul de utilizare a acestora, particularitățile zonei (relief, climă);
- Tipul subvenției pentru pajiști, de la APIA. În zona studiată foarte multe suprafețe de pajiști, aflate în proprietate particulară, sunt sub angajament APIA (măsurile 214/1, 214/2, 214/3.1 214/3.2 în derulare, respectiv Măsura 10 „Plăți de agro-mediu și climă”, Pachetul 2, 3, 4, 6, cu referire la pajiști).

Aplicarea lucrărilor de îmbunătățire pe pajiști, trebuie întreprinse după un calendar bine stabilit astfel încât lucrările să fie efectuate la momentul optim pentru o îmbunătățire reală și utilă a pajiștilor, fără a aduce prejudicii prin volumul lucrărilor de îmbunătățire aplicate. Pentru a respecta cele amintite mai sus recomandăm orientarea utilizatorilor de pajiști după calendarul prezentat în Capitolul VI.

Pentru pajiștile de pe raza comunei Pietroasa (localitățile Pietroasa, Fărășești, Crivina de Sus și Poieni) se propun următoarele lucrări pe termen lung:

- ✓ Combaterea eroziunii;
- ✓ Desecări;
- ✓ Captarea izvoarelor pentru adăpatul animalelor, dar și pentru deservirea stânelor, taberelor de vară, etc.
- ✓ Construirea de adăpători specializate;
- ✓ Garduri electrice pentru asigurarea pășunatului rațional, pe tarlale cu păstor electric (panouri fotovoltaice pentru alimentare cu curent electric);

- ✓ Plantarea unor perdele arbori și arbuști pentru protecție împotriva vânturilor și a zăpezii, umbrare pentru animale, etc.
- ✓ Efectuarea unor construcții pastorale: stâne, saivane, șoproane, spații de locuit pentru îngrijitori, magazii, fânare, etc.

În studiu se anexează:

Anexa I. Documente referitoare la dreptul de proprietate.

Anexa II. Lista persoanelor particulare care dețin suprafețe de pajiști din comuna Pietroasa.

Anexa III. Soluri OSPA Timiș.

Anexa IV. Măsuri minime de conservare ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ. Formular Standard 2000 ROSCI0355 PODIȘUL LIPOVEI – POIANA RUSCĂ.

Anexa V. Hărți.

**Responsabil proiect din partea
USAMVB „Regele Mihai I al României” din Timișoara
Dr.biololg Cristian Bostan**

Agenția pentru Protecția Mediului Timiș

Nr.: 1992/23.02.2017
Către: **Primăria Comunei Pietroasa**
În atenția: **Domnului Primar Ioan SIMOC**
Referitor la: măsurile de conservare pentru situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă

Stimate domnule Primar,

Urmare a adresei dvs. nr. 183/16.02.2017 înregistrată la APM Timiș cu nr. 1795/20.02.2017, prin care se solicită măsurile de conservare pentru pajiștile din UAT Pietroasa, județul Timiș, suprapuse cu situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă, informații necesare în vederea întocmirii amenajamentului pastoral, vă transmitem următoarele:

- atașăm prezentei măsurile minime de conservare pentru situl Natura 2000 ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă, elaborate de APM Timiș și transmise la ANPM spre aprobare;
- pentru o mai bună identificare a pajiștilor de la nivel de UAT raportate la limitele ariei naturale protejate, vă rugăm să accesați site-ul <http://atlas.anpm.ro/atlas>
- folosirea și exploatarea pajiștilor se va face cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- supraînsămânțarea pajiștilor cuprinse în ariile naturale protejate se realizează numai cu semințe din specii adaptate specificului climatic;
- este obligatorie utilizarea rațională a pajiștilor prin cosit și/sau pășunat cu animale domestice din aria naturală protejată;
- se va asigura exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- se vor exploata pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice.

Cu considerație,

Intocmit,
Alina FORA

Director Executiv
Ildiko VITAN

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI TIMIȘ

B-dul Liviu Rebreanu, nr.18-18A, Timișoara, Cod 300210

E-mail: office@apmtm.anpm.ro; Tel. 0256.491.795; 0256. 226.675; Fax 0256.201.005

	Măsuri minime de conservare ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Rusă
Specii de mamifere enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
1354 <i>Ursus arctos</i>	• limitarea defrișărilor; • evitarea fragmentării habitatelor prin construcția de drumuri sau alte bariere; • gestionarea rațională a bazei trofice reprezentate de ierbivorele sălbatice; • evitarea supraaglomerării animalelor domestice și paza adecvată a acestora pentru limitarea daunelor produse de către carnivorele sălbatice; • limitarea poluării fonice; • eliminarea/reducerea braconajului și controlul activităților de vânătoare; • interzicerea arderii vegetației; • limitarea folosirii momelilor, capcanelor: arme, cuști, orbirea animalelor cu lumina pe timp de noapte etc.
1352 <i>Canis lupus</i>	
1361 <i>Lynx lynx</i>	
1355 <i>Lutra lutra</i>	• interzicerea/limitarea intervențiilor asupra cursurilor de apă
Specii de amfibieni enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
1193 <i>Bombina variegata</i>	• reducerea impactului antropic în proximitatea bălților; • evitarea activităților care distrug sau degradează habitatul speciilor; • interzicerea distrugerii, arderii și tăierii vegetației ierboase și lemnoase precum și interzicerea folosirii tratamentelor chimice în interiorul și în vecinătatea (100 m) habitatelor frecventate de aceste specii; • menținerea nivelului natural de apă prin interzicerea drenajelor prin canale de desecare și interzicerea îndiguirilor care pot duce la creșterea nivelului apei; • monitorizarea speciilor de plante higro și hidofile cu caracter invaziv; • monitorizarea bălților temporare sau permanente, precum și a celor care seacă în mod natural • interzicerea exploatării depunerilor de nisip și pietriș din albia râurilor; • interzicerea traversării cursurilor de apă și oprirea în vecinătatea acestora a autovehiculelor care prezintă scurgeri de carburanți/uleiuri; • monitorizarea cursurilor de apă sezoniere.
Specii de nevertebrate enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE	
4050 <i>Isophya stysi</i>	• menținerea în stare naturală a zonelor din proximitatea cursurilor de apă; • păstrarea heterogenității ecosistemelor forestiere (menținerea structurii și compoziției naturale, a poienilor și luminișurilor etc); • menținerea ecosistemelor ierboase prin pășunat și cosit (prevenirea instalării arborilor și arbuștilor); • menținerea prin pășunat a aspectului mozaicat reprezentat de zone acoperite de tufărișuri în alternanță cu zone acoperite de vegetație ierboasă; • interzicerea suprapășunatului și menținerea unui pășunat tradițional (cu speciile, efectivele și în perioadele utilizate pe parcursul ultimelor decenii); • limitarea utilizării îngrășămintelor/tratamentelor chimice și utilizarea controlată a îngrășămintelor organice; • interzicerea arderii vegetației; • menținerea în pădure a minim 5% dintre arborii parțial uscați, bătrâni sau rupți; • menținerea în ecosistem a crengilor moarte căzute pe sol.
4038 <i>Lycaena helle</i>	

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI TIMIȘ

B-dul Liviu Rebreanu, nr.18-18A, Timișoara, Cod 300210

E-mail: office@apmtm.anpm.ro; Tel. 0256.491.795; 0256. 226.675; Fax 0256.201.005

FORMULARUL STANDARD NATURA 2000

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.1. Tip

B

1.3. Numele sitului

Podișul Lipovei - Polana Rusca

1.2. Codul sitului

ROSC10355

1.4. Data completării

2	0	1	0	0	7
Y	Y	Y	Y	Y	M

1.6. Responsabil

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Padurilor
Adresă: Str. Libertății 12, București, România
Email: biodiversitate@mmediu.ro

1.7. Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării cu sit SPA

Referința legii naționale a desemnării SPA:

Data propunerii cu sit SCI

Data confirmării cu sit SCI

Data desemnării cu sit SAC

Referința legii naționale a desemnării SAC:

Explicații

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.1. Coordonatele sitului

Longitudine

22 0103555

2.2. Suprafața sitului (ha)

35974

2.4. Lungimea sitului (km)

Latitudine

45.0073972

2.3. Suprafața marină (%)

0.00

2.5 Regiunile administrative

NUTS

RO42

2.6 Regiunea biogeografică

☒ Alpina (53,53%)

☐ Pontică

3. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

☒ Continentală (46,47%)

☐ Pannonică

☐ Stepică

☐ Marea Neagră

Numele regiunii

VEST

Tipuri de habitate				Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire	(Ha)	(nr.)	Posti	

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N15	Alte terenuri arabile	1.95
N16	Păduri de foioase	75.65
N19	Păduri de amestec	5.86
N21	Vii și livezi	1.04
N23	Alte terenuri artificiale (localități, mine..)	0.45
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	3.10
Total acoperire		99.91

Alte caracteristici ale sitului:

Situl se suprapune peste importanta zonă de conexiune ecologică dintre Munții Poiana Rusca și Defileul Mureșului. Tipurile de pădure dominante sunt fagetele și gorunetele. Suprafața sitului, aliat în raza administrativ-teritorială a județelor Arad, Hunedoara și Timiș, este de 34.748 hectare.

4.2. Calitate și importanța

Sit extrem de important pentru carnivorele mari (lup, urs și râs), include singura zonă cu habitate favorabile pentru toate cele trei specii din Podișul Lipovei. Contribuie la eficiența și coerența rețelei Natura 2000, făcând parte din singurul coridor ecologic structural și funcțional care conectează Munții Apuseni cu Carpații Meridionali. Prin intermediul sitului Natura 2000 Defileul Mureșului inferior este conectat la coridorul ecologic din Munții Apuseni, iar prin intermediul siturilor din Munții Pădurenilor și Rusca Montană la zonele cu densități ridicate de carnivore mari din Carpații Meridionali.

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative			
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare în sit/ în afara
H	D	Drumuri, autostrăzi	N
H	F	Capcane, otrăvire, braconaj	N
	2		
	03.0		
	2.03		

Impacte Positive			
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare în sit/ în afara

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Impacte Negative			
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare în sit/ în afara
M	A03	Costuri/Talere a pasunilor	N
M	B	Silvicultură	N
L	D	Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	N
	01.01		

Impacte Positive			
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare în sit/ în afara

< - Kovacs Istvan : {Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitats prioritare forestiere, alpine și subalpine din România(9110)}>
 < - Oprea Adrian : {Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitats prioritare forestiere, alpine și subalpine din România(9130)}>
 < - Oprea Adrian : {Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitats prioritare forestiere, alpine și subalpine din România(9170)}>
 < - Oprea Adrian : {Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitats prioritare forestiere, alpine și subalpine din România(91K0)}>
 < - Oprea Adrian : {Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitats prioritare forestiere, alpine și subalpine din România(91M0)}>

Documentație habitat:

Trasare limite GIS: Marius Popa - ICAS Brașov
 durabilă: ghid practic, Editura Silvica;
 A. Ardeleanu, I. Mirea (2009), Modelarea GIS a unei rețele ecologice, instrument pentru dezvoltarea (contract 070501/2005/424162/MAR/B2);
 carnivores in Europe, A Large Carnivore Initiative for Europe report prepared for the European Commission
 J. Linell, V. Salvatori & L. Bollani (2008), Guidelines for population level management plans for large
 Wildlife Unit, Brașov, Romania;
 and biodiversity in Eastern Europe, A&W ecological consultants, Veenwouden, The Netherlands, Icas
 Altenburg (2006), Safeguarding the Romanian Carpathian Ecological Network, A vision for large carnivores
 Maanen, E. van, G. Predoiu, R. Klaver, M. Soule, M. Popa, O. Ionescu, R. Jurj, S. Negus, G. Ionescu, W.
 V. Salvatori (2004), Mapping conservation areas for large carnivores in the Carpathian Mountains;
 Bibliografie rețele ecologice pentru carnivorele mari:
 - 2010;
 ICAS Brașov - Studiul privind estimarea populațiilor de carnivore mari și pisica sălbatică din România, 2006;
 ICAS Brașov, Distribuția speciilor de interes cinegetic pe fonduri de vânătoare, 2009;
 2010;
 Radu Mot (Greenlight Services), Petru Nechitior-Morar (Garda Națională de Mediu) - Evaluări în teren;
 Ramon Jurj (Fundatia Carpat) - Comunicări personale, 2010;
 între Munții Apuseni și Carpații Meridionali, 2010;
 de cercetare privind desemnarea de situri Natura 2000 pentru constituirea unei rețele ecologice funcționale
 Jurj (Fundatia Carpat), A.V. Iordache (Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestieră - Brașov) - Raport
 R. Mot (Greenlight Services), M. Popa (ICAS Brașov), P. Nechitior-Morar (Garda Națională de Mediu), R.

Documentație generală:

4.5 Documentație (optional)

4.4. Tip de proprietate (optional)

Intens. Cod	Amenințări și Presiuni	Poluare (Cod) în sit în atara	Impacte Negative		
M	D05	Imbunătățirea accesului în zona	N	I	
M	F	Vânătoare	N	I	
M	G	Vehicle cu motor	N	O	
L	G	Locuri de campare și zone de parcare	N	I	
M	K	Antagonism cu animale domestice	N	I	

România(91 Y0))>(Proiectul LIFE 05NAT/RO/00176 Habitate prioritare forestiere, alpine si subalpine din România(91 Y0))>

Documentație specii:

- < - Alexandru Iltine : (Ghira, I. et al., 2002, Nymphæa 29: 145-201 (1193))>
- < - COBZARU IOANA : >
- < - Tatolie Victoria : (Dr. Ionut Iorgu, date teren(4050))>
- < - Dorosencu Alexandru : >

Documentație compilare informații:

Linkuri documentație:

-

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

5.1. Clasificare la nivel național , regional și internațional

Cod	Categorie	IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie	IUCN	Acoperire (%)
RO03	III		0.01	RO04	IV		0.04
Cod	Categorie	IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie	IUCN	Acoperire (%)

5.2. Relațiile sitului cu alte arii protejate

- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
RO03	Monument al naturii	+	0.01	2.83. Peștera Sinesie
RO04	Rezervație naturală *		0.02	2.525. Codrul secular de pe valea Dobrișoarei și Prislopului
RO04	Rezervație naturală /		2.525.	Codrul secular de pe valea Dobrișoarei și Prislopului
RO04	Rezervație naturală *		0.04	2.92. Peștera lui Duțu
RO04	Rezervație naturală *		0.03	IV.16. Pădurea Pleșu
RO04	Rezervație naturală /		IV.16.	Pădurea Pleșu

- desemnate la nivel internațional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
-----	-----------	-----	---	---

5.3. Desemnare sit

Până în prezent, situl nu a fost inclus în rețeaua ariilor naturale protejate la nivel local sau național.

6. MANAGEMENTUL SITULUI

6.1. Organismul responsabil pentru managementul sitului

6.2. Planuri de management ale sitului

Specificati daca exista un plan de management al sitului:

Nume:

☐

Da

Linkuri:

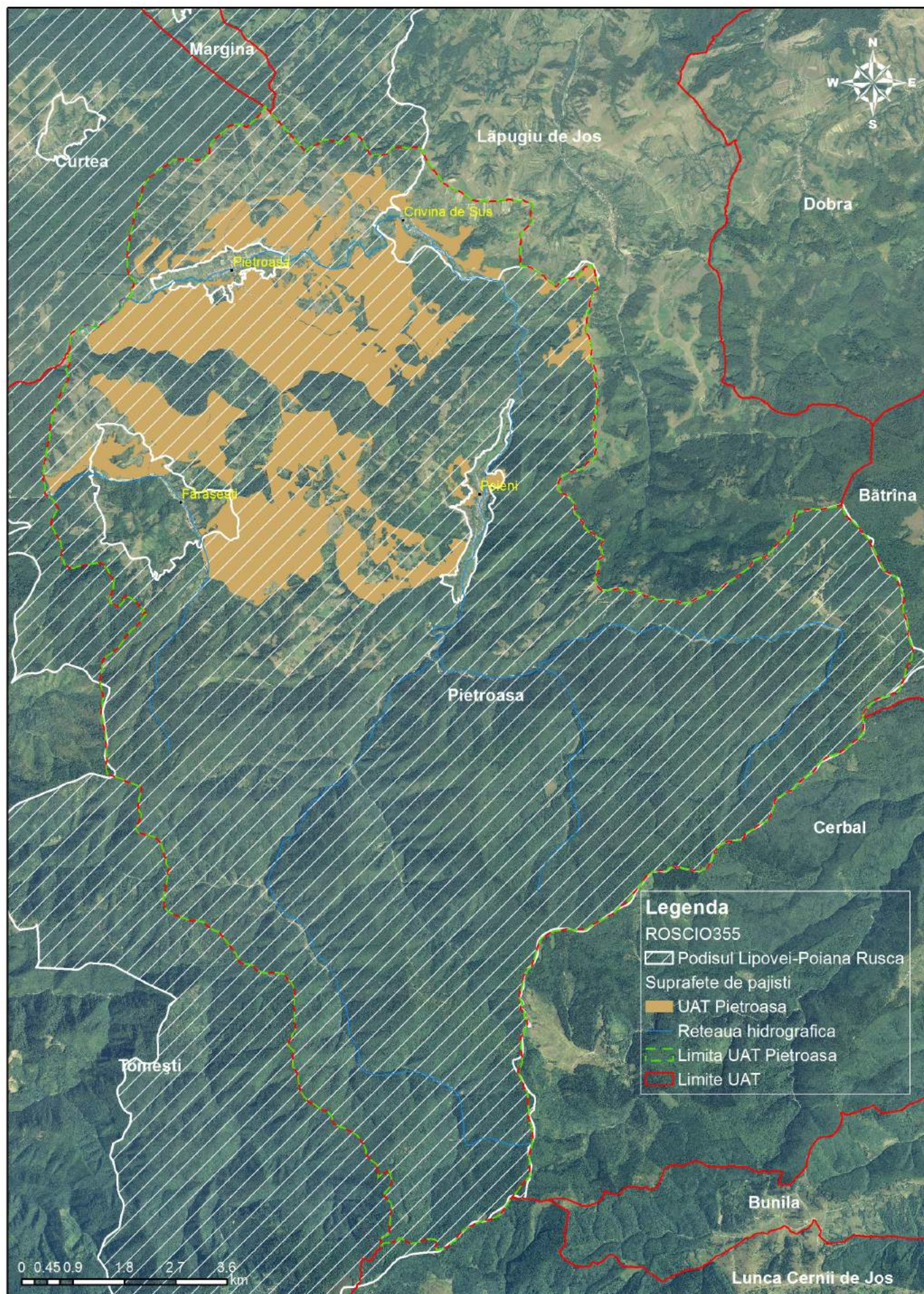
☒

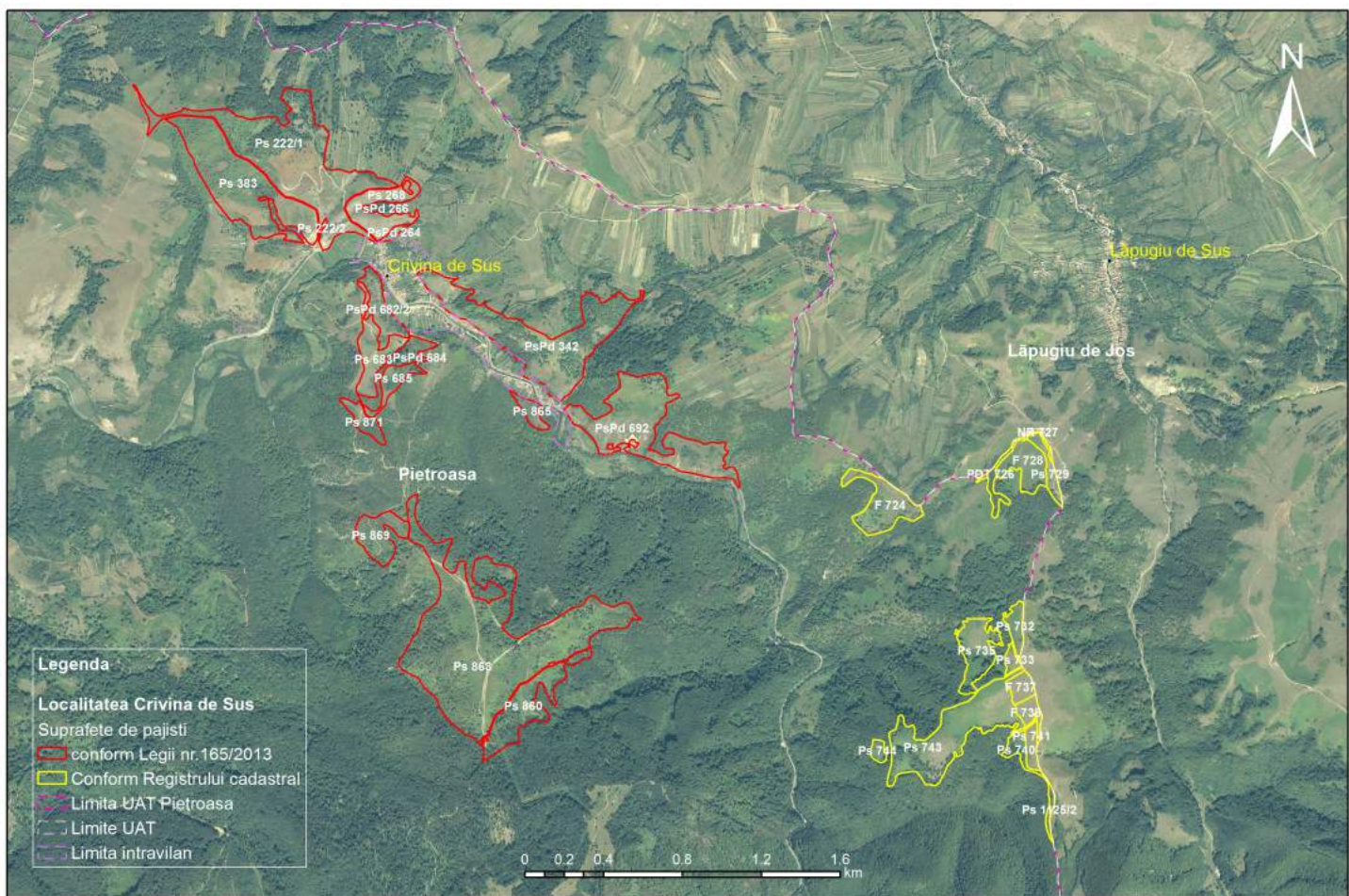
Nu, dar exista un plan in pregatire

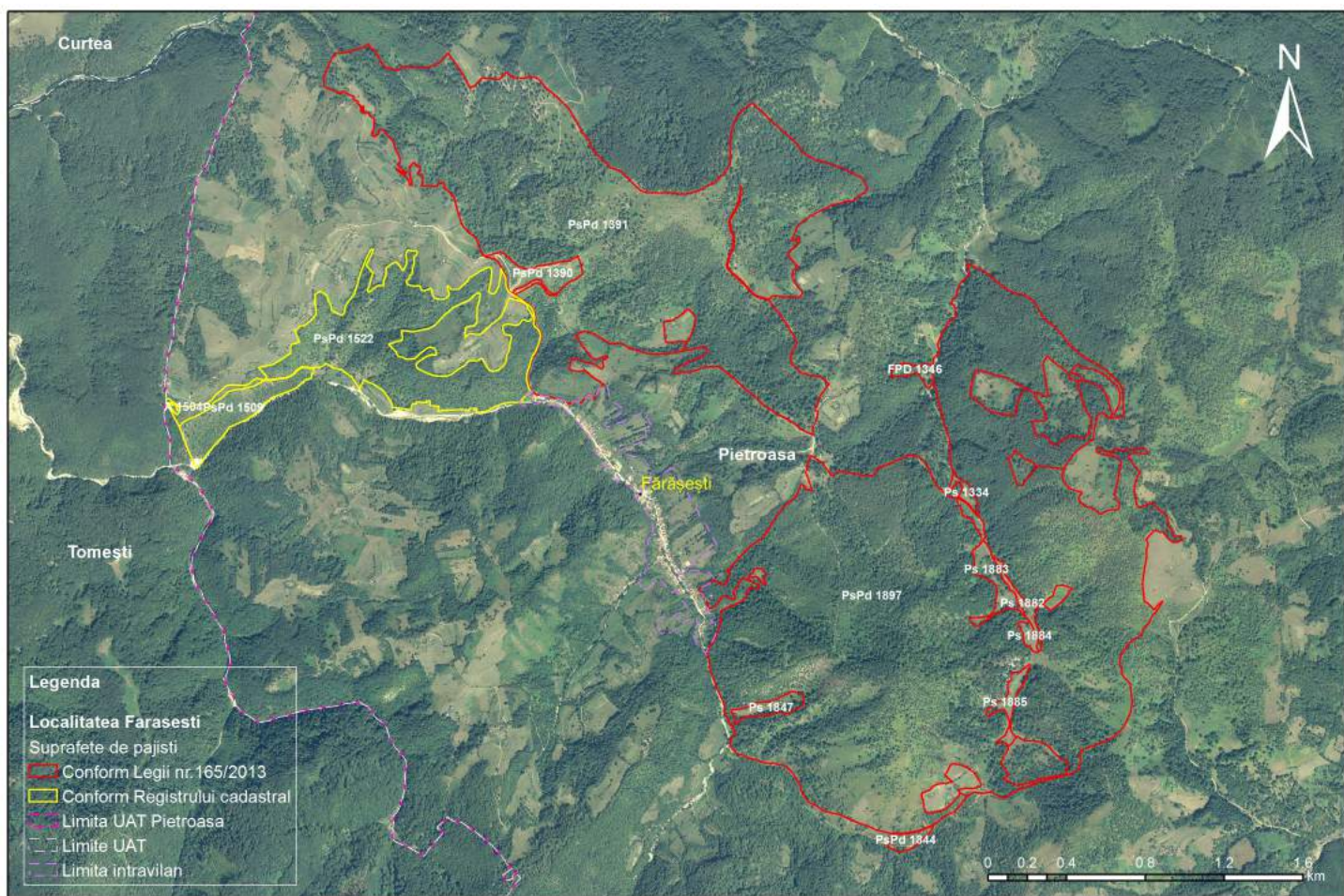
☐

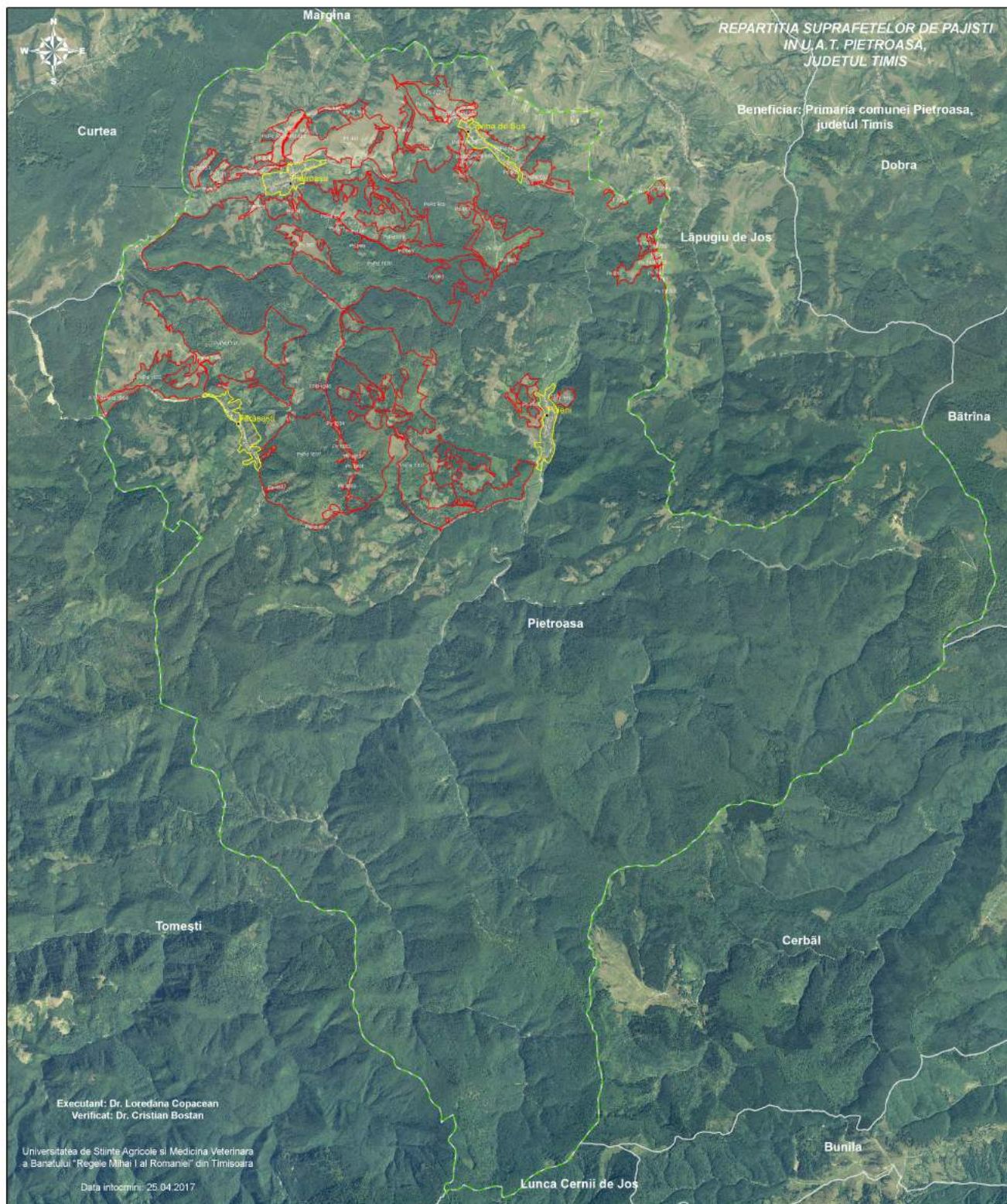
Nu

6.3. Masuri de conservare a sitului

Executanți: Dr. Loredana Copacean
Verificat: Dr. Cristian Bostan

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară
a Banatului "Regele Mihai I al României" din Timișoara

Data întocmirii: 25.04.2017

SUPRAFEȚE ȘI TRUPURI DE PAJISTI DIN LOCALITATEA PIETROASA

Nr. crt.	Trupul de pajiste	Parcela componentă	Suprafața (ha)
1	TP1	PA151	9.69
		PA152	9.97
		PA153	6.98
		PA154	9.91
		PA155	2.54
		PA156	18.02
		PA157	4.68
		PA158	1.01
		PA159	3.27
2	TP2	PA160	302.80
		PA161	2.93
		PA162	1.69
		PA163	15.70
		PA164	17.00
		PA165	12.60
		PA166	0.05
		PA167	0.01
		PA168	24.06
		PA169	1.85
		PA170	0.71
		PA171	2.03
		PA172	102.53
		PA173	1.17
		PA174	2.55
		PA175	8.22
		PA176	3.30
Total Pietroasa:			387.33 ha

SUPRAFEȚE ȘI TRUPURI DE PAJISTI DIN LOCALITATEA CRIVINA DE SUS

Nr. crt.	Trupul de pajiste	Parcela componentă	Suprafața (ha)
1	TP1	PA181	21.81
		PA182	20.95
		PA183	0.244
		PA184	5.45
		PA185	0.89
		PA186	0.18
		PA187	0.83
		PA188	4.99
		PA189	0.06
		PA190	2.28
		PA191	1.86
		PA192	21.50
		PA193	1.41
		PA194	0.53
		PA195	0.43
		PA196	48.79
		PA197	7.47
Total Crivina de Sus:			214.6438 ha

SUPRAFEȚE ȘI TRUPURI DE PAJISTI DIN LOCALITATEA FARASEȘTI

Nr. crt.	Trupul de pajiste	Parcela componentă	Suprafața (ha)
1	TP1	PA201	2.0001
2	TP2	PA202	4.78
3	TP3	PA203	219.13
4	TP4	PA204	1.3705
		PA205	251.69
		PA206	1.02
		PA207	4.58
		PA208	1.57
		PA209	0.69
		PA210	2.28
		PA211	1.42
		PA212	2.3119
		PA213	9.60
		PA214	0.15
		PA215	1.95
		PA216	31.25
Total Farasesti:			606.9024 ha

SUPRAFEȚE ȘI TRUPURI DE PAJISTI DIN LOCALITATEA POIENI

Nr. crt.	Trupul de pajiste	Parcela componentă	Suprafața (ha)
1	TP1	PA221	281.67
2	TP2	PA222	16.00
3	TP3	PA223	8.25
4	TP4	PA224	0.22
Total Poieni:			306.14 ha

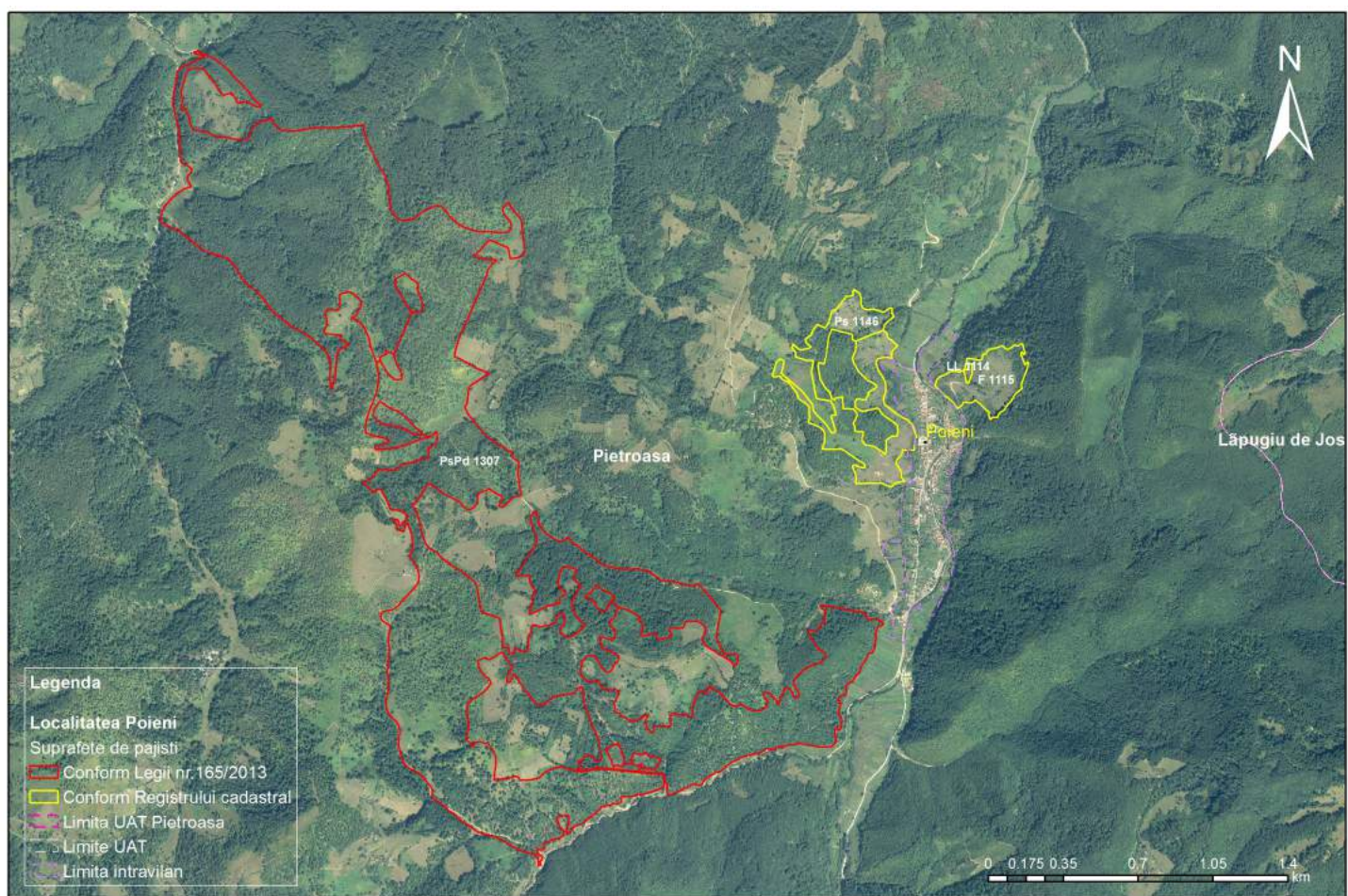
TOTAL U.A.T. PIETROASA:

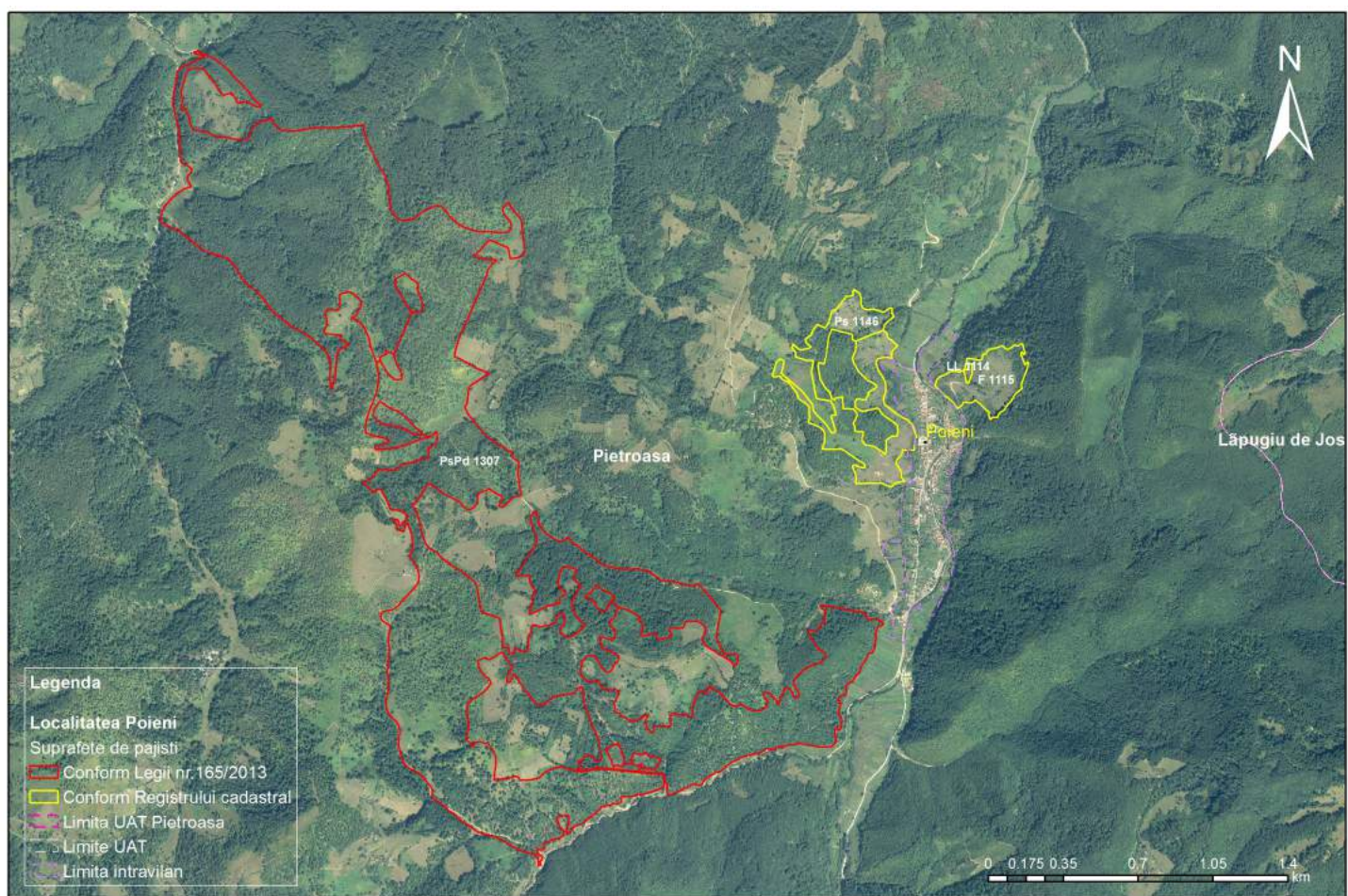
1547.6162 HA

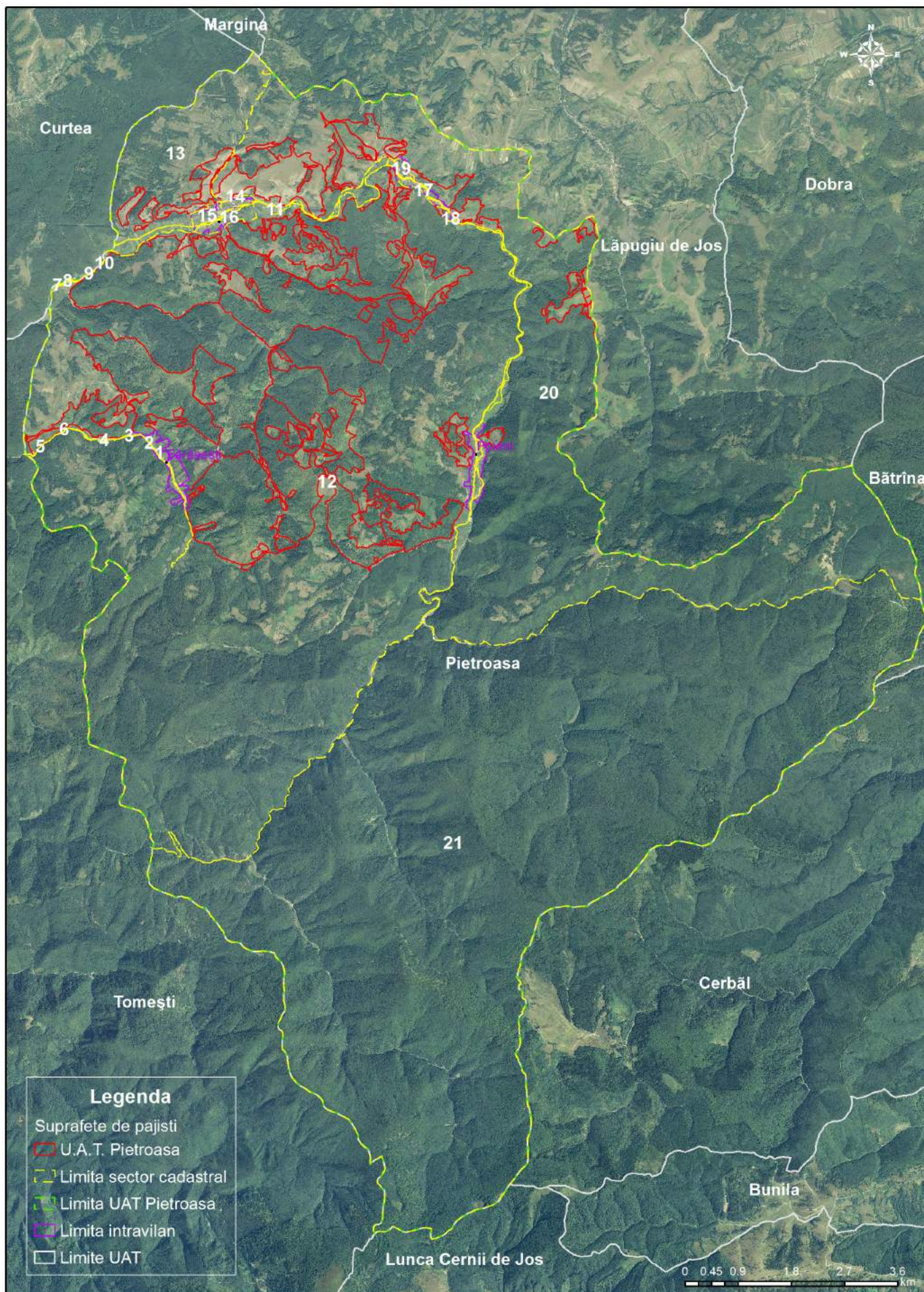
Reprezentare cartografică realizată în
sistem de proiecție Stereografică 1970

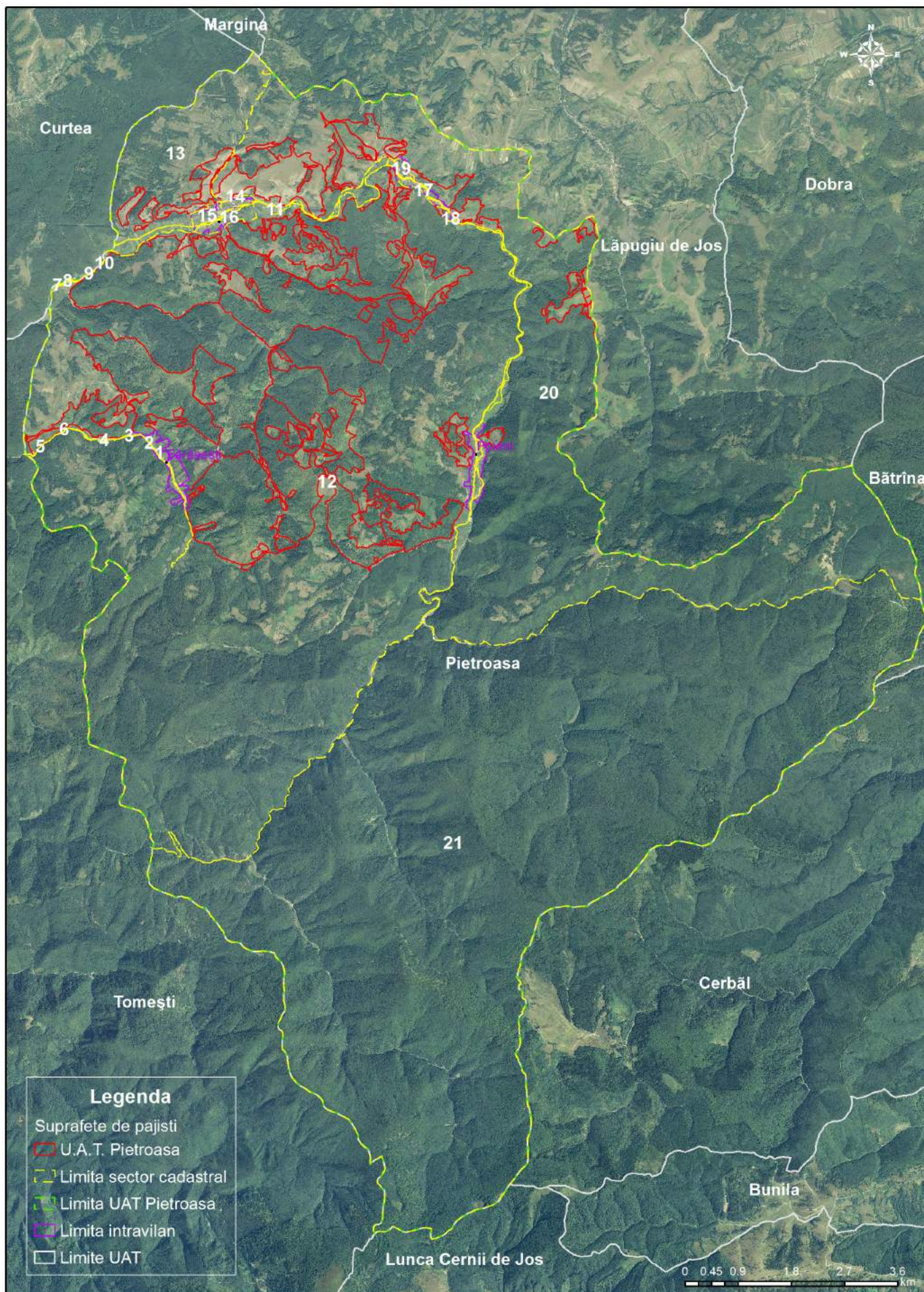
SCARA
1 cm pe hartă = 0.6 km în teren

0 0.3 0.6 1.2 1.8 2.4
km

2016

SCARA 1: 10000

JUDEȚUL TIMIȘ

PIETROASA

LA

AMENAJAMENTUL PASTORAL

PENTRU ÎNTOCMIREA

CARACTERISTICILE PEDOLOGICE ȘI AGROCHIMICE

Nr. 434 din 30.03.2016

 TIMIȘ	OFICIUL DE STUDII PEDOLOGICE ȘI AGROCHIMICE TIMIȘ 300516 Timișoara, str. Calea Șagului, nr. 140A tel: 0256/492.116, fax: 0256/492.117 CentRom SISTEM DE MANAGEMENT CERTIFICAT ISO 9001 RO 0145
--	--

Nr. 434 din 30.01.2016

**Către
 PRIMĂRIA COMUNEI PIETROASA**

Cu privire la cererea dumneavoastră nr. 1069 din 16.06.2015 înregistrată la OSPA Timiș cu nr. 1035/30.07.2015 prin care ne solicitați date referitoare la caracteristicile pedologice și agrochimice pentru întocmirea amenajamentelor pastorale la solicitarea Consiliului Județean Timiș vă facem cunoscut faptul că datele solicitate (conform OUG 34/2013) sunt extrase din studiul pedologic pentru cadastru realizat la unitatea administrativ teritorială (U.A.T.) Petroasa, scara 1:10000, executat în anul 1992 (semnificația codurilor și simbolurilor fiind cea din tabelul anexat).

Principalele caracteristici pedologice ale suprafețelor cu pajști la U.A.T. PIETROASA

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/tup	Tip de sol/suptipul	Variatate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
Localitatea Pietroasa								
1	Pș 552	12.02/2	LV vs-sl	W ₃	Ayel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btyw ₂ -C	1,95	100	
	TOTAL					1,95	100	
2	Pș 553	12.01/1	LV vs-sl	W ₃	Ayel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btyw ₂ -C	8,00	81,05	
		12.03/1	LV vs-sl	W ₃	Ayel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btyw ₂ -C	1,87	18,95	
	TOTAL					9,87	100	
3	Pș 606	22.02/1	LS qg		Ayel-R	6,96	100	
	TOTAL					6,96	100	
4	Pș 566	22.01/1	LS qg		Ayel-R	7,60	68,04	
		24.01/5	RS di		Ayel-A/C-R	0,17	1,52	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/supțipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
		24.01/6	RS di		Atel-A/C-R	0,40	3,58	
		703.01/1	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%		Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -B/C-C	3,00	26,86	
	TOTAL			W ₂				
5	P _s 608	22.01/1	RS di		Atel-A/C-R	11,17	100	
		21.01/1	LS qq		Atel-R	8,91	89,91	
	TOTAL					1,00	10,09	
6	P _s 565	12.03/4	LV vs-st	W ₃	Atel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -B/Cw ₂ -C	9,91	100	
	TOTAL					0,97	100	
						0,97	100	
7	P _s 604	14.01/1	LV gs-st	W ₂	Atel-Elw ₂ -E/Bw ₂ -B/Cw ₂ -C	3,34	100	
	TOTAL					3,34	100	
8	P _s 441	9.01/2	LV st	W ₂	Atel-Ao-El-El/Bw ₂ -B/Cw ₂ -B/Cw ₂ -C	1,50	1,46	
		13.01/4	LV vs-st	W ₃	Atel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -B/Cy-C	2,00	1,94	
		14.01/3	LV gs-st	W ₂	Atel-Elw ₂ -E/Bw ₂ -B/Cw ₂ -C	3,00	2,91	
		21.01/2	LS qq		Atel-R	7,00	6,80	
		21.01/3	LS qq		Atel-R	9,00	8,74	
		24.01/8	RS di		Atel-A/C-R	2,00	1,94	
		24.01/9	RS di		Atel-A/C-R	4,00	3,86	
		24.01/10	RS di		Atel-A/C-R	2,00	1,94	
		25.01/1	RS qq		Atel-Ao-C-R	11,00	10,70	
		26.01/1	RS qq		Atel-A/C-C	3,00	2,91	
		26.01/2	RS qq		Atel-A/C-C	5,00	4,86	
		26.01/3	RS qq		Atel-A/C-C	1,50	1,46	
		27.01/1	RS eu-qq		Atel-A/C-C	14,00	13,60	
		27.01/3	RS eu-qq		Atel-A/C-C	3,50	3,40	
		28.01/3	RS eu		Atel-A/C-C	0,70	0,68	
		28.01/4	RS eu		Atel-A/C-C	11,74	11,40	
		700.01/1	Asociație de: RS di =50%		Atel-R	11,00	10,70	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/suplupul	Variatate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
		703.01/6	RS eu-qq=10% Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%		Atel-A/C-C Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	2,00	1,94	
		703.01/7	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	3,00	2,91	
		703.01/8	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	6,00	5,85	
	TOTAL			W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	102,94	100	
9	P _s 148	13.01/3	LV vs-st	W ₃	Atel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,00	50,00	
	TOTAL	22.01/6	LS qq		Atel-R	1,00	50,00	
10	P _s 164	14.01/5	LV gs-st	W ₂	Atel-Elw ₁ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,50	28,04	
		14.01/6	LV gs-st	W ₂	Atel-Elw ₁ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	2,50	46,73	
		14.01/8	LV gs-st	W ₂	Atel-Elw ₁ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	0,35	6,54	
		703.01/5	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,00	1869	
	TOTAL					5,35	100	
11	P _s 400	28.01/4	RS eu		Atel-A/C-C	5,75	100	
	TOTAL					5,75	100	
12	P _s 444	22.01/4	LS qq		Atel-R	6,60	68,97	
		28.01/3	RS eu		Atel-A/C-C	2,00	20,90	
		700.01/4	Asociație de: RS di=50%		Atel-R	0,97	10,13	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/suplupul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
	TOTAL		RS eu-qq=10%		Apel-A/C-C	9,57	100	
13	Pș 972	14.01/9	LV gs-st	W ₂	Apel-Elw ₁ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/Cw ₂ -C	25,68	100	
	TOTAL					25,68	100	
14	Pș 971	27.01/6	RS eu-qq		Apel-A/C-C	2,05	100	
	TOTAL					2,05	100	
15	Pș 966	27.01/7	RS eu-qq		Apel-A/C-C	0,71	100	
	TOTAL					0,71	100	
16	Pș 965	27.01/9	RS eu-qq		Apel-A/C-C	1,85	100	
	TOTAL					1,85	100	
17	Pș 930	15.01/5	LV gs-st	W ₂	Apel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	1,85	100	
	TOTAL					24,03	100	
18	Pș 478	22.01/1	LS qq		Apel-R	24,03	100	
		22.01/2	LS qq		Apel-R	10,00	55,49	
		22.01/3	LS qq		Apel-R	1,00	5,55	
		703.01/5	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Apel-R Apel-A/C-C Apel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	3,02	16,76	
						4,00	22,20	
	TOTAL					18,02	100	
19	Pș 466	11.03/4	LV st	W ₁	Apel-Aow ₂ -Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	0,20	7,82	
		22.01/1	LS qq		Apel-R	1,20	46,88	
		22.01/2	LS qq		Apel-R	0,56	21,86	
		703.01/5	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Apel-R Apel-A/C-C Apel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	0,60	23,44	
	TOTAL					2,56	100	
20	Pș 446	703.01/5	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10%		Apel-R Apel-A/C-C	1,01	100	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TFO/Grup	Tip de sol/suptipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
	TOTAL		LV _{gs-st} =10%	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,01	100	
21	Pș 268	15.01/3	LV _{gs-st}	W ₂	Localitatea Crivina de Sus	2,45	44,95	
		17.01/6	EC _{gc}	G ₃		2,00	36,70	
		703.01/11	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV _{gs-st} =10%	W ₂		1,00	18,35	
	TOTAL					5,45	100	
22	Pș 264	17.01/6	EC _{gc}	G ₃	Atel-Ao-A/C/G ₀ -C/G ₀ -Gr	0,48	100	
	TOTAL					0,48	100	
23	Pș 266	15.01/3	LV _{gs-st}	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	0,70	78,65	
		24.01/12	RS di		Atel-A/C-R	0,19	21,35	
	TOTAL					0,89	100	
24	Pș 222/1	3.01/1	EL st	W ₂	Atel-Aow ₁ -A/Bw ₂ -B/Aw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,00	3,70	
		15.01/1	LV _{gs-st}	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	0,44	1,63	
		15.01/2	LV _{gs-st}	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	17,06	63,19	
		26.01/7	RS qq		Atel-A/C-C	4,00	14,81	
		703.01/11	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV _{gs-st} =10%		Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	4,50	16,67	
	TOTAL			W ₂		27,00	100	
25	Pș 383	3.01/1	EL st	W ₂	Atel-Aow ₁ -A/Bw ₂ -B/Aw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	2,00	10,76	
		13.01/5	LV vs-st	W ₁	Atel-Ao-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,50	8,07	
		15.01/2	LV _{gs-st}	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	3,00	16,14	
		26.01/7	RS qq		Atel-A/C-C	3,00	16,14	
		26.01/8	RS qq		Atel-A/C-C	6,49	34,90	
		703.01/11	Asociație de: LS qq=80%		Atel-R	2,60	13,99	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/supțipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
26	TOTAL		RS eu-qg=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	18,59	100	
	PşPd 342	5.01/1	EL st	W ₃	Atel-Ao-ABw ₂ -Btw ₂ B/Cw ₃ -C	1,00	7,14	
		24.01/3	RS di		Atel-A/C-R	1,00	7,14	
		701.01/2	Asociație de: LS qg=25% RS eu-qg=75%		Atel-R Atel-A/C-C	12,00	85,72	
	TOTAL					14,00	100	
27	Pş 693	702.01/1	Asociație de: LV gs-st=25% RS qg=75%	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C Atel-Ao-C-R	4,00	80,00	
		703.01/12	Asociație de: LS qg=80% RS eu-qg=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	1,00	20,00	
	TOTAL					5,00	100	
28	Pş 692	22.01/7	LS qg		Atel-R	18,53	100	
	TOTAL					18,53	100	
29	Pş 746	702.01/14	Asociație de: LV gs-st=25% RS qg=75%	W ₂	Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C Atel-Ao-C-R	46,72	100	
	TOTAL					46,72	100	
30	Pş 863	24.01/18	RS di		Atel-A/C-R	8,99	15,77	
		26.02/2	RS qg		Atel-A/C-C	48,00	84,23	
	TOTAL					56,99	100	
31	Pş 683	8.01/2	LV ti		Atel-A/El-Bi-B/C-C	4,50	90,18	
		703.01/14	Asociație de: LS qg=80% RS eu-qg=10% LV gs-st=10%	W ₂	Atel-R Atel-A/C-C Atel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Btw ₂ -B/C-C	0,49	9,82	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/supțipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
32	TOTAL Pș 682	8.01/2 703.01/14	LV ti Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%		Ajel-A/EI-Bt-B/C-C	4,99 2,50 0,16	100 93,98 6,02	
	TOTAL			W ₂	Ajel-R Ajel-A/C-C Ajel-EI-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	2,66 3,06 3,06	100 100 100	
33	Pș 684 TOTAL	8.01/2	LV ti		Ajel-A/EI-Bt-B/C-C	3,06 3,06	100 100	
34	Pș 685	8.01/2 703.01/14	LV ti Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%		Ajel-A/EI-Bt-B/C-C	2,00 0,28	87,72 12,28	
	TOTAL			W ₂	Ajel-R Ajel-A/C-C Ajel-EI-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	2,28 1,27 1,27	100 100 100	
35	Pș 870 TOTAL	24.01/40	RS di		Ajel-A/C-R	1,86 1,86	100 100	
36	Pș 871 TOTAL	21.01/5	LS qq		Ajel-R	1,86 0,70 3,71	100 15,87 84,13	
37	Pș 869	24.01/18 27.01/13	RS di RS eu-qq		Ajel-A/C-R Ajel-A/C-C	4,41 1,41	100 100	
38	Pș 865 TOTAL	17.01/9	EC gc	G ₃	Ajel-Ao-A/CGo ₃ -CGo ₃ -Gr	1,41 1,87 6,00	100 23,76 76,24	
39	Pș 860	24.01/18 27.01/14	RS di RS eu-qq		Ajel-A/C-R Ajel-A/C-C	7,87 13,84	100 100	
40	Pș 956 TOTAL	26.01/18	RS qq		Ajel-A/C-C	13,84 13,84	100 100	
41	Pș 1334	25.01/19	RS qq		Localitatea Fărășești Ajel-Ao-C-R	1,02	100	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/supțipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
42	TOTAL					1,02	100	
	Pș 1883	25.01/19	RS qq		Ajel-Ao-C-R	4,58	100	
	TOTAL					4,58	100	
43	Pș 1882	25.01/19	RS qq		Ajel-Ao-C-R	1,57	100	
	TOTAL					1,57	100	
44	Pș 1884	25.01/19	RS qq		Ajel-Ao-C-R	0,75	100	
	TOTAL					0,75	100	
45	Pș 1885	25.01/19	RS qq		Ajel-Ao-C-R	2,25	100	
	TOTAL					2,25	100	
46	Pș 1844	702.01/5	Asociație de: LV gs-st=25% RS qq=75%	W ₂	Ajel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C Ajel-Ao-C-R	1,00	70,42	
		703.01/21	Asociație de: LS qq=80% RS eu-qq=10% LV gs-st=10%	W ₂	Ajel-R Ajel-A/C-C Ajel-El-Elw ₂ -E/Bw ₂ -Bw ₂ -B/C-C	0,42	29,58	
	TOTAL					1,42	100	
47	Pș 1847	26.01/27	RS qq		Ajel-A/C-C	2,52	100	
	TOTAL					2,52	100	
48	Pș 1596	22.01/8 700.01/6	LS qq Asociație de: RS di=50% RS eu-qq=10%		Ajel-R Ajel-R Ajel-A/C-C	20,00 17,04	54,00 46,00	
	TOTAL					37,04	100	
49	Pș 1760	701.01/4	Asociație de: LS qq=25% RS eu-qq=75%		Ajel-R Ajel-A/C-C	5,43	100	
	TOTAL					5,43	100	
50	Pș 1522	700.01/5	Asociație de: RS di=50% RS eu-qq=10%		Ajel-R Ajel-A/C-C	24,16	100	

Nr. crt.	Parcela descriptivă	TEO/trup	Tip de sol/suptipul	Varietate	Succesiune de orizonturi	Suprafața		Observații
						ha	%	
	TOTAL					24,16	100	
51	Pș 1390	24.01/22	RS di		Atel-A/C-R	0,60	12,66	
		25.01/17	RS qq		Atel-Ao-C-R	0,54	11,39	
		26.01/22	RS qq		Atel-A/C-C	0,20	4,22	
		26.01/23	RS qq		Atel-A/C-C	3,40	71,73	
	TOTAL					4,74	100	

Tabel - pentru decodificarea tipului, subtipului, varietății de sol și a principalelor indicatori de caracterizare ecopedologică
S.R.T.S. 2012 și M.E.S.P. 1987

Nr. crt.	Denumire indicator	Nr. Cod MESP	Simbol	Cod clasă	Denumire	Valori/limite
1	Tipuri de sol		TS(tip de sol)	LS	LITOSOLURI	
				RS	REGOSOLURI	
				EC	EUTRICAMBOSOLURI	
				EL	PRELUVOSOLURI	
				LV	LUVOSOLURI	
2	Suptipuri de sol		STS(suptip de sol)	eu	eutric	
				di	distric	
				ge	gleic	
				gs	albeglosic	
				st	stagnic	
				vs	vertic	
				ti	tipic	
				vs	vertic	
				qg	scheletic	
				7,5	mijlocie	7,1-8,0
3	Temperatura	3	T	8,5	ridică	8,1-9,0
				9,5		9,1-10,0
				10,5	foarte ridicată	10,1-11,0
				11,5	extrem de ridicată	11,1-12,0
				0350	foarte scăzute	301-400 mm
4	Precipitații	4	P	0425	scăzute	401-450 mm
				0475		451-500 mm
				0525	submijlocii	501-550 mm
				0575		551-600 mm
				0650	mijlocii	601-700 mm

				0750	millocii	701-800 mm
5	Gleizare	14	G5	5	gleizat foarte puternic	
6	Pseudogleizare (stagnogleizare)	15	W2 W3	2 3	stagnogleizat slab	
7	Panta	33	P ₁₈	12	stagnogleizat moderat	
				17	moderat înclinat	10,1-15,0
				22		15,1-20,0
			P ₃₇	30	puternic înclinat	20,1-25,0
				42		25,1-35,0
8	pH în Ap	63	pH	4,7	puternic acidă	35,1-50,0
				5,2	moderat acidă	4,4-5,0
				5,6		5,1-5,4
				6,1	slab acidă	5,5-5,8
				6,6		5,9-6,4
				7,0	neutră	6,4-6,8
9	Grad de saturajie în baze	69	V83	43	oligomezobazic	6,9-7,2
				65	mezobazic	31-55%
				79	eubazic	56-75%
				87		76-83%
						84-90%
10	Volum edafic util	133		5	extreme de mic	≤10%
				88	mare	76-100%
				113	foarte mare	101-125%
11	Rezerva de humus	144	RHu	45	foarte mică	31-60%
				90	mică	61-120%
				140	moderată	121-160%
12	Exces de umiditate de suprafață	181	EUS	2	slab	
				3	moderat	

Notă:

Conform Ordinului MADR 278/2011 art. 5 – Anexa 3 – Norme de conținut pentru studiile pedologice și agrochimice elaborate în vederea realizării/reactualizării periodice a sistemului județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură privind valabilitatea informației agrochimice este de 4 ani.

Reactualizarea informației pedologice și agrochimice presupune executarea unui studiu agrochimic cu elemente de fundamentare pedologică (teren+laborator+biro) pe bază de comandă fermă din partea beneficiarului și contract de execuție.

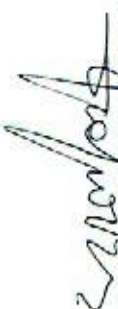
Parcelle de PșPd (pășuni împădurite) 1020 (41,00 ha), 948 (84,90 ha), 1307 (20,71 ha), 1346 (5,34 ha), 1391 (150,44 ha), 1837 (87,61 ha), 1897 (112,00 ha) nu au fost cartate și lipsește informația pedologică și agrochimică.

Măsurile agropedameliorative vor viza în primul rând îmbunătățirea regimului aero-hidric prin măsuri de eliminarea excesului de umiditate freatică (G_s), fertilizare radicală, amendare cu calcar, culturi de protecție, scoaterea cioatelor.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării
Direcția de Servicii
Agrochimică
Timișoara
*
Director,
Dr. ing. Daniel Dorin Dicu

Întocmit,

Tehn. Ecaterina Mariana Popovici

Șef serviciu,
Dr. ing. Radu Bercici

